

**06 MİL YZ A2631 NUMARALI ESERİN MESTAP PROJESİNE
GÖRE
HAZIRLANMASI
(METİN-İNCELEME)**

**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI PROGRAMI**

Aysel YILDIZ

Danışman: Prof Dr. Süleyman SOLMAZ

HAZİRAN 2022

DENİZLİ

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

İmza
Öğrenci Adı Soyadı

Cennetin en güzel köşesinde olduğuna inandığım canım annem

Funda YILDIZ'a.

Rahmetle...

ÖN SÖZ

Mecmûalar genellikle bir ya da birden fazla mürettibin, tarihî, edebî, dinî manzum ve mensur metinleri bir araya getirmesinden oluşan ürünlerdir. Eski Türk edebiyatı ve edebiyat tarihimiz için oluşturulduğu dönemin toplumsal yapısına, edebî zevklerine ve sanat anlayışına dair pekçok bilgiyi içerisinde bulunduran kaynaklardır. Bununla beraber hakkında bilgimizin olmadığı yazar ve şairlerin, tespit edilemeyen şiirlerin olması bakımından da önem arz eden eserlerdir.

Şiir mecmuaları henüz divanına ulaşamadığımız veya divanları, şiirleri edebiyat tarihimize kazandırılmamış sanatçıları ve eserleri ihtiva eder. Divanlarda şairlerin bütün şiirleri bulunmayabilir. Şairler çeşitli sebeplerden bütün şiirlerini divanlarına almayabilir. Nüsha farklılıklarından dolayı şiirlerin yapısında ve muhtevasında değişimler görülebilir. Bugün adı anılmayan unutulmuş şairler de olabilir. İşte bu sebeplerden dolayı mecmûalar, ömrü divan tertip etmeye yetmeyen, tezkirelerde bulunmayan ya da gün yüzüne çıkmamış, var olan eserleri içerisinde bulunduran birer hazinedir.

Mecmûalar yapılan akademik çalışmalar ile gün yüzüne çıkarılmaktadır. Ancak bu çalışmalar yapılırken bir sistem dahilinde yapılması diğer araştırmacıların da işini kolaylaştıracaktır. Bu konuda Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL'ın öncülüğünde yapılan Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) sayesinde mecmûa çalışmaları daha sistemli bir hale gelecektir. Böylece yapılan çalışmalar ile ortaya çıkarılan yeni bulgulara daha kolay ulaşılabilecek ve edebiyat tarihimizdeki boşlukların dolması sağlanacaktır.

Çalışmanın temel amacı Ankara Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A2631 numarada kayıtlı Mecmû'a-i Letaîf-i İlâhî adı ile yer alan şiirlerin transkripsiyon harfleri kullanılarak metnin oluşturulması, içeriğinin incelenmesidir ve MESTAP'a göre tasnifidir. Bu amaçla çalışmamız metin ve inceleme olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Bunun haricinde bir de giriş kısmı verilmiştir. Giriş kısmında Mecmûa Kavramı, Mecmûaların Tarihi, Mecmûaların Tasnifi, Mecmûaların Türk Edebiyatındaki Önemi verilmiştir. Birinci bölümü inceleme bölümü oluşturmaktadır. İnceleme bölümünde ise Mecmûanın içeriğine dair bilgiler verilmiştir. Bunlar Mecmûanın Dış

Özellikleri, Mecmûanın Muhtevası, Mecmûada Yer Alan Şairler, Mecmûada yer Alan Nazım Türleri, Mecmûada Yer Alan Ayet ve Hadisler, Mecmûada Olup Divanlarda Bulunmayan ve Tespit Edilemeyen Şiirler, Beyit Eksiklikleri, Şairleri Tespit Edilemeyen Şiirlerdir. Bu bölümü tablolar ile daha detaylı bir hale getirdik.

İkinci bölümü ise metin oluşturmaktadır. Bu bölümü transkripsiyonlu metin ve metnin MESTAP'a göre tasnifi olarak şekillendirdik. Metin kısmında mecmûada ve divanlarda bulunan şiirlerde farklılık gösteren kelimeleri ve harfleri dipnotlarda belirttik. Divanlarda yer almayan şiirleri, tespit edilemeyen şairleri, beyit farklılıklarını tablolar haline getirdik.

Bir Hadis-i kutsî vardır: 'Allâh ilmi isteyene parayı istediğine verir'diye. Ben yüce Allâh'tan hep ilim istedim ve o da beni böyle bir çalışmayla meşgul etti. Girdiğim bu yolda çalışmamı tamâmlamayı nasip eden Rabbime hamd ü senalar olsun. Beni bu çalışmaya teşvik eden, engin bilgisini, sevgisini, cömertliğini, güler yüzünü, sakinliğini benden esirgemeyen, lisans eğitimimden itibaren çalışmam boyunca da güveni ve desteğiyle her zaman yanımda olan, kütüphanesinden ve ilmî derinliğinden her zaman istifade ettiğim, değerli hocam sayın Prof. Dr. Süleyman SOLMAZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Şefkati, sevgisi ve engin Farsça bilgisiyle yoluma ışık olan kıymetli hocam Prof. Dr. Saadet KARAKÖSE'ye teşekkürlerimi sunarım. Beni hiçbir zaman geri çevirmeyen, en yoğun zamanlarında dahi çalışmam için zaman ayıran, deneyimlerinden ve desteğinden sıkça faydalandığım sayın hocam Doç. Dr. Cemal BAYAK'a teşekkür ederim.

Eğitim meşakkatli bir yoldur. Azim ve sabır gerektirdiği kadar maddi ve manevi gereksinimleri de vardır. Bu süreçte maddî ve manevi desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen, ilim uğruna her türlü fedakârlığı yapan canım aileme, benimle beraber oturup bilmediği halde bana olan desteğini göstermek için yanımda mecmûayı okumaya gayret eden ve savunmama 2 ay kala vefatıyla beni derinden üzen canım anneme sonsuz teşekkürlerimi ve rahmet dileklerimi sunuyorum. Yapmış olduğum bu tez çalışmasını şu an beni cennetin en güzel yerinden izlediğine ve gururlandığına inandığım anneme ithaf ediyorum.

Son olarak bana her zaman, her konuda yardımcı olan, kıymetli dostum Kübra ALTINDAĞ'a yüksek lisansa kabul edildiğim günden itibaren desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen, her zaman yanımda olan Oğuzhan BOZTEPE'ye teşekkür ederim.

AYSEL YILDIZ

HAZİRAN 2022

ÖZET**06 MİL YZ A2631 NUMARALI ESERİN MESTAP PROJESİNE GÖRE
HAZIRLANMASI
(METİN-İNCELEME)**

Aysel YILDIZ
Yüksek Lisans Tezi
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Edebiyatı Programı
Tez Yöneticisi Prof. Dr. Süleyman SOLMAZ
Haziran 2020
ix-270 Sayfa

Arapça bir kelime olan mecmûa “cem“ kökünden türeyerek “toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin bütünü” anlamına gelmektedir. Edebî terim olarak ise “Nazım ya da nesir hüviyetindeki aynı veya farklı kişilerin metinlerinin düzenli ya da düzensiz olarak bir araya getirildiği eserler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu çalışma Ankara Milli Kütüphane ’de 06 Mil Yz A2631 numaraya “Mecmû‘ â-i Letâif-i İlâhî” adıyla kayıtlı mecmûa çalışmasıdır. Çalışmamızın başlığı “06 Mil Yz A2631 Numaralı Eserin MESTAP Projesine Göre Hazırlanması (İnceleme-Metin)”dir.

Çalışmamız giriş bölümü haricinde inceleme ve metin olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. İnceleme bölümünde mecmûanın içeriğine, şairlere ve şairlerin divanlarında olmayan şiirlere yer verilmiştir. Metin bölümünde ise mecmûanın transkripsiyon harfleriyle çevirisi yapılarak MESTAP tablosu oluşturulmuştur. Sonuç kısmında ise mecmûanın edebiyat tarihimize katkılarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mecmû‘ â-i Letâif-i İlâhî, Şair, Şiir, Mestap

ABSTRACT**PREPARATION OF THE WORK NO. 06 MİL YZ A2631 ACCORDİNG TO HE
MESTAP PROJECT
(TEXT-REVIEW)****Aysel YILDIZ****Mester's thesis****Department of Turkish Language and Literature****Department of Old Turkish Literature****Thesis Manager: Prof Dr. Süleyman SOLMAZ****June 2022****ix-270 pages**

The Arabic Word mecmûa derives from the root “cem” and means “the whole of things that have been collected, arranged.” As a literary term, it is defined as “the works in which the texts of the same or different persons in verse or prose are brought together regularly or irregularly”

This work is a journal work registered to Ankara National Library under the name of “Mecmû'â-i Letâif-i İlähî” at 06 Mil Yz A2631. The title of our study is “Preparation of the Work No. 06 Mil Yz A2631 According to the MESTAP Project (Review-Text)”.

Our study, apart from the introduction, consist of two parts, a review and a text. In the analysis section, the content of the journal, the poets and the poems that are not in the poets' divans are included. In the text part, the MESTAP table was created by translating the journal wiht transcription letters. In the conclusion part, the contributions of the journal to our literary history are given.

Keywords: Mecmû'â-i Letâif-i İlähî, poet, poetry, Mestap

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	i
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
GİRİŞ	
a. Mecmûa Kavramı.....	1
b. Mecmûaların Tarihî	2
c. Mecmûaların Tasnifi.....	4
d. Mecmûaların Türk Edebiyatındaki Önemi.....	7

I. BÖLÜM- İNCELEME

1. . MECMÛ'A-İ LETÂİF-İ İLÂHÎ [06 Mil Yz A 2631]

1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri	9
1.2. Mecmûanın Muhtevası	10
1.2.1. Mecmûada Yer Alan Şairler	11
1.2.2. Mecmûada Yer Alan Nazım Türleri.....	17
1.2.2.1. İlâhî.....	18
1.2.2.2. Tevhîd.....	19
1.2.2.3.Münâcât.....	20
1.2.2.4. Medhiye.....	21
1.2.2.5. Mersiye	22
1.2.2.6. Maktel	23
1.2.2.7. Na' t	24
1.2.2.8. Devriye	25
1.2.2.9. Ayetleme	26
1.2.2.10. Şathiye.....	26
1.2.2.11. Dolapnâme.....	27
1.2.3. Mecmûada Yer Alan Ayet ve Hadisler	27
1.3.Mecmûada Olup Divanlarda Bulunmayan Şiirler.....	31

1.4. Beyit Eksiklikleri	35
1.5. Şairleri Tespit Edilemeyen Şiirler	37

II. BÖLÜM- METİN

2.1. Transkripsiyon Alfabeti.....	40
2.2. Metnin Kuruluşunda Kullanılan Yöntem.....	41
2.3. Transkripsiyonlu Metin.....	43
2.4. “06 Mil Yz A2631” Numaralı Eserin Mestap’a Göre Tasnifi	213
SONUÇ	263
KAYNAKÇA	266
ÖZ GEÇMİŞ.....	270

TABLÖLAR

Tablo 1.1.: Şairler ve Ölüml Tarihleri, Şairlerin Şiirlerinin Sayısı ve Varak numarası

Tablo 1.2.: Mecmûada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Dönemler

Tablo 1.3.: Mecmûada Yer Alan Ayet ve Hadisler

Tablo 1.4.: Dîvânı Olup Şiiri Dîvânında Olmayan Şairler ve Şiirleri

Tablo 1.5.: Şairlerin Dîvânında Olmayan Beyitleri

Tablo 1.6.: Şairi Tespit Edilemeyen Şiirler

Tablo 1.7.: Transkripsiyon Alfabesi

KISALTMALAR

a.e.	Aynı eser
bk.	Bakınız
D.	Divan
Hz.	Hazret-i
s.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
yy.	Yüzyıl
(...)	Metinde yok ya da okunamadı
()	Metne yapılan eklemeyi gösterir
ERD	Eşrefoğlu Rûmî Dîvânı
ATD	Abdürrahim Tirsî Dîvânı
AYD	Âşık Yunus Dîvânı
SND	S. Seyfullah Nizamoğlu Dîvânı
HD	Haşimî Dîvânı
ND	Nahifî Dîvânı
YED	Yunus Emre Dîvânı
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
ASD	Ahmet Süreyya Emin Dîvânı
ÜSD	Ümmî Sinan Dîvânı
KD	Kenzî Dîvânı
NMD	Niyazi Mısri Dîvânı

GİRİŞ

A. Mecnûa Kavramı

Dilimizde sıklıkla kullandığımız mecnûa kelimesi Arapça kökenli bir kelimedir ve Arapça ‘‘cem’’ (جمع) kökünden türemiştir. Mecnûa kelimesinin tanımlanması konusunda pek çok tanım yapılmıştır. Bu nedenle çalışmamızda çeşitli kaynaklara başvurularak kelimenin diğer anlamlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla taranan kaynaklarda Mecnûa kelimesi karşımıza çeşitli şekillerde çıkmıştır. Bu konuda bazı tanımlamalar şöyledir:

‘‘1.Toplanılmış, biriktirilmiş, tertip ve tanzîm edilmiş şeylerin hepsi. 2. Seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap. 3. Dergi.’’ olarak tanımlamıştır (Devellioğlu, 2017:689).

‘‘1. Toplanmış, bir araya getirilmiş. 2. Seçilmiş yazılardan bir araya getirilmiş kitap, mecmû‘a. 3. Dergi. 4. Cönk, şiir antolojisi’’ biçiminde tanımlamıştır (Kantar, 2019:1405).

Şemseddin Sami tarafından hazırlanan ve ilk Türkçe ‘den Türkçe ‘ye sözlük olan Kâmûs-ı Türkî’de ise ‘‘Mecnû’, biriktirilmiş, yığılmış; mecmû‘a ise toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi.’’ diye tanımlanmıştır (Sami, 2014:999).

Mustafa Uzun mecmû‘a kelimesinin yanı sıra mecmû‘a ile aynı kökten türeyen diğer kelimelere de değinerek bir tanımlama yapmıştır. ‘‘Sözlükte ‘‘dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak’’ anlamındaki cem‘ masdarından türeyen mecmû‘dan (bir araya getirilmiş, toplanmış) gelmektedir. Mecnûanın yanı sıra mecâmî‘, mecma‘, câmi‘ gibi aynı kökten türemiş kelimelerle -yalnız Osmanlı Türkçesi’nde- cüzdan, defter ve cerîde isimleri de aynı mânada kullanılmıştır’’ (Uzun, 2013:265).

Klasik Türk edebiyatına kaynaklık eden türlerden biri olan ‘‘Mecnûa’’ Arapça bir kelime olup, cem’ kökünden gelmektedir. Toplamak, derlemek, bir araya getirmek anlamlarında kullanılan mastardan yapılan toplanmış, derilmiş demektir (Kut, 1986, s. 170).

Çalışmamızın temelini teşkil eden ‘‘Şiir Mecnû’alarının Sistematiik Tasnifi Projesine (MESTAP)’’ öncülük eden Mehmet Fatih Köksal da mecmu’anın tanımı konusunda

“Mecmûa, Arapça “cem” (toplama, bir araya getirme) kökünden gelip mef’ûl bâbında müennes (dişil) bir kelimedir. “Toplanmış, bir araya getirilmiş” anlamına gelir.” biçiminde bir tanımlamada bulunmuştur (Köksal, 2012:415).

Edebî bir terim olarak ise “çoğu zaman müellifi veya müstensihi belli olmayan, derleyicisinin zevkine göre içeriği oluşturulan, farklı sanatçıların değişik türlerdeki eserlerini ihtiva eden ya da tek bir tür veya form etrafında şekillenen manzum, mensur veya manzum-mensur karışık defterler anlamında kullanılmıştır. Günümüzde ise mecmûa kelimesi klasik Türk edebiyatındaki kullanımından farklı bir anlam kazanmıştır. Özellikle Tanzimat döneminden itibaren belli aralıklarla yayınlanan dergilere mecmûa adı verilmiştir.” (Şenödeyici-Akdağ 2015: 367)

Mecmûa kelimesinin daha pek çok tanımı yapılmıştır. Tüm bu tanımlamalar için tam bir ayırım yapılamaz. Ancak bu konuda yapılan tanımlamalara bakıldığında tanımlamaların kesiştiği noktanın ‘toplanmış’ kelimesi olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda biz de mecmûayı ‘Farklı kişilere ait toplanmış, bir araya getirilmiş eserler’ olarak tanımlayabiliriz.

B. Mecmûaların Tarihi

Hz. Peygamberin hadis yazımına izin vermesiyle İslam edebiyatında mecmûa türü görülmeye başlanmıştır. Hadis literatüründe cüz, kitap ve sahife olarak bilinen ilk düzenlemeler, bazı sahabîlerin Hz. Peygamber’den duyarak kendi fikirleri ve yaşayış tarzlarına göre biriktirip birleştirmesi ile ortaya çıkmıştır. Hadis metinlerinde ele alınan konulara yönelik çalışmalar, Hadis derlemeleri ilerledikçe bu metinleri çoğunlukla bablara tasnif edilmeye başlanmasıyla oluşan yapıtlara da mecmûa ile aynı kökten türeyen “el-câmi” denilmiştir (Uzun, 2013:265). Edebiyatımızda ilk örnekleri 15. yüzyılda ortaya çıkmıştır. İlerleyen zamanlarda ise çeşitleri artmıştır. Günümüze ulaşan ilk örnek ise Ma‘mer b. Râşid tarafından oluşturulan Kitâbü’l-Câmi’dir (Sezgin, 1955:120). Osmanlı ve İran sahasında özel ilgi duyulmuştur. Kimisi oldukça özenli kimisi ise diğerine nazaran daha özensiz oluşmuştur. Güvenilir hadisleri derleyen ise Buhârî ve Müslim’in el-Câmi‘u’s-Şaḥîḥ’i en önemli derlemelerdendir (Koçyiğit, 1997:285).

Sayıları fazla ve içerikleri farklı olan mecmûalar, ilk vakıf kitap listelerinden başlayarak 15. yüzyılda ortaya çıkmaya başlayan “defterü'l-kütüb”lerde, “Mecmûât/Mecmûalar” başlığı altında incelenmiştir. İlk örneklerden Umur Bey’in 861’de (1457) hazırlattığı bir Arapça vakfiyedeki listede “tıbdan Arabî mecmûa” kaydı bulunmaktadır. Bilinene göre, toplayanı belli ilk Türkçe nazîre mecmûası Ömer b. Mezid’in 1437’de derlediği Mecmûatü'n-Nezâir’dir (Canpolat, 2003:275). Zaman içerisinde tarihsel mecmûalar işlevselliğini yitirirken, edebi mecmûalar ise güncelliğini koruyup aynı his ve tatla günümüze değin ulaşmıştır. İlerleyen süreçlerde yaklaşık 17. yüzyıla doğru ise nazire mecmuları azalıp tezkirelerin de şekil değiştirdiği gözler önüne serilir. Antolojik tipteki ilk Türkçe tezkire, Kafzâde Fâizî’nin Zübdetü'l-Eş'âr’ıdır. Bu eser, kendinden öncekilerle kıyaslandığında, biyografiyi ön planda tutmak yerine, şiiri merkeze alan bir yöntem izlemiştir. Böylece yeni bir mecmûa tarzı oluşturmuştur. Günümüzde tezkireler arasında ismi sıklıkla dile getirilen bu esere, kendi döneminde tezkire adı ile bahsedilmediği, yapıttan “mecmûa” olarak bahsedildiği bilinmektedir. (Yıldız, 2018:172)

Birçoğu el kitabına benzediği için oldukça fazla ilgi duyulan, Osmanlı’da çok yaygınlaşmış ve dallarına göre farklı türlere ayrılmıştır. Bunların başlıcaları şunlardır: Tefsir, hadis, fıkıh-hukuk, fetva, ferâiz, sak, kavânin, muâhedât, kelâm-akaid, tasavvuf, dua, hutbe-vaaz; divan, şiir, nazîre, kaside-gazel, na‘t, medhiye, mersiye, muamma, lugaz, rubâî, letâif, destan, lugat-ıstılah; tarih, münşeat-inşâ, vefeyât, hatt-ı hümâyun ve telhisler gibi resmî yazılar, biyografi (terâcim); risâle; fevâid; mûsiki; tıp; havas; astronomidir.

Günümüzde de belirli zaman aralıklarıyla yayımlanan, ilmî, edebî, siyasî birçok içerik barındıran süreli yayımlar için kullanılıyorsa da edebiyat araştırmacısının gözünde ve Türk kültürü açısından, klasik edebiyatımızın ilk antolojileri olarak değerlendirilir (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985). Bu çalışmada da mecmûa farklı şekillerle ele alınarak incelenmiştir.

C. Mecmûaların Tasnifi

Mecmûaların bünyesinde derleme yoluyla çeşitli türleri olan eserleri barındırması, sürekli el değiştirdiği için okunmasında güçlük çekilmesi gibi farklı nedenlerden ötürü tasnifi oldukça zor bir hal almıştır. Buna rağmen günümüze ulaşan derleme çalışmaları vardır.

Sınıflandırma konusunda amaçlarına göre mecmûalar şöyle sınıflandırılabilir: Oldukça geniş bir kitleyi ilgilendiren mecmûalar, tarikat üyelerinin ihtiyaçları göz önüne alınarak yapılan mecmûalar, düzenleyenin kendi zevk ve bakış açısına göre mecmûalar, belirli bir istek üzerine hazırlanmış mecmûalar, farklı zevklere sahip insanlar için belirli bir seviyede olan mecmûalar olmak üzere çeşitli sınıflandırılmalarda bulunulabilir (Kurnaz, 2013:53).

Mecmûalar üzerine birçok sınıflandırma yapılmıştır. Bu sınıflandırmalardan ilki Ağâh Sırrı Levend'in sınıflandırmasıdır.

1. Nazire mecmû'aları,
2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmû'aları,
3. Türlü konulardaki risâlelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmû'alar,
4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmû'alar,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmû'alar şeklinde sınıflandırmıştır (2008:166).

İkinci sınıflandırma denemesi Günay Kut 'a aittir. Günay Kut mecmûaları şu şekilde sınıflandırır:

1. Nazîre mecmûaları (Mecmûatü'n-nezâir, Câmiü'n-nazâir)
2. Seçme şiir mecmûaları (mecmû'a-i eş'âr, mecmûa-i devâvin)
3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan mecmûalar (mecmûa-i edviyye, mecmûa-i tevârîh, mecmûa-i mu'ammeyât, mecmûa-i münşe'ât, mecmûatü'r-resâil gibi)
4. Karışık, yani nazım ve nesir veya farklı dillerle yazılmış parçalardan oluşan mecmûalar. (Câmiü'l-meâni)

5. Tanınmış kişilerce derlenen mecmûalar (Müstakimzâde mecmûası, Ayvansarayî mecmûası, Fasih Ahmed Dede mecmûası, Hattat Hüseyin ve Salih Namık mecmûası) (Kut: 1986).

Yapılan bu sınıflandırmalardan sonra başka farklı sınıflandırmalar da yapılmıştır. Bunların bir diğeri de Yaşar Aydemir'e aittir. Aydemir'in sınıflandırması ise şöyledir:

1. Nazire mecmû'aları,
2. Antoloji niteliğindeki seçme şiir mecmû'aları,
3. Türlü konularda risâlelerin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan mecmû'alar,
4. Aynı konudaki eserleri içine alan mecmû'alar; tababet, ilahiyat gibi.
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmû'alar.¹

Atabey Kılıç'ın sınıflandırması ise şu şekildedir:

1. Cilt ve tertip durumuna göre mecmûalar
 - 1.1. Cönkler
 - 1.2. Mecmûalar
 - 1.2.1. Tertip durumuna göre
 - a. Mürettep mecmûalar
 - b. Gayr-ı mürettep mecmûalar
 - 1.2.2. Mürettip durumuna göre
 - a. Mürettibi bilinen mecmûalar
 - b. Mürettibi bilinmeyen mecmûalar
 - 1.2.3. Aynı zümreye mensup şairlerin eserlerinin toplandığı mecmûalar (Fasih Dede mecmûası, Mevlevî-Melâmî şairler)

¹ http://isamveri.org/pdfs/v/D174913/2007/2007_AYDEMIRY.pdf (erişim tarihi: 10.04.2021).

2. Şekil bakımından

a. Manzum metin mecmûaları (kasîde, gazel, nazîre, mu'ammâ mecmûaları, manzum lugat mecmûaları, ilâhî mecmûaları, şehrengiz mecmûaları, na'at, hilye, mi'râciyye, mersiye mecmûaları, çeşitli mesnevîlerden seçkileri barındıran mecmûalar divanmecmûaları, güfte mecmûaları, müstezad, tarih, musammat, kıt'a ve rubâi mecmûaları)

b. Mensur metin mecmûaları (lugaz, fetva, tefsir, şerh, sakk mecmûaları, mekân tasvirlerini içeren mecmûalar, münşe'ât mecmûaları) c. Karışık (manzum ve mensur) mecmûalar (fevâid ve eş'ar mecmûaları)

3. Dil bakımından (Arapça, Farsça, Türkçe, çok dilli mecmûalar)

4. Muhteva bakımından

- a. Din (duâ, hutbe, hadis, ferâyiz mecmûaları)
- b. Tasavvuf (Mecmûa-i Bektaşîyye)
- c. İlm-i nücûm/fal ve remil
- d. Hikâye/latife e. Hezel ve hiciv
- f. Edviye
- g. Mûsikî
- h. Hat ve kitâbet

5. Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmualar (2012:81).

Bu konuda Fatih Köksal, Murat A. Karavelioğlu da sınıflandırma yapmıştır. ²

Bu çalışma da mecmûa amaçlarına göre incelendiğinde, şairlerin birçoğunun tarikat mensubu olması ve şairlerin de buna uygun nitelikler taşıması sebebiyle genel olarak; “tarikat üyelerinin ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanan mecmûalar” sınıfına girmektedir.

² Bk. M. Fatih Köksal, “Şiir Mecmûalarının Önemi ve ‘‘MESTAP’’, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, hzl. Hatice Aynur vd., Turkuaz Yayınları, İstanbul 2012, s.411-431 ;

D. Mecmûaların Türk Edebiyatındaki Önemi

Mecmûalar kişilerin sürekli elinin altında bulunan ve her an istedikleri zaman ulaşabildikleri bir eser olduğu için oldukça kıymetlidir. Bir ömür boyu üretimine devam edilen eser hiç beklenmedik bir ciltte hiç beklenmedik bir hadise ile karşılaşmanızı sağlayabilir. Şairlerin özel hayatlarına dair gizlenmiş hikâyelerinde dahi izler bulabilirsiniz. Bulunan bu izler de oldukça kıymetli bir önem teşkil etmektedir (Köprülü, 1999:37).

“Şiir mecmûalarında sadece şiirler bulunmaz. Mecmûanın boş sayfalarına, derkenarlara çeşitli dualar, tılsımlar, ilaç terkip ve tarifleri, bazı din büyüklerinin duaları, padişahların cülus veya ölüm tarihleri, türlü mektup suretleri, şecere kayıtları, mecmûa sahibi / sahipleri tarafından eklenen -aile efradı veya diğer yakınlarının doğum ve ölüm tarihleri vb. gibi- bazı bilgi notları ve kayıtlar da yer alır. Bu türden notların önemli bir yekûn tuttuğu şiir mecmûaları, kütüphane kataloglarında “mecmû’a-i eş’âr ve fevâid” adıyla da kayıtlı olabilir” (Köksal 2012a: 85).

Bu kadar kıymetli olmasının ve altın değeri taşımasının nedeni içerisinde, ilaç tarifleri, dualar, faydalı bilgiler ve birçok içeriğin bulunmasıdır. Eğilimleri, gündelik sorunları, problemleri ve çözümleri, hastalıklar ve bunlardan kurtulma yolları, korkuları, beklentileri ve umutları ile insan unsurunun yansıdığı ender eserlerdir. Bu özellikleri ile mecmûalar gündelik yaşamın içinde yer alırlar (Atik, 2011:5). Mecmûanın bu özellikleri yalnızca Türk edebiyatı için değil diğer bilim dalları için de oldukça önemli bir kaynaktır (Köksal, 2012:40).

Mecmûaların Eski Türk edebiyatı ya da edebiyat tarihimiz, kültürümüz için değeri noktasında alanın araştırmacıları şu hususları dile getirmişlerdir:

“1. Mecmûalar üslup ve tahlil çalışmalarına katkı sağlar. Üslup çalışmalarının önemli bir bölümünü teşkil eden bazı kavramların, unsurların, farklı şairlerden örneklerle bir araya getirildiğini görürüz.

2. Mecmûalar, edebiyat tarihine -şuara tezkirelerine- yansımamış belgeler, türler, şairler, manzumeler sunar.

3. Mecmûaların metin teşkilindeki rolü önemlidir. Mecmûalar şairlerin divanının ortaya çıkmasına yardımcı olur. Divan nüshası bulunmayıp da mecmualardan

oluşturulan Helâkî Divanı, divan nüshası olmasına rağmen büyük oranda mecmûalara dayanarak oluşturulan Amrî divanı gibi

4. *Mecmûalar okuyucu zevki/yüzyılın popüler şiir zevkinin tespitini sağlar. Toplumun çeşitli kesimlerine mensup şiir severlerin rağbet ettikleri şairleri ve şiirlerini ihtiva ederler.*

5. *Mecmûalar şairin edebî kişiliğinin tespitine katkı sağlar. Ayrıca şairlerin kimlerden etkilendiğinin tespiti yanında, kimleri etkilediğinin tespiti de mümkündür. Nazire mecmûaları en güzel örnektir” (Aydemir, 2001:151).*

Edebî tarihimizi şekillendiren şairlerin hayatlarını, edebi kişiliklerini, eserlerini ele alan şuarâ tezkireleri aslı kaynaklarımızdandır (Aydemir, 2001:149).

“Şiir mecmûaları; divanlar, tezkireler ve mesneviler kadar üzerinde çalışılmamış, fakat bu ihmal edilmişliğinin tam tersi nispetinde edebiyat tarihimizin önemli kaynakları arasındadır. Şunu büyük bir iddiayla söyleyebiliriz ki, kütüphanelerimizdeki bütün şiir mecmûaları (aslında diğer bazı mecmûalar da) muhtevalaryla ortaya döküldüğünde biyografik ve bibliyografik bilgilerimiz farklılaşacak, zenginleşecek, karanlıkta kalmış birçok nokta aydınlanacaktır. Bugün sadece adını bildiğimiz veya duyduğumuz, fakat elde nüshası olmayan eserlerin bazıları gün yüzüne çıkacak; adı dahi bilinmeyen kimi eserlerle karşı karşıya geleceğiz. Biyografik kaynaklara her nasılsa geçmemiş şairleri tanıyacak, onların belki de bu mecmûalar arasına gizlenmiş divançeleri, divanlarıyla buluşacağız. Bilmediğimiz irili ufaklı şuara tezkireleriyle, nazire mecmûalarıyla karşılaşacak, şaşıracağız” (Köksal 2018: 187).

Tezkirelerde dahi bulunmayan içeriği mecmûalarda bulmak mümkündür. Bu yüzden mecmûalar tezkirelere yardımcı kaynaklar olarak da ele alınabilir. Şunu da belirtmek gerekir ki tezkirelerde şiirlerin genellikle bir beyiti/kıt'ası verilir. Şairin eğer divânı yoksa şiirin bütününe yalnızca mecmûalardan ulaşılabilir (Tarlan, 2012:123.).

Mecmûalarda bir araya getirilen çeşitli şairlerin eserleri bir dönem edebiyat altyapısını oluşturur; bu altyapı iyice anlaşılmadan bir devrin edebî niteliği lâyıkiyle takdir ve temyiz edilemez (Tarlan, 2012:122). Kısaca; ebebî kültürümüzün tamâmını görebilmek ve incelemek için mecmûaların gün yüzüne çıkarılması gerekmektedir.

1. . MECMÛ'A-İ LETÂİF-İ İLÂHÎ [06 Mil Yz A 2631]

1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri

Çalışmanın konusunu oluşturan mecmûa Ankara Milli Kütüphanede “06 Mil Yz A2631” numarada “Mecmû‘ a-i Letâ‘ if-i İlâhî” adıyla kayıtlıdır. Eser şiir mecmûasıdır. Mecmûanın istinsah tarihi, müstensihi ve istinsah yeri hakkında bir bilgi yoktur.

Mecmûanın kapakları mukavva kâğıttan oluşmaktadır. 230x150- 175x115 mm ölçülerinde mukavva bir cilt içerisindeydir. Sırtı siyah meşin, dış kapakları desenli ve koyu yeşil renkte yıpranmış bir haldedir. Mecmûanın kapağının iç kısmında küçük bir not yazmaktadır. ‘Mecmûa-i Letâif-i İlâhî, Çeşitli şiirler, ilâhîler, besteler (çoğu bilinmeyen eserler) (besteler, fasıl, fasıl ayrı bölümlerde), Yunus Emre’nin birçok bilinmeyen şiiri’ olarak yazılmış olan bu not el yazısıyla yazılmıştır. Mecmûanın ilk sayfasında ‘Milli Kütüphane’ yazılı kütüphaneye kayıt mührü bulunmaktadır. Kurşun kalemle sayfanın üstünde ve altında ‘Yz A2631’ yazmaktadır. Bazı sayfaları harekeli olmak üzere nesih hatla yazılmıştır. İlk sayfası fihrist toplamda 133 varaktan oluşmaktadır. Kâğıt türü olarak sarı samanlı renkte abadj kâğıt kullanılmıştır. Yaprakları rutubet lekeliydir. Şiirlerin bulunduğu varaklar numaralandırılmamış bunun yerine Arap harfleriyle numara verilmiştir. Bu sebepten mecmûa tarafımızdan yeniden numaralandırılmıştır ve 1b-1 numarasından başlatılmıştır. Mecmûanın numaralandırılan ilk sayfasında yine kurşun kalemle 07.07.1970 tarihinde Gemlik’ten Abdullah Öztemiz’den satın alındığına dair el yazısıyla yazılmış küçük bir not vardır. Satır sayıları değişiklik göstermektedir. Yazılar çoğunlukla eğik bir şekilde ve düz olarak yazılmıştır. Sayfalarda cetvel içinde iki sütun bulunmaktadır. Sütunlar arasında boşluk vardır ve buralar derkenar olarak kullanılmıştır. Bunun haricinde derkenarlar sütunların dışında da bulunmaktadır.

Mecmûanın tertibinde belirli bir usul izlenmemiş şairlerin şiirleri karışık bir şekilde yazılmıştır. Sayfaların sonlarına ya da başlarına ‘temmet, mim, ve lehü ve eyzan’ kelimeleri yazılmıştır. Bir şiirin bitip yeni bir şiirin başladığı temmet ve mim kelimelerinden anlaşılmaktadır. Eyzan ise şiirlerin nakarat bölümleri için kullanılmıştır. Ve lehü kelimesi ise bir sayfanın bittiğini bize göstermektedir. Bunların yanında bazı şiirlerin beyitlerine Arap harfleriyle numaralar verilmiştir. Ama bu tüm şiir boyunca devam etmemiştir. Yalnızca ilk sayfalarda görülmektedir. Şairlerin adı ya da mahlası verilirken üstleri çizilmiştir.

Mecmûada şiirleri yer almış olan tespit edilen şairlerin, yayımlanan divanları taranmıştır. Böylece bu şairlerin, divanlarında bulunmayan şiirlerinin tespiti amaçlanmıştır.

1.2. Mecmûanın Muhtevası

Çalışmamıza konu olan mecmûa 133 varaktan meydana gelmektedir. Eser bir ilahi mecmûası olduğu için içerisinde çoğunlukla ilahi olmak üzere gazel, murabba, kaside, kıt‘a, beyit, şarkı ve müstakil mısralar bulunmaktadır. Nazım türü olarak tevhid, na‘t, münâcât, medhiye, mersiye, devriye türlerine ait şiirler vardır Mürettibin mecmûayı oluştururken belli bir düzen içinde ilerlemediği görülmektedir. Ancak tespit edilen şairlerin çoğunluğunun 15-18. yüzyıl şairleri olduğu dikkat çekmektedir.³ Bununla beraber 19. yüzyıldan şiirler de mevcuttur. Eserin fihrist kısmı hariç tutulduğunda içerisinde mensur eser ile karşılaşılmamıştır, tamâmı manzum eserlerden meydana gelmiştir. Mecmûada aruz vezni ile yazılmış şiirler olmakta beraber hece vezni de kullanılmıştır. Mecmûanın dili Türkçedir. Bunun yanında Arapça ve Farsça ile yazılmış şiirler de vardır. Arapça şiirlerde okuyamadığımız şiirleri aynen paylaştık.

Mecmûada çoğunlukla tekke ve dergâhlarda yetişmiş şairlerin şiirleri bulunmaktadır. Eserde adı geçen 88 şair vardır.

³ Deteylı açıklama” Mecmûada yer alan şairler ve yaşadıkları dönemler” bölümünde verilecektir.

Mecmûada henüz gün yüzüne çıkarılmamış şiirler mevcuttur. Bilhassa Yunus Emre'ye ait olduğu sanılan şiirlerin aslında Yunus Emre ekolünü devam ettiren Âşık Yunus' a ait olması ya da mecmûada bulunan şiirlerin mahlaslı bir şekilde yazıldığı ve kime ait olduğu bilinmesine rağmen o şiiri yazan kişinin günümüz kaynaklarında başka isimlerle yayınlanması gibi durumlar tespit edilmiştir. Şemsî, Âşık Yunus, Eşrefoğlu Rûmî, Seyyid Nizamoğlu gibi şairlerin divanlarında olmayan şiirler de çalıştığımız mecmûada gün yüzüne çıkarılmıştır. Ayrıca şairlerin divanlarında eksik yazılmış ya da olmayan beyitler de mecmûa içerisinde mevcuttur. Bu gibi durumlar da mecmûa için ayrıca bir değer taşımaktadır.

Halk diliyle yazılmış veya bilgisi yetersiz müstensihlerin elinden çıkmış yazma nüshalarda pek çok kelime ve ekin yanlış yazılması sıklıkla karşılaşılan durumlardır. Bu durumlarda yine anlam en iyi kılavuz olacaktır. Bu karışıklık en çok nazal n (ن) ve nun (ن) harflerinin birbirlerinin yerine kullanımında olmaktadır” (Köksal, 2017:178).

Çalıştığımız mecmûada en sık karşılaştığımız sorun burası olmuştur. Bir diğeri ise dönemin dil özelliği olarak düzlük yuvarlaklık durumudur. Biz mümkün olduğu kadar yuvarlak ünlüleri kullandık. Şiirlerin yazıldığı döneme dair tam bir bilgi olmasa da şairlerin yaşadığı yüzyıldan çıkarım yaparak böyle bir yol izledik. Bununla beraber de divanını ve divanında bizim çalışmamızda yer alan şiirini bulabildiğimiz şairlerin şiirlerini de divandaki yazımını esas alarak düzelttik. Yapılan düzetmeleri de dipnotlarda belirttik.

1.2.1. Mecmûada Yer Alan Şairler

Çalıştığımız mecmûada kime ait olduğu bilinmeyen ve okunamayan şiirlerin haricinde toplam 77 şair tespit edilmiştir. Şiir sayısı ise okunamayan şiirler de dâhil olduğunda 269 tanedir. Mecmûada bulunan şairlerin şiirlerinin bulunduğu varak, kullandıkları isim ya da mahlas, hangi şairin kaç tane şiiri olduğu ve bu şairlerin ölüm tarihleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. 16 şiirle Yunus Emre, 22 şiirle Âşık Yunus, 19 şiirle de Eşrefoğlu Rûmî bu mecmûada en çok şiiri bulunan şairlerdir. 33 tane ise şairi tespit edilemeyen şiir vardır.

Çalışmamız içerisinde önemli bir husus vardır ki o da aslında Yunus Emre'ye ait olduğu sanılan pekçok şiirin Yunus Emre'ye değil Âşık Yunus'a ait olduğu konusudur. Halk arasında bilinen, dilden dile dolaşan ve Yunus Emre'ye ait olduğu bilinen şiirler aslında tıpkı Yunus Emre gibi sade bir dille, dinî-tasavvufî konularda şiirler yazan, Yunus Emre'den bir yüzyıl sonra yaşamış olan ve Yunus Emre'den etkilenen Âşık Yunus'a aittir. Çalışmamızda yer alan ve Yunus Emre'ye ait olduğu sanılan 'Dolap niçin inlersin' mısraı ile başlayan ilahinin aslında Âşık Yunus'a ait olması bu durum en açık örneği olacaktır.⁴

Âşık Yunus konusunda araştırmalar yapan Mustafa TATCI Âşık Yunus'un Bursalı bir derviş olduğunu, 15. Yüzyılda yaşadığını ve Yunus Emre diliyle şiirler yazdığını söylemiştir. Tatçı'ya göre şiirlerin Yunus Emre'ye mi yoksa Âşık Yunus'a mı ait olduğu konusunda kesin bir ayırım yapılamamaktadır.⁵

Bu konuda Mustafa TATCI'nın görüşüne katılmaktayız. Ancak ayırım konusunda çalışmamızda dikkate değer bir nokta vardır. Bu da Yunus Emre'nin mahlas olarak genellikle 'Yunus' ve 'Yunus Emrem' isimlerini kullanırken Âşık Yunus'un ise genellikle 'Âşık Yunus' ve 'Derviş Yunus' mahlasını kullanmasıdır. Her iki şairin divanlarını taradığımızda bu ayırım ortaya çıkmıştır.

Dervîş Yūnus kıatı geçemedi öte
Söyledi sözini eyleme hāṭā
Tā kıyāmete dek nūr ile yata
Her kim dirse lā ilāhe illallāh
Âşık Yunus (171/5)

Ümmī benim **Yūnus** benim ṭ(d)okuz atam dördür atam
'Aşk odına düşüb yanam sūḳ-ı pazār nemdir benim
Yunus Emre (170/7)

⁴ Bk: Mustafa TATCI, Yunus Emre Külliyyatı 4. Âşık Yunus Divanı, 2008, s.3.

⁵ A.e.

Âşık Yunus konusunda araştırmalar yapan Faruk Kadri TİMURTAŞ da yaptığımız ayrıma benzer ve görüşümüzü destekler nitelikte bir ayırım yapmıştır. Bazı araştırmacılar Âşık Yunus'un varlığını kabul etmezken F. Kadri TİMURTAŞ varlığını kabul etmiştir ve 15. yüzyılda yaşadığını öne sürmüştür. Yunus Emre ve Âşık Yunus arasındaki ayırma ise o da mahlas kullanımından yola çıkarak bir ayırım yapmıştır. Timurtaş'ın yaptığı ayırma ise Âşık Yunus mahlas olarak 'Yunus, Derviş Yunus, Yunus Emrem' mahlaslarını kullanmıştır. Şiirlerini yazarken ise genellikle 7+7, 6+5 vezinleriyle yazmıştır.⁶

Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar ve ölüm tarihleri ile ilgili bilgiler "Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü" ve "İslam Ansiklopedisi"nden faydalanılarak elde edilmiştir.⁷

Tablo 1.1. Şairler ve ölüm tarihleri, şairlerin şiirlerinin sayısı ve şiirlerin varak numarası

Varak Numarası	77 (Bilinmeyenler Hariç)	Şiir sayısı	Ölümü
17b	Abdurrahman Refia Efendi	1	1720
3a,	Abdürrahim Tirsî	1	1520
54a	Adlî (2. Mahmut)	1	1893
14a	Ahmedî (Sultan 1. Ahmed Han)	1	1617
34a	Ahmet (Sarban)	1	1545
1b	Ahmet Süreyya Emin	1	1848
81b,	Akşamseddin Velî	1	1459
3a, 5a, 5b,6b, 13b, 15b, 17b,20b,20a,21a, 22b, 24b, 25b, 26b, 26a, 31b, 33a, 37a, 38b, 58b, 63a, 80a	Âşık Yunus	22	1438
27a,	Azîz (Abdülaziz Zihni Efendi)	1	?
53b,	Bağdâdî	1	?
83b,	Bağdatlı Rûhî	1	1605-1606

⁶ Faruk Kadri Timurtaş, Yunus Emre Divanı, İstanbul, 1972, s.19.

⁷ <http://teis.yesevi.edu.tr>

<https://islamansiklopedisi.org.tr/>

7a,11a,12b,14a,15b, 22a, 22a, 23a, 26b, 26a, 30b, 34a, 37a, 37a, 64b, 66a, 38b, 58b, 63a, 70b,70b, 77b, 77b, 77a, 78a,78a, 78a, 80a, 80a, 82b, 82b, 82a, 84a,	Bilinmeyen	33	?
75b,	Cezbî	1	?
57a	Çaresiz (Şeyh İlyas)	1	1706
42a,	Derviş Musa Dede	1	1727
2b,2a,3b,5b,5a,5a,12a 14a, 23a, 24b, 25b,27a, 33b, 36a, 39a, 47a, 50a 54a, 81b,	Eşrefoğlu Rûmî	19	1469
11b,	Fasih Dede	1	1699
15a	Fethî	1	?
21a	Mehmet Efendi (Şeyhülislam Bahai)	1	?
38a,	Fuâdî (Şeyh Ömer Fuad)	1	1636
78a,78a,	Fuzûlî	2	1556
54a	Hacı Bayram-i Velî	1	1430
33b, 43b	Hakkî (İsmail Hakkî Bursevî)	2	1725
17b,18b,	Hakkî (İbrahim Hakkî Erzurumî)	2	1780
80b	Hamidî	1	?
7b, 30b,	Hâşimî	2	?
20a	Hikmet	1	16. yy 2. Yarısı
23b, 55b, 63b,	Himmet	3	1617
16b, 27b, 28b, 38b, 42b, 42a, 45b, 51b, 59a, 60b, 60a,	Hüdâyî	11	1628
9a,	İdrîs-i Muhtefî	1	1615
65b	İkbâlî/Meftûnî	1	1703
33a,	İsa Mahvî	1	1715
75a,	İzzet	1	?
80b,	Kalender Çelebi	1	1527
44b,	Karakız Mehmet Efendi	1	1708

28a	Keçecizade Molla İzzet	1	1829
79b	Kelâmî	1	?
11a, 21a, 22b	Kenzî	2	1680
62a	Kuloğlu	1	?
44b,	Kuşadalı İbrahim Halvetî	1	1846
2b, 39a,	Küsec Ahmed Dede	2	1682?
66b,	Mâhir	1	?
39a	Merkezî	1	1552
64a	Mevlana	1	1273
83a,	Moralı Aziz efendi	1	1798
82b	Müştakî	1	1832
9a,	Nâbî	1	1712
16a	Nahifî (Süleyman Nahifî)	1	1738
56b	Nakşî (Çıkrıkçı Şeyh Mustafa)	1	1757
61b,	Nasûhî (Muhammed Nasuhi Üsküdârî)	1	1718
78a,	Nazif	1	?
39a	Neccarzade Rıza	1	1746
12b,14b, 79b, 81a,	Nesimî	4	1417?
25b, 27b, 30a, 33b, 44a, 47a, 48b, 48b, 50a, 51b, 59a,	Niyazi Mısrî	11	1694
15b,24b, 60a	Nûrî (Abdülehad Nuri)	3	1651
27b,	Recâî (Mehmet Şakir)	1	1874
10a, 30b,	Saffet	2	?
44b	Selami Mustafa Efendi	1	1813
6a,16b, 19b, 19a, 26a,27a, 45b, 62b, 65b,66b, 83b,	Seyfî	11	1601
65a	Seyyid Şaban	1	?
34b, 34a	Seyyid Şeref	2	1733
16a,19a, 27a, 34b, 40b, 34a	Sezâyî	8	1738
75b, 82a,			
15a,21a, 34a	Sünbülî (Hasan Adli efendi)	3	1617

15a	Mehmet Şakir	1	?
4b,7a, 34b, 36a, 37a, 47a, 47a, 62b, 62a, 64a	Şemsî	10	1597
33b, 50a, 68b, 82a,	Şems-i Tebrizî	4	?
36a, 64b,	Şeyh Cemal Halvetî	2	1494
19a, 83a,	Şeyh Galib	2	1574
55b	Şeyh Yakub Efendi	1	1571
22a	Şeyhî (Abdülmeccid Sivasî)	1	1639
44a	Tokatlı Aşık Nuri	1	1884?
79a	Ümmî Merdân	1	?
20b, 25a, 43b, 43a, 77b, 82a,	Ümmî Sinan	6	1657
11a	Vankulu Mehmet Efendi	1	1592
13a, 13b, 24b, 35b, 35b, 43, 48a, 51b, 55a, 57a, 61b, 80a, 81b, 81a, 81a, 84b,	Yunus Emre	16	1320?
37b	Zakir Osman Efendi	1	1684
4a, 51a, 57a, 8a,42b	Zekâyî	5	1813
14a	Ziyaeddin Abdurrahman Halis	1	?

Tablo 1.2. Mecmûada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Dönemler

Dönem (yy)	Şair	Toplam
13. yy	Mevlana (1273),	1
14. yy	Yunus Emre (1320)	1
15. yy	Şeyh Cemal Halvetî (1494), Nesimî (1417), Akşamseddin Velî(1459), Âşık Yunus (1438), Eşrefoğlu Rûmî (1469), Hacı Bayram-i Velî (1430),	6
16.yy	Vankulu Mehmet Efendi (1592), Şeyh Yakub Efendi (1571), Şeyh Galib (1574), Şemsî (1597), Abdürrahim Tirsî (1520), Ahmed Sarban (1545), Fuzûlî (1556), Kalender Çelebi (1525), Merkezi (1552),	9

17. yy	Zakir Osman Efendi(1684), Ümmi Sinan (1657), Şeyhî (1639), Sünbülî (1617), Seyfî (1601), Nûrî (1651), Niyazi Mısrî (1694), Ahmedî (1617), İdrîs-i Muhtefî (1615), Hüdâyî (1628), Himmet (1617), Hikmet ? ⁸ Bağdatlı Rûhî (1605), Fasihî (1699), Fuâdî (1636), Kenzî (1680), Küsec Ahmed Dede (1682),	17
18. yy	Sezâyî (1738), Seyyid Şeref (1733), Neccarzade Rıza (1746), Nasûhî (1718), Nakşî (1757), Nahifî (1738), Nâbî (1712), Abdurrahman Refia Efendi (1720), Çaresiz (1706), Derviş Musa Dede (1727), İsmail Hakkı Bursevî (1725), İbrahim Hakkı Erzurumî (1780), İsa Mahvî (1715), Karakız Mehmet Efendi (1708), Moralı Aziz Efendi (1798), İkbâlî/Meftûnî (2. Mustafa) (1703)	16
19. yy	Zekâyî (1812), Tokatlı Aşık Nuri (1884), Selami Mustafa Efendi (1813), Recâî (Mehmet Şakir)(1874), Adlî (2. Mahmut)(1893), Kuşadalı İbrahim Halvetî (1846), Müştakî (1832), Ahmet Süreyya Emin (1848)	8

Yukarıdaki tablo mecmûada adı geçen (okunamayan ve kime ait olduğu bilinmeyen şiirlerin şairleri hariç) ve ölüm tarihleri bilinen şairler üzerine oluşturulmuştur. Bu tabloya bakıldığında 17, ve 18. Yüzyıllarda yoğunluk görülmektedir. Mecmûanın mürettibinin kim olduğu bilinmiyor ancak yapmış olduğumuz bu tablo doğrultusunda mürettibin 19. yüzyılda yalamsı bir kimse olduğu kanısına varmaktayız. Adı geçen şairlerin ise döneminde ünlü kişiler olduğu söylenebilir.

1.2. Mecmûada Yer Alan Nazım Türleri

Çalışmamızın konusu olan mecmuanın içerisinde bulunan şiirler çoğunlukla tekke-tasavvuf edebiyatına ait şiir türleridir. Tekke-tasavvuf edebiyatı İslamiyet'in ve tasavvuf felsefesinin etkisiyle ortaya çıkmış; İslamiyet'in yayılmasını sağlamış, zamanla edebî eserlerde de işlenmiş, din ve tasavvuf, edebiyat aracılığıyla halka yayılmaya çalışılmıştır.

⁸ 16. Yüzyılın ikinci yarısında yaşadığı tahmin edildiği için tabloda bu bölüme aldık.

Dinî-tasavvufî Türk edebiyatı (Tekke edebiyatı)nda esas olan sanatlı, süslü söyleyiş değil, dinî-tasavvufî düşünceyi halka yaymaktır. Şair, içinde bulunduğu tarikatın düşünce sistemini, felsefesini yaymak için şiiri bir araç olarak kullanmıştır. Tekke şairlerinin çoğu tarikatlarda yetişmiş şeyh ve dervişlerdir.

Öncelikle Allâh'ı, onun varlığını ve birliğini övmek bununla beraber başta Hz. Muhammed olmak üzere peygamberleri ve dinî nitelikli kişileri övmek için yazılmıştır. Bilhassa tasavvuf düşüncesini, ayet ve hadisleri konu alan bu şiirler işledikleri konulara göre güzelle, taşlama, koçaklama, varsağı, ağıt ve destan olarak da kendi içinde farklılık göstermektedir. Dini Tasavvufî halk edebiyatı şiir türleri ise ilahi, münacat, na' t, nutuk, devriye gibi sıralanabilir.

İncelenen mecmûada ilahi, tevhid, na' t, medhiye, mersiye, dolapname, ayetleme, düvaz, muharremiye ve maktel gibi türlerde şiirler yer almaktadır. Bu bölümde mecmûada bulunan nazım türlerine dair bilgi verilecektir.

1.2.2.1. İlahî

Allâh sevgisini konu edinen, Allâh'ı övüp ona yalvarmak için yazılan ve söylenen, bu çerçevede her türlü dinî konuyu esas alan şiirlerdir. İlahiler tarikatlara göre farklı farklı isimlendirilmiştir. Mevlevilerde 'âyin', Halvetilerde 'durak' Gülşenilerde 'tapuğ' Alevi-Bektaşilerde ise 'deme' ya da 'nefes' olarak isimlendirilirken bazı tarikatlarda da 'cumhur' adında nitelendirilmiştir. Genellikle hece ölçüsünün 7'li, 8'li, 11'li ve bazen de 14'lü ve 16'lı kalıplarıyla söylenmektedir. Dörtlük sayısı 3 ve 7 arasında değişmektedir. Dörtlülle yazılan İlahiler koşma nazım biçiminde yazılırken beyit biçimindeki ilahiler ise gazel kafiye düzenine göre yazılmıştır. Yunus Emre, Eşrefoğlu Rûmî ve Niyazi Mısrî ise bu türün seçkin isimleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Vuşlat gibi ni' met mi olur

Yâ Rab nice şükr idelim

Hi̇dmet gibi devlet mi olur

Yâ Râb nice şükr idelim

Hüdâyî (173/1)

Yandıklarum şām ü seher senden midür benden midür?

Bāşımdaki ‘aşqdan eşer senden midür benden midür?

S. Seyfullah Nizamoğlu (49/1)

Uyan be-hey gāfil hāb ü gafletden

‘Ömrüñ geldi geçdi haberüñ var mı?

Bir haber aldın mı sırr ü vaḥdetden

Mürğ-ı cānuñ uçdı haberüñ var mı?

Himmet (76/1)

1.2.2.2. Tevhîd

Birlemek, bir şeyin bir ve tek olduğunu kabul etmek, birkaç şeyi birleştirmek anlamlarına gelen tevhîd, edebî istilâhta, Allāh’ın varlığından, birliğinden, isimlerinden, sıfatlarından bahseden manzum ve mensur eserlere denir (Uzun, 2013:30). Yüce Allāh kâinatın tek ve mutlak sahibidir. O’nun eşi ve benzeri yoktur. İnsan iyiyi, doğruyu ve gerçeği ancak Allāh’a yönelerek bulabilir. O’nun lütfu ve bahsettikleriyle gönüller şenlenir.

Mevlā’m gözüm yaşı akar seyl olur

İner engin deryāsına göl olur

Āhum dūdı çıkar ‘arşa yol olur

Ḥakk’ı isteyenler tevhîd eylesün

S. Seyfullah Nizamoğlu (34/1)

Buyrıguñ tut Raḥmān’uñ

Tevhîde gel tevhîde

Hüdâyi (91(1))

Gel ey dervîş gel sen tevhîde özen
Tevhîddir nefsüñ kal' esüñ bozan⁹

Melekler hâzır olmuştur niçün tevhîde gelmezsün
Kamu ervâhla tolmuştu niçün tevhîde gelmezsün
Hakkı¹⁰

1.2.2.3. Münâcât

Münâcât, fısıldama, Allâh'a yalvarma, duâ etme anlamına gelir. Edebî literatürde, bütün varlıkları yaratan ve yaşatan Rahmân ve Rahîm olan Yüce Allâh'a yalvarıp yakarmak, niyaz ve duâ etmek amacıyla yazılmış edebî metinler için kullanılır. Genellikle manzum olarak hemen hemen bütün nazım şekilleriyle nazmedilen ve konusu Allâh'a yakarış olan şiir türüdür (Koçin, 2011:19). Kâinatın hükmedeni ve sahibi yalnızca Allâh'tır ve tüm yaratılanlar ona muhtaçtır. Kul günahkâr Allâh ise El-Afüvv, settar, rahman, kerim sahibi olan bağışlayıcıdır. Allâh'ın varlığına ve birliğine inanlar ne isterse Allâh'tan ister. Bu bağlamda münâcât karşımıza bir dua etme biçimi olarak çıkar.

Allâhu Rabbî lâ-yezal
Yâ Vâhid [ü] yâ Zü'l-Celâl
Ey pâdişah-ı bî-zeval
Yessir lenâ hayre'l-umûr
Meftûnî (253/1)

Mevlâ'm vir 'aşkıñı baña hayrânuñ olayım senüñ
Bülbül gibi cemâlüne nâlânuñ olayum senüñ
S. Seyfullah Nizamoğlu (9/1)

⁹ Bu şiirin makta beytinde 'Yunus' yazıyor ancak Yunus Emre divanında yok.

¹⁰ Şiirin makta beytinde mahlas olarak 'Hakkı' yazılmış. Ancak hangi Hakkı'ya ait olduğunu tespit edilemedi.

Sevdim seni Allāh'ım he vārım yağmadır alan alsuñ
 Gördüm seni efkārım yağmadır alan alsuñ
 Niyâzî Mısrî (159/1)

Uşāta rahmet ü ğufrān iderseñ
 Dertliler derdine dermān iderseñ
 Hüdāyî'ye aṭā ihsān iderseñ
 Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
 Hüdāyî (17/5)

‘Aşkuñ aldı benden beni Mevlā'm seni isterim seni
 Ben yanarım dün ü günü Mevlā'm seni isterim seni
 Yunus Emre (381/1)

1.2.2.4. Medhiye

Bir kimseyi övmek için yazılan şiirlere “medhiye” denir (Canım, 2010:127). Medhiye klasik Arap, Fars ve Türk edebiyatlarında kişi ve topluluklarla çeşitli mekânların övülmesi maksadıyla yazılmış şiir.¹¹ Medhiyeler öncelikle Hz. Muhammed ve halifeleri akabinde ise padişahları, din ve devlet büyüklerini övmek amacıyla yazılmıştır. Çalıştığımız mecmûada ise Hz. Muhammed'i, Hz. Ali'yi ve Abdülkâdir Geylani'yi konu alan medhiyeler vardır.

Yā Rab beni dūr eyleme evlād-ı ‘Alī'den
 Kim ben bularuñ bendesiyem *ḳālū belī*'den
 S. Seyfullah Nizamoğlu (196/1)

Gelmeseydüñ ‘āleme ḫalk olunmazdı cihān
 Dostluğuna yaradıldı ey Nebiyy-i muḫterem
 Niyâzî Mısrî (129/5)

¹¹ <https://islamansiklopedisi.org.tr/medhiye>

Cemālũñ seyr idüb ismin andıgım
 Āh bize himmet eyle Şeyh ‘ Abdü’l-Ķādir
 Eşrefoğlu Rũmĩ (111/1)

Rũm’da ‘ Acem’de ‘ aşık olduğım
 Yemen illerinde Veysel Ķarānĩ
 Allāh’uñ ĥabĩbi dostum didiği
 Yemen illerinde Veysel Ķarānĩ
 Āşık Yunus

Evliyālar rehberi ĦaĶĶ’uñ sırr u mażharı
 Başında Ķudret güli Sultān ‘ Abdü’l- Ķādir’ũñ
 Eşrefoğlu Rũmĩ (71/6)

1.2.2.5. Mersiye

Mersiye, ölenin ardından onun iyiliklerini sayıp dökme, öleni hayırla yâdetme anlamındaki ‘‘resâ’’ kökünden gelir. Edebiyatımızda mersiye, bir kimsenin ölümü üzerine duyulan hüznü ve acıyı anlatmak için yazılan manzûmelere denir (Canım, 2010:127). Mersiyede ölen kişinin cömertliğinden, yiğitlik ve kahramanlıklarından, güzel ahlakından, güçsüzün yanında olmasından ve dünya hayatının gelip geçici olmasından bahsedilir. Bizim çalıştığımız mecmûada ise Hz. Ali, Hz. Hasan ve Hüseyin’in şehit edilmesi ve Kerbela olayına dair mersiye örnekleri bulunmaktadır.

Kerbela’da göreyidũñ yā Muĥammed ĥalimüz
 Tā Ķiyāmet sakin olmazdı bizüm çün firĶatũñ
 S. Seyfullah Nizamoğlu (197/3)

Kimdür ol şah-ı şehîd-i Kerbelâ
 Nûr-i çeşm-i enbiyâ âl-i ʿabâ
 Cedd-i pakidür Muḥammed Muştafâ
 Agla mâtemdür Muḥarremdür bugün
 Sezâyî (198/2)

Bu mâtemde olan derd ile hicrâna devâ olmaz
 Bu feryâd-ı Hüseyn'de dahî ʿuşşâk(a) nevâ olmaz
 Fasih Dede¹²

İderseñ bunda evla-ı Muḥammed'den eğer biʿat
 Bulursuñ rûz-ı mahşer cennetü'l-meʿvâda sen ḥürmet
 Olar ki bilmez ânları ne bilsün mezheb ü millet
 Muḥabbet itmeyen âl-i Resûl'e şad hezâr lâʿnet
 S. Seyfullah Nizamoğlu (7/2)

1.2.2.6. Maktel

Arapça 'katl' kökünden gelen bir kelime olan maktel katledilen, öldürülen yer manasına gelmektedir. Kerbela olayında Hz. Hüseyin'in çölde on gün susuz bırakılarak şehit edilmesi müslümanlar üzerinde derin etki bırakmıştır ve bu durum şiirlere yansımıştır. Mecmûamızda da Kerbela olayını konu alan şiirler mevcuttur. Konu olarak mersiyeye çok benzediği için mersiye'nin bir alt dalı olarak almayı uygun bulduk.

¹² Şiirin makta beytinde 'Fasiha' yazıyor ve internette Fasih Dede'ye ait olduğu görülmektedir. Ancak Fasih Dede Divanı'nda bu şiir yer almıyor. Mustafa Çıpan, Fasih Dede Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkidli metni (2cilt), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

Ol Ḥasan ḥazretlerine zehr içirdi ‘ eşkiyā
 Hem Ḥüseyn oldu şuşuzluḡdan şehid-i Kerbelā
 İkisidir āşl ü nesli cümle āl-i Muştafā
 Ben ānuñ āl’ine evlādına ḡurbān olayım
 Niyāzî Mısrî (140/3)

Gice gündüz ey Muḡammed ümmeti
 İdelim cān-ı Yezid’e la‘ neti
 Ger dilersen ola Ḥakk’uñ raḡmeti
 Ağla mātendir Muḡarrem’dir bugün
 Sezāyî (198/3)

Dideden şu yerine ḡan aḡacaḡ dem geldi
 Ağla ey didelerim māh-ı muḡarrem geldi
 ‘ İzzet añmazdı Yezid’i ‘ acaba n’oldı sebab
 Var ise ḡātırına ehl-i cehennem geldi
 Keḡecizade İzzet Molla¹³

1.2.2.7. Na‘t

Na't kelimesinin sözlük anlamı; "bir kimsede bulunan şeyleri vasfetmek, methetmek, vâsif edilenin iyi ve güzel yönlerini anlatmak" şeklindedir. İstilah olarak da "Hz. Peygamber'i övmek, üstün özelliklerini dile getirmek, ona duyulan sevgi ve bağılılığı dile getirmek üzere yazılan şiir" manasına gelir (Yeniterzi, 2010:89). Hz. Muhammed nebilerin elçisi, Allāh Resulü, yaratılmışların en hayırlısıdır. Allāh'ın sevgilisi Hz. Muhammed cennet yolunun rehberidir. Na‘tlarda Hz. Muhammed’e duyulan sevgi ve saygı ile onun şefaatine kavuşma arzusu vardır.

¹³ Divanına ulaşamadığımız için şiir ve sayfa sayısı veremedik.

Hazret-i Hakk'ın habibi sevgilü bir dānesi
 Oldığı çün oldu  ālem h sнин n d vānesi
 Sez y  (203/1)

 ud mu n rahmet   zevk-ı saf dur y  Res lall h
 Zuhuru n derd-i  u  aka dev dur y  Res lall h
 H day  (20/1)

Ey dil beya ki  ıyd-ı vi  al-ı Mu ammed-est
 R  en-i cem l ze-n r-ı cem l-i Mu  mmmed-est
  ems ¹⁴

Bi amdi ll h ki  sl ma delil m Mu tafa  geldi
 Emir m rehber m  ahım   Aliyye'l- Murtaza  geldi
 S. Seyfullah Nizamo lu (246/1)

1.2.2.8. Devriye

 nsanın ve yaratılmı ların varolu unu dile getiren  iirlere denir. T m canlıların All h'tan gelip All h'a gideceği, topraktan yaratılıp yine toprak olacağı felsefesi hakimdir.

 toprakdan yaratıldı n yine  toprakdır yer n
  toprak olan ki iler n'ider bu   al meti
 Yunus Emre (380/2)

¹⁴ Semseddin Sivas 'ye aittir ancak Semseddin Sivas  Divanı'nda bu  iir yer almadığı i in  iir ve beyit numarası verilemedi.

1.2.2.9. Ayetleme

Ayetleme, Kuran'daki surelerin ayet ayet hatta kelime kelime ele alınıp bunların inanç ve düşünce ile birleştirildiği, yorumlandığı şiir türüdür (Kaya, 2007:211). Konu olarak ayetlerin esas alındığı ve içerisinde ayet bulunan şiirlerdir. Üzerinde çalıştığımız mecmûa bir ilahi mecmûası olduğu için içerisinde sıkça ayet ve hadislere rastlanmıştır.

Şol “Sağāhüm Rabbühüm” hamrın lebinden içegör
 Kaṭresin nūş eyleyen ‘uşşāk ebedi görmez ‘azāb
 Niyâzî Mısırî (21/2)

1.2.2.10. Şathiye

Şathiye, tasavvufi konulan mizahlı bir biçimde işleyen, coşku halinde söylenen bir şiir türüdür (Çelik, 2005:49). Ciddi bir düşünce ve duyguyu ince bir alay veya şaka yoluyla dudaklarda bir tebessüm uyandıracak şekilde, bazan da sembolik bir dille anlatan şiir ve sözlere verilen isim. Tasavvufta ve bilhassa Bektâşî şiirinde görülen şathiyeler, aslında vahdet-i vücud anlayışına dayandığı ve şerhedildiği zaman çok mânidar tarafları olduğu, ilgi çekici görüş ve kavramlara işaret ettiği anlaşıldığı halde, Allāh ile senli benli konuşur gibi yazıldıklarından ve şeriata aykırı hissini verdiklerinden şeriat ehline çok tenkide uğramıştır.¹⁵

Tecellî şevk ü dīdāruñ beni mest eyledi hayrān
 Ene ’l-Ḥāḳḳ sırrına cāndan anuñ çün kılmazım pinhān
 (Eşrefoğlu Rûmî)

İşbu deme irince üç kez toğdum anadan
 Bunca yavır uçurdum nice āşiyāneden
 Dört toğurdum anamı hāmīl oldum babadan
 Babam toğuz ayaklı anlama(z) efsāneden
 (İdris-i Muhtevî)

¹⁵ <http://www.lugatim.com/s/%C4%B1st%C4%B1lah>

1.2.2.11. Dolapnâme

Allâh aşkını konu edinen ve soru-cevap şeklinde yazılan şiirlere denir. İncelediğimiz mecmûa içerisinde Âşık Yunus'a ait 'Dertli Dolab' şiiri yer almaktadır.

Dolab niçün inlersün
 Derdüm vardur inlerüm
 Ben Mevlâ'ya ' aşık oldum
 Ānuñ içün inlerüm
 (Âşık Yunus)

1.2.3. Mecmûada Yer Alan Ayet ve Hadisler

Üzerinde çalıştığımız Ankara Milli Kütüphane 'de bulunan 06 mil yz A2631 numaralı mecmûa bir diğer adıyla 'Mecmu'a-i Letâif-i İlâhi' adından da anlaşılacağı üzere bir ilâhi mecmûasıdır. İçerisinde çok miktarda hadis ve ayetlere rastlanmıştır. Bu sebeple içerisinde geçen hadis ve ayetleri aşağıdaki gibi derlemeye çalıştık. Çalışmamız içinde şiirin hangi sayfada yer aldığını, Kur'ân-ı Kerim'de hangi sure içinde kaçınıcı ayette bulunduğunu ve Diyanet İşlerini esas alarak Türkçe meâlini verdik.

Tablo 1.3. Mecmûada Yer Alan Ayet ve Hadisler

Varak	Beyit/Dörtlük	Sure	Ayet Numarası	Türkçe Meali
3a	Yetmişden artuk imānuñ budağı Ālāsıdır “ Lā ilāhe illallāh ” Şekkemiz yok cennet olur turağı Her kim dirse “ Lā ilāhe illAllāh ”			Kelime-i Tevhid: “Allāh’tan başka ilah yoktur.”
8b	Zāhır ü bāṭın tecelli-i zāt-ı alādan gelür Cümle efāl ü şu‘unuñ sırr-ı esmādan gelür Şanma kim erzāk-ı ‘ālem şāh u dārādan gelür Herkesüñ rızkı “ nahnü kaseмна ”dan gelir kısmetādan gelür	Zuhruf Suresi	32	“Rabbinin rahmetini onlar mı bölüştürüyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Birbirlerine iş gördürmeleri için, (çeşitli alanlarda) kimini kimine, derece derece üstün kıldık. Rabbinin rahmeti, onların biriktirdikleri (dünyalık) şeylerden daha hayırlıdır”(Diyanet, 2011:543).
9a	Şeyh ibnü’l- Arabī yazdı Fütühātında Muşhaf içre “ ve hüvel kāhır ” imiş ayet-i Şeyh	En‘ām Suresi	18	“O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. O, hüküm ve hikmet sahibidir, (her şeyden) hakkıyla haberdardır”(Diyanet, 2011:140).
11b	“Eyt Eyt hel eta” ile müfesserdir ‘Ali Efḍal-i cem‘i veli şıhr- peyāmdır ‘Ali	İnsān Suresi	1	İnsan (henüz) anılır bir şey değilken (yaratılmamışken) üzerinden uzunca bir zaman geçti (Diyanet, 2011:659).
17b	Bu şeb hürşid-i evreng-i rişālet geldi dünyāya Muḥammed Muştafā’nuñ nūrı şaldı ‘āleme saye Ṭonandı ‘ālem-i bālā ser-ā-ser nūr ile ol şeb Kadem başdı vücūd iklimine ol āsumān pāye “ Şalli ‘aleyhi ve Şalli teslimā ”	Ahzāb Suresi	56	“Şüphesiz Allāh ve melekleri Peygamber’e salāt ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salāt edin, selām edin ”(Diyanet,2011:469).
24b	Aç göziñi Eşref Ḥaḫḫ’ı zikreyle “ Fezkürüni ” didi Qur‘ān içinde	Bakara Suresi	152	“Öyleyse yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin ”(Diyanet, 2011:29).

34b	Hâlîk' dan utan rızkını halkdan şaşın umma Bil rabbiñi “ er-rızku ‘al’Allāh ”ı unutma	Hûd Suresi	6	“Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allāh’a ait olmasın. Her birinin (dünyada) duracakları yeri de (öldükten sonra) emaneten konulacakları yeri de O bilir. Bunların hepsi açık bir kitapta (Levh-i Mahfuz’da yazılıdır)” (Diyanet, 2011:239).
37a	“ Mütü kıble en temütü ” sırrına mazhar olan Haşr ü neşr bunda gördi nefhâ-i şür olmadan			Hadis: “Ölmeden önce ölünüz.”
42b	Kim ki ezel didi belâ Andan ırak oldu belâ “ Allāhü yef’ al mâyeşâ ” Kul neylesin yâ Rabbenâ	İbrahîm Suresi	27	“Allāh, iman edenleri hem dünya hayatında hem de ahirette sabit bir sözle sağlamlaştırır, zalimleri ise saptırır. Ve Allāh dilediğini yapar” (Diyanet, 2011:277).
43a	Gelmişem vahdet ilinden ‘aşk ile cihâne ben İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestâne ben “ Rabbenâ fâğfir lenâ zenübenâ ve er-raḥmenâ ”	Âl-i İmrân Suresi	193	“Rabbimiz! Biz, ‘Rabbimize iman edin’ diye imana çağıran bir davetçi işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla. Kötülüklerimizi ört. Canımızı iyilerle beraber al” (Diyanet, 2011:84).
44a	Şol ‘ Sakāhüm Rabbühüm ’ hamrın lebinden içegör Kaḫresin nüş eyleyen ‘uşşāk ebedi görmez ‘azāb	İnsân Suresi	21	“Üstlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüş bileziklerle süsleneceklerdir. Rableri onlara tertemiz bir içecek içirecektir” (Diyanet, 2011:661).
50a	Kim ki “ mā zāga’l-başar ” sultânınıñ tıflı ol Mışrı’yâ şol feyz-i aḫdes nür oldu dāyesi	Necm Suresi	17	“Göz (gördüğünden) şaşmadı ve (onu) aşmadı” (Diyanet, 2011:586).
54a	“ El-faḫru faḫrî el-faḫru faḫrî ” Dimedî mi ol ‘âlemler faḫrî Faḫriñi zıkr it faḫriñi zıkr it Faḫr ü fenâda buldı bu gönülüm	Fatır Suresi	15	“Ey insanlar! Siz Allāh’a muhtaçsınız. Allāh ise her bakımdan sınırsız zengin olandır, övülmeye hakkıyla lâyık olandır” (Diyanet, 2011:479).
55a	Cennetten çıktı bir Âdem dünyâya başı kıdem Bunı dir bir âdem “ Lâ ilāhe illallāh ”			Kelime-i Tevhid: “Allāh’tan başka ilah yoktur.”

60a	Saña keşf olsa “ Semme vechullāh ” Çanda bakarsam andadır anda	Bakara Suresi	115	“Doğuda, Batıda (tüm yeryüzü) Allāh’ındır. Nereye dönerseniz Allāh’ın yüzü işte oradadır. Şüphesiz Allāh, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir” (Diyanet, 2011:23).
63a	‘İsā gibi dünyāyı koyub(p) gökleri seyrān eylerem Mūsā-yı dīdār olmuşam ben “ len terāni ” neyelerem	Araf Suresi	143	“Mūsā, belirlediğimiz yere (Tūr’a) gelip Rabbi de ona konuşunca, “Rabbim! Bana (kendini) göster, sana bakayım” dedi. Allāh da, “Beni (dünyada) katiyen göremezsin. Fakat (şu) dağa bak, eğer o yerinde durursa sen de beni görebilirsin.” dedi. Rabbi, dağa tecelli edince onu darmadağın ediverdi. Mūsā da baygın düştü. Ayılınca, “Seni eksikliklerden uzak tutarım Allāh’ım! Sana tövbe ettim. Ben inananların ilkiyim” dedi” (Diyanet, 2011:182).
77b	“ Lā İläha illā hüvallahül-’ale’l-müncelī Lā nebī illā Muḥammed lā fetā illā ‘Alī”	Haşr Suresi	22	“O, kendisinden başka hiçbir ilāh olmayan Allāh’tır. Gaybı da, görünen âlemi de bilendir. O, Rahmān’dır, Rahīm’dir” (Diyanet, 2011:615). 2. Mısra Hadis: “Zülfikar’dan başka kılıç, Hz. Ali’den başka yiğit yoktur”
79b	Kemter kuluym ‘Alī’nün O şāh-ı keremdir Ḥasan başımuñ tacı Ḥüseyn gözimde nemdir İmām-ı Zeyne’l-‘Abā-Bağır mihr-i ḥaremdir	Ahzâb Suresi	56	“Şüphesiz Allāh ve melekleri Peygamber’e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selâm edin ”(Diyanet,2011:469).
42a	Bir ismi Mustafā bir ismi Aḥmed “ Allāhümme şalli ‘alā Muḥammed ”	Ahzâb Suresi	56	“Şüphesiz Allāh ve melekleri Peygamber’e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selâm edin ”(Diyanet,2011:469).
82b	“ Lahmike lahmī ” didi şānında çün faḥr-i cihān Cism ü cān ‘ālem nūr-ı ziyāsın yā ‘Ālī			Hadis: “Eti benim etim, kanı benim kanım, ruhu benim ruhum, canı benim canım”dır.”
83b	Şanma ey ḥāce ki senden zerr ü sīm isterler “ Yevme lā yenfe’u ” da ḳalb-i selīm isterler	Şuârâ Suresi	88	“O gün ki ne mal fayda verir ne oğullar!” (Diyanet, 2011:407).

1.3. Mecmûada Olup Divanlarda Olmayan Şiirler

Şairlerin bazıları şiirlerini divanlarını oluşturduktan sonra yazmışlardır. Kimisi ise kendi isteğiyle bazı şiirlerini divanlarına dâhil etmemişler veya aktaran kişiler dalgınlıkla bazı şiirleri yazmamış olabilirler. Bu gibi nedenlerden ötürü şairlerin yazmış olduğu bütün şiirler divanlarında bulunmayabilir. İşte bu noktada şiir mecmûalarının önemi ortaya çıkmaktadır. Bahsedilen sebepler arttırılabilir. Bu konu ile ilgili nedenleri Yaşar Aydemir ‘Metin neşrinde mecmûaların rolü ve karşılaşılan problemler’ adlı bildirisinde şöyle sıralamıştır:

- Divan neşirlerinde yer almadığı halde mecmûalarda bulunan bir şiir, metin tenkiti yapılan çalışmalarda görülemeyen nüshalardan kaynaklanmış olabilir.

- Şair, divanını tertip ettikten sonra şiir yazmış, yazdığı bu şiir tertip ettiği divan nüshasına girmemiş olabilir. Ömrü vefa etmediği ya da başka sebeplerle tekrar tertibe girişemediği için bu şiir dışarıda kalmıştır.

- Divan şiiri büyük oranda meşk etme, egzersiz yapma üzerine kuruludur. Meşk edilen bu şiir bir anlamda karalamadır ve şair divanına girmesini istememiş olabilir.

- Şair, meşk ettiği çalışmaların hepsini değil en güzelini divan tertibine almak istemiş olabilir. Bazı çift matlı gazel örnekleri buna delil teşkil edebilir.

- Şair, bazı şiirlerini estetik açıdan yetersiz gördüğü veya çalışmasını tamamlama noktasında eksik kaldığını düşündüğü için divan tertibine almamış olabilir.

- Şair, divanını kendisi tertip etmemiş, sonradan bir başkası tarafından tertip edilmiş, böylelikle bazı şiirleri tertip dışında kalmış olabilir.

- Bazı şairlerin müsveddeleri ölümünden sonra yayılmış olabilir.

- Bazı şairlerin, özellikle çok okunan şiirlerinin dilden dile dolaşması sonucu, bir anlamda miri malı olarak görülen ve zamanla aslından uzaklaşan ikinci bir manzume olarak ortaya çıkmış olabilir.

- Özellikle mesaj yüklü tasavvufi şiirler, çoğunlukla müridin eğitimi amaçlı kullanılmasından dolayı şifahi kültürde yer etmiş, arkasından da yazıya geçirilmiş olabilir.

- Kimi şiirler, bazı şairlerin, çoğunlukla da mutasavvıf şairlerin şiirlerine ilaveler yapılması, hatta Ahmed Yesevî'nin hikmetlerinde olduğu gibi onun adına şiirler söylenmesi sonucu tertibe girmemiş olabilir.

- Bir başka önemli husus da mecmûa tertip eden kişiden kaynaklanabilir. Mecmûayı tertip eden kişi profesyonel olabileceği gibi amatörce bu işle uğraşır da olabilir. Bu durum beraberinde birtakım yanlışları da getirir: Bir şaire ait şiiri başkasına ait göstermek gibi. Bu çerçevede mecmûaların verdiği bilgilerin mutlak doğru olmayabileceği hususu gözden uzak tutulmamalıdır (Aydemir, 2007:132-133).

Üzerinde çalıştığımız mecmûadaki şairler belirlenirken önceliklerinden makta beyitleri dikkate alınarak mahlaslarından kime ait olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. İncelediğimiz mecmûanın bir özelliği olarak da tümünde olmasa da bazı şiirlerde mahlasların üzeri çizilmiştir. Devamında ise tespit edilen şairlerin yayımlanmış divanları taranmıştır. Divanların tamamı kitap olarak değil yüksek lisans ve doktora tezi olarak yayımlanmış olanları da mevcuttur.

Tablo 1.4. Divanı Olup Şiiri Divanında Olmayan Şairler ve Şiirleri

Şair/Mahlas	Şiir-Varak Numarası	Matla Beyiti
Nâbî	9a	Ser-i bāmında sipihrūñ çalınub nevbet-i Şeyh Çerha küncide değil dā'ire-i nevbet-i Şeyh
Fasîh	11b	Bu mâtemde olan derd ile hicrāna devā olmaz Bu feryād-ı Hüseyn'de dahî uşşâk(a) nevā olmaz
Eşrefoğlu Rûmî	12a	Yine luţf eyleyüb müşerref oldu Merhabā dervişlerim şafā geldiñiz Ġuşşalı göñlümi ele aldıñız Merhabā dervişlerim şafā geldiñiz
Âşık Yunus	13b	Hağ'dan ġayrısı kıllı kıllı yılandır yılan Hağdan ġayrısı fāni bākî değildir kalan 'Âşık olan kişinūñ belli nişānı vardır Dün uyhusun uyumaz didāra şeb olan
Sezāyî Gülşenî	16a	Şehid-i Kerbelā'ya ağlayan Ağla mâtemdir Muħarremdir bugün Nār-ı ġasretle ciġerim daġlayan Ağla mâtemdir Muħarrem'dir bugün
Hüdāyî	30b	Ķuluñ saña lâyık işi yoġ imiş Yoğdan şad var iden zîrā yoġ imiş Hüdāî'ye senūñ luţfuñ çoġ imiş Yoğdan şad var iden zîrā yoġ imiş

İsmail Hakkı Bursevî	32b	Düşdi cāna ‘ākıbet sevdā-yı ‘aşk Eyledi şeydā beni Leylā-yi ‘aşk
İsa Mahvî ¹⁶	33a	‘Aşk cāmını nüş eyledim ol çün Bu ‘ālemi insāna mestāne olub geldim
Seyfî	34b	Bu ‘aşk bir baħr-i ‘ummāndır buna ħadd-i kenar olmaz Delilim sırr-ı Qur’ān’dır bunu bilende ‘ār olmaz ¹⁷
Yunus Emre	35b	Dervîşlik başdadır tacda değildir Kızdırmak oddadır sacda değildir
Yunus Emre	35b	Yüce sultānım derde dermānım Bedende cānım hū demek ister
Eşrefoğlu Rûmî	54a	Şöyle kim bî-dil ü bî-cān olmuşam Kendi ahvālime ħayrān olmuşam
Yunus Emre	37b	Behey kardaş Hakk’ı bulam mı dîrsin Hakk’a layık ‘amel işlemeyince Bu sırruñ ötesuñ duyam mı dîrsin Mürşid-i kāmil söylemeyince
Yunus Emre	55a	Cennetten çıktı bir Ādem dünyāya başdı ħadem Bunu dir bir ādem Lā ilāhe illallāh
İsmail Hakkı Bursevî	43b	Melekler ħāzır olmuştur niçün tevĥide gelmezün Ķamu ervāħla ħolmuştur niçün tevĥide gelmezün
Ümmî Sinan	43a	Gelmişem vaĥdet ilinden ‘aşk ile cihāne ben İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestāne ben Rabbenā fāğfir lenā zenūbenā ve er-rahmenā
Yunus Emre	26a	Tevĥid hoşca nesne olur tevĥid iden mest olur Allāh ile dost olur bile tevĥid idelim
Ümmî Sinan	25a	Seyrimde bir şehre vardım gördüm serāyı güldür gül Başındaki tēc ü taħtı köşki serāyı güldür gül
Yunus Emre	24b	‘Aceb midir deli olmaĶ ‘Aşk odına yanan kişi ‘Aşka yakın yürimesin Eyü āduñ şanan kişi
Hüdâyî	59a	Benim maĶşūdum ‘ālemde değildir lākin illā Hū Bu benim derdime dermān değildir lākin illā Hū

¹⁶ İsa Mahvî’nin divançesi vardır.

¹⁷ Seyfî Dîvânında yalnızca ilk beyti var.

Şemsî	64a	Ey dil beya ki ‘ıyd-ı vişâl-ı Muḥammed-est Rüşen-i cemâl ze-nür-ı cemâl-i Muâḥmmed-est
Ümmî Sinan	77b	Erenlerin şöḥbeti ele giresi deĝil İkrâr ile gelenler maḥrûm ḳalası deĝil
Kelâmî	79b	Gülûñ her dem hümâ-veş sāye-endâz olduĝı başda Ṭarîḳ-i Ḳâdirî’nüñ gül nişanı olduĝundandır
Fuzûlî	78a	Vefâ her kimseden kim istedim ondan cefâ gördüm Kimi kim bî-vefâ dünyâda gördüm bî-vefâ gördüm
Yunus Emre	80b	Ey bizim Allâh’ımız Dü cihânda şâhımız Baĝısla günâhımız Bizi maḥrûm eyleme
Yunus Emre	81b	Biñ cefâ kılsan baña Senden yüzüm döndürmezem Cânım daĝı alur iseñ Senden yüzüm döndürmezem
Yunus Emre	81a	Yâr yüregim yâr gör ki neler var Bu ḥalk içinde bize güler var
Âşık Yunus	20b	Ğaflet ile Ḥaḳḳ’ı buldum diyenler Er yarın Ḥaḳḳ dîvânında bellü olur Âḥiret metâ’uñ gördüm diyenler Er yarın Ḥaḳḳ dîvânında bellü olur
Âşık Yunus	25b	Her kaçan añarsam seni ḳarârım ḳalmaz Allâh’ım Senden ĝayrı gözüm yâşın kimseler silmez Allâh’ım
Âşık Yunus	31b	Ğani Mevlâm naşib etse varsam ağlayı ağlayı Medine’de Muḥammed’i görsem ağlayı ağlayı
Sezâyî	64b	Ey Resûl-i Ḥazret-i Ḥaḳ vey Ḥabîb-i Ḳibriyâ Ey ziyâ-yı ‘ayn-ı ‘âlem vey imâm-ı enbiyâ
Âşık Yunus	33a	Cebrâ’il’im selâm eyle dostuma Benim Muḥammed’im nür’dan Aḥmed’im Sevileñ gelsün çıḳsun ‘arşım üstüne Benim Muḥammed’im nür’dan Aḥmed’im

1.4. Beyit Eksikleri

Çalıştığımız mecmûada bulunan şairlere ait şiirlerde beyit eksiklikleri tespit edilmiştir. Bazı şiirler mecmûada eksik verilmiş bunları belirtmedik. Ancak şairlerin divanlarında bulunan şiirlerde beyit eksikleri görülmüştür. Bunları şairin adı/mahlası, varak numarası ve eksik olan beyit şeklinde tablo haline getirdik. Aşağıdaki tablo eksik beyitleri göstermektedir.

Tablo 1.5. Şairin Divanında Olmayan Beyitleri

Şair	Şiir Numarası	Varak Numarası	Beyit
Ahmet Emin Süreyya	1	1b-2b	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evliyâ-i cümle baña kûtb-ı cihân sensin dir Cilvegeh olsa n'ola baña behişt ü arâf 2. Benim ol ğavs-ı zamân emrime fermânber dir Kûtb-ı aktâb-ı cihân cümle avam ü eşrâf 3. Evliyâ zümresinüñ şimdi benim şehbâzî Hüsrev-i milket-i aşkım beni bilmez arâf 4. Yerin ' izzetle müzeyyen olalı 'âlemde Dest-i hâk itdi beni ' ğirretine esbe irdâf 5. Destime alsam eğer kavş vü kazâ ü kaderî Olamaz kimse muķâbil tîrime rûz-i muzâf 6. Bir qademde irdim maĝribe ü maşrıķa ben Ĥall-i ekvâna olur qalb-i münirim keşşaf 7. Liħye-yi qulzum-i esrâr-ı ĥaķâyik oldur Görmedi dürr-i vücûdı gibi gevherat 8. ' Abdü'l Qâdir ki benim ĥatm-i rûsul-i ceddindir Destime beste dürrir silsile-i abd-i menâf
Eşrefoĝlu Rûmî	4	2a	<p>Naķiblerüñ sancaĝını götürür Niçe münkirleri yola getirür Ĥalîfeleri yanında hem oturur Âh bize himmet eyle Şeyħ ' Abdü'l-Qâdir</p>
Eşrefoĝlu Rûmî	5	3b	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anlardan qalmışdır yol erķân aşul Damenüñ dutanlar bulmuşdur vuşul Ceddini şorarsan ĥazret-i Resul Eyżan 2. Dâ'im Ĥaķķ'a gider şeyħimüñ yolu Mürîd ü muħibbi âlemlere tolı Aña virdi viren Muħammed ' Alî

			Sultān Abdü'l- Kādir dirler şeyhime
Aşık Yunus	12	5b-5a	Yūnus bunda idi kendisi anda Arzum kaldı yine benim o ilde Āşlını sorarsan Karān köyünde Yemen illerinde Veysel Karānī
Eşrefoğlu Rūmī	13	5a	Nuṭqa gelse cān ü dil bulur hayāt-i cāvidān Dervīşūñ her sözünde āb ü hayvān gızlıdır
Seyfī	47	16b	Şavm-ı şalāt haccuñ ile şanma yeter zāhid işūñ Mürşide teslim ola gör telkīn ide gūşlarına
İbrahim Hakkı Erzurūmī	17b	53	Merhabā ey mevlid-i peygamberī Gel berū ey māḥ-ı enver gel berū Meclis-i mevlidedir şevḳ ü neşāt Dil ol meclisde olur gamdan berū
İbrahim Hakkı Erzurūmī	18b	58	Ḥaḳ şerleri hayreyler Zannetme ki gayreyler ‘ Ārif ānı seyreyler Mevlā’m görelim n’eyler N’eylerse güzel eyler
Sezāyī Gülşenī	19b	59	Sineñ içre bedr olan māhuñ nedir Taht-ı dilde ḥükm iden şāhuñ nedir Şaḳlama benden ki dil-i ḥāhuñ nedir Söyle ‘ aşık bā’ iş ü āhuñ nedir Derd ile ‘ azm itdügüñ rāhuñ nedir
Yunus Emre	20a	66	Ben bu ‘ aşka düşeli Allāh ile bilişeli Eli yeşil ‘ aşalı bize dervīşler geldi
Yunus Emre	21a	69	İdelim cevlan kılalım seyrān Mest olub ḥayrān şeyḫ işiğinde
Abdūlmecid Sivasī (Şeyhī)	22b	71	1. Çün şaldı beni bu derde nazar it ḳalbime ¹⁸ zerre Nice bir hicāb-ı perde yā Resūl göster cemālūñ 2. İde gör zikrini ānuñ hem dahī şükrini ānuñ Tut elini Şeyhī cānuñ yā Resūl göster cemālūñ

¹⁸ Kalbime: halime Abdūlmecid Sivasī Dīvānı

Eşrefoğlu Rûmî	23a	77	Cihân ʔılsımınuñ bendi benim elimdedir şimdi Benim bugün bu meydānda benimdir topla ʔevgān
Eşrefoğlu Rûmî	47a	160	Nuṭṭa gelse cān ü dil bulur ḥayāt-i cāvidān Dervişüñ her bir sözünde āb ü ḥayvān gizlidir

1.5. Şairleri Tespit Edilemeyen Şiirler

Bir diğ̈er husus ise ʔalıştığımız mecmûada bulunan şiirlerin bazılarının şairleri tespit edilememiştir. Yine bunları da derli toplu gösterebilmek için tablo haline getirdik. Şairi belli olmayan şiirlerin hangi sayfada yer aldığı ve şiirin ilk beyti verilmiştir.

Tablo 1.6. Şairi Tespit Edilemeyen Şiirler

Varak numarası	Matla beyiti/İlk Dörtlük
7a	İzṭırabını terk it ey der-ḥaḫḫı dā'im eyle yād Şaḫınub iḥsān-ı abd-i āciz eyle olma şād
11a	Ey meh-i burc-ı şeref muṭla' i feyz-i ebedi ' Ārız-ı enverüñ ayniye-yi nūr-ı şamedî
12b	Zāhid –i aḥkem-i ezeli kim ' aşḫ imiş kısmet bize Şāhid-i da' vā-yı ḥaḫḫız her varak ḥüccet bize
14a	Āsitān-ı Şeyḫ ' Abdü'l Kādir'e Kim ḥulūş üzre olur ise rûmiyān Der-kār-ı āh Ḥüdā'nuñ erleri Gülistān-ı vaḥdetde gel gir gül al
15b	Severdi Ḥazret-i Sultān ' Abdü'l Kādir Ḥabîl'i Mürîd yā muḥabbetüñ düşe bir hevl-nāke Anuñ ben dest-gir-i yāveriyim bilmesün bilsün Medresedir aña feyzim bu mañā şıgmaz eder kim
23a	Zuhūruñla cihān ey fahr-i 'ālem şādumān oldu Vücuduñçün nizām olan 'āleme pür-nizām oldu Eğer ' izzetle teşrif itmeseydüñ 'āleme şāhā Tamām olınmazdı bu 'ālem-i şāfā geldi tamām oldu
26b	Eyā naḥvel ḥānī eyyühel iḥvān Fi Ḥazret-i Şeyḫī Sa'dü'l-Yemānī

26a	Yā şāhibe'l-envār yā ze'l-live'l-ma' kūd Yā şafvete'l-cebbār yāze' t-tuķā ve'l-cūd Levlāke yā ze'ş-e'n maa' sāreti'r-rukban Nevverte bi'l-muhtār ve'l-Muştafa'l-Maħmūd
30b	'Aşķla 'āşık gül-' izār oldı Tāze gönüm nev-bahār oldı
34a	Ey şūfi-i ehl-i şafā ez-cān be-gü Allāh hū Ey 'āşık-ı 'aşķ-ı vefā ez-cān be-gü Allāh hū
64b	Evvel kim bende-i hāşş-ı Hūdā'dur Muħibb-i hāndan Muştafa'dur
64b	Ey 'āşıkān ey 'āşıkān men cān-ı cānān yāfetem Ey şādıkān ey şādıkān men nūr-ı imān yāfetem
66a	Cenāb-ı şāh-ı vālāya 'arz-ı hāldir emelim Şıfāt-ı Eyyüb gibi derd ile ālūde tenim
70b	Hoşem şūretde amma ķudreti maṭlūb menem Aħirem zāhirde ammā ma'nide evvel menem
73b	Cemālūñ nūrudur şem'-i niyāzum yā Resūlallāh Budur şeb seher sūz güdāzum yā Resūlallāh
77a	Görünce oldum üftāde Var mı mislūñ şu cihānda Böyle hüsün böyle cilve Bulunmaz deĝme güzelde
77b	Milletim ehl-i hāķıķat Hālık'ım Rabb'im Hūdā Mezhebim rāh-ı muħabbet şart-ı imānım fedā Kıblem ebrūyı Muħammed'dir imāmım Murtażā Din-i İslām āşıkārdır ne lāzım ihtifā
78a	Ma'ni-i hūkm-i Resūli cün ki iz'ān eyledim Dildeki cem'iyet-i vehmi perişān eyledim Mezheb-i 'irfānımı āfāķa i' lān eyledim Ey Muħammed ümmeti ben böyle imān eyledim
78a	... cemāl-ı to bi-perde zāhir-est Der-ħayretem ki vā' de-i ferdā ķe hācet-est
78a	Cūylar taşlar āģaclar taĝlar hāmūnlar Nūh felek CİN ü Melek bahır u semek cümle beşer Sākinān-ı 'arş ü ferş ü encüm ü şems ü ķamer Heb lisān-ı hāl ü kāl ile bu beyti zıķr ider

80a	Sūzān-ı firākuñla oldı bu ciğer büryan Cān teşne yürek yandı oñulmazdı bu hicran
82b	Şem‘ -i ‘aşq-ı hissiyem ‘alevīyem ‘alevī Rūh-ı a‘dā-i yakar āteş-i āhım ‘alevī
82b	Şāh-ı evrenüñ veāyet-i Murtaza’sın yā ‘Ali Kurretü’l-‘ayn imāmü’l- enbiyāsın yā ‘Ali
82b	Seyyid-i sadāt-ı ekrem vāris āl-i nebī Şem‘ -i mihrāb-ı şeri‘ at hāle-i nūr celī Cām‘ -i-i feyz-i vilāyet-i hāzin-ı sırr-ı ‘alī Kıble-i ehl-i haqīkat Hācı Bektāş-ı Velī
84a	Dest-i men-est dāmen-i to yā ‘Ālī meded Ez-cān ü dil muhibb-i to-em yā ‘Ālī meded

2.1. TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Tablo 1.6. Transkripsiyon Alfabeti

Küçük Harf	Büyük Harf	Simge
ʾ	ʾ	ء
ā	Ā	آ, ا
ṣ	Ṣ	ص
ḥ	Ḥ	ح
ḫ	Ḫ	خ
ẓ	Ẓ	ذ
ṣ	Ṣ	ص
d/ẓ	Ḍ/Ẓ	ض
ṭ	Ṭ	ط
ẓ	Ẓ	ظ
ʿ	ʿ	ع
ġ	Ġ	غ
ḳ	Ḳ	ق
ñ	Ñ	ك
ū, ō	Ū, Ō	و
y, ī	Y, Ī	ی

Metin Kuruluşunda İzlenilen Yöntem

1. Memûada yer alan metinlerde her şiire şiir numarası ve her beyite ve dörtlüklere de sırasıyla numaralar verilmiştir.
2. Mecmûada her sayfaya müstensih numara vermiştir. Biz de bunu esas alarak şiirlerin başladığı ilk sayfaya 1b numarasını verdik ve 1a,2b,2a... olarak devam ettirdik.
3. Çalıştığımız mecmûa bulunan şiirler sıralanırken herhangi bir değişiklik yapılmamıştır, nüshada bulunduğu şekilde sıralanmıştır.
4. Mecmûada yer alan şairleri inceledik ve divanı olanları adının baş harfleri ile kısaltarak isimlendirdik. Örneğin; Eşrefoğlu Rûmî Dîvânı: EŞD gibi...
5. Divanı bulunan şairlerin şiirlerinde olan kelime farklılıklarını dipnotta gösterdik.
6. Metin içinde bulunan Arapça ayet ve hadisleri belirtmek için tırnak işareti içerisinde verdik.
7. Mecmûada okunamayan kelimeleri ... olarak belirttik. Mümkün olanları dipnotta görsel olarak da verdik.
8. Mecmûa içerisinde metin tamiri yaptığımız kelimeleri dipnotta belirttik. Divanları bulunan şairlerin şiirleri divanlarında varsa orada bulunan yazıma sadık kalmaya çalıştık.
9. Mecmûadaki şiirlerin bazıları silinmiş vaziyetteydi. Mümkün olduğu kadar okumaya özen gösterdik. Ancak okunamayan kelimeleri ... ile belirttik.
10. Mecmûa içerisindeki ve divanlardaki şiirleri karşılaştırdığımızda fazla yazılmış harfleri () içinde gösterdik. Kelime fazlalıklarını ise dipnotta belirttik.
11. Mecmûa içerisindeki metinleri neşrederken transkripsiyon alfabesini kullandık ve metnin başında tablo halinde paylaştık.

2.3.TRANSKRİPSİYONLU METİN

1

Mecmū'a-i Letāif-i İlahī

1b-1

Güfte-i Tercüme-i Hâzret-i Şeyh

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Tüt zıman¹⁹ yedi kez meykedemi eyle tavāf
Her sene eyle ziyāret beni kıl kalbiñi şāf
- 2 Sırrımuñ sırrıdır esrār-ı hakāyık cümle
Ka' be-i raḥatım úşşāka mesā'ı vü²⁰ muṭāf
- 3 İlmimüñ şu' lemüñ āşarı bütün²¹ ders-i úlüm
Benim ol şeyh-i kurrā²² hükümüme rāmdır eṭrāf

1b-2

Ve lehü

- 4 Taht-ı hükümümde kamu kuṭb-ı cihān ğavs-i zamān
Hiçikes eyleyemez emrime 'ālemde hilāf
- 5 Evliyā-i cümle baña kuṭb-ı cihān sensin dir
Cilve-geh olsa n'ola baña behişt ü arāf
- 6 Benim ol ğavs-ı zamān emrime fermānber dir
Kuṭb-ı akṭāb-ı cihān cümle 'avam ü eṣrāf

1a-1

Ve lehü

- 7 Sā' y ider Ka' be tavāfına hemīşe akṭāb
Harem-i ğayretimi da'im ider ka' be tavāf
- 8 Naẓarım arş-ı muallāya irir bir demde
Hādımim cümle melek şanma sözüm²³ lāf ü ğüzāf
- 9 Cümle esrār-ı Hüdā çeşmime mekşūf oldu
Kıldı sultān-ı ezel baña hezerān entāf

¹⁹ Zıman: zımanın Ahmet Emin Süreyya Divanı

²⁰ mesā' i vü: mey āşāme ASD.

²¹ Bu kelime divanda yok ASD.

²² Kurrā: cezā ASD.

²³ Sözüm: kavlimi ASD.

Der-Kenar

- 10 Kıldım astar-ı serâirde hucibî çün maḥv
Oldı ánkāy-ı dile árş-ı Hüdā kule-i kāf
- 11 ... alnıma berdüş itdim ²⁴
Ġam ü endūh ü belādan ḥaḳ²⁵
- 12 Evliyā zümresinüñ şimdi benim şehbāzī
Hüsrev-i milket-i áşkım beni bilmez ārāf
- 13 Yerin izzetle müzeyyen olalı álemde
Dest-i ḥaḳ itdi beni ğırretine esbe irdāf
- 1a-2 14 Destime alsam eğer kavv vü қаzā ü қaderī
Olamaz kimse muḳābil tırime rüz-i muzāf
- 15 Zır-i destimde benim murğ-ı kebüter gibidir
Künbed-i çerḥ-i felek arz ü semā vü aḥḳāf
- 16 Bir қademde irdim mağribe ü maşrıқа ben
Hall-i ekvāna olur ḳalb-i münirim keşşāf
- 17 Berr ü baḥr içre fiğān itse mürīd bir kez
İderem düşmenin naḳd ü vücudın itlāf

2b-1**Der-Kenar**

- 18 Ḳuṭb-ı aḳṭāb-ı cihān ḥazret-i Abdü'l-Ḳādir
Ki oldur mesele-i áşk rumūz-ı keşşāf
- 19 Nice vaşf ideyin ol Hüsrev ü milketi áşkı
Medḥin eylemede áciz ü ḳāşır vaşşāf
- 20 Liḥye-yi ḳulzum-i esrār-ı ḥaḳāyik oldur
Görmedi dürr-i vücūdı gibi gevherat
- 21 Çoḳdur ancak olur tercüme-i tāḳat tāḳ
Uramaz mūr u meges dünyada ánқа ile lāf

²⁴ Noktalar ile gösterilen bölümler net olarak görünmediği için okunmadı.

²⁵ Okunmuyor

2b-1

Ve lehü

- 22 İrerim tîr-i kazâ gibi vücûd-ı haşıma
İntikâmım kılıcuñ men' idemez bend ü ğılâf
- 23 ' Abdü'l Kâdir ki benim hatm-i rûsul-i ceddimdir
Destime beste dürir silsile-i ' abd-i menâf
Temmet
Mim

2

Murabba'

Mef' ülü/Mefâ' ilü/Mefâ' ilü/Fe' ülün

- 1 Ben bilmez idim gizlü vü ' ayân hep sen imişsin
Tenlerde vü cānlarda nihān hep sen imişsin
Senden bu cihān içre nişān ister idim ben
Âhîr bunı bildim ki cihān hep sen imişsin

3

2b-2

Güfte-i Eşref Rûmî Der-Makâm-ı Segâh

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

- 1 ' Aşık ile ol âşık(u(ñ) şıdk ile ol şadıku(ñ)
Maḥbûbudır Ḥālîk'u(ñ) Sulṭān ' Abdü'l-Kâdir'ü(ñ)
- 2 Devlet istersen devlet ' izzet istersen izzet
İşğinde kıl ḥidmet Sulṭān ' Abdü'l- Kâdir'ü(ñ)
- 3 ' Āşık olan üftāde ırak dimez Bağdad'a
Ḳadrin bilen ziyāde Sulṭān ' Abdü'l- Kâdir'ü(ñ)
- 4 İnkār iden ol cānı mürşid ider şeyṭanı
Aslı durur Geylānî Sulṭān ' Abdü'l- Kâdir'ü(ñ)
- 5 Eşrefoğlu ol²⁶ Rûmî dervîşlerüñ maḥremi
Evliyālar imāmı²⁷ Sulṭān ' Abdü'l- Kâdir'ü(ñ)

²⁶ Ol: Divanda yok Eşrefoğlu Rûmî Dīvānı

²⁷ İmāmı: Hemdemi ERD.

2a-1

Güfte-i Eşrefoğlu Der-Makâm-ı Hüseyinî

11'li Hece

- 1 Cemâlün seyr idüb ismin andığım
 Āh²⁸ bize himmet eyle Şeyh ' Abdü'l-Ķādir
 ' Aşkuñ ile par(s)li²⁹ gön'lüm açdığım
 Āh bize himmet eyle Şeyh ' Abdü'l-Ķādir
- 2 Senün sözün hem vücūduñ muṭlaḳdır
 (Ş)ol iki cihānda gül yüzün aḳdır
 Yeryüzünde ḫalifelerün çoḳdur
 Āh bize himmet eyle Şeyh ' Abdü'l-Ķādir
- 3 Mürīdlerün ḫaṭālardan şaḳlarsun
 Münkirleri sır oḳuyla oḳlarsun
 Ḳuṭbü'z-zamān dört köşe beklersün
 Āh bize himmet eyle Şeyh ' Abdü'l-Ķādir

2a-2

Ve lehü

- 4 Eşrefoğlu Rūmī ' aşkuñ elinde
 Kimse maḫrūm ḳalmaz senün yolunda
 Eḡer³⁰ bunda eḡer³¹ Baḡdad ilinde
 Āh³² bize himmet eyle Şeyh ' Abdü'l- Ķādir

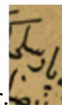
²⁸ Āh: divanda yok ERD.

²⁹ Divanda 'paslı' olarak verilen kelime bizde farklıdır.

³⁰ Eḡer: Gerek ERD.

³¹ Eḡer: Gerek ERD.

³² Āh: divanda yok ERD

5

3b-1

Der-Makām-ı Hüseyinî

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe' ülün

1 Benim şeyhim beni³³ Hakk'a götürür³⁴

Nice müşkilleri anda bitirür

Muhammed'ün sancağını götürür

Sultān ' Abdü'l-Ḳādir dirler şeyhime

2 Anlardan kalmışdır yol erkān aşul

Damenün dutanlar bulmuşdur vuşul

Ceddini şorarsan ḥazret-i Resul

Sultān ' Abdü'l-Ḳādir dirler şeyhime

3 ' Āşıkuñ yüreği yanar tuşuşur

Ciğerlerün varsa var anda bişirür

Her kanda çağırsam gelüb yetişür

Sultān ' Abdü'l-Ḳādir dirler şeyhime

Der-Kenar

4 Giderler ğazāya çalarlar şatır

Dā'imā yaparlar hoş gönül ḥātır

Bağdad'da dürbesi nūr olmuş yaştır

Sultān ' Abdü'l-Ḳādir dirler şeyhime

Ve lehü

3b-2

5 Dā'im Hakk'a gider şeyhimün yolu

Mürid ü muḥibbi ' älemlere tolı

Aña virdi viren Muhammed ' Alī

Sultān ' Abdü'l- Ḳādir dirler şeyhime

³³ Beni: seni ERD.³⁴ Götürür: Yetürür ERD.

- 6 Dā'im Allāh ile şeyḥimūñ işi
Dost didikçe³⁵ akar çeşmimūñ³⁶ yaşı
Eşrefoğlu Rūmī ānuñ dervīşi
Sultān ' Abdü'l- Kādir dirler şeyḥime

6

3a-1

Der-Maḳām-ı Hüseynī

15'li Hece

- 1 Ey bizi şoran ardaşlar bize ādirī dirler
Ey gerçek şādık³⁷ olanlar bize ādirī dirler
2 İrşād ' āleme oldı ulu kişi amu bildi
Münkirler³⁸ ' imāna geldi bize ādirī dirler
3 uṭbū'l-aḳṭābdır bildiler meşāyiḥ boyun eḡdiler
Cümlesi teslim³⁹ oldılar bize ādirī dirler
4 ' Abdü'l- ādir'i sevenler cān ü gönülden gelenler
Şılādır Ḥaḳḳ'a⁴⁰ gidenler bize ādirī dirler
5 Bu ' Abdü'r- Raḥīm Tırsī Şeyḥ Eşrefzāde bendesi
' Abdü'l- ādir ḫalīfesi⁴¹ bize ādirī dirler

7

3a-2

Der-Maḳām-ı Evc

11'li Hece

- 1 Yetmişden artıḳ⁴² imānuñ budaḡı
Alāsıdır "Lā ilāhe İllallāh"
Şekkemiz yok cennet olur uraḡı
Her kim dirse "Lā ilāhe illallāh"

³⁵ Didikçe:diyince ERD.

³⁶ Çeşmim: gözüm ERD.

³⁷ Şādık: tālib: Abdürrahim Tırsī Divānı

³⁸ Münkirler:Kāfirler ATD.

³⁹ Teslim: muti ATD.

⁴⁰ Ḥaḳḳ'a:Dosta ATD.

⁴¹ Ḥalīfesi: Eksüklüsi D.

⁴² Yetmişden artıḳ: cennet bitmişdir AYD

2 Mü'min olur vuşlat yolına gider
Gice gündüz Mevlāsını zikr ider
Kebāirden dört biñ günāhı gider
Her kim dirse “Lā ilāhe illallāh”

3 Aşhablar resūle su‘āl iyledi
Dört biñ günāhı yoğ ne gider didi
Komşusundan gider deyü buyurdu
Her kim dirse “Lā ilāhe illallāh”

4b-1

Ve lehü

4 Hađ hitāb eyledi didi yā Mūsā
Yerlerde göklerde ne kim var ise
Cümlesi mizān görine vezn olsa
Ağır gele “Lā ilāhe illallāh”

5 Derviş Yūnus katı geçemedi öte
Söyledi sözini eyleme hađā
Tā kıyāmete dek nūr ile yata
Her kim dirse “Lā ilāhe illallāh”

8

Der-Mađām-ı Uşşāk

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

1 Göster cemālün şem'ini yansın oda pervāneler
Devlet değil mi 'aşıka şem'ine karşı yānelar
Ve lehü

4b-2

2 Ol hāli çok a' lā güzel yağmaladı gönüm evin
Pek bağla 'aşkuñ zencirin boşanmasun dīvāneler
3 Ben meye tövbe itmezem ađyār elinden içmezem
Kudret elünle şun bize tolu tolu peymāneler
4 Mescid ile medreseyi ismarladık zāhidlere
Hađđ'a 'ibādet itmeğe yeter bize vīrāneler

- 5 Cevr ü cefâ itmek ile Şemsî seni terk eylemez
Sen şanma kim seni seven hâşâ senden uşânelar

9

Der-Mağām

10'lu hece

- 1 ʿ Aşkuñla yandır sultānım Allāh
Şevküñle döndür hünkārım Allāh

4a-1

Ve lehü

- 2 Sensin ilāhım püşd-i penāhım
ʿ Aff it günāhım hünkārım Allāh
- 3 Nefsimi bildir āşlımı buldur
Ölmeden öldür hünkārım Allāh
- 4 Al beni benden kayd-ı bedenden
Ayırma senden hünkārım Allāh
- 5 Dil-cezb olana vuşlat yoluna
Lā-hot iline hünkārım Allāh
- 6 Varlık senüñ heb yok ğayri maţlab
Luţf eyle yā Rab hünkārım Allāh
- 7 Eyler Zekāī hamd ü senāyı
Dā'im duāyı hünkārım Allāh

10

4a-2

Der-Mağām-ı Hüzzam

Mef' ülü / Fā' ilātü / Mefā' ilü / Fā' ilün

- 1 Mā-hest ne-mī dānem hürşid rühed yānem
Bu ayrılık odına nice bir yanam āh āh nice bir yanam
- 2 Sevdā-yı rüĥ-ı leylā şevved hâşıl-ı mā haylī
Mecnun gibi vāveyli oldum deli dīvāne
- 3 ʿ Āşık oldum bilmedim yār özge(n)lerle vār imiş
İlāhım Allāh âşıkā bunca cefālar vār imiş
- 4 Yār yüreğim del ciğerim gör ki neler var
Yāre haber var āh āh yāre haber var

11

5b-1

Der-Makām-ı Hüseyinî

Mefā^ç ilün / Fe^ç ilātün / Mefā^ç ilün / Fe^ç ilün

- 1 Cem^ç olmuş dervîşleri Sultān⁴³ ç Abdü'l- Kādir'üñ
Yolunda şādıklarī Sultān ç Abdü'l-Kādir'üñ
- 2 Elim virdiler eline qurbān olam diline
Cānım⁴⁴ fedā sultān ç Abdü'l- Kādir'üñ yoluna
- 3 Arusunuñ balıyım bağçesinüñ gülüyüm
Bağunuñ bülbülüyüm Sultān ç Abdü'l- Kādir'üñ
- 4 Saña dirler ey kişi çıkar qalbinden teşvîşi
Oda yakmaz dervîşi Sultān ç Abdü'l- Kādir'üñ
- 5 Evliyālar rehberi Haqq'uñ sırr u mazharı
Başında kudret güli Sultān ç Abdü'l- Kādir'üñ
- 6 Haqq katında uludur iki cihān tolıdur
Eşrefoğlı quludur Sultān ç Abdü'l- Kādir'üñ
İki cihānda maqşūdum Mevlā'm seni isterim⁴⁵

12

5b-2

11'li Hece

- 1 Rüm'da ç Acem'de ç aşık olduğım
Yemen illerinde Veysel Qarānī
Allāh'uñ habībi dostum didiği
Yemen illerinde Veysel Qarānī
- 2 ç Aşāsı var idi hurma dalından⁴⁶
Hırkası var idi deve yününden
Gözünü ırmazdı Ka^ç be yolundan
Yemen illerinde Veysel Qarānī

⁴³ Sultān: pīrim: Eşrefoğlu Rümī Divānı (Şiir boyunca aynı şekilde devam etmiştir.)

⁴⁴ Cānım:cānlar ERD.

⁴⁵ Eserde bu kısım tek bir dize olarak verilmiş ve silik bir haldedir.

⁴⁶ Müstensih dal harfini yazmamış

- 3 Yūnus bunda idi kendisi anda
 ʿArzum kaldı yine benim o ilde
 5a-1 Aşlını sorarsan Qarān köyünde
 Yemen illerinde Veysel Qarānī

13

Der-Maḳām-ı Evc ⁴⁷

Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilātün / Fāʿ ilün

- 1 Ey gönül derde düş kim anda dermān gizlidir
 Gel karış bir çatreye kim anda ʿummān gizlidir
 2 Terk idüb nāmūs u ʿārī⁴⁸ giy melāmet⁴⁹ hırkasın⁵⁰
 Ol melāmet⁵¹ hırkasında⁵² nice⁵³ sultān gizlidir
 3 Nuṭqa gelse cān ü dil bulur hayāt-i cāvidān
 Dervīşüñ her sözünde āb ü hayvān gizlidir

5a-2

Ve lehü

- 4 Değme bir dervīş fakīre⁵⁴ ḥor görüb kıлма nazar
 Qalbinüñ⁵⁵ her köşesinde ʿarş ü Rahmān gizlidir
 5 Gör bu Eşrefoğlu Rūmī baḥr-i ʿaşka n'eyledi
 Cān ü bāşı terk idüb cānında cānān⁵⁶ gizlidir

14⁵⁷**Der-Maḳām-ı Segāh**

Müstefʿ ilün / Müstefʿ ilün / Müstefʿ ilün / Müstefʿ ilün

- 1 ʿAşk ile ol ʿāşıku(ñ) şıdķ(uñ) ile ol şādıku(ñ)
 Mahbūbudur Ḥālıku(ñ) Sultān ʿAbdü'l- Qādir'ü(ñ)

⁴⁷ Eserin bu sayfası bütünüyle silik bir haldedir.

⁴⁸ Nāmūs u ʿārī: cān u cihanı: Eşrefoğlu Rūmī Dīvānı

⁴⁹ Melāmet: ferāgat ERD.

⁵⁰ Hırkasın: cübbesin ERD.

⁵¹ Melāmet: ferāgat ERD.

⁵² Hırkasında: cübbesinde ERD.

⁵³ Nice: sırrı ERD.

⁵⁴ Fākir: hākir ERD.

⁵⁵ Kalbinüñ: gönlünün ERD.

⁵⁶ Cānında cānān: cān ü cihanda ERD.

⁵⁷ Bu şiir Mecmûada ikinci kez geçmektedir.

2 Devlet istersen devlet ‘ izzet istersen ‘ izzet
Eşiğinde kııl hizmet Sulṭān ‘ Abdü’l- Kādir’ü(ñ)

6b-1

Ve lehü

3 ‘ Āşık olan üftāde ıraḫ dimez Bağdad’a
Kadrin bulan ziyāde Sulṭān ‘ Abdü’l- Kādir’ü(ñ)
4 İnḳār iden ol eri mürşid ider şeyṭānı
Aşlı durur Geylānī sulṭān ‘ Abdü’l- Kādir’üñ
5 Eşref nāmede⁵⁸ ol Rūmī dervīşlerüñ maḥremi
Evliyālar imāmı Sulṭān ‘ Abdü’l- Kādir’ü(ñ)

15

Der-Maḳām-ı Hüseynī

11’li hece

6b-2

1 Seyyāḫ olub şol ‘ ālemi ararsan
‘ Abdü’l- Kādir gibi bir er bulunmaz
Ve lehü
Cedd-i Muḫammed’dir eğer şorarsan
‘ Abdü’l- Kādir gibi sulṭān bulunmaz
2 Mevlā’m yüce devlet virmiş bāşına
Meşgūl olmuş Yaradan’uñ işine
Allāh ile Resulü’ne āşinā
‘ Abdü’l- Kādir gibi sulṭān bulunmaz
3 Hāḫ yeri göğü yaradub düzeli
Hoş nazar eylemiş aña ezeli
Evliyālar ser-çeşmesi güzeli
‘ Abdü’l- Kādir gibi bir er bulunmaz

⁵⁸ Nāmede: ERD.

- 6a-1
- 4 Ve lehü
Çevre gelür dervîşleri derilür
Erķān üzre ahyāları sürülür
Kudretinden naşibleri virilür
‘ Abdü ’l- Kādir gibi bir er bulunmaz
- 5 Cümle evlādına yeşil yaraşur
‘ Aşkı gelür bu cānıma tolaşur
Aña dervîş⁵⁹ olan Hākķ’a ulaşur
‘ Abdü ’l- Kādir gibi sulţān bulunmaz
- 6 Bağdad’dan karşıuca bir taş şu çıkdı
Arasında kudret ile gül bitdi
Ve lehü
Şaliḥ başına zira gül dikdi
‘ Abdü ’l-Kādir gibi sulţān bulunmaz
- 6a-2
- 7 Dervîş Yūnus çeker nice⁶⁰ ğayreti
Üstümüze ḥāzır ola himmeti
Oğlum didi⁶¹ aña Resūl ḥazreti
‘ Abdü ’l- Kādir gibi sulţān bulunmaz

16

Der-Merşiyeye-i Evc

Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Biḥamdillāḥ ki İslāma delilüm Muştafā geldi
Emirüm rehberüm şāḥım ‘ Aliyye ’l- Murtażā geldi
- 2 İmāmum ol kerem kānı ki nice ben sevmeyüm anı
Resūlün ḳurretü ’l-‘ aynı Ḥasen Ḥulķu ’r-Rızā geldi

⁵⁹ Dervîş:mürîd AYD.

⁶⁰ Çeker nice: Çekersem AYD.

⁶¹ Didi:dimiş AYD.

7b-1

- 3 Fedā olsun aña cānım ki⁶² oldur dinüm imānum
İki ‘ālemde sulṭānum Hüseyn-i Kerbelā geldi
Ve lehü
- 4 Aña ins ü melek bende en ednā bendesi bende
Cihānuñ kuṭb-ı ‘ālemde İmām-ı⁶³ Zeynel ‘Ābā geldi
- 5 Muḥammed Baqır o şāhım İmām Ca‘fer’dür māhım
Bu(n)lardan Mūsā-i Kāzım ki ol nūr-i Hüdā geldi
- 6 Yüzidür Kāf vel Kur’ān maḳām-ı Kābe-i irfān
Cihānda raḥmet-i Raḥmān ‘Ali Mūsā Rızā geldi
- 7 Taḳi şāh-i velāyetdür Naḳī nūr-i hidāyetdür
Bunlar maḳbūl-i ḥazretdür ki bize reh-nümā geldi
- 8 İmāmü’l- ‘Askerī kıblem eşiği taşıdır ka‘bem
Bunlara⁶⁴ bāş ü cān virmem bana gāyet şafā geldi
- 9 Muḥammed Mehdī-i āḫir gele bir gün ola zāhir
O vaḳtūñ ḥāricī münkir bu dergāhdan cüdā geldi
- 10 Behey dervīş gözün aç baḳ cihān bunlar ile revnāk
Bunlaruñ başdıḡı topraḳ gözime tūṭiyā geldi
- 11 Sözüñ Seyfī ilāhīdir ḥaḳīḳat-i burc-ı māhıdır
Cevābuñ nuṭḳ-ı şāhıdır bu yolda bī-riyā geldi
Temmet
Mim

17

Ve lehü

Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün

- 1 Ḥazret-i şāh-ı velāyet Şīr-Şebīh⁶⁵ Hān
Poyrazdır Ḳanber-i Selmān şafādır sevdiḡim
Ve lehü

⁶² Ki:hem Şemseddin Nizamoḡlu Divanı

⁶³ İmam: Ālī SND.

⁶⁴ Bunlara: Yoluna HD.

⁶⁵ Şebir: Şebiye HD.

- 7b-2
- 2 Zeyd(ü)-Kāsım ibn-i ‘ Abbās veys(ü) Ca‘ fer...⁶⁶
Sırr-ı isbātuñ mazhar-ı fahr-i fenadır sevdiğim
- 3 Seyyid-i⁶⁷ Sādāt Zeynel ‘ Ābidin İbnü ’ş-Şehīd
Kerbelā’ da mazhar-ı⁶⁸ cevri ü cefadır sevdiğim
- 4 Ol imāmü ’l- evliyā vü tevḥīd-i İmām-i Bākirī
Ol kerīm İbn-i Kerim şāhib-i ‘ aṭadır sevdiğim
- 5 Ol evvelinüñ āḥirinüñ mazhār olan sırrına
Ca‘ ferü ’s-Şādık veli evliyādır sevdiğim
- 6 Kāzımü ’l- Ğayz hādī-i dīn Müş‘ ir-i ehl-i yakīn
Mūsā-i Kāzım imām-ı Etḳiyā’ dır sevdiğim
- 7 Kāf nunuñ menba’-i ol kıble-i erbāb-ı dīn
Kāşif-i sırr-i ‘ Ali ‘ ayn-ı ḥayādır sevdiğim
- 8 Menba’-ı cūd-i mürşid-i Ḥaḳ ol Cevād ibn-i imām
Kim Muḥammed müttākīdir muḳtedādır sevdiğim
- 9 Fażl-ı Ḥaḳ’ dan naḳīdir hem ‘ Alidir hem veli
‘ İlm ü irfān menba’i ‘ ayn-ı ḥayādır sevdiğim
- 10 Mülk-i bāṭın şāhıdır hem ‘ Asker-i ehl-i yakīn
Hem ḥüsndür hem ‘ alā şāhib-livādır sevdiğim
- 11 Nesl-i pāk-i Muştafā vü Murṭazā’ dır Hāşimī
Mehdi-yi şāhib zamān al-‘ abādır sevdiğim

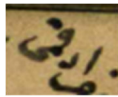
18

7a-1

El-Şems-i Kadīrī

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 İztırabını terk it ey der-ḥaḳḳı dā’im eyle yād
Şaḳınub iḥsān-ı ‘ abd-i ‘ āciz eyle olma şād
- 2 İrişüb luṭf-ı Ḥüdā bir gün olursun bir murād
Geldi bir pīr-i Ḥüdā bu beyti kıldı gūşe yād

66

67 Tamlamayı kendisi göstermiş. Divanda Seyyidü ’l-Sadat HD..

68 Aynı HD.

- 3 Bir kuyūnı bend ider ise biñ kapu eyler güşād
 Һazretullah efendi fātihū'l-ebvābdır
- 4 Kūl eđer ihsānını kaç' eylerse çekme elem
 Ol nehi muhtāc-ı bāb zū'l-ʿ Aṭā ü zū'l-Kerim
- 5 Bağlanub bab-ı Hüdā'ya koma dilde ğam-ı vehm
 Vird iden şubḥ ü mesā bu beyt-i gülşen-i dem-be-dem
 Eyżan

19

7a-2

Fā' ilātün/Fā' ilātün/ Fā' ilātün/Fā' ilün

Ve lehü

- 1 Fi' s- semā-i rızķaküm naşş-i kerīm mev' üd iken
 Ğayb-ı hazīnesinde kısmet itdiđi mevcūd iken
 Cümle rızķuñ virici ol ğanī-i mābūd iken
 Kūluna muhtāc ider mi yaradan hoşnut iken
 Eyżan

- 2 Hālık'uñ itdiđi kısmet bil-tehallūf eylemez
 Eylese vaķt-i hūlūl aşla tevaķķuf eylemez
 Haķķa teslim-i vücūd iden te'essūf eylemez
 Öyle bir kān-i kerīmdir va' dine hūlf eylemez
 Ve lehü

8b-1

- 3 Maṭbah-ı ihsānuñ açmış on sekiz biñ āleme
 Bezl idüb elṭāf-ı hānuñ āleme vü ādeme
 Hem ğinā ile seḥāvet baḥş iden ol hāteme
 Her gedā vü şāh anuñ muhtācıdır sen ğam yeme
- 4 Zāhir ü bāṭın tecelli-i zāt-ı ʿalādan gelür
 Cümle ef'āl ü şu' unuñ sırr-ı esmādan gelür
 Şanma kim erzāk-ı ʿālem şāh u dārādan gelür
 Herkesüñ rızķı nahnü kasemnadan gelir kısmetādan gelür

8b-2

Ve lehü

- 5 Mevc-i deryā gibidir esbāba şarf itseñ şuūr
Biri maḥv olur birisi der-‘ aḳab eyler zühür
‘ Aynı değıldir maḥv olanuñ mislidir bulan nüşür
Turfetü ’l- ‘ ayn içre baḳ sen gör ne seyrānlar olur
- 6 Rızḳ için efḳāra düşüb Şemsiyā itme telāş
Çün muḳadderden ziyāde olamaz itme şu ateş
Sa‘ y ile mümkün değıldir ḥāşıl-ı ‘ aḳl-ı me‘ āş
Sen tevekkül eyle bāb-ı Hāḳḳa teslim eyle baş
- 7 Bir ḳapuyı bend ider ise biñ ḳapuyı eyler güşād
Ḥāzretullallāh efendi fātihü ’l-ebvavr

20

8a-1

Medḥiyye-i Ḥāzret-i Şeyḥ

Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün⁶⁹

- 1 Mu’alla Ğavs-ı Sübhānī
Muḳaddes ḳuṭb-i- Rabbānī
Emīn-i sırr-ı yezdānī
To muḥyiddin-i Geylānī
- 2 Zehī semā-yi nūrānī
Zehī ferḥunde pişānī
Kemāl-i ḥüsn-i insānī
To muḥyiddin-i Geylānī
- 3 Bī-ma‘ nā pīr-i Kenānī
Be-şüret-i Yūsuf-ı şānī
Be-himmet-i şāh-ı merdānī
To muḥyiddin-i Geylānī

⁶⁹ Musammat beyit olarak yazılmıştır. Vezin ilk iki mısra ile son iki mısranın birer mısra haline getirilmesinden oluşmaktadır.

- 4 Lebeş-i lâl-i bedehşānī
Dehān-ı yāķut-ı deyyānī
Ve lehü
8a-2 Kelāmeş feyz-i rabbānī
To muħyiddin-i Geylānī
- 5 Zehī maħbūb-i peygamber
Nihāl-i baĝ-ı ān-ı sūrūr
Zehī tūbi-yi rıdvānī
To muħyiddin-i Geylānī
- 6 Şafā baħş-ı muħıbbānī
Ĥaṭā baħş-ı mürıdānī
Aṭā baħş-i fāķırānī
To muħyiddin-i Geylānī
- 7 Ze-çehre şem^c-i nūrānā
Ze-çeşmet kühl-i Sübhānī
Ser-a pāy-est pirānī
To muħyiddin-i Geylānī
Ve lehü
- 8 Mürıd-i şeyḥ-i milletānī
To hestī ^c aķl-ı ḥaķānī
Çü ḥaķān-ı ^c arş-ı eyvānī
9b-1 To muħyiddin-i Geylānī
- 9 Sırr-ı sādān-ı ^c irfānī
Dil-i aşḥābü'l-Ķānī
Ser-ā-pā feyz-i raḥmānī
To muħyiddin-i Geylānī

10 Cihān cismet tūbi-yi cānī
Heme pūr nist qurbānī
To mā-ra nūr-ı imānī
To muḥyiddin-i Geylānī

11 Nizāmī cümle nūrānī
Kavami ḥod-ra kânī
Çü hod şeyd-i felek şānī
To muḥyiddin-i Geylānī

9b-2

Ve lehü

12 Be-kon luṭfi ki be-tuvānī
Ġaribem der-perişānī
Me-ra ez-ġam-ı to ber-hestānī
To muḥyiddin-i Geylānī

13 Meded yā şāh- Geylānī
Kerem yā qutb-i rabbānī
Ki maḥrūmen me gerdānī
To muḥyiddin-i Geylānī

14 Bu deyr-i dergāhet rabbānī
Bahāeddin-i derbānī
Be-aqşaddin-i ḥaqqānī
To muḥyiddin-i Geylānī
Temmet
Mim

21

9a-1

Ḥazret-i Şeyḥ-i Medḥiye

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

1 Ser-i bāmında sipihrüñ çalınub nevbet-i Şeyḥ
Çerḥa küncide deġil dā'ire-i nevbet-i Şeyḥ

- 2 Faḥrdır gerdenunda cümle-i ehlullāhuñ
 3 Kadem-i meymenet-i enduḥte-i ‘ izzet-i Şeyḥ
 4 Nāmını eylediler tesmiye ‘ Abdü’l- Kādir
 5 Eyledi zīr-i taşarruf feleği Ḥazret-i Şeyḥ
 6 Hāl-i mevtinde daḥī hāl-i ḥayātında gibi
 7 İstiāne idicek lābud irer imdāde
 8 Evliyālar içre budur şöhret ḥaysiyyet-i Şeyḥ
 9 Yār ismiyle bulur mürde-i beden tāze ḥayāt
 10 Benzemez āḥara şān ü şeref şevket-i Şeyḥ
 11 Ve lehü

Der-Kenar

İder imdāda taşarruf eser-i himmet-i Şeyḥ

- 9a-2 7 Şeyḥ ibnü’l- ‘ Arabī yazdı Fütūḥātında
 8 Muşḥaf içre “ve hüvel kāhir” imiş āyet-i Şeyḥ
 9 Cem‘ -i kütbiyyet ü ḡavsıyyet-i ferdiyyet ile
 10 Se sūtün üzre durur bārgēh-i ref‘ at-i Şeyḥ
 11 Dünyevī uḥrevī āmalūñ olur cümle temām
 12 Nābiyā yek nazar eyler ise eḡer Ḥazret-i Şeyḥ

22

14’lü hece

- 1 İşbu deme irince üç kez toḡdum anadan
 2 Bunca yavrı uçurdum nice āşiyāneden
 3 Dört toḡurdum anamı ḥāmīl oldum babadan
 4 Babam toḡuz ayaklı anlama(z)⁷⁰ efsāneden
 5 Ve lehü
 10b-1 3 On ḥay(n)aya emzirdim iki yüzli bir çocuk
 4 Kara libās giydirdim gösterüb kāşāneden

⁷⁰ Metin tamiri yapılmıştır.

- 4 Kaz ٲađını⁷¹ arđama y klendim itmese  ceb
Bağr-i muğıti i dim  anmadan  mma neden
- 5 Altmış arşun men re  ı dım anuğ  st ne
Bağruben cih nı  oldurdum efş neden
- 6 Y z  naylı⁷² n bir  adı r seyreyledim seyr i in
A na d nd m y z mi d nemem o k r h neden
- 7 Firavn ile g r ş b birer naşığat itdim
Didi s zın  t tmazam d nmezem Hamm neden
Ve leh 
- 10b-2 8 Yedi başlı bir yılan g rd m ki  akim olmuş
ş ret-i  ayv n değil bilmezem   amma neden
- 9 A  şa allı bir   avret d şdi benim peşime
Zinet itmiş kendi l 'l ' -i d rd neden
- 10 Yetmiş iki dillice d d k aldım  arş dan
 aldım anuğ şad sı ge di  sum neden
- 11 Bir  op atdım maşrığdan geldi d şdi mağribe
Bu rengin rum z dur anlama ahd-i  neden
- 12 Bir mektebe uğradım  uş dilini o urlar
Sivri sinek  alife  acesi perv neden
Ve leh 
- 10a-1 13    laim-i sem yı ol ta id b şarkıtdım
Biğ bıyıklı bir balığ  ı ardım dery dan
- 14 G rd m N ğ' uđ gemis ğ girdim anuğ i ine
Buldum anda nec tı  or madım  av k neden
- 15 Sen ğ İdris  a ı at bu rum zat s zler ğ
İns n olan bilmedi bu sırr-ı  ayv neden

23

F    il t n / F    il t n / F    il t n / F    il n

- 1 Mu ted -yi ehl-i senetdir  useyn-i Kerbel 
şem   -i mihr b şeri   atdır  useyn-i Kerbel 
Ve leh 

⁷¹ Metinde Kaz dağı olarak verilmiş ancak bahsedilen yer Kafdağı olabilir.

⁷² Metinde kelime  tnay' olarak yazılmış ancak  tnab/p' olduğunu d ş n yoruz. Tnab,  adırı kazığa bağlayan ip anlamındadır.

- 10a-2
- 2 Kurretü'l-^ç ayn-ı sa^ç âdetdir Hüseyin-i Kerbelâ
Bedr-i gerdün kerâmetdir Hüseyin-i Kerbelâ
- 3 Tir-i şubh-ı hidâyetdir Hüseyin-i Kerbelâ
“Ente menni lahmike lahmi”ye Maẓhardır Âli
- 4 “Eyt Eyt hel eta” ile müfesserdir ^ç Ali
Efdâl-i cem^ç-i veli şıhr- peyâmdir ^ç Ali
- 5 Ekrem-i ehl-i kerem sâki-i kevşerdır ^ç Ali
Şâf-i rüz-i kıyâmetdir Hüseyin-i Kerbelâ
- 6 Gördi ecnâd-ı hâvâricden nice cevr ü nihen
Rüz-ı maḥşerde utanmaz mı bu ğadr eyleyen
Ve lehü
- 11b-1
- 7 Āḥir alamaz itdi mesmūan içre vaṭan
Râzı-yı cümle kızadır zât ü ^ç alâ-i ḥüsn
- 8 Şabr-ı envâ^ç i kürbetdir Hüseyin-i Kerbelâ
Tâb^ç -i nefis ü hevâ iblîs ü şeyṭândır Yezîd
- 9 La^ç net ü nefrine her fâlende şâyandır Yezîd
Bir esîr-i salṭanat-ı gedâ bu nâdandır Yezîd
- 10 Zâlim ü mel^ç ün ü bî-inşâf-ı imândır Yezîd
Şâhibü'l- leṭâf ü şefkâtdır Hüseyin-i Kerbelâ
- 11 Sineñi çak eyle ^ç aşık-ı rüz-ı mâtemdir bugün
La^ç net ile Şimr-i mel^ç üne meselemdir bugün
- 12 Ehl-i imâne fiğân ü âh elzemdir bugün
Ağla Saffet ağla kim ^ç arş-ı fecrdır bugün
- Der-Kenar**
Şarâb-ı şehri-i şehâdetdir Hüseyin-i Kerbelâ

24

11b-2

MersiyeMefâ^ç ilün/Mefâ^ç ilün/Mefâ^ç ilün/Mefâ^ç ilün

- 1 Bu mâtemde olan derd ile hicrâna devâ olmaz
Bu feryâd-ı Hüseyin'de daḥî ^ç uşşâk(a) nevâ olmaz

- 2 Hüseyn ile Hasen'dir ol Resül'ün kıretü'l yayni
Sevenler âl ü evlâdı eşiğinden cüdâ olmaz
- 3 Tevellâsuñ teberrâsın bilen 'uşşâka 'aşk olsun
Tarikatde budur erkân⁷³ buña illâ ve lâ olmaz
- 4 Hüseyn-i Kerbelâ'nuñ vâk' 'ât-ı mâtem- engîzi
Zebân-ı hâme-i şavt-ı hurûf ile edâ olmaz
- 5 Faşihâ nü- felek yâkût-ı rummâniyle pür olmaz
Temmet
Mim

25

11a-1

Kıt'a

- Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
- 1 Ey risâlet burcunuñ hurşid-i mâh-ı enverî
Vey nübüvvet mazharı âhir zamân peygamberi
Hakk senün şânuñda levlâk buyurdu yâ Muştâfâ
Ya' nî sensin yâ Muhammed kâinatun serveri
Temmet
Mim

26

- Mef' ülü/Fâ' ilâtün/Mef' ülü/Fâ' ilâtün
- 1 Ey meh-i burc-ı şeref muţlâ' -i feyz-i ebedî
'Ârız-ı enverün aynıye-yi nür-ı şamedî
- 2 Yokdur ihsânuña kân-i mürüvvet-i 'adedî
Sensin 'âşî vü zelilün seyyid-i mu' temedî
- 3 Koma yüz üzre bu üftâde'ne eyle mededî
Meded ey kâfile-i sâlâr-ı Rusül huz bî-yedi
Temmet
Mim

⁷³ Erkân: âyin <https://dilbeyti.com/gufterler/bu-matemde-olan-derdile-ussaka-deva-olmaz>

27

11a-2

Kıt' a

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 'Arab'da seyyidü'l-ıavm duḥül itdik de bir 'aşı
 Mehālikden olur āzāde bī-şek yā Resūlullāh
 Sen ol sultān-ı kevneysin bu mücrim çākerüñ Kenzī
 Ḥuzūr ravzana geldi daḥilek yā Resūlullāh

28

Kıt' a

Mefā' ilün / Fe' ilātün / Mefā' ilün / Fe' ilün

- 1 Budur āyīn-i 'Arab bir ıavmüñ olsa seyyidi
 Az olur ki ıabri üzre bende āzād olmaya
 Sen ki Faḥrū'l-mürselin ü Seyyidü'l kevneysin
 Ḥāşālillāh ravzana yüz süren āzād olmaya
 Temmet
 Mīm

29

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

12b-1

- 1 Zāhid –i aḥkem-i ezeli kim 'aşḫ imiş kısmet bize
 Şāhid-i da' vā-yı ḥaḫḫız her varaḫ ḥüccet bize
 2 Vaşl-ı yāre ḡammuñ olsa n'ola n' 'met bize
 Bende-i e' ayāyız bu yeter devlet bize
 3 Ḥāşıl-ı şāh-ı vilāyetden gelür şevket bize
 Açıılır bāb-ı' 'aliden ka'be ḥācet bize
 4 Murḡ-ı şahbāl-ı elestiz 'aşḫ ḥaḫdır damamız
 Şevḫ-i vaşl-ı yāra ile bir yerde yok arāmımız
 5 N'ola zār ile güzār eylerse şubḫ ü şāmımız
 Ḥamd ola din-i Muḥammed'e muvaḥḫad-ı nāmımız

12b-2

- 6 Ḥāşıl-ı şāh-ı velāyetden gelür şevket bize
 Açıılır bāb-ı' 'aliden ka' be-yi ḥācet bize

30

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

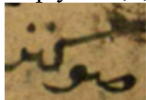
- 1 Dil binā-yı kibriyâdır yıkma albũn kimsenũn
Genc-i esrâr-ı Hüdâ'dır yıkma albũn kimsenũn
- 2 Zât-ı fûratle yaradılmış şun' -ı mevlâdır göñül
Beyt-i ha nûr-ı Hüdâ'dır yıkma albũn kimsenũn
- 3 alb-i mü' min beyt-i Ramân hac-ı ekber andadır
Secde-gâh-ı Mustafâ'dır yıkma albũn kimsenũn
- 4 Müminũn albine ha var ' izzet ile kerem it
Zirâ envâr-ı Hüdâ'dır yıkma albũn kimsenũn
- 12a-1 5 Ha Resûlullâh buyurmuş ' arş-ı Ramândır göñül
Belki sidretül'l- muntehâ'dır yıkma albũn kimsenũn
- 6 Ey Nesimî kenż-i vadet hânesidir bu göñül
Cilve-gâh-ı evliyâdır yıkma albũn kimsenũn

31

11'li hece

- 1 Yine lu eyleyüb müşerref oldu ⁷⁴
Merabâ dervîşlerim şafâ geldiñiz
uşşalı göñlümi ele aldıñız
Merabâ dervîşlerim şafâ geldiñiz
- 2 Sevginiz⁷⁵ albime gün gibi toar
am bulularuñ taıdub sorar
Her açan gelseler rametler yaar
Meraba dervîşlerim şafâ geldiñiz

⁷⁴ Eski Anadolu Türkçesi imlası -kelime sonundaki o,ö,u,ü harfleinin y ile yazılması- geleneğinin dışına çıkılıp yine o,ö,u,ü şeklinde yazılmıştır. Ünlü uyumunun yazıya yansıdığı görülmektedir.

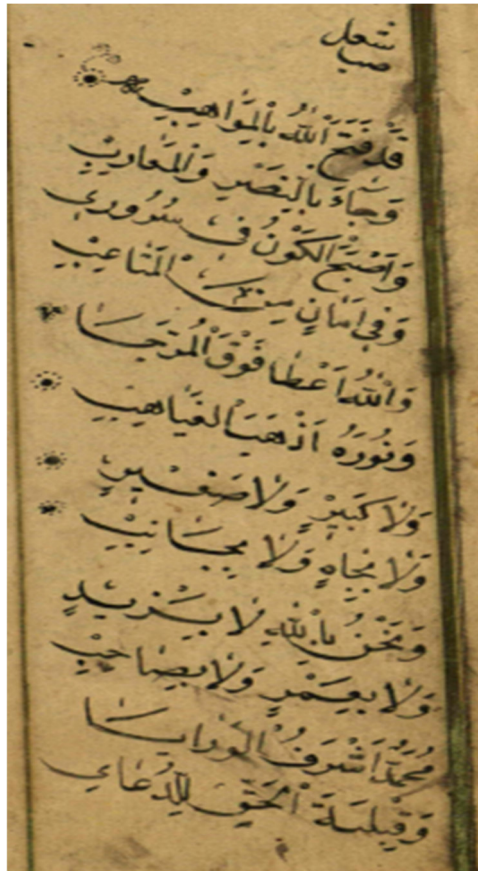

⁷⁵ Metin tamiri yapılmıştır. Kelimenin 'sevginiz' olduğunu düşünmekteyiz. Ancak yanlış yazılmıştır.

12a-2

- 3 Dervîşler hakkında münkirler çokdur
Ne bilsün gözsüzler cān gözi yokdur
Dervîşi sevmeyen imānı yokdur
Merḥabā dervîşlerim şafā geldiñiz
- 4 Bî-çāre dervîşler bir kez gelmedi
Ḥayli zaman oldı bir kez olmadı
Şükür ḥasret kıyāmete kalmadı
Merḥabā dervîşlerim şafā geldiñiz
- 5 Güneş gibi şu‘le virür taçları
Gice gündüz ‘ibādetdür işleri
Eşrefoğlu Rūmî’nüñ dervîşleri
Merḥabā dervîşlerim şafā geldiniz

13b-1

32⁷⁶

⁷⁶ Arapça

33

8'li hece (4+4)

- 13b-2
- 1 'Aşkuñ aldı benden beni
Mevlâ'm seni isterim seni
Ben yanarım dün-i günü
Mevlâ'm seni isterim seni
- 2 Eğer beni yandırsalar
Külüm göge şavursalar
Zerrelerim çağırsalar
Mevlâ'm seni isterim seni
Ve lehü
- 13a-1
- 3 Cennet cennet didikleri
Bir ovayla birkaç hūrī
İsteyene virsün ānı
Mevlâ'm seni isterim seni
- 4 Ğāfillere dünyā gerek
Şādıqlara 'uqbā gerek
Mecnūnlara Leylā gerek
Mevlâ'm seni isterim seni
- 5 Ne varlığa sevinürüm
Ne yokluğa yirinürüm
'Aşkuñ ile eğlenürüm
Mevlâ'm seni isterim seni
- 6 'Āşık Yūnus benim adım
Günden güne artar derdüm
İki cihānda maşşūdum
Mevlâ'm seni isterim seni

34

14'lü hece

- 1 Hâk'dan ğayrısı kıllı kıllı yılandır yılan
 Hâk'dan ğayrısı fâni bâkî deĝildir kalan
 'Āşık olan kişinüñ belli nişâni vardır
 Dün uyhusun uyumaz didâra şeb olan
 Ve lehü

Der-Kenar

- 2 Bunda gücüm var deyü kimseler zûlm itme
 Yarın mizân kurulur ulû divândır divân
 'Āşık Yûnus bu sözi kâmillere söyledi
 Câhillerüñ sohbeti ' aqla ziyândır ziyan

35

13a-1

Segâh

Müstef'ilün/Müstef' ilün/Müstef' ilün/Müstefilün

- 1 Ben bende buldum çün Hâk'ı şekk-i gümân nemdir benim
 Ben⁷⁷ dost yüzün görmez isem bu gözlerim nemdir benim
 2 Ol dost baña ümmî dimiş hem adımı ümmî⁷⁸ komuş
 Dilim şeker gövdem kamış bu söyleyen nemdir benim
 3 Gelsün münâcât eyleyen toksan biñ hâcât eyleyen
 Taşra îbâdet eyleyen görsün o(l) dost nemdir benim
 4 Heb ben beni cem' eyledim ol dostı imâm eyledim
 Riyâ tâ' at nemdir benim
 5 Ümmî benim Yûnus benim toköz atam dördür atam
 'Aşğ odına düşüb yanam sük-ı pazâr nemdir benim

⁷⁷ Ben:ol YED

⁷⁸ Ümmi: YED.

36

14b-1

Fazl-ı Rast

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey saçuñ zi' l-lullāhi vey yüzüñ Allāh nūr
Ravzānuñ servi boyuñdur ' indehā cennāt-ı hūr
Ey şifātuñ kıl hüvallah vey cemālūñ Fātiḥā
İşte Tevrāt işte İncil işte Furḳān-ı Zebūr
- 2 İstivāsıdır saçuñ ' inna hedeynāḥü 's-sebīl
Cennet ānuñdur ki kıldı bu şıraṭ üzre ' ubūr
On sekiz biñ ālemūñ ayinesidür şüretūñ
Kim ki şol mir' āt buldı oldı min ehl-i sürūr
- 3 Ādemiñ vechidür İlāh' uñ kitābı uş kitābı
Ey kelāmullāhā münker...
Künt-ı kenzūñ perdesinden ġāfirü' z-zenb oldı fāş
Zāhidā şefḳāde geldi her dem eydür yā ġāfūr
- 4 ' Ālimü 'l-ġaybuñ vücūdı kāinātuñ ' aynıdur
Ey şehādetden ḥabersiz cāna yevmü 'l-nuşūr
Ḳahr-ı luṭfuñ ' illet-i ma' nide vāḥiddürah velī
Bilmedi şeyṭān bu tevḥidi eḥaddan öldürür
Ve lehü
- 14b-2
- 5 İyn ü şeyn ü ḳāfa baḳ yārin cemālūñ anda gör
Ḳıl tebāruñ ya muşavvir leys-i fihā men fütūr
Ḳopdı ḥüsnüñden ḳıyāmet ey ḥesābuñ yañılān
Uyḥundan dur kim irişdi va' de-i men ...
- 6 Ġāfil muṭlaḳdan özge nesne yoḳdur ārādan
Görsen idrāk eylemez isen sendendir ḳuşūr
Mü' minüñ ḳalbidir ey şāḥib-dil ilāhuñ evi
Leys-i maḳbül ...

- 7 Her kim Eyyüb'ün belâsuñ sevdiğinden çekmedi
Kimdi ma' şük elinden hil' at-ı ' Abdü' ş- şekür
Rûh-ı kudsidir Nesîmî'nüñ sözi ey zinde-dil
Ger mesihânuñ diriyeñ yatma kim çalındı şür

37

14a-1

İlâhî

Fâ' ilâtün/ Fâ' ilâtün/ Fâ' ilâtün/ Fâ' ilün

- 1 Şâh-ı iklîm-i velâyetdir gürüh-ı Kâdirî
Râh-ı Hâk'da zü'l- kerâmetdir gürüh-ı Kâdirî
2 Cümle erbâb-ı tarîkat bülbül-i şürîdedir
Anlara bağ-ı leţâfetdir gürüh-ı Kâdirî
3 Dâmenüñ dutmuş bular Sultân ' Abdü'l- Kâdir' üñ
Maẓhar-ı feyz-i ' inâyetdir gürüh-ı Kâdirî
4 Zir-i pāk mihr-i şeyhde bir Süleymân her biri
Na'il-i ' avn-i ' inâyetdir gürüh-ı Kâdirî
5 İnsân-ı kadriye sür yüzüñ anlardan ol
' İzziyâ şâhib-i selâmetdir gürüh-ı Kâdirî

38

İlâhî Rast

Fe' ilâtün/Fe' ilâtün/Fe' ilâtün/Fe' ilün⁷⁹

- 1 N'ola tâcım gibi başımda götürsem dâ'im Allâh Allâh Allâh
Kadem-i resmi durur Hâzret-i Şâh-ı Rusûl'üñ Allâh Allâh Allâh
Gül-i gülzâr-ı nübüvvet ol kadem şâhibidir Allâh Allâh Allâh
Ahmedâ durma yüzüñ sür kademine o gülüñ Allâh Allâh Allâh

39

14a-2

İlâhî Rast

14'lü Hece

- 1 Heb fesâd işlerime estağfirullâh tövbe
Yaman teşvîşlerime estağfirullâh tövbe

⁷⁹ Vezinde nakarat kısmı hariç tutulmuştur.

- 2 Benden suçumu şorma ‘ ayıbım yüzime urma
Bizi mahrûm gönderme estağfirullāh tövbe
- 3 Gözümüñ baqdığına kulağım çaqdığına
Gönlümüñ aqdığına estağfirullāh tövbe
- 4 Bildim suçumu bildim döndüm Çalab’ım döndüm
Yüz sürüb saña geldim estağfirullāh tövbe
- 5 Settārü ’l-‘ uyüb sensin Ğaffārü ’z- zünüb sensin
Fettāhü ’l- kulüb sensin estağfirullāh tövbe
- 6 Eşrefoğlı Rūmî’nuñ çok çok günāhları
Kefāretidir anuñ estağfirullāh tövbe
Temmet
Mim

40

- 1 Āsitān-ı Şeyh ‘ Abdü’l- Kādir’e
Kim hulüş üzre olur ise rüy-māl
Der-kār-ı āh Hüdā’nuñ erleri
Gülistān-ı vaḥdetde gel gir gül al
Temmet
Mim

41

15b-1

İlāhî Rast

11’li hece

- 1 ‘Ömr bağçesinüñ güli şolmadan
Uyan gel gözlerim ğafletden uyan
Ecel bir gün bize devrān dönmeden
Uyan gel gözlerim ğafletden uyan
- 2 Niçün ğaflet ile mağrūr olursun
Kervān göçer gider yolda kalursun
Billallāh şoñra pişmān olursun
Uyan gel gözlerim ğafletden uyan

- 3 Dervîş Yûnus söyler sözi tutulmaz
 Senüñ kumâşın bu ilde şatılmaz
 Böyle yatmağ ile Hakk'a yetilmez
 Uyan gel gözlerim ğafletten uyan

42

- Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün
 1 Severdi Hâzret-i Sultân ' Abdü'l Kâdir Hâbil'i
 Mürîd yâ muhâbbetüñ düşe bir hevlnâke
 Anuñ ben dest-gir-i yâveriyim bilmesün bilsün
 Medresedir aña feyzim bu ma'nâ şıgmaz eder kim
 Temmet
 Mim

43

15b-2

Der-Mağâm-ı Rast

- Mef' ülü/Mefâ' ilü/Mefâ' ilü/Fe' ülün
 1 'Aşkuñla cihân beste luğf eyle ' inâyet kıl
 Dördüñle bu cân haste luğf eyle ' inâyet kıl
 2 'Aşıklara ihsân it dertlilere dermân it
 Vuşlat yoluñ âsân it luğf eyle ' inâyet kıl
 3 Ey rahmeti çok Raḥmân ' âlem gözime zindân
 Uçar ise kafesden cân luğf eyle ' inâyet kıl
 4 Raḥmân-i Raḥîmsin ğufrân-i ' Azîmsin
 Sultân-ı Kerîmsin luğf eyle ' inâyet kıl
 5 Bülbül gibi pür-zârım dâ'im durub ağlarım
 Daḥi kime yalvâram luğf eyle ' inâyet kıl
 6 Ey derdime dermânım kurbân yolına cânım
 Nem var ise sultânım luğf eyle ' inâyet kıl
 7 Bî-çâreleri yâd it virân dili abâd it
 Nürî kulumı şâd it luğf eyle ' inâyet kıl
 Temmet
 Mim

44

15a-1

İlahî Rast

Mef'ülü / Mefā' ilün / Fe'ülün

- 1 Ey Rabb-i Raḥmān eyle gel iḥsān
 Qalmasıñ vīrān bu dil-i sūzān
- 2 Luṭf iḥsān it yolu asān it
 'Aşqa mihmān it qalbi yā Sübhān
- 3 Feyz-i Sübhānī kalsa erzānī
 Qul iken ānı eyler 'ālī-şān
- 4 Adıyla şānım gide sultānım
 Yolunda cānım ideyim qurbān
- 5 Baqma sen qāle ir gör aḥvāle
 Bezm-i vişāle muntazır bu cān
- 6 Fetḥi miskīne gönli ğamgīne
 Qalb-i derdine eyle gel dermān

45

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe'ülün

15a-2

- 1 Nedir derdüñ senüñ bu mātemüñ ne
 Ne ağlarsun gönül n'olduñ ğamuñ ne
 'İlacuñ ne 'aceb kim merhemüñ ne
 Ne ağlarsun gönül n'olduñ ğamuñ ne
- 2 Seni 'aşquñ qomaz elbet tehi-yi dest
 Değil uşşāq içinde merteben pest
 Meğer hem-rāz kılmış seni mest
 Ne ağlarsun gönül n'olduñ ğamuñ ne
- 3 Seni senden alan kimdür bilirsün
 Seni baḥre şalan kimdür bilirsün
 Bu Şākir'le qalan kimdür bilirsün
 Ne ağlarsun gönül n'olduñ ğamuñ ne
 Temmet
 Mim

46

İlāhī Rast

Mefā' ilün / Mefā' iün / Fe' ülün

- 1 Ezelden 'aşk odına yana geldim
Anınçün tā ebed mestāne geldim
- 2 Eğer nüş itmez isen sen bu meyden
Dime zāhid kim ben imāna geldim
- 3 Şarāy-ı vaḥdet olmuş iken maḳāmuñ
Bu keşret 'ālemüñ seyrāne geldim
- 4 Çü birdir Sünbülī ma' ruf ü 'ārif
İdüb da' vā dime 'irfāna geldim

47

İlāhī Rast

Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün / Müstef' ilün

16b-1

- 1 Estağfirullāh el-'Azīm mürāinüñ işlerine
Gördü sücüd eylemedi dilberimüñ kaşlarına
- 2 Göñül қaranlığı gidüb ne hoş münevver olmadı
Nazar idüb dilberümüñ inci gibi dişlerine
- 3 Başdan ayağa yārimüñ nūr idiğüñ bilmediler
Zāhidüñ eksik olmasun belāları bāşlarına
- 4 Şūfi bu 'aşk işüñ değıl dertlere uğradur seni
Yār yüreğim bir nazar it bu bağrumuñ bāşlarına
- 5 Vech-i dilbere zāhidüñ baқmadığı 'aceb değıl
İrmedi dost tecellisi içlerine tışlarına
- 6 Her kaçan ol serv-i revān görsem revān olduğımı
Nil-i Fırāt benzemiye gözlerümüñ yaşlarına
- 7 Şavm-ı şalāt ḥaccuñ ile şanma yeter zāhid işüñ
Mürşide teslīm ola gör telķin ide gūşlarına
- 8 Seyyid Niżāmoğlı cihān ṭolı cemāl-i yār ile
Görmediler körler ānı girmede hem düşlerine

48

İlāhî Rast

16b-2

- Müstef' ilün/Müstef' ilün
- 1 Vuşlat gibi ni' met mi olur
Yā Rab nice şükr idelim
Hidmet gibi devlet mi olur
Yā Rāb nice şükr idelim
- 2 Cū dunla icād eyledüñ
Maṭlūba irşād eyledüñ
Cān u dili şād eyledüñ
Yā Rāb nice şükr idelim
- 3 Āqlām olub cümle şecer
Deryā midād olsa eğer
Yazmayalar cinn ü beşer
Yā Rāb nice şükr idelim
- 4 İne 'l-Ḥabībe 'l- Muştafā
Ḳad ḳāle lā aḥşā senā
Şükrüñ 'aṭā üzre 'aṭā
Yā Rāb nice şükr idelim
- 5 Hāzır da sen nāzır da sen
Ḳādir de sen nāsır da sen
Şākir de sen zākir de sen
Yā Rāb nice şükr idelim
- 6 Eyle Hüdāyī'ye nazar
Tā gelmeye ḳalbe gider
Varlık senüñdür ser-te-ser
Yā Rab nice şükr idelim

49

16a-1

İlāhī Rast

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu gülşende hezār-ı bī-nevāyım⁸⁰ yā Resūlullāh
 Velī āzürde-i cevr ü cefāyım yā Resūlullāh
 Kerem kıl luṭf-i iḥsānuñla dil-şād eyle ben zārī
 Nahifī'yim ḳapunda bir gedāyım yā Resūlullāh

50

16a-2

İlahi Rast

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey Şehīd-i Kerbelā'ya ağlayan
 Ağla mātendir Muḫarremdir bugün
 Nār-ı ḫasretle ciğerim dağlayan
 Ağla mātendir Muḫarrem'dir bugün
- 2 Sīnede serde gerekdir dağ ola
 Ḳanlı yaşlar dīdeden ırmağ ola
 Ger dilersen menzilüñ uçmağ ola
 Ağla mātendir Muḫarrem'dir bugün
- 3 Gice gündüz ey Muḫammed ümmeti
 İdelim cān-ı Yezīd'e la'neti
 Ger dilersen ola Ḥakk'uñ raḫmeti
 Ağla mātendir Muḫarrem'dir bugün
- 4 Kimdir ol şāh-ı şehīd-i Kerbelā
 Nūr-ı çeşmim Murṭeza Āl-i 'Abā
 Ceddi pākidir Muḫammed Mustafā
 Ağla mātendir Muḫarrem'dir bugün

⁸⁰ Bī-nevāyım: cefayım Nahifī Dīvānı

5 Her seher şanma şafaqla şebnemi
 Anda kan ağlar felekler ol demi
 ‘Ālemi dutdı Hüseyn’ün mātemi
 Ağla mātendir Muḥarrem’dir bugün

6 Çār yār ile Muḥammed ey sa‘īd
 Oldılar tasmīm-i zeḥr ile şehīd
 Kıydılar raḥmetmeyüb bunca pelīd
 Ağla mātendir Muḥarrem’dir bugün
 Ve lehü

Der-Kenār

7 Ey Sezāyī bilmiş ol Şāh-ı Hüseyn
 Cümleye sevmekdir anı farz-ı ‘ayn
 Şeksiz ehlullāh oldu nūr-ı ‘ayn
 Ağla mātendir Muḥarrem’dir bugün

51

17b-1

İlāhī

7’li hece (4+3)

1 Dolab niçün inlersün
 Derdüm vardur inlerüm
 Ben Mevlā’ya ‘āşık oldum
 Derdüm vardur inlerüm

2 Benim adım dertli dolab
 Suyum akar yalab yalab
 Böyle emreylemiş Çalab
 Derdüm vardur inlerüm

3 Ulū tağlar ağacıyum
 Ne tatlıyum ne acıyum
 Ben Mevlā’ya du‘acıyum
 Derdüm vardur inlerüm

- 4 Beni bir ağda buldılar
 Kolum anadum kırdılar
 Dolaba lā'ik gördüler
 Derdüm vardur inlerüm
- 5 Dülgerler hezārım yutdı
 Her ʿāzām yerine ondı
 Bu inlemek Hāğğ'dan geldi
 Derdüm vardur inlerüm
- 6 Dervīř Yūnus ider āhı
 Güzüm yaşı ciğer anı
 Hāğğ'a ʿāřıkım billāhı
 Derdüm vardur inliyorum

52

17b-2

Rast

- Mefāʿ ilün/ Mefāʿ ilün/ Mefāʿ ilün/ Mefāʿ ilün/
 1 Bu řeb hūrřid-i evreng-i riřālet geldi dünyāya
 Muğammed Muřtafā'nuñ nūrı řaldı ʿāleme sāye
 Ťonandı ʿālem-i bālā ser-ā-ser nūr ile ol řeb
 adem bařdı vücūd iklimine ol āsumān pāye
 şalli ʿaleyhi ve şalli teslimā
 Temmet
 Mim

53

İlāhı Rast

- Fāʿ ilātün/ Fāʿ ilātün/Fāʿ ilün
 1 Merğabā ey mevlīd-i peygamberı
 Gel berü ey māğ-ı enver gel berü
 Meclis-i mevlidedir şevğ ü neřāt
 Dil ol meclisde olur ġamdan berü

- 2 Şerbet-i sükkar verir kabz-ı dile
 Cān dimağında bulur ‘ūd ü ‘anberi
 Şalli yā Rabbi ‘alā ḥayrū’l-verā
 Oldu Ḥaḳḳī’nūñ bu vird ü ezberi
 Temmet
 Mim

17a-1

54-55-56-

57

15’li hece

- 1 Şehīdlerūñ ser-çeşmesi evliyānuñ bağr-ı bāşı
 Enbiyānuñ gözi yaşı Ḥasan ile Ḥüseyn’dir
- 2 Hazreti ‘Āli babaları Muḥammed’dır dedeleri
 ‘Arşuñ çifte küpeleri Ḥasan ile Ḥüseyn’dir
- 3 Dedesiyle varan kevşer ırmağında tūran
 Şusuz ümmete şu viren Ḥasan ile Ḥüseyn’dir
- 4 Kerbelā’nuñ yazıları şehīd olmuş gāzileri
 Faṭma ana kızuları Ḥasan ile Ḥüseyn’dir
- Der-Kenar**
- 5 Kerbelā’nuñ tā içinde nūr aḳar siyah saçında
 Yatar al ḳanlar içinde Ḥasan ile Ḥüseyn’dir

- 6 Yūnus eydur dūnya fānī bizden evvel gelen hāni
Sekiz cennetūñ sultānı Ḥasan ile Ḥüseyn'dir

58

18b-1

Nevrūz-ı 'Arab

Nuṭṭ-ı Ḥazret-i Ḥaḫḫı Efendi

7'li Hece

- 1 Ḥaḫ şerleri ḫayreyler
Zannetme ki ḡayreyler
'Ārif ānı seyreyler
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 2 Sen Ḥaḫḫ'a tevekkül kıl
Tefvīz it ve rāḫat bul
Şabreyle ve rāzı ol
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 3 Ḳalbūñ āña berk eyle
Tedbiriñi terk eyle
Taḫdiriñi derk eyle
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 4 Ḥallāḫ-ı Raḫīm oldur
Rezzāḫ-ı Kerīm oldur
Fa'āl-i Ḥakīm oldur
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler

- 5 Bil kâddî-i hâcâtı
 Kıl âña münâcâtı
 Terk eyle murâdâtı
 Mevlâ'm görelim neyler
 N'eylerse güzel eyler
- 6 Bir işi murâd itme
 Oldı ise 'inâd itme
 Hâkq'dandır o redditme
 Mevlâ'm görelim n'eyler
 N'eylerse güzel eyler
- 7 Hâkq'uñ olıcağ işler
 Boşdur ğam ü teşvişler
 Ol hikmetini işler
 Mevlâ'm görelim n'eyler
 N'eylerse güzel eyler
- 8 Hep işleri fâ' iğdir
 Birbirine lâyığdır
 N'ylerse muvâfiğdır
 Mevlâ'm görelim n'eyler
 N'eylerse güzel eyler
- 9 Dilden ğamı dūr eyle
 Rabbüñle huzūr eyle
 Tefvîz-i umūr eyle
 Mevlâ'm görelim n'eyler
 N'eylerse güzel eyler

- 10 Sen ‘adlî zülm şanma
 Teslîm ol oda yanma
 Şabr it şaķın uşanma
 Mevlâ’m hörelim n’eyler
 N’eylerse güzel eyler
 Ve lehü
- 18b-2
- 11 Dime şu niçün şöyle
 Yirindedir ol öyle
 Baķ şonuna şabreyle
 Mevlâ’m görelim n’eyler
 N’eylerse güzel eyler
- 11 Hiç kimseye hor baķma
 İncitme gönül yıķma
 Sen nefsine yan çıkma
 Mevlâ’m görelim n’eyler
 N’eylerse güzel eyler
- 12 Mü’min işi reng olmaz
 ‘Āķil huyu cenk olmaz
 ‘Ārif dili tenk olmaz
 Mevlâ’m görelim n’eyler
 N’eylerse güzel eyler
- 13 Hoş şabr-ı cemilimdir
 Taķdîr-i kefîlimdir
 Allāh ki vekîimdir
 Mevlâ’m görelim n’eyler
 N’eylerse güzel eyler

- 14 Her dilde ānuñ adı
Her cānda ānuñ yādı
Her uladır imdadı
Mevla'm görelim neyler
N'eylerse güzel eyler
- 15 Nāār alaca yerde
Nāgāh aar ol perde
Dermān ider ol derde
Mevlā'm görelim neyler
N'eylerse güzel eyler
- 16 Her uluna her ānda
Geh ahru geh isānda
Her ānda o bir anda
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 17 Geh mu'ı vü geh mānı'
Geh zārr ü geh nāfı'
Geh hāfız u geh rāfı'
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 18 Geh 'abdüñ ider 'ārif
Geh emān geh hāif
Sırr-ı albi odır ārif
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler

- 19 Geh albini bo eyler
 Geh ulını ho eyler
 Geh ‘akına du eyler
 Mevlā’ m gorelim ne’yler
 N’eylerse guzel eyler
 Ve leh
- 18a-1 21 Geh sāde v ge h rengn
 Geh ab‘ in ider segn
 Geh urrem  ge h gāmgn
 Mevlā’ m gorelim n’eyler
 N’eylerse guzel eyler
- 22 Az ye az uy az i
 Ten mezbelesinden ge
 Dil gleine gel go
 Mevlā’ m gorelim n’eyler
 N’eylerse guzel eyler
- 22 Gemile geri alma
 Mustakbele hem alma
 āl ile dai olma
 Mevlā’ m gorelim n’eyler
 N’eylerse guzel eyler
- 23 Her dem ān zikr eyle
 Zeyreklii oy oyle
 ayrān- a ol oyle
 Mevlā’ m gorelim n’eyler
 N’eylerse guzel eyler

- 24 Gel hayrete al bir yol
Kendüñ unut ānı bul
oy afleti hāzır ol
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 25 Her sözde naşīhat var
Her nesnede zīnet var
Her işte anīmet var
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 26 Hep remz-i işāretdir
Hep amz ü beşāretdir
Hep 'ayn ü 'ināyetdir
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 27 Her söyleyeni diñle
Ol söyledeni anla
Hoş eyle kabül eyle
Mevlā'm görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler
- 28 Bil elsine-i hālķı
Aqlām-ı Hākķ ey Hākķı
Öğren edeb ü hūlķı
Mevlā'm görelim n'eyler
Neyler ise güzel eyler

- 29 Vallāhi güzel itmiş
 Billāhi güzel itmiş
 Tallāhi güzel itmiş
 Allāh görelim ne itmiş
 Ne itmiş ise güzel itmiş

59

- 19b-1
- 1 Fā' ilātün/ Fā' lātün/ Fā' ilün
 Sineñ içre bedr olan māhuñ nedir
 Taht-ı dilde hüküm iden şahuñ nedir
 Şaklama benden ki dil-i hāhuñ nedir
 Söyle 'āşık bā' iş ü āhuñ nedir
 Derd ile 'azm itdüğüñ rāhuñ nedir
- 2 Var ise bi yāre oldun mübtelā
 Kim seni vaşluñdan itmişdür cüdā
 'Āşık-ı şādık isen söyle baña
 Söyle 'āşık bā' iş ü āhuñ nedir
 Derd ile 'azm itdüğüñ rāhuñ nedir
- 3 Tālib-i vaşlı iseñ ol dilberüñ
 Terkini urmağ gerek cān ü sırruñ
 Āteş-i hicrān mıdır yoğsa yirüñ
 Söyle 'āşık bā' iş ü āhuñ nedir
 Derd ile 'azm itdüğüñ rāhuñ nedir
- 4 Yağdı yandurdı seni 'aşkuñ odı
 Nālişüñ 'uşşakı hayretde qodı
 Gözyaşın kim gördi senden el yudı
 Söyle 'āşık bā' iş ü āhuñ nedir
 Derd ile 'azm itdüğüñ rāhuñ nedir

Der-Kenar

- 5 Āteş-i ‘aşka yanar pervānesin
 Bāş u cāna qalmayan dīvānesin
 Gel Sezāyī’den bugün uyanasın
 Söyle ‘āşık bā’ iş ü āhuñ nedir
 Derd ile ‘azm itdügüñ rāhuñ nedir

60

19b-2

İlāhī

11’li hece

- 1 Mevlā’ m gözüm yaşı aqar seyl olur
 İner engin deryāsına göl olur
 Āhum düdı çıkar ‘arşa yol olur
 Hakk’ı isteyenler devrān⁸¹ eylesün
- 2 Tevhīd ider üçler kırklar yediler
 Hakk’ı kabül idüb dünyā qodular
 Anınçün anlara dervīş didiler
 Hakk’ı isteyenler devrān eylesün
- 3 Tevhīd idenlerin bağı bāş olur
 Dili tevhīd ider gözi yāş olur
 Münkir olanların bağı tāş olur
 Hakk’ı isteyenler devrān⁸² eylesün
- 4 Bülbülveş düşmüşüm gülün zārına
 Manşür olub geldim ‘aşkuñ dārına
 Şakın aldanmayın dünyā vārına
 Hakk’ı isteyenler devrān⁸³ eylesün
 Ve lehü

⁸¹ Devran:tevhid Seyfi Divanı

⁸² Devran:tevhid Seyfi Divanı

⁸³ Devran:tevhid Seyfi Divanı

19a-1 5 Gülünden ayrılmış bülbül gibiyim
Bāğı ‘ asker başmış bir yol gibiyim
Efendisi küsmüş⁸⁴ bir kul gibiyim
Hakk’ı isteyenler devrân⁸⁵ eylesün

5 Bakın Seyyid Seyfullah’uñ hâline
Cân u bâşı verdi Allâh yoluna
Şakın aldanmayın münkir⁸⁶ âlına
Hakk’ı isteyenler tevḥîd eylesün

61

Mefâ‘ lün/Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün
1 Bulandı yevm-i ‘ âşürâda çerhü’l-ṭac naşâdî
Zemîn-i âsumân bu hüzînle deryâ-yı Nîl oldu
Semâvât ehlinüñ gözyaşındur bārân zannitme
Şehid-i Kerbelâ’nuñ rûḥ-ı pâki çün sebîl oldu
Temmet
Mim

62

19a-2

İlâhî

Müstef ilün/Müstef ilün/Müstef ilün/Müstef ilün
1 Yandıqlarum şâm ü seher senden midür benden midür
Başımdaki ‘ aşqdan eşer senden midür benden midür
2 Bağrumdaki başım benüm gözümdeki yaşum benüm
Âh oldu yoldaşum benüm senden midür benden midür
3 Terk itdiğüm cân ü teni yok eylediğim ben beni
Her gördüğüm şanma seni senden midür benden midür
4 Nâlânım irdi göklere düşmelü oldum tağlara
İrişdiğüm bu çağlara senden midür benden midür

⁸⁴ Küsmüş:kovmuş SND.

⁸⁵ Devran:tevhid Seyfi Divanı

⁸⁶ Münkir:dünya SND.

- 5 Seyyid Nizāmođlı saña benliksüz al senden yana
Sen ben sözün bilmem baña senden midür benden
midür?

63

20b-1

İlāhî Beyāti

11'li Hece

- 1 Ğaflet ile Hakk'ı buldum diyenler
Er yarın Hakk dīvānında bellü olur
Āhîret metā' uñ gördüm diyenler
Er yarın Hakk dīvānında bellü olur
- 2 Malım vardır deyüb faķîre gülme
Gülüb gülüb şakuñ mađrūr olma
Ölüm vardır ķardaş gel ğāfil olma
Er yarın Hakk dīvānında bellü olur
- 3 Dervîş Yūnus söyler Kālū Belī'den
Mū' cizat Nebī'den mürüvvet 'Alī'den
Biz de bunu gördük böyle ulūdan
Er yarın Hakk dīvānında bellü olur

64

20b-2

İlāhî

11'li hece

- 1 Meded Allāh saña şundum elimi
Bizi ol dost⁸⁷ Muḥammed'den irme
Ğayri kime 'arz ideyim ḫālîmi
Bizi ol dost Muḥammed'den irme

⁸⁷ Ol dost:güzel Ümmî Sinan Divanı

- 2 Ebū Bekir ‘Ömer ‘Osmān ‘Alī’nüñ
Burhānıdır anlar İslām yolunuñ
Hürmetine Mevlā’m cümle velīnüñ
Bizi ol dost Muḥammed’den irme
- 3 Enbīyā evlīyā çıka köşküne
Mest olalar ‘anber ile miskīne
İmām Hüseyn’nüñ kanı ‘aşqına
Bizi ol dost Muḥammed’den irme
- 4 Ey kerem kânī ganī celīlim
İbrāhīm’e didüñ dostum ḥalīlim
Zāhir ü bātında oldur delīlim
Bizi ol dost Muḥammed’den irme
- 5 Sinān-ı Ümmī söyler sözi⁸⁸ gümānsız
N’iderler cesedi içinde cānsız
Hūrī ḡilmān gerekmez bize añsız
Bizi ol dost Muḥammed’den irme

65

20a-1

İlāhī

11’li hece

- 1 Uyan be-hey ḡāfil ḥāb u ḡafletden
‘Ömrüñ geldi geçti ḥaberüñ var mı?
Bir ḥaber aldın mı sırr ü vaḥdetden
Mürḡ-ı cānuñ uçdı ḥaberüñ var mı?
- 2 Ma‘şīyyet yüküni alduñ boynıña
Hiç ölüm kōrkusı gelmez ‘aynına
Felek birkaç ‘arşın bezden eḡnine
Yaķasız ṭon bicdi ḥaberüñ var mı?

⁸⁸ Sözü: bunı ÜSD

- 3 Azıguñ var mıdır yola gitmeğe
Döşeğin hâzır mı varub yatmağa
Ejderler gibi dem çeküb yutmağa
Yerler ağzuñ açmış haberüñ var mı?
- 4 Bu dâr-ı rıhletdir bunda qalınmaz
Hem soñu fenâdır murâd alınmaz
Ve lehü
- 20a-2 Ğafile qalkacaq giri dönülmez
Kerbânbâşı göçdi haberüñ var mı?
- 5 Dervîş Himmet senden evvel gelenler
Kimi qul kimisi sultân olanlar
Dünyâ benim mülküm deyüb gelenler
Ecel câmuñ içdi haberüñ var mı?

66

14'lü Hece

- 1 Ben bu 'aşka düşeli Allâh ile bilişeli
Eli yeşil 'aşalı bize dervîşler geldi
- 2 Dervîşler giyer 'abâ hükmi ider qâfdan qâfa
Bile geldi Muştafâ bize dervîşler geldi
- 3 Üçler yediler kırklar yüzleri nür-ı balkîrlarla
Âq şaqqalı pîrler bize dervîşler geldi
- 4 Dervîşler geldi şeker dilleri bülbül şâqan
Bâṭın 'ilmüñden oqur bize dervîşler geldi
Ve lehü
- 21b-1 5 Şırtda giyen postları anlardır Allâh dostları
Ziyâretdir qaşıdları bize dervîşler geldi
- 5 Bölük bölük dervîşler Haqq'ıñ buyrıguñ işler
Yünus eyüdüdür qardâşlar bize dervîşler geldi

67

Fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

- 1 Saña ey şāh-ı rusūl uymayanuñ bitmez işi
Bū-Leheb gibi anuñ tebbet olur serzenîşi
Ayağuñ tobrağuna yüz sürenüñ kuvvetli başı
Çün toğub tutdı cihān yüzini ħüsnüñ güneşi
Kim ola sevmeye bu vecĥle sen māhiveşi
- 2 Kāmetüñ dökdi⁸⁹ ħadrin sidre ey gonca dehen
Şübhesiz bedr-i ruĥun şems-i ħamerden rüşen
Ĥüb idi Yūsuf-ı Ken' ān ki sen āndan aĥsen
Türk ü Kürd ü 'Acem ü Hind bilür bunu ki sen
Hāşimisin 'Arabisin Medenisin Ĥureşi
Ve lehü
- 21b-2 3 Kef-i mu' ciz eşerüñ nuĥka getürdi ħaceri
İki şakĥ eyledi engüşt-i şerifün ħameri
Mu' cizüñ mürdeyi ħayy itdi yüritdi şeceri
Sensin ol puşt ü penāh ü melek ü ins ü perī
Enbīyānuñ güzeli sevgülisi ĥüb u ĥoşī
- 4 Makdeminle n' ola şād olsa şehā kevn ü mekān
Ki oldı āfāka vücūduñ sebep-i emn-i amān
Berĥ-i şemşirüñ ile yandı şalīb ü amān
Parmağından ākıdub āb-ı revān baĥş-ı revān
Nice yüz biñ kişiden ref' idesiz sen 'aşaşı

⁸⁹ Dökdi;büktü <https://divanmakam.com/forum/sana-ey-sah-i-rusul-uymayanin-bitmez-isi-ali-riza-sengel-eyyubi-hicaz-uzzal.30218/>

5 İşit kim yerlerde gemez yere gisün dir ise
Uymayan şer' ine nefsün ulıdır ger hür ise
İrişür saña kimün ' aşkıyla albi pür ise
Sen emire ul olan her ne adar müdbir ise
Bende-i mubil olur misl-i Bilâl-i Hâbeşi

6 Korkudub nâr ile halkı behey Firdevsî oña
Ümmete havf ü ricâdan ' arz-ı hisse değe
şer' i icrâdan o şeh bamadı pâşâ vü beğe
Ve lehü

21a-1

68

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün
1 Yirdeki da' vet-i kuvvet ola gidem dir göge
Beline bağladı ol nür-ı belâ sâye taşı
2 Zîr-i pakında odı nüh feleği Rabb-i felâk
Vecmi var sürse yüzün pâki hürşid ü şafağ
3 Halkı eşyaya sebep oldu vücuduñ muğlak
Lik hikmetde bişürdi çü senün sevgüni Hağ
4 Cebrîl olsa n'ola mağbağınun heme kişi
Yüz süreñ⁹⁰ ħâk-i der-i devletiñe sürür olur
5 Nazaruñ senün siyaha doğuna gevher olur
Cündiñe vağt-i ğaza cennedür hayber olur
6 Üzilür ' ırğ-ı Ebu Cehl gibi eb-ter olur
Sen Ebu-l Kâsım ile her kim ider ise güreşi
7 'Andelib çok rühü 'l-Emini gülseña
Cenneti n'ola feda itse şaf-ı felsefeñe
8 Bezl idüb nâli abül itse
Veddahı virdi ki vel-Leyl oğurum Sünbülî'ñe
Dostını virdi budur küll-i ğudde ü ' aşiyy

⁹⁰ Süren: Süreñ metin tamiri yapılmıştır.

69

21a-2

Fā'ilatün / Fā'ilatün / Fā' ilün

- 1 İdelim cevlan kılalım seyrān
Mest olub hayrān şeyh işiğinde
- 2 Aldım himmeti giçdim zulmeti
İçdim hayātı şeyh işiğinde
- 3 Bırakdım 'ārı istedim yāri
Kestim zünnārı şeyh işiğinde
- 4 Yūnus'em el-Ḥaḫ dīdāra müştāk
'Āşıkam 'āşık şeyh işiğinde
- Temmet
Mim

70

Mef'ülü / Mefā' ilü / Mefā' ilü / Fe'ülün

- 1 Āldın mı şafā ile muşaffā haberüñ sen
Ol nūr-ı Ḥüdā veçh-i mücellā haberüñ sen
- 2 Her müdde'īye şorma kim 'aşqdan haberüñ yok
Mecnūn'a su'al eyle o Leylā haberüñ sen
- 3 Ey Kenzī eyüb boynunu pāyine yüzün sür
Şor şeyhim 'Alā'addīn'e Mevlā haberüñ sen
- Temmet
Mim

71

İlāhī Bayātī

22b-1

Fā'ilatün / Fā'ilatün / Fā'ilatün / Fā'ilatün

- 1 Hadden aşdı iştiyākum yā Resül göster cemālūñ
Yağdı beni iftirākun yā Resül göster cemālūñ
- 2 Çün şaldı beni bu derde nazar it kalbime⁹¹ zerre
Nice bir hicāb-ı perde yā Resül göster cemālūñ

⁹¹ Kalbime: halime Abdülmecid Sivasī Dīvānı

- 3 İde gör zikrini ānuñ hem dahī şükriñi ānuñ⁹²
 72
 72
 Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün

- 1 Mefātihü'l-Hüdā oldı hilālün yā Resūlullāh
 Meşābihü'd-dücā oldı cemālün yā Resūlullāh
 2 Yazaldan kalbime hüsnün kitābuñ Hāzret-i Mevlā⁹³
 Beni mest eyledi⁹⁴ fikr ü hayālün yā Resūlullāh
 Ve lehü

Der-Kenar

- 3 ‘ Aceb mi her seher nāle iderse ‘ andelīb-i dil
 Neva-sāz-ı gülistāndır maqālün yā Resūlullāh
 4 Hābībā nār-ı firkatle kuluñ Kenzī hārāb oldı
 ‘ İmāret eyledi ‘ id-i vişālün yā Resūlullāh

73

22b-2

14'lü hece

- 1 Rumdan çıkdım yürüdüm mum olub sızdım eridim
 Şükr Hāḫḫ'a yüzler sürdüm ne güzeldi Ka'be yolları
 2 Ay toğarken çıkdık yola şalavāt getürdük dile
 Gel böyle gidelim böyle ne güzeldi Ka'be yolları
 3 ‘ Alī ḫapusuna vardık abdest alub iḫrām giydik
 Hācıları ‘ üryān gördük ne güzeldi Ka'be yolları
 4 Minā'da ḫurulmuş pāzār hācılar armağān düzer
 Melekler şevābiuñ yazar ne güzeldi Ka'be yolları
 5 Tağa yaḫındır evleri gāyet zordur yolları
 Ölenün yokdur aḫları ne güzeldi Ka'be yolları

⁹² İde gör zikrini ānuñ hem dahī şükriñi ānuñ: 72 elini Şeyhī cānuñ destgiri ol sen anuñ ASD

⁹³ Mevlā: Allāh Kenzī Divanı

⁹⁴ Eyledi: eyleyen KD

- 6 Ka'be'nün eṭrāfi ṭağlar nīdār görmüş sular çağlar
 Dervīş Yūnus añār ağlar ne güzeldir Ka'be yolları
 Temmet
 Mim

22a-1

74

Şuğl

- 1 Kād tecelled selmā vü encālet esmā yā nūn
 Ve bi-şağri'l-enma kem redet zam'an
 2 Zerenī men yehvā ve şefe'l-belvā yā nūn
 Ve ḥadīşun yurvā 'anhu bi'l-eşcān yā nūn
 3 Ḥayyu vechu's-sāḳî kāşifu's-sāḳî yā nūn
 Bezekat eṭvākīnağmetu'l- 'īdan
 4 Ve şalāten tutlā ebeden tutlā yā nūn
 Ma 'a selāmin aşlā zākiye'l-'īdān yā nūn
 Ve lehü

22a-2

75

Şuğl

- 1 Şerḥu ḥālī ve kışşatī ve naḥībī
 Vādimū 'ayni şevāhidu billezī
 2 Bī-zādiḥī şuḳmī ve men lehü minnī ṭabībī
 Ve cefā zālike'l-ğazālu'r-rekbī
 3 Ya 'ureybā bihim tevā leḥūnī
 Ve ene 'abdun muḥibbukum faḳbelūnī
 Ve lehü
 4 Şerḥu ḥālī ve kışşatī ve naḥībī
 Vādimū 'ayni şevāhidu billezī
 5 Bī-zādiḥī mevlā menlī menlī ṭabībī
 Yā ehilā bihim tevellū' şeçūnī
 6 Ve ene 'abdun muḥibbukum faḳbelūnī
 Ve lehü

23b-1⁹⁵

23b-2

76

Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün/

- 1 Sivādan albini pāk it gnl mir' āt-1 Ramān'dur
 afādan sineni āk it gnl mir' āt-1 Ramān'dur
- 3 Bu 'ālem nşa-i şgrā nedr bir nşa-i kbrā
 ekilmş tura-i garrā gnl mir' āt-1 Ramān'dur
- 4 Gel ey Himmet şikār eyle gnlden zge kār eyle
 Bu sırrı aşikār eyle gnl mir' āt-1 Ramān'dur
- Temmet
 Mim

77

23a-1

Fā' ilātn / Fā' ilātn / Fā' ilātn / Fā' ilātn

- 1 Tecell şevk  ddārun beni mest eyledi hayrān
 Ene 'l- srrna cāndan anu n klmazım pinhān
- 2 'Aceb hayrān  mestem kim bilişden bilmezem yāri
 Gzm her anda kim basa grnr şret-i Ramān
- 3 Benim 'ilm-i lednnmden hezārān ızr olur 'āciz
 Benim her bir tecellmde nice bin Msā'lar ayrān
- 4 rmş tenlere bir kez eer dirsem 'bi izni km''
 Yalın aya  bāş aı amusı duralar 'ryān
- 5 Zamānsız b-zamānım ben mekānsız b-mekānsız
 D 'ālemde hemānım ben benem emrimdedir yeksān
- 6 Cihān ılsmnn bendi benim elimdedir şimdi
 Benim bugn bu meydānda benimdir topla evgān
- 7 Bu ay u gn bu yıldızlar bu giceler bu gndizler
 Bu yazlar ışlar v gzler benim emrimdedir her ān
- 8 Menem Maşr dār iden menem ayār yār iden
 Menem her vār vār iden henz yo idi bu zamān
 Ve leh

⁹⁵ Eserin bu blm silik olması sebebiyle okunmuyor

23a-2

- 9 Menem dertliler dermānı menem her ma'denüñ kānı
Menem ol dürr-i bî-hemtā menem ol baḥr-i bî-pāyān
- 10 Semāda seyr ider sırrım cihānı dutdı envārım
Mukaddesler cemī' si benim sırrımda ser-gerdān
- 11 Değilim oddan vü sudan ya toprak ü yelden
Ben irden vardum irden henüz yoğidi bu ezmān
- 12 Görürsüñ şüretā ādem benim emrimdedir 'ālem
Felekler vü melekler hep baña maḥkūmdur ins ü cān
- 13 Menem şāhı bu meydānuñ menem devri bu devrānuñ
Menem şāhı bu cānlaruñ benimle diridür her cān
- 14 Şanurlar Eşrefoğlı'yem ne Rūmî'yem ne İznîkî
Benim ol dā'im ü bāķî göründüm şüretā insān
- Temmet
- Mim

78

- Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün
- 1 Zuhūruñla cihān ay fahr-i 'ālem şādumān oldı
Vücuduñçün nizām olan 'āleme pür-nizām oldı
Eğer 'izzetle teşrîf itmeseydüñ 'āleme şāhā
Tamām olunmazdı bu 'ālem-i şāfā geldi tamām oldı
- Temmet
- Mim

79

24b-1

11'li hece

- 1 Bu gönlüm şehrini seyrān ider iken
Didi sırrum baña seyrān içinde
- 2 Derde düşdüñ niçün dermān ararsuñ
'Aşıklar derd arar dermān içinde
- 3 Miḥneti rāḥat bilüb rāḥat arama
Rāḥat mı bulunur zindān içinde

Der-Kenar

- 4 İüp   aŐkuŐ meyın Öyle mest ol kim
Dıv ne dis nler y r n iinde
- 5   AŞıklara  arıŐ   aşık ola g r
Ne cevher vardır ol k n iinde
- 6 Bu er meyd nıdır bunda    r olmaz
B Őını tob eyle meyd n iinde
- 7 A g ziŐi EŞref H k 'ı zikreyle
"Fezk r n " didi K r' n iinde
- Temmet
- Mim

80**İl hi   AŞk**

Mef  il n / Mef  il n / Fe   l n

- 1 Eser   aŐkuŐ yeli esh ra  arŐu
 ter b lb lleri g lz ra  arŐu
- 2 Cem l Ő Şu'lesinden t b-d rım
Yanar perv neyim ol n re  arŐu
- 24b-2 3 Ne Şabra t katim var g rmez isem
Ne g rsem g z  oyar env re  arŐu
- 4 Yapar mi' m r   aŐkuŐ d r-ı   aşkı
Yıkar dil d rını dild re  arŐu
- 5 Bug n y r olmayan   aŐkıyla y r Ő
Utanur H zret-i G ff r'a  arŐu
- 6 Őal tından devamı ırmeye   aşık
Durur el  avuŐdurur Sett r'a  arŐu
- 7 G r rs Ő N riy    aŐıklarına
Neler iŐs n ider aŐy re  arŐu
- Temmet
- Mim

81

İlahî

8'li hece

- 1 ‘ Aceb midir deli olmak
 ‘ Aşk odına yanan kişi
 ‘ Aşka yakın yürimesin
 Eyü aduñ şanan kişi
- 2 Kim şâkınur eyü aduñ
 Bıraksuñ elden ‘ aşk oduñ
 Tezcek yoldurur kınaduñ
 Daldan dala kıonân kişi
 Ve lehü
- 24a-1 3 Şol gözlerim yola baķar
 Bâşım döner yaşım aķar
 Ğayri yüze nice baķar
 Dost cemâlüñ göreñ kişi
- 4 Şol gözlerim dolu dolu
 Şaldı beni ırâķ yola
 Dertli ģâlinden ne bile
 Yüreĝi şâĝ olan kişi
- 5 Gelür geķer süreñ süreñ
 Ya bayramdır ya ģüdüd-ı ĝüñ
 Gelür mi ola yârin bugün
 Benim ĝöñlüm alan kişi

6 Yine toğdı ‘aşk güneşi
 Yūnus kodı böyle bāşı
 Şol münkerler ātar taşu
 Gelsūn qā‘ il olan kişi
 Temmet
 Mim

82

İlahi

11’li hece

1 Mecnūn’a şordılar Leylā nice oldu
 Leylā gitdi adı dillerde kaldı
 Benim gönlüm şimdi bir Leylā buldı
 Yūri Leylā ki ben Mevlā’yı buldum
 Ve lehü

24a-2

2 Saña yalvarır iken sen nāz iderdūñ
 Semāyı gözleyüb pervāz iderdūñ
 Cefāyı çok vefāyı az iderdūñ
 Yūri Leylā ki ben Mevlā’yı buldum

3 Ulu kuşlar yuva yapar bāşında
 Ben Mevlā’yı görür oldum düşümde
 Var git Leylā durma benim qarşumda
 Yūri Leylā ki ben Mevlā’yı buldum

4 Mecnūn arzūlayub Ka‘be’ye vardı
 Halkaya yapuşub zārılar kıldı
 Mecnūn Leylā dirken Mevlā’yı buldı
 Yūri Leylā ki ben Mevlā’yı buldum

5 Leylā'yı bilirdi kullar t̄ayalar
 Mecnūn' uñ bāşında kuşlar yuvalar
 Meskenim olmuşdur tağlar ovalar
 Yüri Leylā ki ben Mevlā'yı buldum

6 Dervīş Yūnus bu sırlardan āçılma
 Hāḡḡ' uñ luḡfuñ görüb ġayre şaçınma
 Ğīnāyet Hāḡḡ olan yerden kaçınma
 Yüri Leylā ben İlāhı buldum
 Temmet
 Mim

83

25b-1

İlāhī ' Aşḡ

F ā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ol cihānuñ faḡrīnūñ sırrına ḡurbān olayım
 Hıḡḡbe-i levlāke āyetüñ şānına ḡurbān olayım
 “Ḳāb-ı ḡavseyne-i ev edna”sına ḡurbān olayım
 Ben ānuñ ' ilmine ' irfānına ḡurbān olayım
- 2 Ol Ebū Bekr ü ' Ömer ' Osman ' Ali dört yāridir
 Ol risālet bağınuñ anlar gül-i gülzārıdır
 Cümle Aşḡāb hidāyet rāhınuñ pürhānidir⁹⁶
 Ben ānuñ āli'ne aşḡābına ḡurbān olayım
- 3 Ol Ḥasan ḡazretlerine zehr içirdi ' eşḡiyā
 Hem Ḥüseyn oldu şuşuzluḡdan şehīd-i Kerbelā
 İkisidir āşl ü nesli cümle āl-i Muşḡafā
 Ben ānuñ āl'ine evlādına ḡurbān olayım

⁹⁶ Pürhān:envār NMD

4 Her ne deñlü enbiyâ vü mürselîn kim geldiler
 Ümmeti olmaqlığı Hâk'dan temennî kıldılar
 Evliyâ âña Niyâzî kul-ı kurbân oldılar
 Ben ânuñ ayağınuñ tozına kurbân olayım
 Yolına gidenlerüñ izine kurbân olayım
 Temmet
 Mim

84

25b-2

16'lı Hece

1 Her kaçan añarsam seni qararım qalmaz Allâh'ım
 Senden gayrı gözüm yâşın kimseler silmez Allâh'ım
 2 Açılur bâğ-ı bostanuñ oqunur dilde destânuñ
 Sen baqtığın gülistânuñ gülleri şolmaz Allâh'um
 3 Sensüñ ism-i Bâkî olan sensüñ dillerde oqunan
 Senüñ 'aşkuña toqunan kendini bilmez Allâh'ım
 4 Señ yarâtduñ cism-i cānı señ yarâtduñ bu cihānı
 Mülk senüñdür Kerem Kāni kimsenin qalmaz Allâh'ım
 5 Dervîş Yūnus seni ister luţf eyle cemālūñ göster
 Cemālūñ göreñ 'aşıklar ebedî ölmez Allâh'ım
 Temmet
 Mim

85

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

1 Yüreğüme dost derdi urdı dürli yāreler
 Kim tabībler āña bulmaz ne⁹⁷ devā ne çāreler
 2 İllā olur dost vaşlı āña dermān ü tabīb
 Āndan özge her ne kılsam yüreğüme pāreler
 3 Kim ezel günde Şāh'a maḥrem-i esrār ise
 Ḥāldāşım rāzdāşım gelsün ol āvāreler
 4 El tutuşub gidelim dost'tan yaña ive ive
 Bizi bunda aldanmaşun işbu aqlar qāreler

25a-1

⁹⁷ Metin tamiri yapılmıştır.

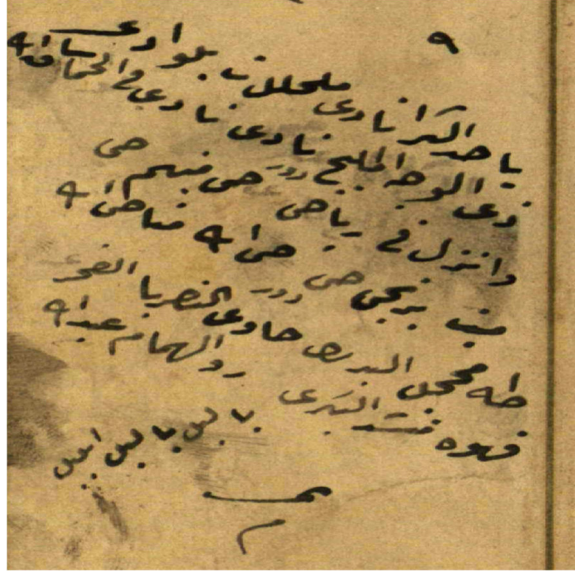
- 5 ‘İlmine mağrūr olanlar kaldı ‘aşktan bī-nasīb
‘Aşıkuñ bir lem‘asına irmez ol bī-çāreler
- 6 ‘Āli’dir ‘aşk meclisi bī-derd olañlar iremez
Göñlü bī-derdüñ katıdır şanki seng-i hāreler
- 7 ‘Aşıq-ı şūrīdeler şūrīde şeydā oluben
Taş gibi gönülleri yumşak muma döndüreler
- 8 Dost derdiyle hemīşe teşne dil olanlar
Dost vaşlı şerbetiyle dā‘imā şuvāreler
- 9 Eşrefoğlı Rūmī’ye sorar iseñ dost kıandadır
Diye yir gök ‘arş u kürs tobtoludur hep āreler
- 10 İllā görmez āñı bu ten gözi cān gözi gerek
Cān gözin açmağa bir mürşid kıatına vāreler
Temmet
Mim

86

16’lı hece

25a-2

- 1 Seyrimde bir şehre vardım gördüm sarāyı güldür gül
Bāşındaki tāc ü tahtı köşk-i serāyı güldür gül
- 2 Gül alurlar gül şatarlar gülden terāzi tutarlar
Gül ile bilişirler çārşū pāzārı güldür gül
- 3 Gülden kıurulmuş bir çadır içinde ni‘meti hāzır
Kıapucusı İlyās Hızır nān-ı şarābı güldür gül
- 4 Sinān Ümmī gel vaşfeyle gül ile bülbül derdini
Yine bu gārib bülbülüñ āh-ı figānı güldür gül
Temmet
Mim

26b-1

88

16'lı hece

- 1 Ey dervîşler ey kardâşlar ne 'aceb derdüm var benim
Mecnûn olmuş⁹⁸ der görenler ne 'aceb derdüm var benim
 - 2 Dervîş olan 'âr eylemez 'âşık olan zâr eylemez
Hekimler timâr eylemez ne 'aceb derdüm var benim
 - 3 Deryānuñ mevcı çağladı hasret yüreğüm dağladı
Hâlim görenler ağladı ne 'aceb derdüm var benim
 - 4 Derdine düştüm Mevlâ'nuñ âvâresiyüm sevdānuñ
Mevci yenilmez⁹⁹ deryānuñ ne 'aceb derdüm var benim
 - 5 Dervîş Yūnus düştü¹⁰⁰ gine 'aşk baħrine düşdi
Yārin yurduna düşdi ne 'aceb derdüm var benim
- Temmet
Mim

⁹⁸ Olmuş:olup AYD

⁹⁹ Yenilmez:sayılmaz AYD

¹⁰⁰ Düştü:çoşdu AYD

26b-2

89

‘Uşşāk

- 1 Eyā naḥvel ḥānī eyyühel ihvān
Fi Ḥazret-i Şeyḥī Sa’dü’l-Yemānī
- 2 Yā Sa’dü’l-Yemānī yā nürü’l-zemānī
Şeyḥākel Geylānī şāḥibe’l-bürhānī
- 3 Yā Şeyḥül tarā‘ iḳ yā kenzül daḳā‘ iḳ
Yā baḥrül ḥaḳā‘ iḳ min nürül zemānī
- 4 Yā sākineş Şāmī ü aşl Cabbārī
Sultān Sa‘ düddīn yā ḥübbel ḥānī

26a-1

90

14’lü Hece

- 1 Tevḥīd ḥoşca nesne olur tevḥīd iden mest olur
Allāh ile dost olur bile tevḥīd idelim
- 2 Tevḥīd ider melekler döner çarḥ-ı felekler
Hem ḥürī hem melekler bile tevḥīd idelim
- 3 Tevḥīd itsün dilimiz dīdār görsün gözimiz
Dost Muḥammed pīrimiz bile tevḥīd idelim
- 4 Tevḥīd ile varalım Ḥaḳḳ’a yüzler sürelim
Yūnus yolında ṭuralım bile tevḥīd idelim
- Temmet
- Mim

91

Şuḡl

- 1 Yā şāḥibe’l-envār yā ze’l-live’l-ma‘ ḳūd
Yā şafvete’l-cebbār yāze‘ t-tuḳā ve’l-cūd
Levlāke yā ze’ş-e’n maa’ sāreti’r-rukbān
Nevverte bi’l-muḥtār ve’l-Muştafa’l-Maḥmūd

26-a2

92

16'lı hece

- 1 Mevlâ'm vir 'aşkıñı baña hayrānuñ olayım senüñ
Bülbül gibi cemālūñe nālānuñ olayum senün
- 2 Yandur beni yandur beni 'aşk meyine kandur beni
Sarhoş idüb döndür beni mestānuñ olayum senüñ
- 3 Manşūr'um 'aşkuñ dārına mazhar olub dīdārına
Şem' -i cemālūñ nārına sūzānuñ olayum senüñ
- 4 Al bende benlik kalmasun kimseler hālim¹⁰¹ bilmesün
Nām u nişānum kalmasun pinhānuñ olayum senüñ
- 5 Bu cān kuşuñ saña uçur 'aşk meyinden baña içür
Bu tāç-ı hırkadan geçür 'uryānuñ olayum senüñ
- 6 Vaşl eyleye yāri yārāña koma bugüni yaruna
Yağ beni 'aşk nārına büryānuñ olayum senüñ
- 7 Seyyid Nizāmoğlu hāce ayurma kendinden yücem
Eğer gündüz eğer gece mihmānuñ olayum senüñ
Temmet
Mim

27b-1

93

10'lu Hece

- 1 Bu cān teşne vişāl-i hazretine Allāh'ım Allāh'ım
Efendim ma' būdum maqşūdum
Ne çāre ermez isem vuslatına
Efendim ma' būdum maqşūdum
- 2 Bī-ħakk-ı sūre-i Tāhā vü Yāsīn
Recāi'nüñ du' āsuñ
Gider kalbindeki ħubb-i sivāsuñ
Efendim ma' būdum maqşūdum
Temmet
Mim

¹⁰¹ Kimseler hālim bilmesün: her kimse görürse bilmesin SND

27b-2

94

Mef' ülü/Mefâilün/Mef' ülü/Mefâ' ilün

- 1 Sevdim seni Allâh'ım heb vârim yağmadır alan alsuñ
Gördüm seni efkârım yağmadır alan alsuñ
- 2 Aldı çü beni benden geçdim bu cân ü tenden
‘Aqlım daħi heb vârim yağmadır alan alsuñ
- 3 Çün buldu gönül yârim terk eyledim aġyârim
İmân ile zünnârım yağmadır alan alsuñ
- 4 Mısrî'ye vücüb imkân bir oldı amû a' yân
Tâat ile ezkârım yağmadır alan alsuñ
- Temmet
Mim

95

27a-1

Fazl-ı Hümâyün

İlâhî

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 Râziyem derdine yârũñ ben şikâyet itmezem
Kendi hâlîm söylerem ġayri hikâyet itmezem
- 2 Derd ü miħnet yoldâşımıdır bu yola 'azm ideli
Dost belâsından bir dem bâşım selâmet itmezem
- 3 'Aş ile bilişeli 'ilm ile kılmadım 'amel
Cennet ü hûr ü şül içüb diyânet¹⁰² itmezem
- 4 Her ne kim işledüm ise bî-ġaraż işlemişem
Bendeyem tâcîr deġilem ben ticâret itmezem
- 5 Aydurem 'aşıklara 'aşdan haber şimden girü
Âşikâre ġün gibi gizli işâret itmezem
- 6 Niceler yârũñ vişâline irişmeġe iver
Çün irâdet dost elinde ben 'acâlet itmezem
- 7 Geçüben assı ziyândan lâubâli giderem
Dosta gider çün gönül ġayra delâlet itmezem
- 8 Dost önünde nefis ile dün-i ġün-i cenk iderem
Nefsim ile dost olub dosta 'adâvet itmezem

¹⁰² Diyanet:ibadet Eşrefoġlu Rumi Divanı

- 9 Dost baña nefsinı ahreyle beri gel didi un
Nefsimi ahriderum hergiz  ināyet itmezem
- 10 Dost yuzin gostermeğın bildim ki benlikmiş baña
Benliğün evin yıub yadum  imāret itmezem
Ve lehü
- Der-Kenār**
- 11 orku aygu  ār u nāmūs olmaya  āşıqlarda
Dost için bāş oynaram vehm ü ricālet¹⁰³ itmezem
- 12 Söyle Eşrefoğlı Rūmī derdiñi  āşıqlara
Dime kim ben gizlerem  aşkı melāmet itmezem
Temmet
Mim

96

27a-2

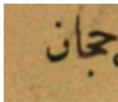
Merşiye

- Fā ilātün / Fā ilātün / Fā ilātün / Fā ilün
- 1 Yā Resūlullāh bize gör ne itdi  āşı ümmetün
Görmeye anlar daı rüz-ı kıyāmet şefātün
- 2 Kerbelā' da yā Muammed ger göreydün hālımız
Tā kıyāmet sākin olmazdı bizm un fırātün
- 3 Şāh Hüseyn'i itdiler hāke berāber cismini
ılmadılar ol münāfıqlar senün hiç hürmetün
- 4 Kim ki  ālem fari'nün evlādına buğz eylese
Eyleme aña müyesser yā İlāhī cennetün
- 5 Biz muibb-i hānedān-ı Mutafa'yız Seyfiyā
Rüz-ı şeb nesl-i Resūlullāh olsun midatün
Temmet
Mim

28- b1,b2,a1,a2¹⁰⁴¹⁰³ Ricālet:hayalet Eşrefoğlu Rumi Divanı¹⁰⁴ Mecmūada bu sayfalar boş bırakılmış.

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey ğarīb bülbül diyāruñ қандadır
Bir һaber vir gül' izāruñ қандадур
Sen bu ilde kimseye yār olmaduñ
Var senüñ elbetde yāruñ қандадур
- 2 Artdı günden güne feryāduñ senüñ
Āh u fiġān oldı mu' tāduñ senüñ
'Aşq içinde kimdir üstāduñ senüñ
Ya senüñ¹⁰⁶ şabr u қarāruñ қандадур
- 3 Bir enisüñ yoқ 'aceb һasretdesüñ
Rāһatı terk idüb miһnetdesüñ
Gice gündüz bilmeyüb һayretdesüñ
Yā senüñ leyl ü nehāruñ қандадур
- 4 Ne görüñdi güle қarşu gözine
Ne görüñdi¹⁰⁷ baқdıġınca özüne
Kimse maһrem olmadı һiç rāziña
Bilmediler şeh-süvāruñ қандадур

¹⁰⁵

¹⁰⁶ Yā senüñ: Bu senin Niyazi Mısri Divanı

¹⁰⁷ Görüñdi:bürüñdi NMD

- 5 Gökde uçar iken yire endirdiler
 Çār-ı ‘ unşur bendlerine urdılar
 Nūr iken aduñ Niyāzī ḳodılar¹⁰⁸
 Şol ezel ki ‘ itibāruñ ḳandadur
 Temmet
 Mim

98

7’li hece (4+3)

Der-Kenar

29b-2

- 1 Buyrıguñ tüt Raḥmān’uñ
 Tevḥīde gel tevḥīde
 Tāzelensün imānuñ
 Tevḥīde gel tevḥīde
- 2 Sen seni ne şanursuñ
 Fāniye ṭayanursuñ
 Hoş br gün uyanursuñ
 Tevḥīde gel tevḥīde
- 3 Yabān yerlere varma¹⁰⁹
 Cānuñ odlara yaḳma
 Her gördiğine aḳma
 Tevḥīde gel tevḥīde
- 4 Şirki bāşdan savarsañ
 Haḳḳ’ı bilmeye iverseñ
 Yāradanı severseñ
 Tevḥīde gel tevḥīde

¹⁰⁸ Kodılar:didiler a.e.

¹⁰⁹ Varma:bakma Aziz Mahmut Hüdayi Divanı

- 5 Zāhirde kalan kişi
Güc itme āsān işi
Gider ğayri teşvīři
Tevhīde gel tevhīde
- 6 Māsivādan gözün yum
Ne umarsañ Hāķķ'dan um
Gitsün göñülde hümüm
Tevhīde gel tevhīde
- 7 Emri yerine getür
Erkenden işüñ bitür¹¹⁰
Şıdķ ile imān getür
Tevhīde gel tevhīde
- 8 Uyanı gör ğafletden
Giç bu fānī lezzetden
İç kevşer-i vahdetden
Tevhīde gel tevhīde

Der-Kenar

- 9 Hüdāyī'yi ğuş eyle
‘Aşķa¹¹¹ gelüb cūş eyle
Bu kevşerden nūş eyle
Tevhīde gel tevhīde
Temmet
Mim

¹¹⁰ Erkenden işüñ bitür: İhmāli ko iş bitir a.e.

¹¹¹ ‘aşķa: şevke a.e.

99

29a-1

İlahî

8'li hece (4+4)

- 1 ‘Aşkuñ meyyine ҡandum
 Ne olduñ a göñül ne olduñ
 Yaқduñ beni yandurduñ
 Ne olduñ a göñül ne olduñ
- 2 Bir yerde ҡarār itmez
 Hiç kimseden ‘ār itmez
 Ṭabībler tımār itmez
 Ne olduñ a göñül ne olduñ
- 3 Ҡalbiñi küşād eyle
 Ġamgīn dili şād eyle
 Heb Mevlā’yı yād eyle
 Ne olduñ a göñül ne olduñ
- 4 Uçduñ a göñül uçduñ
 Yedi deryādan geçdüñ
 Ġurbet illere düşdüñ
 Ne olduñ a göñül ne olduñ
- 5 Gel imdi ey ‘Azīz’im
 Sırrım dime ol ebsem
 Aḥvāle olub maḥrem
 Ne oldun ā göñül ne olduñ
 Temmet
 Mim

29a-2

100

İlāhī

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe'ülün

- 1 Қапуña geldiler ümmet Muḥammed
Dilerler merḥāmet şefḳāt Muḥammed
- 2 Cihāna Ḥaḳḳ te' ālā kıldı iḥsān¹¹²
Vücūduñ āyet-i raḥmet Muḥammed
- 3 Senüñle oldı Ḥaḳḳ' uñ sırrı zāhir
Sen olduñ menba' -i ḥikmet Muḥammed
- 4 Şeref-yāb oldı pābüşüñle eflāk
O yüzden buldılar rif' at Muḥammed
- 5 Sen oldun maḥrem-i bezm-i ilāhī
Edüb cānān ile şoḥbet Muḥammed
- 6 Nebilerle veliler bāb-ı Ḥaḳ' da
Senüñle buldılar ḳurbet Muḥammed
- 7 O bezme ḥādım olmayınca Cibrīl
Saña kimdür iden ḥidmet Muḥammed
- 8 Sezāyī var ḳapusunda niyāz it
Seni reddeyleyemez elbet Muḥammed
- Temmet
- Mim

101

14'lü Hece

- 1 Dīdeden şu yerine ḳan aḳacaḳ dem geldi
Aḡla ey didelerim māh-ı muḥarrem geldi
'İzzet añmazdı Yezīd'i ' acaba n'oldı sebeb
Var ise ḥātırına ehl-i cehennem geldi
- Temmet
- Mim

¹¹² İhsan:inzal Hasan Sezai Gülşeni Divanı

30b-1

102

İlāhī

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Fe'ülün

- 1 Müsahhar emrime hep cümle eşya
Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
Elin altındadır dünyā vü 'uqbā
Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
- 2 Kiminüñ kapısına yüzler süreyim
Kiminüñ dīvānına el kavuşdurayım
Efendimi koyub kanda varayım
Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
- 3 Kuluñ saña lāyık işi yoğ imiş
Yokdan şad var iden zīrā yoğ imiş
Hüdāyī'ye senüñ luṭfuñ çoğ imiş
Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
- 4 Uşāta rahmet ü gufrān iderseñ
Dertliler derdine dermān iderseñ
Hüdāyī'ye aṭā ihsān iderseñ
Senüñdür kul senüñdür hüküm efendi
Temmet
Mim

103

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Kurretü 'l-^ç ayn-ı Resül itdiler nā-hāḳ şehid
Bir alay ḥod-bīn kāfir korḳmayub Allāh'dan
Şanma ey Şaffet Muḥarrem'de ḥusūf itdi kâmer
Perde geldi dīde-i çerhe hücuma rāhdan
Temmet
Mim

30b-2

104

İlâhî Hicâz**9'lu Hece**

- 1 'Aşkla 'âşık gül-'izâr oldu
Tâze gönülüm nev-bahâr oldu
- 2 Allâh'uhn' aduñ 'âşık andıkça
Zikr ile zâhid tövbe-kâr oldu
- 3 'Aşka uyanlar sırrı duyanlar
'İzziyâ anlar yâre yâr oldu
Temmet
Mim

105

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

- 1 'Aşq-ı yâre düş olaldan yârımı gördüm 'ayân
Reff idüb şekk-i gümânım müşkîlim kıldım beyân
- 2 Bu ne müşkil derd olur kim kendim ister kendimi
Kendimi kendim ararken olmuşum ben bî-nişân
- 3 Zâhireñ baksañ bana kim şüret-i insâniyem
Ma' nide gel gör beni kim cümleden oldum nihân
- 4 Baḥr-i 'aşka garḳ olaldan varlığım ey Hâşimî
Cümlesin verdim fenâya 'aşkla kaldım hemân
Temmet
Mim

106

İlâhî

Fâ' ilâtün / Fâ' ilâtün / Fâ' ilün

30a-1

- 1 İñile ey dertli gönül iñile
Ehl-i derdüñ inleyecek çağıdır
Gel timâr it yâranı sen 'aşkla
Yârelerin oñulacaq çağıdır

- 2 Şol ki ğafletle yaţub itmez taleb
Gövdesinde yoğ mı ola cān ‘aceb
İşte vağdet gülleri açıldı hep
Bülbülün efgān idecek çağıdır
- 3 Sen kādīm¹¹³ idün ezel ol şāh ile
İmtihān için gelüb sen ol ile
İñlemek saña yaraşur derd ile
Hem gözün kan ağlayacak çağıdır
- 4 Yoğ kararı günlümün bilmem neden
Kaşdider biñ pāre ola bu beden
Var ise ğitmek diler¹¹⁴ bu āreden
Aşlına ‘azmeyleyecek çağıdır
- 5 Ey Niyāzī dünyāda itmez ğuzūr
Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurūr
Ħaqq’ı añla itmeden bundan ‘ubūr
Mevtün elçisi gelecek çağıdır
Temmet
Mim

30a-2 ¹¹⁵

107

31b-1

Faźl-ı Mecāz

Mecāz

16’lı hece

- 1 Ğani Mevlām naşib etse varsam ağlayı ağlayı
Medine’de MuĦammed’i görsem ağlayı ağlayı
- 2 Delil yapışsa elime Lebbeyk öğretse dilime
İhrām bezini belime şarsam ağlayı ağlayı

¹¹³ Kadīm:nedim Niyazi Mısri Divanı

¹¹⁴ Diler:gerek Niyazi Mısri Divanı

¹¹⁵ Bu sayfa boş

- 3 Hıccac gelür yana döndi ciğerim büryāna
 Āb-ı zezem kana kana içsem ağlayı ağlayı
- 4 Altūn oluk dirler aña a...
 Kāra tonlu Ka‘ be saña varsam ağlayı ağlayı
- 5 Bir dağı göre mi gözüm ‘aceb kabül olur mı sözüm
 Hacerü ’l-esved’e yüzüm sürsem ağlayı ağlayı
- 6 Ağıdırlar hayvān kanuñ esirgemez kimse cānuñ
 Şol meydānda çoç kurbānuñ kessem ağlayı ağlayı
- 7 Derviş Yūnus dir cānla kıl olmuşum imān ile
 Dilim zikri Kır’ān ile varsam ağlayı ağlayı
- Temmet
- Mim

31b-2

108

- Mefā‘ ülün/Mefā‘ ülün/Mefā‘ ülün/Mefā‘ ülün
- 1 Bihamdillāh direm Allāh alub ‘aqlımı fikrullāh
 Dilimde zātuñ esması baña üns oldı zikrullāh
- 2 Bu tevḥidden murād olan cemāl-i zāta irmekdir
 Görineñ kendi zātıdır değıl şanki gayrullāh
- 3 Göñül āyinesin şūfi ider iseñ eğer şāfi
 Açılır saña bir kapu ‘ayān olur cemālullāh
- 4 Ben ol pervāneyim geldim saña ‘aşkuñ ile yandım
 Yanuben külli kül oldum beni maḥv itdi ‘aşkullāh
- 5 Şems-i Tebriz bunu bilür eḥad qalmaz fenā bulur
 Bu ‘ālem külli maḥv olur hemān bākī qalur Allāh
- Temmet

109

32b-1

İlāhī

- Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün
- 1 Düşdi cāna ‘ākıbet sevdā-yı ‘aşk
 Eyledi şeydā beni Leylā-yı ‘aşk

- 2 Mest olub ayılmaya tā ḥaşre dek
Yār elinden nūş iden şahbā-yı ʿaşq
- 3 Şol elif kāmetheri dil eyledi
Deldi baġrūmı ehl-i derdüñ nāy-i ʿaşq
- 4 Kimse bilmez ḥālını ʿāşıkларуñ
Gerçi mümkün deġil ihfa-yı^{116c} aşq
- 5 Gül cemālūñ şoldurur ʿāşıkларуñ
Şūreti tebdīl ider maʿnā-yı ʿaşq
- 6 Gözlerūñ yaşı қо aqsun Ḥaqqıyā
Böyle olur lüʾlūʾ-i laʾla-ı ʿaşq
- Temmet
Mim

32a-1/a-2 ¹¹⁷

33b-1

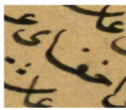
110

Faẓl-ı Segāh

İlahī

11ʾli hece

- 1 Yüziñi görelı ḥayrān olmuşum
Bilmezem ben beni yā sen olmuşum
- 2 Düşmüşem ʿaşq baḥrine ġavvas olub
Baḥr içinde gevhre kān olmuşum
- 3 Qāf ber-qāf ḥākimem hükmi derim
Mühr elimdedir Süleymān olmuşum
- 4 Didūñ¹¹⁸ ol dertlılere gelsün beri
Kim bugün her derde dermān olmuşum
- 5 Zāhir eġerçi¹¹⁹ faḳīrem nātüvānı
Bāḫına kevneyne sultān olmuşum

¹¹⁶

¹¹⁷ Bu sayfalar boş

¹¹⁸ Didūñ: eydün ERD

¹¹⁹ Eġerçi: gerçi ERD

- 6 Ğulgulemle yerler gökler toptolı
Ben anuñ dillerde destān olmuşum
- 7 Mü'mine ikrār-ı şıdķ ile şafā
Münkire inkār ü tuğyān olmuşum
- 8 Sırrımı bilmez benim ins ü melek
Sırr içinde yağni pinhān olmuşum
- 9 Gerçi kim ben Eşrefoğlı Rūmī'yem
Cümlenüñ isteği ben olmuşum
- Temmet
Mim

111

İlāhī

14'lü hece

33b-2

- 1 Ey şeh zen-i dünyānuñ gel āline aldanma
Şem^ç -i rūḥ-i nārına pervāne gibi yanma
Fānīdir anuñ ḥüsni vār rengine boyanma
^ç Ahdine vü va^ç dine gönül virüb aldanma
 Ḥaḳdır bu sözüñ ḥaḳla inkārına ṭayanma
 Gerçeklere teslim ol her sözü yalan şanma
- 2 Bu dünyā yedi bāşlı biñ dişli bir ejderdir
Her bāşında biñ ağzı var her lokması ādemdir
Zehridir anuñ tiryāḳ tiryāḳı heman semdir
Her şerbeti kim içseñ şerbet değıl ol demdir
 Ḥaḳdır bu sözüñ ḥaḳla inkārına ṭayanma
 Gerçeklere teslim ol her sözü yalan şanma

3 Māt oldu nice şāhlar¹²⁰ bu dünyānuñ elinden
 Țoymadı biri cāhından vü mālından
 ‘İbret alabilirsən al māh ile sālinden
 Gör nice döner tīz tīz her birisi hālinden
 Hāğdır bu sözüm hāğla inkārına tayanma
 Gerçeklere teslim ol her sözü yalan şanma

3 ‘Aql ile bunuñ hergiz bir hīlesi bilinmez
 Şeytānı daħi gizlidir bu ‘ilm ile bulunmaz
 Her ne kadar aña sen şetm eylesen alınmaz
 Rıfğ ile ider mekri her yaķaya çalınmaz
 Hāğdır bu sözüm hāğla inkārına tayanma
 Gerçeklere teslim ol her sözü yalan şanma
 Ve lehü

Der-Kenar

4 Țutma şaķın ašlā hiçbir kimseye kudret
 Emrāz-ı cehilden ger bulduñsa eğer şıhhat
 Mısrī sanadır bu söz ceht et alagör ‘ibret
 Faqr ile idüb fahri itme aña sen minnet
 Hāğdır bu sözüm hāğla inkārına tayanma
 Gerçeklere teslim ol her sözü yalan şanma
 Temmet
 Mim

112

İlāhī

14’lü Hece

1 ‘Aşğ cāmını nūş eyledim ol çün
 Bu ‘ālem-i insāna mestāne olub geldim
 2 Dil mülküne kurulmuş bir taht-ı Süleymān
 Ol tahta cilvesün itdi şāhāne olub geldim

33a-1

¹²⁰ Şayhlar:şeyhler Niyazi Mısri Divanı

- 3 Dünyādaki cem‘iyyet elbetde şoñı firqatdır
Virdim anı yārāne virane olub geldim
- 4 Ārzū-yı vaṭan aldı ‘aqlını Mahvī’nüñ
Qoydum sırrı meydāne dīvāne olub geldim
Temmet
Mim

113

- Mefā‘ ilün / Mefā‘ ilün / Fe‘ ülün
- 1 Güneş gibi eğerçi serseriyem
Hele kayd-ı ta‘alluḡdan beriyem
- 2 O cāyuñ bende bī-pā vü seriyem
Nitekim tendedir cānım diriyem
- 3 Ṭarīḡ-i Ḥalvetī’nüñ çākeriyem
Mezār-ı Sünbül’üñ ḡāk-i deriyem
- 4 Sipās ü şükr ü minnet ol Hüdā’ya
Hüdā niyet eyledi böyle gedāya
- 5 Muḡabbet itmedim şāl ü ḡabāya
Ki girdim zinde-i şāl ü ‘abāya
- 6 ‘Alī’ye irişür tā silsilemiz
Odur çıqdığımız çerḡa ḡa‘ilemize
Ve lehü

Der-Kenar

- 7 Nice mihnet çeküb ol baḡr ü berde
Ağıtdım ḡanlı yaşıım rüy-ı zerde
Düşüb ‘aşḡuñ ile ateş-i derde
Yüzüñ ḡāk eyledi ‘Adlī o yerde
Temmet
Mim

33a-2

114

İlahî

11'li Hece

- 1 Cebrâ 'il'im selâm eyle dostuma
Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im
Sevileñ gelsün çıqsun 'arşım üstüne
Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im
- 2 'Arşımı tonatdım gelsün göreyim
Kullarım ḥālimden ḥaber sorayım
O gelsün ben aña cevab vireyim
Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im
- 3 Onculayın hiçbir kıl yaratmadım
Anuñ bir sözüni iki yapmadım
Ümmetini cehenneme yakmadım
Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im
- 4 Ol benimdir ben anunum Cebrâ 'il
Aramızda fitne yokdur şöyle bil
Anuñ hürmetine durur cümle kıl
Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im
- 4 Dervîş Yūnus sevelim Muḥammed'i
Her andıkça virelim şalavâtı
Kerîm Allāh aña maḥbūbum didi
Benim Muḥammed'im server Aḥmed'im
Temmet
Mim

34b-1

115

- 1 Tūlū' itdi dile şems-i haqīkat
Şereflendik bu şebā Muḥammed Allāh
Muşaffā oldu meclīs kılqıdı zūlmet
Şereflendik bu şebā Muḥammed Allāh
- 2 Göñüller irmeyüñ zevk-i şafāya
Bağılmaz çekileñ cevır ü cefāya
İrişdük Haqq Te'āladen 'atā'ya
Şereflendik bu şebā Muḥammed Allāh
- 3 İdüb 'arz ü visāle yāre her dem
Aqıdub gözümdeñ āb ile dem
Olub Seyyid-i Şeref yār ile her dem
Şereflendik bu şeba Muḥammed Allāh
Temmet
Mim

116

- Mef' ülü/Mefā' ilü/Mefā' ilü/Fe' ülün
- 1 Ey gāfil uyan rıhlet-i nāgāhı unutma
Yol kōrkuludur kōrkusı çok rāhı unutma
- 2 Mağrūr oluben devlet-i dünyāya tayanma
Şağın yitirüb dīnini Allāh'ı unutma
- 3 Hālīk'dan utan rızkıñı halkdan şağın umma
Bil rabbiñi 'er-rızku 'alellāh'ı unutma
- 4 Bu dār-ı fenā¹²¹ içre hevā yolları çokdur
Şemsī yürü sen Haqq'a giden rāhı unutma
Temmet
Mim

¹²¹ Dār-ı fena: Bağ-ı cihan Şemseddin Sivasi Divanı

34b-2

117

İlāhî Segāh

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Bu 'aşk bir baħr-i 'ummāndır buna ħadd-i kenār olmaz
Delilim sırr-ı Qur'an'dır bunu bilende 'ār olmaz
- 2 Süre geldik ezeliden pīrüm Muhammed 'Alī'den
Şarāb-ı lā-yezāliden iĉenlerde ħumār olmaz
- 3 Eğer 'āşık iseñ yāre şaķın aldanma ađyāre
Düş İbrāhīm gibi nāre bu gülşende yanar olmaz
- 4 Kıyamazsañ bāş ü cāna ırak¹²² dur girme meydāne
Bu meydānda nice bāşlar kesilür hiç şorar olmaz
- 5 Bāk şu Mansūr'uñ işine ħalkı üşürmüş bāşına¹²³
Ene'l-Ĥaķķ'uñ firāşına düşenlere timār olmaz
- 6 Seyfullah sözünde mestdür şeyhüñden aldığı destdür
Dīvāne-ra ħalem nistdür her ne dirse¹²⁴ ħanar olmaz
- Temmet
- Mim

118

Mef' ülü/Mefā' ilün//Mef' ülü/Mefā' ilün

- 1 Ey 'āşık-ı dildāde gel nüş idelim bāde
Bir bāde gerek ammā kim iĉile me'vāde
- 2 Sākisi ola Mevlā Ĥaķ dağı ānuñ esmā
Bir kerre iĉeñ ħaţ'ā ħam görmeye dünyāde
- 3 Bir kez iĉeñ 'āşıkdur yolunda hem şadıkdur
'Aşķ anlara lāyıkdır Mecnün ile Ferĥād'e
- Ve lehü
- Der-Kenar**
- İşit bu Sezāyi'den ne gördi fenāiden
Dost vehmini gösterdi mir'āt-ı mücellādan
- Temmet
- Mim

¹²² Irak:uzak SND¹²³ Bana:kalbine a.e.¹²⁴ Dirse:söylerse a.e.

34a-1

İlāhī Segāh

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Sivā efkārınun cündü gönül milkün ḥarāb itdi
Elim al düşmüşem qaldır meded Mevlā-i Raḥmān'ım
Emel ārzūsunuñ odı yaqub bağrum kebāb itdi
Elim al düşmüşem qaldır meded Mevlā-i Raḥmān'ım

- 2 İlāhī cümleñün qaşdı rızāña olalar nāil
'Ināyet senden olmazsa yā kimdir maṭlaba vāşıl
Kerem bābında duranuñ biri de mihr-i sâil
Elim al düşmüşem qaldır meded Mevlā-i Raḥmān'ım
Temmet
Mim

- 1 Ey şūfi-i ehl-i şafā ez-cān be-gü Allāh hū
Ey 'aşık-ı 'aşık-ı vefā ez-cān be-gü Allāh hū
2 Ḥāhī ki cümle cāñ şevī tā lāyık-ı cānān şevi
To herçi ḥāhī ān şevī ez-cān be-gü Allāh hū
3 Ey to Nizāmī evliyā ez-neslü 'l-enbiyā
Vey men gedā-i to ki ez-cān be-gü Allāh hū
Ve lehü

34a-2

- 4 Dünyā rehā kün dīn be-cū dest ez-heme 'ālem be-şev
Ne ān be-gü ne in be-gü ez-cān be-gü Allāh hū
5 Ey nūr-ı Ḥaqq şems-i dīn vey 'ālem-i 'ilmü 'l-yaqān
Zāt-ı şafāt 'ālemin ez-cān be-gü Allāh hū
Temmet
Mim

121

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Bilmeyen cān Yūsuf' uñ Ken' ān' ı bilmez andedir
Öz vücudu mısırnuñ sultānı bilmez andedir
- 2 Bilmeyen ' ilm-i ledün dōrt kitāb ousa
Zāhidā ' ālimdür ol ur' ān' ı bilmez andedir
- 3 Cān ulağı ile iit Amet Muhāmmed nukunu
Kendi nefsuñ bilmeyen Ramān' ı bilmez andedir

Temmet

Mim

35b-1

122

11' li hece

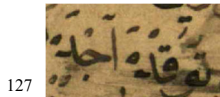
- 1 Dervīlik badadır tacda değıldir
ızdırmak oddadır sacda değıldir
- 2 Ararsan Mevlā' yı¹²⁵ albinde ara
udūs' de Mekke' de Hāc' da değıldir
- 3 Gōñül kıblesine eyle tövbe
Ol handi Yemen' de ' Acem' de değıldir
- 4 Eğer bir mü' minüñ albüñ yıkarsan¹²⁶
Hā' a eylediğın secde değıldir
- 5 İridi gōñül vārın cümle sevādın
Hā' a vulat ... ¹²⁷
- 6 abül it Yūnus' uñ ergen sözüni
Tezcek gelür bāa ge de değıl

Temmet

Mim

¹²⁵ Mevlā' yı: Allāh' ı AYD

¹²⁶ Yıkarsan: kırarsan a.e.

123

35b-2

10'lu hece

- 1 Yüce sulţānım derde dermānım
Bedende cānım hū demek ister
- 2 Ey derde dermān ey Ğanī Sübhān
Bedende cānım hū demek ister
- 3   Ālimsin   ālim  oĝar birer
Aĝzımda dilim hū demek ister
- 4   Alī sırrında tev id n runda
Ma şer yerinde hū demek ister
- 5 Y nus postunda g n l dostunda
Şırā  üst nde hū demek ister
Ey derde dermān ey Ğanī Sübhān
Temmet
Mim

35a-1/a-2 ¹²⁸36b-1/b-2 ¹²⁹

124

36a-1

 l h 

14'l  hece

- 1 Bildi  mi bunu b yle  atm eyle tam m eyle
Res lull h s yler h  diyelim y  h 
- 2 H  didikce   a   artar h   ok g n hları  rter
H  bizi H   'a ilet r h  diyelim y  h 
- 3 H  diyelim d nelim   a   n rına yanalım
D 'im All h diyelim h  diyelim y  h 
- 4 Bu   a   beni yandırır cismim k le d nd r r
Res l'ine g nderir h  diyelim y  h 

¹²⁸ Bu sayfa bo ¹²⁹ Bu sayfa bo 

- 5 Şaf şaf olmuş melekler halka-i zikri de-irler
 Kabül olur dilekler hū diyelim yā hū
- 6 Çek cihāndan elin¹³⁰i Hāḫḫ'a döndür yüzün¹³¹i
 Tut Eşref'ün elini hū diyelim yā hū
- Temmet
- Mim

125

İlahî

36a-2

Fā^c ilātün / Fā^c ilātün / Fā^c ilātün / Fā^c ilün

- 1 Şafhā-yi şadrında dā'im 'āşikuñ efkārı hū
 Şākirūñ şükri Hüvallah zākirūñ ezkārı hū
- 2 Nāleden ney deldi bağrum hū deyü nālān ider
 Mevlevīler Mesnevī'den başladı iş'ār-ı hū
- 3 Sidre seyrine muḫaḫḫaḫ irmeye Cibril-i Emīn
 Olmasa anuñ dilinde dem-be-dem tekrār-ı hū
- 4 Bülbülā dīvān-ı 'aşḫdan bir varak nakl it bize
 Tā şafā vire şafādan açıla gülzār-ı hū
- 5 Hū şafāsından melekler gökde eylerler semā^c
 Hū şadāsından felekler eyledi iḫbār-ı hū
- 6 Şūfī mest olub şafādan devrider yā hū deyü
 Münkir inkāruñ bırakdı eyledi iḫrār-ı hū
- 7 Ravzā-i Hū'da maḫām it Şeyḫ Cemāl-i Ḥalveti
 Tā vucūduñ milkine keşf ola bu esrār-ı hū
- Temmet
- Mim

¹³⁰ Burada ñ ile yazılması gerekmekteydi.

¹³¹ Burada ñ ile yazılması gerekmekteydi.

126

İlāhī

Mef' ūlū / Mefā' ilū / Mefā' ilū / Fe' ūlūn

- 1 Cānān ilinūñ güllerinūñ bağı göründi
Dost iqliminūñ lālesinūñ dağı göründi
- 2 Envār-ı Muḥammed toğuben dutdı cihānı
Şaqqü'l-kamer'ūñ mu' cize parmağı göründi
Ve lehü
- 37b-1 3 Ya' kūb'a bugün Yūsūf' uñ қоқusu geldi
Eyyüb'a daḡı şıḡhatinūñ çağı göründi
- 4 Қayғu gicesi geçdi қалмаdı қорқu
Vuslat dūnūnūñ gündüzünūñ āğı göründi
- 5 Dil ḡastesinūñ derdine tīmār irişdi
Şemsī'ye daḡı dostunūñ oḡağı göründi
Temmet
Mim

127

İlāhī

11'li hece

- 1 Behey қardaş Ḥaqq'ı bulam mı dirsın
Ḥaqq'a lāyık ' amel işlemeyince
Bu sırruñ ötesūñ duyam mı dirsın
Mürşid-i kāmil söylemeyince
- 2 Değme derviş gönül evin düzemez
Ḥaqq' uñ taqdirini kimse bozamaz
'Ummānlara ḡalub çıkub yüzemez
'Aşkuñ deryāsını boylamayınca

37b-2

3 Gel ey dervîş gel sen tevhîde özen
 Tevhîddir nefsüñ kal' esüñ bozan
 Ve lehü
 Hiç kendi kendine kaynar mı kazan?
 Çevresini âteş eylemeyince

5 ' Aşkıñ gâlib oldı yüreğim harlar
 ' Aşık olan gönül nāmūsı neyler
 Behey Yūnus saña söyleme dirler
 Ya ben öleyim mi söylemeyince
 Temmet
 Mim

128

İlāhî

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

1 Ziyālar virdi nūr ile dil ü cāna seher zikri
 Şafālar başş idüb vaşl itdi Sübhān'a seher zikri

2 Seherde bülbül ü şūrīde-veş efgāna başladı
 Gönül mülkini döndürdi gülistāna seher zikri

3 Biḥamdillāh añāşır bendi bāğından ḥalāş idüb
 Müyesser kıldı vuşlat Dervîş ' Osmān'a seher zikri
 Temmet
 Mim

129

37a-1

İlāhî Hüseynî

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

1 Vāşıl olmaz Ḥaqq'a kimse cümleden dūr olmadan
 Kenz açılmaz şol gönüldeñ tā ki pür-nūr olmadan

2 Mütü kable en temütü' sırrına mazhar olan
 Ḥaşr ü neşr bunda gördi nefhā-i şūr olmadan

3 Şür çıkar ağıyār dilden tā tecellî ide Ḥaqq
 Pādişāh konmaz sarāya ḥāne ma' mūr olmadan

- 4 Bir ‘aceb¹³² sevdāya düşmüş tuţuşur Şemsî müdām
 Hakk’a makbûl olmak ister halka menfûr olmadan
 Temmet
 Mim

130

Şuğl

- 1 ‘Alî ‘ātā beğim ‘abd-i zelîl
 ‘Azizü’l- şabr nâ-şare қalilü
 Veyâ esfî ‘alî mâ-kân-i mene
 Ve hiz nâ-men şad ü degüm toylu
 Muğammed şanîü’ş-şabâ ‘angüm һod ise

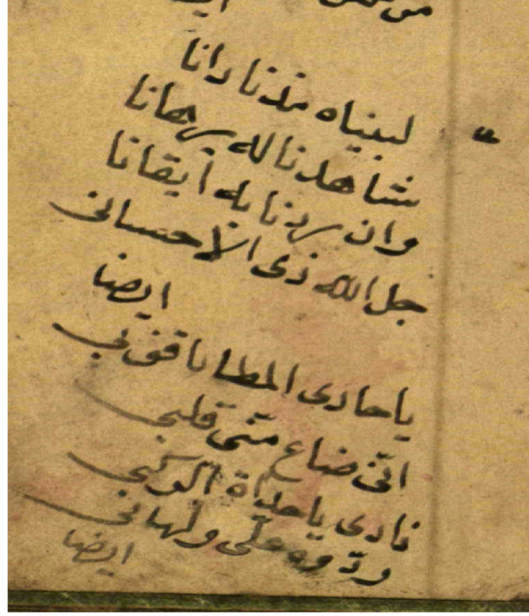
131

37a-2

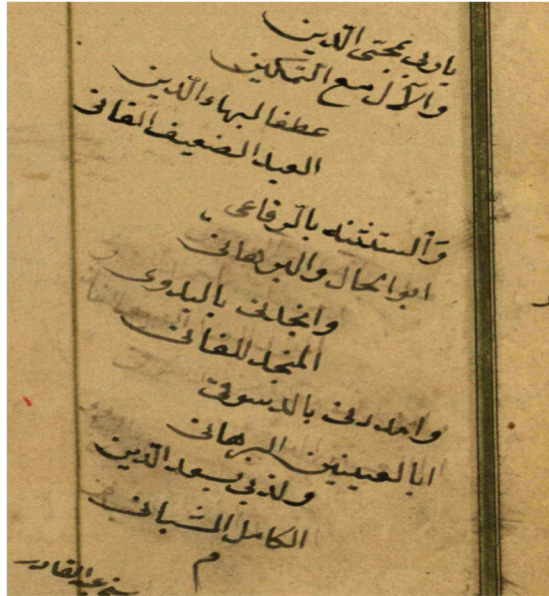
- 1 ‘Abdü’l-Қādir el-Geylānî
 Zü’t-taşrîfî fi’l-ekvānî
 Yâ Mevlāyi fārżî ‘anüh
 Rıdᵛāna ‘alā rıdᵛānî
- 2 El-қuţbü’l- veliyyü’l-encebd
 Ve’l-ğavşü’t-tırāzü’l-mezheb
 Fāḥul fi ḥimāh veşreb
 Min ḥamris şafāü’l-cānî
 Eyzan

¹³² Aceb:devasız Şemseddin Sivasi Divanı

132 -133-134

38b-1

135

11'li hece¹³³

- 1 Ateş-i 'aşka bağrım yaçar pīrimizdir Şeyh ' Abdü'l-Ḳādir
Gice gündüz himmete baçar pīrimizdir Şeyh ' Abdü'l-Ḳādir

38b-2

- 2 Evliyā rehberi cihān serveri zīn itdi 'ālemi rūy enveri
Aşhāb-ı sülūkın mürşid-i pīri pīrimizdir Sultān Şeyh ' Abdü'l-

Ḳādir

¹³³ Şiir musammat haline getirilmiştir.

Ğadır

- 3 Bütün ‘alem ire oğunur virdi bir nazır omaz gönülde derdi
Derviş Ynus andan himmete irdi primizdir Suln Şeyh ‘Abdü’l-

Temmet

Mim

136

- 1 ‘Alellh fi kllil umr-i tevekküli
Ve bil ĥums-i aŐhbl ‘ab tevessül
Muĥammed el-meb‘s ve ibnihi ba‘ duhu
Ve Fımat’z- Zehr vel-Murtaż y ‘Al
Temmet
Mim

137

- F’ iltn/F’ iltn/F’ iltn/F’ ilün
1 Baĥr-i ‘irfnda yedi dery değil bir atrece
ande aldı ey Hdy Nl  Ceyĥn  Ares

38a-1 ¹³⁴

38a-2

138

Mtem-i İlh

- F’ iltn/F’ iltn/F’ iltn/F’ ilün
1 Őh Ĥseyn’n firka tiyle ağlayan gelsün berü
h  vh idüb dem--dem inleyen gelsün berü
2 Kerbel’da aęrıŐurlar y Muĥammed y ‘li
Snesn Őerĥlarla dağ uran gelsün berü
3 Kerbel’y ‘ aŐĥ iinde cn ile olub Őehd
Snesn k eyleyüb anlar Őaan gelsün berü
4 Ol Yezd’e cn  dilden la‘ net idenlerdeniz
Ol Peld’e sebb  la‘ net iden gelsün berü

¹³⁴ Bu sayfa boş

- 5 Kıt̄b-ı ʿālem Şeyḫ Şaʿbān-ı ʿAzīz erkānidur
Yevm-i ʿaşūrāda ihyā idenler gelsün beri
- 6 Hem Muhammed meclisinde çār-yār ile gelüb
Ey Fuādī ḫāl ile irşād olan gelsün beri

39b-1/b-2 ¹³⁵

139

39a-1

İlāhī

Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün / Mefāʿ ilün

- 1 Lebün vasfında sulṭānım dehān ʿāşık zebān ʿāşık
Saña ey mihr-i tābānım zemin ʿāşık zamān ʿāşık
- 2 Vücūd-i ʿāleme bāʿ iş vücūduñ olduḡı zāhir
Mineʾl-evvel ile ʾl-āḫir saña kevn ü mekān ʿāşık
- 3 Eğer maḫfī eğer peydā eğer ʿāşık ger şeydā
Senün şevḫuñ ile cānā nihān ʿāşık ʿayān ʿāşık
- 4 Uşul-i şūfiyān ile budur āyin-i etvārı
Döner çerḫ-ı taḫayyürde ider devr-i revān ʿāşık
- 5 Gören ʿāşık cemal-i bā-kemālī görmiyen ʿāşık
O gül ruḫsāra billāhī ḫüdāvend-i cihān ʿāşık
- 6 Eyā sulṭān-ı maḫbūbān buyur erbāb-ı ʿaşḫ içre
Desinler İbn-i Neccār'a budur ibn-i filān ʿāşık
Temmet

140

Kıt̄ʿ a

Mef ʿülü / Mefāʿ ilü / Mefāʿ ilü / Feʿ ʿülün

- 1 Ben bilmez idim gizli vü ʿayān hep sen imişsin
Tenlerde vü cānlarda nihān hep sen imişsin
Senden bu cihān içre nişān ister idim ben
Āḫir bunı bildim ki cihān hep sen imişsin
Temmet
Mim

¹³⁵ Bu sayfa boş

39a-2

141

İlahî

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 Eyâ ' âlemlerüñ şâhı tecellî kı1 tesellî kı1
Göñüller burcunuñ mâhı tecellî kı1 tesellî kı1
- 2 Hâbîbine bizi kı1 yâr muhabbet şem' ini uyar
Eyâ leylâ-şıfat dildâr tecellî kı1 tesellî kı1
- 3 Ciğerden eylerim feryâd bu beñlik da' vasından dâd
İkilikden kı1lub âzâd tecellî kı1 tesellî kı1
- 4 Dönüb göz yaşını her an ' inâyet kı1 rehîm sultân
Cemâlinden kı1lub ihsân tecellî kı1 tesellî kı1
- 5 Bu Merkezî kuluñ cândan yine ister şehâ sende
Açub hüsnüñ nikâbından tecellî kı1 tesellî kı1
Temmet
Mim

142

İlahî

Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün / Mefâ' ilün

- 1 ' Aşkuñ odı ciğerimi yaka geldi yaka gider
Ğarîb bâşım bu sevdâyı çeke geldi çeke gider
- 2 Firâk kâr itdi cânıma gelsün ' âşıklar yanıma
' Aşk zinciri boynuma taka geldi taka gider
- 3 Bülbül ider âh ü figân ' aşk odına yandı bu cân
Benim gönülcüğüm hemân dostdan geldi dosta gider
Ve lehü

Der-Kenar

- 4 ' Āşıklar durur sözine ğayrî görünmez gözine
Eşrefoğlı dost yüzine bağa geldi bağa gider
Temmet
Mim

40b-1

143

Mef' ülü/Mefā' ilü/Mefā' ilü/Fe' ülün

- 1 Tennür-i dile od yaqub āh-ı şererümden
Bir özge kebāb mā-ḥazār itdi ciğerümden
- 2 Derd ehline nüş itmek için eyledim iḥzār
Bezm-i ğama iki şişe mey dīdelerümden
- 3 Şeb tā-be-seḥer zārum o yāre eser itmez
Lerzende felek gerçi ki āh-ı seḥerümden
- 4 Dil-beste-i zülf-i siyehem yine Sezāyī
Sevdā-yi cünün gitmedi bir kerre serümden
- Temmet
Mim

40b-2/a-1/a-2 ¹³⁶41b-1/b-2/a-1/a-2 ¹³⁷

42b-1

144

Muḥayyer Cāmī'

- 1 Teyakqazu teyakqazu yā neyāmu
Ḳad hezeme'l- fecre cünūd ez-zılāmu
- 2 Ve Şalli 'Alā Seyyidina Muştafā
Aḥmedinā ḥādī ' Aleyhisselām
- 3 Yā Naimen ' an nevmike fentebihu
Leyleke ḳad esra' fī'l İnhizāmu
- 4 Yā zellezi İstiğraḳa Fi nevmihî
Ente tenāmu Rabbike lā yenāmu
- 5 Hel tekulu inneni müznibün
Müştegilül leyli bī-tıybül menāmu
- 6 Rabbüke yedüke ilā bābuhu
Kum veselil ' āfva bī-ğayrī infisāmu
Fî 2 Muḥarremü'l-Ḥarām Sene 292

¹³⁶ Bu sayfa boş¹³⁷ Bu sayfa boş

42b-2

145

İlāhī Şabā'

Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün

- 1 Çudūmuñ raḥmet ü zevk ü şafādır yā Resūlullāh
 Zuhūruñ derd-i ' uşşāka devādır yā Resūlullāh
- 2 Senūñle erdiler zāta daḥi envā' i lezzetā
 İşüñ erbāb-ı ḥācāta ' aṭādır yā Resūlullāh
- 3 Hüdāyī'ye şefā' at kıl eğer zāhir eğer bāṭın
 Çapunda intisāb itmiş gedādır yā Resūlullāh
- Temmet

Mim

146

42a-1

İlāhī

Müstef' ilün/Müstef' ilün

- 1 Olmayıncağ senden ' aṭā
 Çul neylesün yā Rabbenā
 Dā' im işim sehv ü ḥaṭā
 Çul neylesün yā Rabbenā
- 2 Kimi ğamda kimi rāḥatdadır
 ' Ālem buña ḥayrettedir
 Hep ḳabza-i ḳudretidir
 Çul neylesün yā Rabbenā
- 3 İster seni cān bülbüli
 Lākin irişmez ' aql eli
 Ger açivermezseñ yolu
 Çul neylesün yā Rabbenā
- 4 Kim ki ezel didi belā
 Andan ırağ oldu belā
 ' Allāhü yef' al māyeşā'
 Çul neylesün yā Rabbenā

5 Hakk'ı aňlamak merd işidir
 Şıgınmak 'âkıllı nerde işidir
 Çün Sâni' -i feryâd işidir
 Kûl neylesün yâ Rabbenâ

6 'Ente'l-Kerîmü'l-müste'ân
 Ente'r- Raûfu külli ân'
 İhsâniña kaldık hemân
 Kûl neylesün yâ Rabbenâ
 Ve lehü

Der-Kenar

7 Uçub kafesden 'andelîb
 Koma Hüdâyi'yi ğarîb
 İt gülşeni vaşluñ nasîb
 Kûl neylesün yâ Rabbenâ
 Temmet
 Mim

147

İlâhî

11'li hece

42a-2

1 Bir ismi Mustafâ bir ismi Aħmed
 Allâhümme şalli 'alâ Muħammed
 Rûz-i mahşerde bize ide meded
 Allâhümme şalli 'alâ Muħammed

2 Geldi taldı nûr ile bu kâ'inât
 Ümmeti olan kuldur buldı necât
 Faħr-i 'âlem Muħammed'e şalavât
 Allâhümme şalli 'alâ Muħammed

- 3 Nāil olam dirseñ eğer devlete
Eyle ‘ibādet Cenāb-ı Hāzret’e
Vir şalavāt rūḥ-i pāk-i ‘izzete
Allāhümme şalli ‘alā Muḥammed
- 4 Qo muhabbet odı yansun muḥammere
Cān mu‘aṭṭar ola misk ü ‘anbere
Gel şalavāt virelim peygambere
Allāhümme şalli ‘alā Muḥammed
- 5 Derviş Mūsā ḥāliş eyle niyyetün
Emrime intişāb eyle Hāzretinüñ
İşte buldı toğrı yolu cennetün
Allāhümme şalli ‘alā Muḥammed
Temmet
Mim

148

43b-1

İlāhī Şabā

Fā‘ilātün/ Fā‘ilātün/ Fā‘ilātün/Fā‘ilün

- 1 Gül midür bülbül midür şol zār ı efğān eyleyen
Ten midür yā cān midür hem ‘arş-ı seyrān eyleyen
- 2 Nār ü bād ü āb ü ḥākūñ gel bir ḥaber vir aşlını
Kim bulāruñ her birine emr-i fermān eyleyen
- 3 Āteşüñ keremiyetinüñ sırrını duyğur bize
Gāh ḥilāf üzre ānı kimdür gülistān eyleyen
- 4 Ay ü gün yıldızları kim döndürür ver gel ḥaber
Hem ne seyr için dönerler bunca devrān eyleyen
- 5 Bāde bir sākī de bir meclisdeki yāren de bir
Bādenüñ keyfiyyetini kimdür elvān eyleyen
- 6 Kiminüñ mescidde boynuñ eğridür zāhid kılan
Kiminüñ meyḥānede serḥoş-i sekrān eyleyen

- 7 Görse maḥbūbı gönül bî-iḥtiyār mā' il olur
Ehl-i dert 'uṣṣāḳı kimdür zār u giryān eyleyen
- 8 Ey Niyāzî kim vücūduñ terk iderse ol durur
Cümle yüzler içre ol bir yüzi seyrān eyleyen
- Temmet
- Mim

149

43b-2

İlāhî Şabā Zemzeme

Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün / Mefā' ilün

- 1 Melekler ḥāzır olmuştur niçün tevḥīde gelmezsün
Ḳamu ervāḥla ṭolmuştur niçün tevḥīde gelmezsün
- 2 Hızır bunda erenler bunda erbāb-ı şafā bunda
Gelenler cümle gelmişdür niçün tevḥīde gelmezsün
- 3 Çıkar erbāb-ı tevḥīdüñ maḳām-ı ' arşa enfāsı
Nefes tutan yol almıştır niçün tevḥīde gelmezsün
- 4 Bulanlar Ḥaḳḳı'yā Ḥaḳḳ'ı bulur tevḥīd ile şol ki
Ānı bulmaz ne olmuştur niçün tevḥīde gelmezsün
- Temmet
- Mim

150

İlāhî

Hece 12'li

- 1 ' Aceb ḥayrān oldum ' aşḳa uyaldan
Yanub püryān oldum ' aşḳa uyaldan
- 2 Uçdı rāḥat ḳuşı miḥnet uyandı
Derde dükkān oldum ' aşḳa uyaldan
- 3 Şabr ideyim dirsem¹³⁸ durmaz bu dilim
Söyler ozan oldum ' aşḳa uyaldan

¹³⁸ Dirsem: direm ÜSD.

- 4 Kimisi dir deli kimi dir uşlu¹³⁹
 Halka seyrān oldum ‘ aşka uyaldan
 Ve lehü
- 43a-1
- 5 ‘ İlm-i hikmet ile tıldı vücūdum
 ‘ Ayn-ı irfān oldum ‘ aşka uyaldan
- 6 Sinān Ümmī ider kalmadı hiç¹⁴⁰ ğam
 Özge sultān oldum ‘ aşka uyaldan
 Temmet
 Mim

151

İlāhī Şabā

Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilātün / Fā‘ ilün

- 1 Gelmişem vaḥdet ilinden ‘ aşk ile cihāne ben
 İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestāne ben
 Rabbenā fāġfir lenā zenūbenā ve er-raḥmenā
- 2 Tā ezelden dest-i kudret bunı yazmış başıma
 Anuñ çün yok kararım düşmüşem cevlāna ben
 Rabbenā fāġfir lenā zenūbenā ve er-raḥmenā
- 3 Gönlüme nūr-i tecellī Hakk cemālinden doğar
 Şem‘ ine pervāne oldum ‘ aşkla çok yāne ben
 Rabbenā fāġfir lenā zenūbenā ve er-raḥmenā
- 4 Ey Sinānī ‘ aşk maḳāmı bes rızā-i Hakk dūrür
 Pādişāhuñ hizmetinde durmuşum dīvāne ben
 Rabbenā fāġfir lenā zenūbenā ve er-raḥmenā
 Temmet
 Mim

¹³⁹ Kimisi dir deli kimi dir uşlu: Kim eydür usludur kim eydür delü ÜSD

¹⁴⁰ Hiç: bir ÜSD.

152

43a-2

Der-Makām-ı Şabā

16'li hece¹⁴¹

- 1 ʿ Aşkuñ aldı benden beni Mevlā'm seni isterim¹⁴² seni
 Ben yanarım dün ü günü Mevlā'm seni isterim seni
- 2 Eğer beni yandırsalar¹⁴³ külüm göğe şavursalar
 Zerrelerim¹⁴⁴ çağırsalar Mevlā'm seni isterim seni
- 3 Zāhidlere¹⁴⁵ dünyā gerek ʿ ariflere¹⁴⁶ ʿ uqbā gerek
 Mecnūn'lara Leylā gerek Mevlā'm seni isterim seni
- Temmet
 Mim

153

44b-1

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fāilātün/Fā' ilün

- 1 Vech-i yāre düş olan ʿ ālemde seyrān istemez
 Cānuñi cānānına teslim eyleyen cān istemez
- 2 Bu misāfirhānenüñ fānīligüñ fehmeyleyen
 Hāne-i kalbinde Hākk'dan ğayrī mihmān istemez
- 3 Gerçi zāhir ʿ ilminüñ nef'i de vardur tālibe
 Liken esrāre irenler şūrī ʿ irfān istemez
- 4 İrci'i āvāzı irdi mürğ-ı cānım şem'ine
 Bī-ķarār oldum anuñ çün derd-i hāndān istemez
- 5 Māsivāllāh'dan mücerred oldı İbrāhīm bugün
 Vārını dil-dāre virdi vaşl-ı hıcrān istemez

¹⁴¹Şiirin aslı dördlükler halindedir. YED.

¹⁴²Seni isterim seni: Bana seni gerek seni Yunus Emre Divanı (Şiir boyunca böyle devam etmiştir)

¹⁴³Yandırsalar:öldürseler A.e.

¹⁴⁴Zerrelerim: toprağım a.e.

¹⁴⁵Zahidlere:sufilere a.e.

¹⁴⁶Ariflere:ahilere a.e.

154

44b-2

Şahh

Fā^c ilātün/Fā^c ilātün/Fā^c ilātün/Fā^c ilün

- 1 Ey şehinşāh-ı serîr ü enbiyâ vü evliyâ
 Ve'y sipeh-sālār-ı hayl-i etķiyâ vü aşfiyâ
 Ey vücūd-ı pāk ey nūr-ı muşavver pür-ziyâ
 Mevlid-i Sultān-i kevneyn Muḥammed Muştafâ
 Temmet
 Mim

155

Müstef^f ilün/ Müstef^f ilün/Müstef^f ilün/Müstef^f ilün

- 1 Āh¹⁴⁷ bir mu^c azzam pâdişahsün ki kұлundur cümle şāh
 Kurb-ı “Ev Ednâ”da vaz^c oldu senün çün taht-gāh
 2 Nüh felek heft-zemîñ ancaķ saña bir bār-gāh
 Emrîne maḥkūmdur ‘ālem her sözüñ vaḥy-i ilāh
 3 “E’ş-şalātü’s-selām” ey hādî-i rāh-ı Hüd
 Küntü ‘aşî yâ şefî’a’l-müznibîn irḥām lenâ”
 4 Āh kangı hake başsa pây-ı devletün ol Tūr olur
 Cānib-i Ḥaķķ’dan tecelliyāt ile pür-nūr olur
 5 Her nazarda ‘aynıña vech-i Hüdâ manzūr olur
 Bu Selāmî ḥidmet-i na’tiñ ile mağfūr olur

156

İlāhî

44a-1

11’li Hece

- 1 Vārını virmez mi bir yār isteyen
 Dārını terk itmez mi dil-dār isteyen
 2 Zāhida vuşlat dilerseñ ‘ aşık ol
 ‘Aşka kұл olmaz mı ḥünkār isteyen

¹⁴⁷ Ah: bu kelime yayınlanan eserde yok. AYD

- 3 Gizli tüt cânuñda vuşlat remzini
Sırrı setr itmez mi settār isteyen
- 4 Eylemez ‘ aǵyāre sırrını āşikār
Yār ile gizli pāzārı isteyen
- 5 Eylesün bülbül gibi efgān-ı zār
‘ Aşkı Hāḫḫ bağında gülzār isteyen
- 6 Pāl-i perḳā yirmede pervāne veş
Nār-ı ‘ aşka yandı envār isteyen
- 7 Gözlerim yaş yerine ḳan aǵlasun
Dīdeye ḳıymaz mı dīdār isteyen
- 8 Nūrī’ nūñ sırrından alsun bir ḫaber
‘ Alem içre ‘ āşıḳ-ı zār isteyen
- Temmet
- Mim

157

44a-2

İlāhī

Fā‘ ilātün/ Fā‘ ilātün/ Fā‘ ilātün/ Fā‘ ilün

- 1 Aç gözini¹⁴⁸ dildāra baḳ ref‘ oldı yüzinden niḳāb
Zulmeti sürdi çıkardı ara yerden āfitāb
- 2 Şol ‘ ‘Saḳāhüm Rabbühüm’ ’ ḫamrın lebinden içegör
Ḳaṭresin nūş eyleyen ‘ uşşāḳ ebedi görmez ‘ azāb
- 3 Her ne kim görse¹⁴⁹ gözün āndan cemāl-i yāre baḳ
Çünki gitdi ey Niyāzī ḳalmadı aşlā hicāb
- Temmet
- Mim

¹⁴⁸ Göziñi: gözün AYD.

¹⁴⁹ Görse: görür AYD.

158

Müstef' ilün/Müstef' ilün

1 Firqat cehennemden eşed
Mevlā meded Mevlā meded
Nefs olmasun ortada sed
Mevlā meded Mevlā meded

2 Bulsun Göñül cem' iyyeti
Maḥv eylesün işneyniyyeti
Göster sarāy-ı vahdeti
Mevlā meded Mevlā meded

3 Nefse ' azāb ise yeter
Bir luṭf ile işim biter
Eyle ' ināyetle nazar
Mevlā meded Mevlā meded
Ve lehü

45b-1

4 Açılma ma' nā gülleri
Şevḳ eylese bülbülleri
Görünse lā-hot illeri
Mevlā meded Mevlā meded

5 Zāhir olub aşār-ı cūd
İrsün kemāline şühūd
Virgil Hüdāyī'ye vücūd
Mevlā meded Mevlā meded
Temmet
Mim

159

İlāhī Beste-i Nigār

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Yā İlāhī cümle sensin cümlesi
 Sen dururken diyemezüm baña ben
 Zāt-ı Hakk'a vâşıl olmaz ol kişi
 Geçmeyünce cümle kendi kendinden
- 2 Ben baña bakşam görünmez baña ben
 Görineñ dīdār-ı Hakk'dur cümleden
 Göreñ Hakk görineñ Hakk göstereñ Hakk
 Yā Nizāmoğlu iki görmeñ neden
 Temmet
 Mim

45b-2/a-1/a-2 ¹⁵⁰46b-1/b-2/a-1/a-2¹⁵¹47b-1/b-2 ¹⁵²

47a-1

160

İlāhī

Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilātün / Fā' ilün

- 1 Ey gönül bir derde düş kim ānda dermān gizlidir
 Gel qarış bir çatreye kim ānda 'ummān gizlidir
- 2 Terk idüp nāmūs u 'ārı gey melāmet¹⁵³ hırkasuñ¹⁵⁴
 Ol melāmet¹⁵⁵ hırkasında nice sultān¹⁵⁶ gizlidir

¹⁵⁰ Bu sayfalar boş¹⁵¹ Bu sayfalar boş¹⁵² Bu sayfalar boş¹⁵³ Melāmet: feragat ERD.¹⁵⁴ Hırkasuñ: cübbesin ERD.¹⁵⁵ Melāmet: feāgat ERD.¹⁵⁶ Nice sultān: sırr-ı sultān ERD.

- 3 Nuṭṭa gelse cān ü dil bulur ḥayāt-i cāvidān
Dervīṣüñ her bir sözünde āb ü ḥayvān gizlidir
- 4 Değme bir dervīṣ fakīre¹⁵⁷ ḥor görüb kıılma nazar¹⁵⁸
Kalbinüñ¹⁵⁹ her köşesinde ‘ arş ü Raḥmān gizlidir
- 5 Gör bu Eşrefoğlı Rūmī baḥr-i ‘ aşқа neyledi
Cān ü bāşı terk idüb cānında cānān¹⁶⁰ gizlidir
Temmet
Mim

161

Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün

- 1 ‘ İlm-i baḥr-i vücūd aşdāfinuñ dürdānesiyim ben
Ma‘ ārif kenz-i dil vaşşāfinuñ vīrānesiyim ben
- 2 Benim ‘ ilmim ḳatında müctehidler ‘ āciz oldılar
Velī ‘ ilm-i ilāhī’ nūñ deli dīvānesiyim ben
- 3 Bi-küllī ‘ ālemüñ ḥalkı bilürler bende bir derd var
Bilinmez sevdiğim kimdir kimüñ¹⁶¹ mestānesiyim ben
- 4 Birer ḥāle cihānuñ ḥalkı bir bir rāzı olmuşlar
Benim bir ḥāle meylim yok Ḥaḳḳ’ uñ bilmem nesiyim ben
- 5 Eğerçi şüretā āḥirde geldim ‘ ālem-i mülke
Ne māzīyem ne müstaḳbel her ānuñ ānesiyem ben
Ve lehü
- 47a-2 6 Yitirdim benliğim benlik baña Ḥaḳḳ benliğindendir
Tekellümde ḥiṭāb-ı gıybetüñ kārḥānesiyim ben

¹⁵⁷ Fākīr: hākīr ERD.

¹⁵⁸ Kıılma nazar: hor bakma ERD.

¹⁵⁹ Kıalbinüñ: gönlünün ERD

¹⁶⁰ cānında cānān: can ü cihan ERD

¹⁶¹ Kimün:nenin Niyazi Mısri Divanı

- 7 Ne Mıřrīyem ne Mehdīyem ne ʿİsāyem ne insānem
 Bu yanañ dāʿimā ŧemʿüñ velī pervānesiyem ben
 Temmet
 Mim

162

İlāhī

Mefʿülü/Mefāilün/ Mefʿülü/ Mefāilün

- 1 Derdüñ ne behey ʿāşık bī-çāre neden olduñ
 Bir yerde kararüñ yoğ avāre neden olduñ
 2 Doğunmadı mı hiç saña tīr-i müjdesi yārüñ
 Ey sīne-i mecrūhum pūr-yāra neden olduñ
 3 Bir ğonca sevib ey dil ħār-ı ğama mı düşün
 Gül gibi bu gülşende şad-pāre neden olduñ
 4 Ol ŧems-i¹⁶² cihān-ārā oldu mı gözünden dūr
 Ey gözlerimüñ yaşı seyyāre neden oldun
 5 Pāmāl-i muħabbetsin yokdur bāşına çāren
 Tā yokdur ey ŧemsī dīvāne¹⁶³ neden olduñ
 Temmet
 Mim

163

48b-1

İlāhī Evç

10'lu Hece

- 1 Ey ŧanem n'olduñ cāna kaçduñ var
 Bağrımı deldüñ yā ne¹⁶⁴ kaçuñ var

¹⁶² ŧems: mihr NMD.

¹⁶³ Divane: biçare NMD.

¹⁶⁴ Ya ne : kana NMD.

- 2 Bāşım önüñde çevkân elinde
Çalımdar¹⁶⁵ ğayri yā ne қаşduñ var
- 3 Gör beni n’olduñ şararub şolduñ
Vaşluñ umarken hicrāne қаşduñ var
- 4 Bu vücūdımı odlara yaқdur
Ben de bilmem¹⁶⁶ ki yā ne қаşduñ var
- 5 Onmadıқ bāşım ğavğaya şalduñ
Pādişāhım seyrāne қаşduñ var
- 6 Bu Niyāzī’yi ağlatdığından
Umulur¹⁶⁷ ki ihsāna қаşduñ var
- Temmet
- Mim

164

İlāhī

- Müstef ilün/ Müstef ilün/ Müstef ilün/ Müstef ilün
- 1 Devrān oldur kim devrini devr-i felek bilmez ola
İnsān oldur kim sırrını ins ü melek bilmez ola
- 2 Merkeb izinde şu görüb deryāyı gördüm şanma sen
Deryā oldur kim қā‘ rını aşlā semek bilmez ola
- 3 Her bir nebī her bir velī zilletle irdi menzile
Mışrī’ye söğsün şol ağız Allāh dimek bilmez ola
- Temmet
- Mim

¹⁶⁵ Çalımdan: çelmeden NMD.

¹⁶⁶ Bilmem: bildim NMD.

¹⁶⁷ Umulur: anlanur NMD.

165

48b-2

İlāhī

Müstef^ç ilün/ Müstef^ç ilün/ Müstef^ç ilün/ Müstef^ç ilün

- 1 Allāhü Rabbi lā-yezāl yā vāḥid ü yā zü'l-Celāl
Ey pādişāh-i bī-zevāl yessir lenā ḥayru'l- umūr
- 2 Senden irişmesse amān olur kamu işler yaman
Yā şāhib-i kevn ü mekān yessir lenā ḥayru'l- umūr
- 3 Vaqt-i seher feryādımız^ç arşa çıkar efgānımız
Cürm-i ḥaṭādır kārımız yessir lenā ḥayru'l- umūr
- 4 Meftūnī^ç āciz bī-ğarīb luṭfundan itme bī-naşīb
Yā Ḥayy-i Mucīb yessir lenā ḥayre'l-umūr

Temmet

Mim

166

İlāhī

14'lü hece¹⁶⁸

- 1 Tehī şanman¹⁶⁹ siz bizi dost yüzün görüb geldim
Bāķī devlet¹⁷⁰-i rüzgār dost elin tutub¹⁷¹ geldim
- 2 Yeri göği yaratduñ^ç aşkla bünyād itd(t)üñ¹⁷²
Toprağa nazar idüb¹⁷³ aķıdub dere¹⁷⁴ geldim
- 3 Ādem oldum¹⁷⁵ bilmedim¹⁷⁶ nefsuñ boynun vurmadım
Yanılub buğda yidim cennetten¹⁷⁷ çıkub¹⁷⁸ geldim

¹⁶⁸ Şiirin aslı dörtlükler halindedir YED.

¹⁶⁹ Şanman: görmen YED.

¹⁷⁰ Devlet: devran YED.

¹⁷¹ Elin tutub: dostıla sürüpYE D.

¹⁷² İtdin: oldı YED.

¹⁷³ İdüp: kıldı YED

¹⁷⁴ Dere: durup YED.

¹⁷⁵ Oldum: olup YED.

¹⁷⁶ Bilmedin: turmadın YED.

¹⁷⁷ Cennetden: uçmak YED.

¹⁷⁸ Çıkıp: sürülüp YED.

- 4 Nūh oldum Tūfān için çok çalışdım¹⁷⁹ dīn için
Dinime dönmeyeni şuya garķ idüb geldim
- 5 Mūsā oldum Tūr aldım biñ bir kelime kıldım
‘Aşāyı yere urub ejderha olub geldim¹⁸⁰
Ve lehu
- 48a-1** 6 ‘İsā oldum kudretten bahāne bir ‘avretten
‘İnāyet irdi velī dirildüb geldim
- 7 Eyyüb oldum tenime cefā kıldım cānıma
Şıgındım¹⁸¹ Sübhānıma kırtlar toyurub geldim
- 8 Zekeryā olub kaçā varub kavaĝa¹⁸² düşdüüm
Kānım dört yana sacdım tenim biçdirüb¹⁸³ geldim
- 9 Muḥammed’i bir gice Ḥaḳḳ okudı Mi‘ rāc’a
Ser-te-ser yüce yüce¹⁸⁴ gökler seyredüb geldim
- 10 Bir çöb oldum basıldım Mañşürleyn āşıldım
Elim ile külümi göĝe şavurub geldim
- 11 Yalnız Sübhān idi peygamberler cān idi
Yūnus da pinhān idi şüret deĝişüb geldim
Temmet
Mim

48a-2¹⁸⁵

49 b-1/b-2/a-1/a-2¹⁸⁶

450b-1/b-2¹⁸⁷

¹⁷⁹ Çalışdım: dirişdimYE D.

¹⁸⁰ ‘Aşāyı yere urub ejderha olub geldim: Bu halayık bilsünler anda bulunup geldüm YED.

¹⁸¹ Sıgındım: Çaĝurdum D.

¹⁸² Kavaĝa: ağaca D.

¹⁸³ Biçdirüb: deldirüb D.

¹⁸⁴ Yüce yüce: uçdan uca D.

¹⁸⁵ Bu sayfa boş

¹⁸⁶ Bu sayfalar boş

¹⁸⁷ Bu sayfalar boş

50a-1

167

İlahî

11'li hece

- 1 Gice gündüz hayâlimde fikrimde
Tâ ezelden bismillâhım var benim
Hâkık'ıñ ismi ezberimde zikrimde
Tevhîdimde Allâh'ım var benim
- 2 Eğri oğ atarlar menzile varmaz
Kâlbî pâk olmayan bir yerde durmaz
Bîñ bir 'aybım görür yüzüme urmaz
Bîñbir adlı bir Allâh'ım var benim
- 3 İsmim Eşrefoğlı ben bir gedâyım
Dervîş Kâmil gerek halk-ı mülâyim
El göğüsde yüzüm yeredir dâ'im
Cümlesine eyvallâhım var benim
Temmet
Mim

168

İlahî

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Yâ Resûlullâh Hâbîb-i Hâlîk-ı yektâ toyi
Ber-güzîn-i zü'l-celâl ü pâk ü bî-hem-tâ toyi
- 2 Nâzenîn-i Hâzret-i Hâk şadr-i bedr-i kâinâ
Nûr-i çeşm-i enbiyâ çeşm-i çerâğ-ı mâ toyi
- 3 Der-şeb-i Mî' râc bûde Cibrîl an der-rikâb
Tâ nihâde ser-i nüh künbed-i hâdrâ toyi
Ve lehü
- 4 Serv-i bostân-ı risâlet nev-bahâr-ı ma' rifet
Gülbin-i bağ-ı şerî' at sünbül-i bâlâ toyi

50a-2

- 5 Yā Resūlallāh to dānī ümmetāned ‘ācizend
Reh-nümā-i ‘ācizānī bī-ser ü bī-pā toyi
- 6 Şems-i Tebrīzī ki dāret Na‘t-i Peygamber zeber
Mustafā vü müctebā-i Seyyid-i ā‘lā toyi
- Temmet
- Mim

169

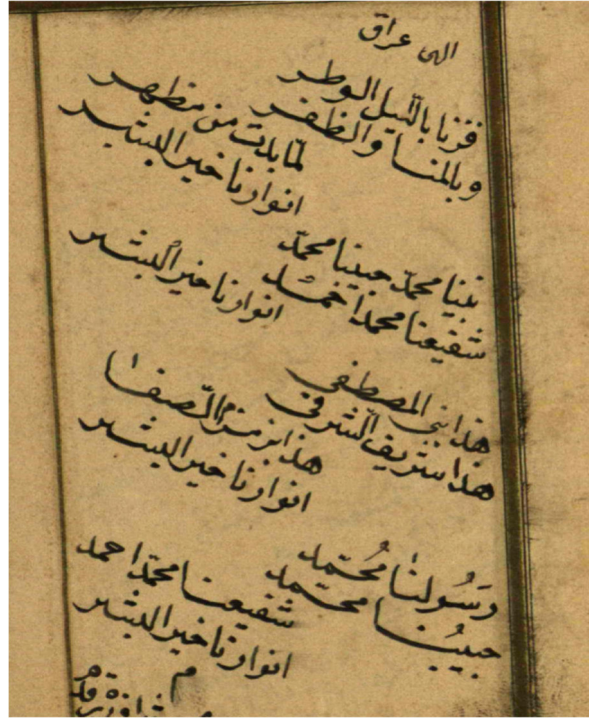
İlāhī

- Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ lātün/Fā‘ ilün
- 1 Tālib-i Hakk’uñ devāsız dert durur sermāyesi
Anuñçün āh u zār olur hemīn hem-sāyesi
- 2 ‘Āşıkuñ ma‘şūk yolunda derdi artdıkça müdām
Artar anuñ dem-be-dem aqrān içinde pāyesi
- 3 Tā‘ atüñ ihlāşa irmez ‘ilm ile a‘māl ile
‘İzzeti қо zilleti tüt oldur anuñ māyesi
- 4 ‘Arz-ı vāsi‘ ister iseñ kāmīlūñ gir kabzına
‘Arş-ı Kürsī’den geñişdür bir velīnūñ āyesi
- 5 ‘Ārifūñ gönlünü bilmez қandadır halk-ı cihān
Ol ki ‘Ankā’dır yire düşmez bil anuñ sāyesi
- 6 Kim ki ‘māzāga’l-başar’ sulţānınuñ tıflı ol
Mışrī’yā şol feyz-i aқdes nūr oldı dayesi
- Temmet
- Mim

170

51b-1

İlāhī ' Irāk

171

İlāhī

Fā' ilātün/ Fā' ilātün/ Fā' lātün/ Fā' ilün

- 1 Doğdı ol şadr-ı risālet başdı ' arş üzre qadem
Şaldı ol nūr-i nübüvvet pertevîn fevka 'l-ümem
- 2 Gelmesezdüñ ' āleme halk olunmazdı cihān
Dostluğuna yaradıldı ey Nebiyy-i muhterem
- 3 Çalınub şabl-ı beşāret geldi şāh enbiyā
Gulğule tıldı cihāna kındı ol şāhib-i ' ālem
- 4 Yā Resūlallāh şefā' at kıl Niyāzī mücrime
Şol zaman kim baş açık yalın ayak kân ağılıyam

Temmet

Mim

51b-2

172

İlahî

16'lı hece

- 1 Mevlâ'm senüñ ' aşklarunñ devrân iderler Hû ile
Yolundaki şādıklarunñ cevlan iderler Hû ile
- 2 ' Aşkuñ şarabından içüb fānī ' alāyıkdan geçüb
Vaşluñ hevāsından uçub seyrān iderler Hû ile
- 3 Güller dutar elde varağ bülbüller oğurlar sebağ
Her şeyde görüb nūr-i Hağğ iz' ān iderler Hû ile
- 4 Gör bülbülünñ sevdāsını gül şevkine gāvğāsını
Açub gönüller pāsını ḥandān iderler Hû ile
- 5 Ğayrı Hüdāyī meyli kes Allāh yeter bākī heves
Zikrini beni Hağğ'unñ her nefes ' ilān iderler Hû ile
Temmet
Mim

173

14'lü Hece

- 1 Benim ol ' aşğ baħrisi deñizler ḥayrān baña
Deryā benim kaṭremdir ' arş oldu seyrān baña
- 2 Çün dosta gider yolum mülke irişdi elim
Hağğ'dan söyler bu dilim ne kul ne sulṭān baña
- 3 Çün doğdı ol Muştafā ' ālem oldu pür-şafā
Ol kıldı Hağğ'a vefā andandır iḥsān baña
- 4 Şeri' at ehli ırağ iremez bu menzile
Ben kuş dilünñ bilirüm söyler Süleymān baña
Ve lehü
- 5 Kāf tağı zerrem değil ay-i güneşdir baña kul
Aşlım Hağğ'dır şek değil mürşiddir Qur'ān baña

51a-1

- 6 Yūnus bu halk içinde eksiklüğüñ Haqq bilür
Dīvāne olmuş çağırur dervişlik bühtān baña
Temmet
Mim

174

10'lü Hece

- 1 'Aşkuñla yandır sultānım Allāh
Şevküñle döndür hünkārım Allāh
2 Sensin ilāhım püşt ü penāhım
'Afv it günāhım hünkārım Allāh
3 Dil cezb oluna vuslāt yoluna
Lā-hot iline hünkārım Allāh
4 Eyler Zekāyī hamd ü senāyı
Dā'im du'āyı sultānım Allāh
Temmet
Mim

51a-2¹⁸⁸52b-1/b-2¹⁸⁹

175

14'lü hece

52a-1

- 1 Yoğ iken vār eyledi 'arz-ı dīdār eyledi
Resül'e yār eyledi şükür elḥamdulillāh
2 Gönderdi toğrı yola kullar kulluk eyleye
Haqq bize kulüm diye şükür elḥamdulillāh
3 Hārc idelim vārımız kurbān olsun cānımız
Kur'an'dır imāmımız şükür elḥamdulillāh

¹⁸⁸ Bu sayfa Boş

¹⁸⁹ Bu sayfalar boş

- 4 Ol ḥabībün yārları cennetdir cānları
Severiz biz anları şükür elḥamdulillāh
- 5 Muḥammed ḳadem başdı şefi^c olmaḳdır ḳaşdı
Ḥaḳḳ'ıñ sevgili dostı şükür elḥamdulillāh
- 6 Baḡdādī'nüñ bu sözi ḳabül eyle niyāzı
Dergāhā sür yüzünü şükür elḥamdulillāh
- 53b¹⁹⁰ 7 Allāh bize luḡf itdi şükür elḥamdulillāh
Ni^c metine ḡarḳ itdi şükür elḥamdulillāh
- 8 Yiyelim ni^c metini ānalım ḥāzretini
Umarız raḥmetini şükür elḥamdulillāh
- 9 Muḥammed ḳadem başdı şefi^c olmaḳdır ḳaşdı
Ḥaḳḳ'ıñ sevgili dostı şükür elḥamdulillāh
- 10 Baḡdādī'nüñ bu sözün ḳabül eyle niyāzıñ
Dergāha sürdi yüzün şükür elḥamdulillāh

53a-1/a-2¹⁹¹

54b-1/b-2¹⁹²

176

54a-1

İlāhī

Fā^c ilātün/ Fā^c ilātün/ Fā^c ilātün/Fa^c ilün

- 1 Gülşen ü vaḥdetd dā'im rüz-ı şebdir bülbülī
İrgürür eflāke feryād ü fiḡān ü ḡulgulī
Himmetim bu cān-ı dilden açıla vaḥdet ḡülī
Sünbülī'yem Sünbülī'yem Sünbülī'yem Sünbülī
- 2 Astān-ı sünbüle sürdüm yüzimi nice dem
Ḡāh yaş aḳıtdı çeşm ḡāh yaş yirine dem
Dilde tekrār eylerim bu mışra^c ı ben dem-be-dem
Sünbülī'yem Sünbülī'yem Sünbülī'yem Sünbülī

¹⁹⁰ Bu sayfa tek sütundan oluşuyor

¹⁹¹ Bu sayfalar boş

¹⁹² Bu sayfalar boş

- 3 Sünbülî Ya' kûb Merkez hem daği şeyhim Hâsen
 'Adlîyâ boynıma taqdılar benim bir hoş resen
 Silsileñ kime irer deyü sorar iseñ baña
 Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî

177

Fâ' ilâtün/ Fâ' ilâtün/Fa' ilün

- 1 Şöyle kim bî-dîl ü bî-cân olmuşam
 Kendi ahvâlime hayrân olmuşam
 2 Gâh beni ben bilmesem kim kıandeyem
 Gâh cem' ü gâh perîşân olmuşam

Der-Kenar

- 3 Eşrefoğlu Rûmî'yem ben kim bugün
 Keşret-i vaḥdetde yeksân olmuşam
 Temmet
 Mim

178

İlâhî

10'lu hece

54a-2

- 1 N'oldu bu gönlüm n'oldu bu gönlüm
 Derd-ü gam ile tıldu bu gönlüm
 Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
 Yanmada dermân buldu bu gönlüm
 2 El-fakru fahrî el-fakru fahrî
 Dımedi mi ol 'âlemler fahrî
 Fahrîñi zıkr it fahrîñi zıkr it
 Fakr ü fenâda buldı bu gönlüm

3 Sevād-ı ā' zam sevād-ı ā' zam
 Belki olubdur ' arş-ı mu' azzam
 Mesken-i cānān mesken-i cānān
 Balsa ' aceb mi şimdi bu gönülüm

4 Gerçi ki yandı gerçeğe yandı
 Rengine ' aşkuñ cümle boyandı
 Kendi de buldı kendi de buldı
 Maḥlabını hoş buldı gönülüm

5 Bayramī imdi Bayramī imdi
 Bayram idersin yār ile şimdi
 Ve lehü

179

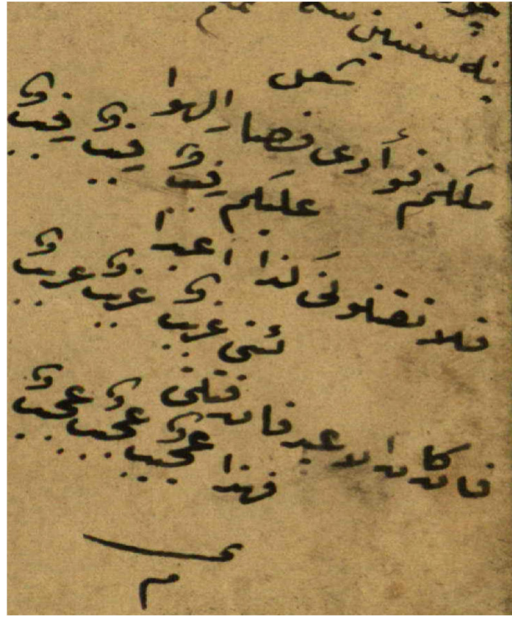
İlāhī Nevā

55b-1

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün
 1 Dil ü cān hiç qarār itmez tecellī eyle yā Allāh
 İşiğünden firār itmez tecellī eyle yā Allāh
 2 Cemālūñ fikrine düşdüm İlāhī gayriden geçdim
 Kanad açub saña uçdum tecellī eyle yā Allāh
 3 N'ider ' aşık hayālātı n'ider ma' şük maḥālātı
 Cemālinden münācātı tecellī eyle yā Allāh
 4 Çün ' aşıkdır saña Ya' kūb yüzün göster eyā maḥbūb
 Yine sensin saña maḥlūb tecellī eyle yā Allāh
 Temmet
 Mim

180

Şuğl

181

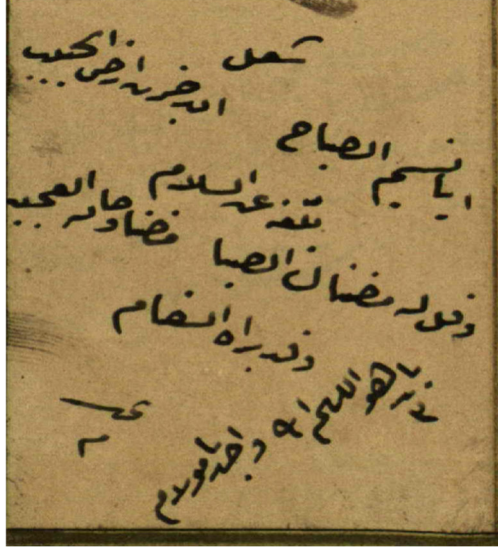
55b-2

10'lu hece

- 1 Vaqt-i seherde açılır perde
Düştüğüm yerde dermân sendendir ihsân sendendir
 - 2 Düşmüşüm kaldır mihnetim oldur
Ağlarım güldür dermân sendendir ihsân sendendir
 - 3 Dervîş Himmet çâre vaşlına
Derd-i firqat dermânı sendendir ihsân sendendir
- Temmet
Mim

182

Şuğl

183

55a-1

7'li hece¹⁹³

- 1 Cennetten çıktı bir Ādem
Dünyāya başdı qadem
Bunu dir bir ādem
“Lā ilāhe illallāh”
- 2 Kitāblarda yazılıdur
Gönüllerde gizlidür
Söylenecek söz budur
“Lā ilāhe illallāh”
- 3 Yūnus da bunu didi
Yana ciğerim didi
Rabbüñ güzel adı
“Lā ilāhe illallāh”
Temmet
Mim

¹⁹³ Vezin mısralarda değişiklik göstermektedir.

184

56b-1

İlahî

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Nūr-i fahr-i 'āleme bir zerre olmaz āftāb
La' l-i nābından nümüne gevher-i yektāda tāb
- 2 Pāyine yüz sürmeğe müştāk ola 'arş-ı berīn
Var kıyās it kimdir ol peygamber-i 'ālī-cenāb
- 3 Āsitānuñ rif' atunñ dā'im melekler hıfz ider
Sidreden teşrīfine peyk-i celīl eyler şitāb
- 4 Hāmdülillāh ravza-i pākūñ ziyāret ideli
Oldı ey Naqşī derūnum mülküne çok fetḥ-i bāb

56b-2/a-1/a-2 ¹⁹⁴57b-1/b-2 ¹⁹⁵

185

57a-1

Na' t-ı Şerīf

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Vücūduñ mazhar-ı sırr-ı ezeldir yā Resūlallāh
Dilūñ mir' at-ı nūr-ı lem-yezeldir yā Resūlallāh
- 2 Seni Hāḫḫ nūr-ı zātından yaratdı ḥubb-ı zātıyla
Anuñ'çün zāt-ı pākūñ bī-bedeldir yā Resūlallāh
- 3 Cihāna gerçi teşrīfūñ sa' ādetle mu' aḥḥardır
Velikin bā' iş-i ḥalḫ oldur yā Resūlallāh
- 4 Sezāvār-ı şefā' at olmaz ise rüz-ı maḥşerde
Zekāyī oda yanmaḫ muḥtemeldir yā Resūlallāh
Temmet
Mim

¹⁹⁴ Bu sayfalar boş¹⁹⁵ Bu sayfalar boş

186

İlahî

11'li hece

1 Gel berü haber vireyim haber şorarsan
Bugünüñ yarına şalub yürime
Bazārgānisin bunda sermāyeñ bozuğ
Aşlını ziyāne şalub yürime

2 Gerçek ' aşık iseñ Mevlā yoluna
Şaķınub uyma nefsüñ eline
Var imdi yapuş mürşid eline
' Abeş yere varub görüb yürime

3 İrci-i hıttābuñ tıyur cānına
Mevlīnūñ zikrini alsun eline
Ve lehü

57a-2

Sen taleb ol velilerüñ yolına

4 Şeyh İlyās'a çāresizlikdir öğüt
Kahr ü luftuna gelür ' aşk ile yut
Eyülerden budur saña öğüt
Şaķın şikāyet idersen yürüme
Temmet
Mim

187

İlahî

14'lü Hece

1 Nice bir beslersin¹⁹⁶ sen bu kıdd-i kāmēti
Düşdüñ dünyā zevķine unutduñ kıyāmēti
2 Toprağdan yaratıldıñ yine toprağdır yerin
Toprağ olan kişiler n'ider bu ' alāmēti

¹⁹⁶ Beslersin: besleyesin Yunus Emre Divanı

- 3 Dervîş kazan ye yedir bir gönül ele getür
Yüz ka‘be’den yeğdir¹⁹⁷ bir gönül¹⁹⁸ ‘imâreti
- 4 Kerâmetim var deyü halka sâlûsluk satan
Nefsüñ müslümân itsin var ise kerâmeti
- 5 Nefsüñ müslümân iden Hakk yola toğrı giden
Yarın aña olısar Muhammed şefâ‘ ati
- 6 Yünus Emre’m¹⁹⁹ sen daği gerçeklerden olıgör
Gerçek irenler imiş cümleñüñ ziyâreti
Temmet
Mim

58b-1

188

İlâhî Şehnâz

11’li hece

- 1 Yürük değirmenler gibi dönerler
El ele virmişler Hakk’a giderler
Gönül ka‘be’sini tavâf iderler
Muhammed’üñ kösi çalınur bunda
Ol sürürüñ demi sürülür bunda
- 2 Semâda melekler kanad açarlar
Hakk’uñ rahmetini halka saçarlar
Birisi klāvuz dostu uçarlar
Muhammed’üñ kösi çalınur bunda
Ol sürürüñ demi sürülür bunda

¹⁹⁷ Yeğdür: yiğrekdür YED.

¹⁹⁸ Bir gönül: cümleñin D.

¹⁹⁹ Emre’m: imdi YED

- 3 Dervîş Yūnus ider ne oldı baña
 ˆ Aşkuñ muḥabbeti dokunur cāna
 ˆ Aklıñı bāşına götür divāne
 Muḥammed'üñ kösi çalınur bunda
 Ol sürürüñ demi sürilür bunda
 Temmet
 Mim

58b-2

189

- Fāˆ ilātün/Fāˆ ilātün/ Fāˆ ilātün/Fāˆ ilün
 1 Şād ider ğamġin dili Allāh bir yüzden daḡı
 Fetḡ ider her müşkili Allāh bir yüzden daḡı
 2 Çekme ğam zulmet görünse saña her yüzden eġer
 ˆ Arz ider nūr-i celi Allāh bir yüzden daḡı
 3 Her kime kim ˆ arz-ı maṭlab eyledüm itdi diriġ
 Virdi maḡşūdum velī Allāh bir yüzden daḡı
 4 Nev-be-nev derkārdur ˆ ālem Sezāyī sırıra baġ
 Her işüñ işler velī Allāh bir yüzden daḡı
 Temmet
 Mim

58a-1/a-2 ²⁰⁰59b-1/b-2²⁰¹

59a-1

190

İlāhī

- Mefˆ ülü/ Mefāˆ ilün/ Mefˆ ülü/ Mefāˆ ilün
 1 Derd-i Ḥaḡḡ'a ṭālib ol dermāne irem dirseñ
 Miḡnetlere rāġıb ol āsāna irem dirseñ
 2 ˆ Aşġ yolu belālıdır her kārı cefālıdır
 Cānından ümīdüñ kes cānāna irem dirseñ
 3 Şabretmede Eyyüb ol ğam çekmede Yāˆ kûb ol
 Yūsuf gibi maḡbûb ol Kenˆ ān'a irem dirseñ

²⁰⁰ Bu sayfalar boş²⁰¹ Bu sayfalar boş

- 4 Terk it urı dā' vāyı hem ' ucb ile riyāyı
Mıřrī o o sevdāyı Sūbhān'a irem dirseñ
Temmet
Mim

59a-2

191

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Benim maşūdum ' ālemde deęildir lākin illā Hū
Bu benim derdime dermān deęildir lākin illā Hū
2 Ānuñ naş-ı ayālinden cihān bir zerre olmuşdur
Naar itsem o zerreye gōrүнmez lākin illā Hū
3 Ey Hūdāyī eęer idrā iderseñ fānī dūnyāyı
Bu sōzün sırrına kimse iremez lākin illā Hū
Temmet
Mim

60b-1/b-2²⁰²

192

60a-1

İlāhī

- 1 'Auñla cānım bendedir bende
Dil ā sulānım sendedir sende
Amān Allāh'ım bende ıl bende
2 Baña ey Mālik itdięüñ iyilik
Bilirüm kemlik bendedir bende
Amān Allāh'ım bende ıl bende
3 'Āı-zārım dā'im ağlarım
Baña ol yārim andedir ande
Amān Allāh'ım bende ıl bende

²⁰² Bu sayfalar boş

4 Bildim ol h azır  albime n azır
Bilmezem h atır  andadır  anda
Am n All h'ım bende  ıl bende

5 Sa na ke f olsa Semme vechull h
 anda bakarsam andadır anda
Am n All h'ım bende  ıl bende

6 N r  ol  adık 'a k ile yanık
D 'im 'a k zindedir zinde
Am n All h'ım bende  ıl bende
Temmet
Mim

60a-2 ²⁰³

193

61b-1

 l h 

10'lu Hece

1  steyen y rin h k ider v rın
Bulsa dild rın  a lar esr rın
2 Ba mayan c na irdi c n na
Girdi meyd na terk id b ' rın
3 ' rif ol ey dil ola g r k mil
Ben diyen g f l utanur yarın
4 'A k ile dolan arayub bulan
Nefsini bile  bildi G ff r'ın
5 Gel H d y 'den al h ber irken
H k 'ı isteyen  oysun ink rın
Temmet
Mim

²⁰³ Bu sayfa bo 

194

- Mefâ' ilün/Mefâ' ilün/Mefâ' ilün/Mefâ' ilün
- 1 Tecellî cemâl ister gönül eğlenmez eğlenmez
Tesellî-i vişâl ister gönül eğlenmez eğlenmez
- 2 Ne hâlvetde ne vahdetde²⁰⁴ ne zilletde ne keşretde
Gönül bir özge sevdâda gönül eğlenmez eğlenmez²⁰⁵
- 3 Sivâ şavmını kim tutdı 'ıyd ü vişâle ol yetdi
Cemâlün vaşfuñ işitdi gönül eğlenmez eğlenmez
- 4 Eğer dünyâ eğer 'uqbâ vişâlsiz bir qurı sevdâ
Hüdâyî ne itsün Mevlâ gönül eğlenmez eğlenmez
- Temmet
- Mim

61b-2

195

- Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün
- 1 Sırr-ı Aḥmed sendedir izhâr için gel mürşide
Sensin ol dürr-i yetim i' lân için gel mürşide
- 2 Tâc-ı Âdem sendedir hem sırr-ı Havvâ sendedir
Kâmil insân nuṭkunı bilmek için gel mürşide
- 3 Baḥr-ı 'ırfân mevcine şal bu vücudun zevrâkını
Mecmâü 'l-baḥreyni sen bulmaḡ için gel mürşide
- 4 Leyle-i Mi' râc remzün fehm itdirirsün ey ḥâce
Sen meşânî sırrını tuymaḡ için gel mürşide
- 5 Ey Naşûḫî sırr-ı 'ırfân sırrını keşf eyleme
Rütbe-i ḥayvân u insî fark için gel mürşide

61a-1/a-2²⁰⁶

²⁰⁴ Vahdetd(t)e: celvette Aziz Mahmut Hüdayi Divanı

²⁰⁵ Gönül bir özge sevdâda gönül eğlenmez eğlenmez: Ne Tûbâ'da ne Cennet'de gönül eğlenmez eğlenmez a.e.

²⁰⁶ Bu sayfalar boş

196

62b-1

10'lu Hece

- 1 'Aşğ bāzırgānı sermāye cānı
Bahādur gördüm cāna kıyānı
- 2 Vallāh²⁰⁷ bahādur cān terkīn uran
Kılıç mı keser Allāh²⁰⁸ diyeni
- 3 Tiz çıkarırlar fevka 'l- 'alāya
Şol Ğaysi²⁰⁹ gibi dünyā koyanı
- 4 Tiz indirürler tahte 's-sarāya
Şol Ğārūn gibi dünyā seveni²¹⁰
- 5 'İlmim var deyü sen mağrūr olma
Merdūd iderler mağrūr olanı
- 6 Ğallac-ı Manşūr ol²¹¹ benim didi
Oda yakarlar işitdin ānı
- 7 'İlmim var dime zinhār ey ğāfil²¹²
Ğaqq kabūl eyler kefen şoyanı
- 8 Aṭlāsı koydı palāsı giydi
İbrāhim Edhem sırdan duyanı
- 9 Herkesi bir gör kemteri ir gör
Ğāfil çağlama pālāsı giyeni
- 10 Yūnus sen zinhār gördüm dime kim
Oda yaqarlar gördüm diyeni
Temmet
Mim

197

62b-2

İlāhī

Fā' ilātün/ Fā' ilātün/ Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Cümle 'ālem āşınā arada ben bī-ğāneyim
Her işim ağıyar ile gör kim 'aceb dīvāneyim

²⁰⁷ Vallāh: Zihī YED.

²⁰⁸ Allāh:Himmet a.e.

²⁰⁹ Şol Ğaysi: Bil 'İsā a.e.

²¹⁰ Seveni:kovanı a.e.

²¹¹ Ğallac-ı Manşūr ol: Çün Mansūr gördi a.e.

²¹² 'İlmim var dime zinhār ey ğāfil: 'İlm ü 'amele olmagıl mağrur a.e.

- 2 Teşneyim zulmetde kaldım āb ü hayvān isterim
Girmedin deryā-yı ‘ aşka t̄alib-i dūrdāneyim
- 3 Bilmeyüb ta‘ mīr-i cism itdim velī kalbim h̄arāb
Almadım²¹³ mi‘ mār-ı ‘ ālem kı̄l nazār virāneyim
- 4 Zāt-ı muṭlaḳ çünki yüz gösterdi kaydı n’eyler
Ġayra ger dil kayd idem h̄ükm eyle kim puthāneyim
- 5 Mey-furūş oldum şalādır ehl-i ‘ aşka Şemsiyā
Bizdedir h̄amr-ı ezel gelsün gelen meyhāneyim
- Temmet
Mim

198

- Müstef ilün/Müstef ilün/Müstef ilün/ Müstef ilün
- 1 Yā Rabbi ‘ aşkuñ vir baña hū diyeyüm döne döne
‘ Āşık olayum ben saña hū diyeyüm döne döne
- 2 Cāhe düşdüm Yūnus gibi derde düşdüm Eyyüb gibi
Ağlayayum Ya‘ Kūb gibi hū diyeyüm döne döne
- 3 Çoma hiç benliġüm bende varlıġum yok eyle sende
Seni görüb her mekānda hū diyeyüm döne döne
- 4 Seyyid Nizāmoġlı kuldur gerek öldür gerek güldür
‘ Aşkuñla gönümü t̄oldur hū diyeyim döne döne
- Temmet
Mim

199

62a-1

İlāhī

- Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/
- 1 Yā Rabb nūruñ haḳḳ’ı çün ayırma ‘ aşkundan beni
Cennāt-ı hūruñ haḳḳ’ı çün ayırma ‘ aşkundan beni
- 2 Rūḫ-ı Resūlullāh için sırr-ı veliyyūlullāh için
Allāh için Allāh için ayırma ‘ aşkundan beni
- 3 Āhım göge olsun direk sen ol hemān gönümde tek
Ne o gerek ne bu gerek ayırma ‘ aşkundan beni

²¹³ Almadım: hey meded SND.

- 4 Gözümdeki sensin göreñ gönümdeki sensin devrân
Sensin alan sensin vereñ ayırma ‘aşkıundan beni
- 5 Seyyid Nizāmođlı’nuñ maqşūdudur didār anuñ
Dür itme vaşlından senüñ ayırma ‘aşkıundan beni
- Temmet
- Mim

200

- Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün
- 1 Cümle hüccāc ile giydik yine iħrām-ı ‘abā
Kıble’ye toğrı yöneldik gideriz misl-i şabā
İrişüb gördük bürünmüş bir siyah aţlās kabā
Kara tonlı Ka‘ betullāh merħabā yā merhabā
- 2 Çağrışub lebbeyk diriz yā Rabbenā fermān senüñ
İsteyü geldim kapuña luţfla iħsān senüñ
Cānımız olsun vişālüñ ‘ıydına kurbān senüñ
Kara tonlı Ka‘ betullāh merħabā yā merhabā
- 3 Bađladıķ çün kim ‘Arafāt üzre hüccāc ile şāf
Dilimizde “yā İlāhe neccinā mim māneħāf”
Döküben gözyaşlarını ideriz seni tavāf
Kara tonlı Ka‘ betullāh merħabā yā merhabā
- 4 Şuşamışım āb-ı zemzemden şikāyet idesin
Merve haqqıçün şafā ile ħimmet idesin
Umarım yarın Kuloğlı’na şefā‘ at idesin
Kara tonlı Ka‘ betullāh merħabā yā merhabā
- Temmet
- Mim

63b-1

201

8'li hece

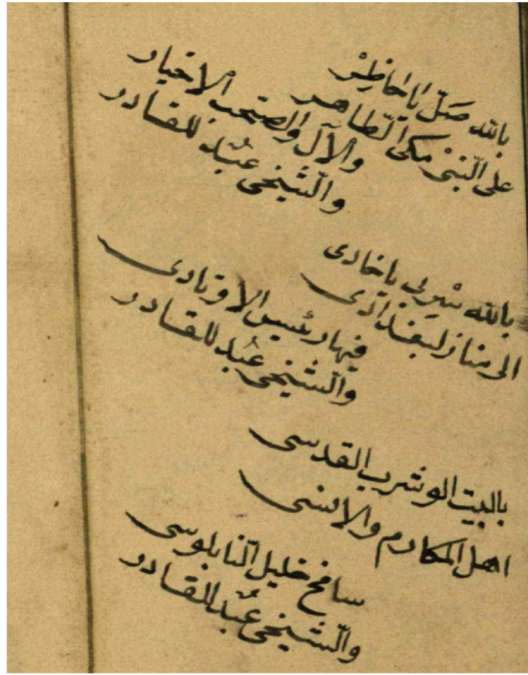
- 1 Sivādan albiñi pāk it
Göñül mir'āt-ı Raḥmān'dır
Şafādan sīneñi āk it
Göñül mir'āt-ı Raḥmān'dır
- 2 Bu 'ālem nüshā-i suġrā nedir bilmem
Çekilmiş tuġra-i ġarrā
Göñül mir'āt-ı Raḥmān'dır
- 3 Sürersen 'māsivallāh'ı
Bulursun Ḥaḫḫ'ı billāllāh
Ṭaleb kıl 'vech-i lillah'ı
Göñül mir'atı Raḥmān'dır
- 4 Gel ey Himmet şikār eyle
Göñülden özge kār eyle
Bu sırrı āşikār eyle
Göñül mir'āt-ı Raḥmān'dır

63b-2 ²¹⁴

²¹⁴ Bu syfa boş

63a-1

202

63a-2

203

- Müstef' ilün/Müstef' ilün/Müstef' ilün/Müstef' ilün
- 1 Mülk-i beḳādan gelmişem fānī cihānı n'eylerem
Ben dost cemālūñ görmüşem ḥūr-i cinānı n'eylerem
 - 2 Vaḥdet meyyinūñ cür'asuñ ma' şük elinden içmişem
Ben dost ḳoḳusun almışım misk-i taṭārı n'eylerim
 - 3 'İsā gibi dünyāyı ḳoyub gökleri seyrān eylerem
Mūsā-yı dīdār olmuşam ben "len terānī" n'eylerem
 - 4 Eyyüb'leyin şol²¹⁵ ma' şūḳuñ cevrine taḥammül eylerim
Cercīs gibi²¹⁶ Ḥaḳḳ yoluna çıkmayan cānı n'eylerem
 - 5 İbrāhim'em Cebrāil'e hiç iḥtiyācum ḳalmadı
Muḥammed'im dosta gidem ben tercemānı n'eylerem
 - 6 İsmā' il'em Ḥaḳḳ yoluna cānımı ḳurbān eylerem
Çünki bu cān ḳurbān saña ben ḳoç ḳurbān neylerem

²¹⁵ Şol: bu kelime divanda yok AYD

²¹⁶ Leyn:gibi a.e.

- 7 ‘Aşık Yūnus ma‘ şūkuña vuşlat bulunca mest olur
Ben şīşeyi çaldum ʔaşa ‘ār u nāmūşı neyelerem
Temmet
Mim

204

- 1 Gelüb bu tekke-i ‘aşka sorarlarsa bu dervīş ne
Zararsızca bir ādemdi de ne dir isen di

205

64b-1

Na‘t-ı Şerīf

Fā‘ lātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün

- 1 Ey Resūl-i Hāzret-i Hāḡ vey Hābīb-i Kībriyā
Ey ziyā-yı ‘ayn-ı ‘ālem vey imām-ı enbiyā
2 Yek piyāle mey bī-dih ey sāḡi-yi bezm-i elest
Ber-men-i miskin naḡar kon ey sirāc-i pūr-ziyā
3 Derd ü ‘ālem hem-nişin ez-çār-ı yār Ebū Bekr
Hem ‘Ömer ‘Osmān ḡaydar menba‘ -i cevr-i seḡā
4 ‘Andelībem na‘t güyem künc-i baḡ-ı ḡüsn-i to
Muntazar bodem be-ḡāyet ḡükm-i fermān-ı şoma
5 Merḡamet kon ḡāk-i pāyet rüy-ı monlā rüz-ı şeb
Aḡmed ü Maḡmūd Ebū’l-Kāsım Muḡammed Muşḡafā
Temmet
Mim

206

Na‘t-ı Şerīf

Mefā‘ ülün/Mefā‘ ülün/Fe‘ ülün

- 1 Olar kim bende-i ḡāşş-ı Hūdā’dur
Muḡibb-i ḡāndān Muşḡafā’dur
2 Hāḡiḡat-i ḡa‘ besinüñ ḡible-ḡāhı
İmām-i pişḡüvāmız Murtaḡā’dur
3 Ol iki ḡurretü ’l-‘aynuñ anası
Yaḡın bil Faḡmā Hāyri’-n-Nisā’dur

4 Muḥammed bâş ü Ca' fer ü Kâzım
İmâm-ı heştem ' Ali Mūsā Rızâ'dur
Ve lehü

Der-Kenar

5 Taķı vü nâķı şâh ' askerî hem
Muḥammed mihr-i şâh-ı evliyâdır
6 Teberrâ kılmayana yok tevellâ
Teberrâsız tevellâlar ḥaṭâdır

64b-2

7 Ḥüsn-i sultân şâh-ı ehl-i cennet
Ḥüseyn-i şâh-ı şehîd-i Kerbelâ'dur
8 O ķülfet-i ḥumâr ü hün ü ḥürme
Olar kim düşmen âli ' ayâdur
9 Teberrâ kııl ayâ monlâ rümî
Teberrâ kıılmayanlar belâdur
Temmet
Mim

207

Müstef ilün/Müstef ilün/Müstef ilün/Müstef ilün

1 Ey ' aşıkân ey ' aşıkân men cân-ı cânân yâftem
Ey şâdıķân ey şâdıķân men nür-ı imân yâftem
2 Ey ğâfilân ey ğâfilân der-ḥazret-i şem' -i Hüdâ
Bî-ateş ü bî-meş' ale ķandîl-i raḥşân yâftem
3 Ey ' âşiyân ey ' âşiyân ez-ḥazret-i pāk-i velî
Hem ķâbil ' izzet şodem hem nür-ı ' irfân yâftem
4 Ey münkirân ey münkirân Ḥaķķ'a ki men ez-cân dil
Ta bende-i ḥaydar şodem mülk-i Süleymân yâftem
Ve lehü

64a-1

5 Ser nemi-Muştafâ dared ' aliyyü'l-Murtażâ
Ez-devletü'l-' abâ imân iḥsân yâftem
6 Kūyet be-men an müdde' i urdı be-kof
Dil yâftem dil yâftem cân yâftem cân yâftem
Temmet
Mim

208

Na't-ı Şerif

Mef' ulü/Fā' ilātü/Mefā' ilü/Fā' ilün

- 1 Ey dil beya ki 'ıyd-ı vişāl-ı Muḥammed-est
Rūşen cemāl ze-nūr-ı cemāl-i Muḥammed-est
- 2 İmrüz güher kücā ger nişan-ı to-st ü zevk şevķ
Eşer ü fażl-ı vücūd kemāl-i Muḥammed-est
- 3 Der-her varak kim mī-nigerd ze-kelām-ı Hāķķ
Ta' rīf-i ḥubi-i ḥaṭṭ ü cā Muḥammed-est
- 4 Māh-ı to yeki 'ālemyān ḥırmened ez-o
'Aksi-i ze-ebrū-yı çü hilāl-i Muḥammed-est
Ve lehü

Der-Kenar

- 5 Şemsiyā saḥn ze-na't nemi-göge kār-ı to
Meddāḥ-ı Muhāmmedu 'l-Muḥammed-est
Temmet
Mim

209

Na't-ı Şerif

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Olursa devletim hem-dem kılırsa ṭālī'üm yārī
Vişāle deġişirim hicri saña Hāķ ırgüre yārī
- 2 Hezerān dürlü şehvetden ṭam' kes yār istersen
Özünden ürküdür yārī nazār kim olmuş 'ārı
- 3 Saña ol dost içün düşmen cefā itse taḥammül kııl
Geleñ din erine 'āşık gerek hoş göre her ḥārı
- 4 Budur ḥālīm görürseniz eġer zāhir eġer yā bāṭın
Bezıme çün ḥarīf oldun çıkar ḥāṭırdan inkārı
- 5 Muḥabbetsüz cān içre ki cāndan dāḥi nāzıkdir
Bulunmaz dünyāda mahrem-i şākīn fāş itme esrarı

64a-2

- 6 ‘ Aceb haddince Mevlānā sözüñ Türkçe’ye nazm eyle
 Kelāmından olur ma‘ lūm kişinūñ kendi miqdārı
 Temmet
 Mim

65b-1

210

- Mef‘ ülü/ Mefā‘ ilü/ Mefā‘ ilü/ Fe‘ ülün
- 1 Yā Rabb beni dūr eyleme evlād-ı ‘ Alī’den
 Kim bendesiyüm ben bunlaruñ kālū belī’den
- 2 Dönmem bu sözümden²¹⁷ ger hāricīler bāşımı kesse
 Sīnemde muḥabbetleri vardır ezelīden
- 3 Cān ü dil ile bende olur āl-i Resūl’e
 Her kime ‘ ināyet nazarı irse ‘ alīden²¹⁸
- 4 Ā‘ mā idi bu dīdelerim oldı çü bīnā
 Hāk-i resīdelerim²¹⁹ ‘ aynüm süreliden
- 5 Çün buldı ḥayāt-ı ezeli bunda²²⁰ Seyfī
 Cānımı fedā bāşını top eyleyeliden
 Temmet
 Mim

65b-2

211

Naṭ-ı şerīf

- Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün
- 1 Şerm-sār itme Ḥudāyā rüz-ı maḥşerde beni
 Hürmetine Ḥātem’üñ yandırma dūzaḥda beni
 Mu‘ terīfim ben günāhıma muḥırrim cürmüme
 Enbiyā vü mürselīn içre ḥacīl itme beni
- 2 Ümmī Aḥmed’e bize ‘ āşī-i mücrim ḳul mı var
 Müsteḥaḳ ... bizden aḥsen ferd mi var
 Señ ‘ ināyet itmez iseñ hiç bize raḥat mı var
 Enbiyā vü mürselīn içre ḥacīl itme beni

²¹⁷ Bu sözümden: Divanda yok D.

²¹⁸ ‘ alden: veliden D.

²¹⁹ Residelerim: reh-i seyyidlere D.

²²⁰ Bunda: bunlara D.

- 3 Şimdilik İqbālīyā taldım ‘ amīk-i hayrete
İlāhī destimi al yā Rab düşürme ğurbete
Diler iseñ koy caḥīme diler iseñ cennete
Enbiyā vü mürselīn içre hacīl itme beni

65a-1 ²²¹

212

65a-2

- Fā’ ilātün/Fā’ ilātün/Fā’ ilātün/Fā’ ilün
- 1 Mazḥar-ı zāt-ı İlāhī Muştafā’dır sevdiğim
Çār yār-ı hayr-ı aşḥāb Murtażā’dır sevdiğim
- 2 Ya’nī tuğyān tīrine oldı hedef aşḥāb-ı dīn
Āl-ı Yasīn mazḥar-ı faḫr u fenādır sevdiğim
- 3 Faḫr-ı ‘ālem maḥremi hem ümmehāt-ı mū’mīnin
Ṭan-ı merdān-ı zamān mübtelādır sevdiğim
- 4 ‘Ayn-ı imān ‘ilm ü ‘irfān hem ṭarīk-i müstaḫīm
Cānla Āl-ı Resūl’a iḫtidādır sevdiğim
- 5 Nesl-i pāk-ı Muştafā’dır hem ḫamu şāḥib-zamān
Şāhidim “Lema vü yesna hel ena”dır sevdiğim
- 6 Nūr-ı ḫazret ‘ilm-i ḫikmet bunlara olmuş libās
Her ferdden muḫtedādır mültecādır sevdiğim
- 7 Seyyid Şa’bān menbā’-ı nesīm-i seyr
Ḳurretü’l-‘ayn-ı Rusūlü’l-Kibriyā’dır sevdiğim
Temmet
Mim

²²¹ Bu sayfa boş

213

66b-1

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Nice tavşif eyleyim ol ḥānedān-ı serveri
Sürme-i çeşmimdir ancak anlarıñ ḥāk-ı deri
Söyle ikrār itmişim ki dönmezem aşlā geri
Yüzseler cümle vücūdım kalmasa tende deri
Dönmezem bāb-ı 'Alī'den Ḥaydarīyem Ḥaydarī
- 2 Ḥāk-ı pāyı 'ālī-i evlād-ı Resül-ı müctebā
Āftābıñ nūr iderler buldılar zevk ü şafā
Şübhesiz pīrdir ancak müşfi'-i rüz-ı cezā
Dönmezem bāb-ı 'Alī'den Ḥaydarīyem Ḥaydarī
- 3 'Aqla geldikce Ḥüseyn'in ḥālınıñ dil ḥūn olur
Bu ne devrān-ı felekdür bu naşıl hicrān olur
Māhirā aḥir söziñdür bā'ış-i gufrān olur
Dönmezem bāb-ı 'Alī'den Ḥaydarīyem Ḥaydarī
Temmet
Mim

214

66b-2

Fā' ilātün/ Fā' ilātün/ Fā' ilātün/ Fā' ilün

- 1 Deldi bağrım bülbül-i bī-çāre nālānuñ senüñ
Yoḥsa aldırdun mı sen de vird-i ḥandānuñ senüñ
- 2 Baña beñzersün behey bī-çāre ārām itmeyüb
Şubḥa dek bu ḥalka rāḥat virmez efğānuñ senüñ
- 3 Gülşen-i külḥāna döndürdi iniltüñ āteşi
Nār-ı hicrāndan mı ḥalk itdi Ḥüdā cānuñ senüñ
- 4 Ey felek bir yare açduñ²²² sīneme hiç çāre yok
Zehrile ālūde olmuş tīg-i vīrānuñ²²³ senüñ

²²² Açtun: itdün SND.

²²³ Vīrānun: bürrānuñ SND.

- 5 Çünki Seyyid Seyfî dūr oldı cemāl²²⁴-i yardan
Ağlasuñ kan ağlasuñ bu çeşm-i giryānuñ senüñ
Temmet
Ve lehü

215

66a-1

15'li hece

- 1 Cenāb-ı şāh-ı vālāya ‘arz-ı hāldir emelim
Şıfāt-ı Eyyüb gibi derd ile ālūde benim
2 Hūzn ile Yā’kūb gibi dīdemden aḡar bu dem
Heçre Yūsuf gibi bu virdi oḡur dehenim
3 Bunca feryādım işiteñ uymayalım āh ideyim
Sen ki dād itmeyecek bābın kime feryād ideyim
4 İr’ünī çün buyurduñ tezyinde
“Yef’alullāhü Mā Yeşauñ” cümle taḡt-ı ḡükminde
5 ‘Esreb dilirim neylerdim dimişdim taḡtd(t)a
‘İzzet’iñ virmek murādıñ ḡanda degil ‘inde

66a-2 ²²⁵

216

67b-1

Fā^c ilātün/Fā^c ilātün/Fā^c ilātün/Fā^c ilün

- 1 Tā ezelden sen benimle ‘ahd ü peymān eyledüñ
Gösterüb ol ḡüb cemālūñ ya ne pinhān eyledüñ
2 Dimedin mi sev beni derdine dermān olayım
Sevdigim çok artdı derdim ya ne dermān eyledüñ
3 Bir ḡulına virmedüñ dünyāda bir gömlek giye
Bir ḡulına mülkini virdüñ Süleymān eyledüñ
4 Bir ḡuluñı Kerbelā’da eyledüñ şusuz şehid
Bir ḡulın ḡul iken Mısr’ına sultān eyledüñ
5 Hem ḡuluñdur hem Resül’üñ şāh-ı kevneyn Mustafā
On sekiz biñ ‘ālem içre ānı sultān eyledüñ

²²⁴ Cemal:visal SND.

²²⁵ Bu sayfa boş

- 6 Şeyh Cemālî ağlamakdan gözlerinden kan döker
Yiri göği ‘arş kürsî dosta seyrân eyledüñ

67b-2/a-1/a-2 ²²⁶

217

68b-1

Na’t-ı Şerîf

Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün/Mefâ‘ ilün

- 1 Bu ‘aşka olalı yoldâş komuşam nāmūs u ‘ārı
Devāsız derde dost oldum iderem āhla zārı
- 2 Şeherde bülbül gör kim ‘aceb efğāna başlamış
Meğer kim nev-bahār olmuş önüne düşdi gülzārı
- 3 Hākīkat bülbülü gör kim fenā gülzāra meyl itmez
Bilür mevsimi tiz geçer cigerler yareler hārı
- 4 Gezerken kendi hālinden ‘aceb sevdāya düş oldum
Gözime zerrece gelmez fenā ikliminiñ varı
- 5 Gel imdi Şems-i Tebrizî fedā kıl cānuñı Hākķ’a
Bu yolda baş ü cān virmek budur ‘aşıklarun kārı
Temmet
Mim

68b-2/a-1/a-2 ²²⁷

69b-1/b-2/a-1/a-2 ²²⁸

218

70b-1

Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün

- 1 Hoşem şüretde amma kudret-i maṭlab menem
Aḥirem zāhirde ammā ma’nide evvel menem
- 2 “Ma’nî-i Ma’nel-Ma’ānî” sırrına mübhem menem
Keşf-i esrâr-ı hākāik eyleyen girü menem
- 3 Cümle mazharlar şifâtım ülfeti tevlid ider
Ṭavr-ı inkārda nihānem münkir-i ikrār menem

²²⁶ Bu sayfa boş

²²⁷ Bu sayfalar boş

²²⁸ Bu sayfalar Boş

- 4 Sırrını Şakķü'l-kamer'le vahdeti fark itmeğe
Küfr ü imān leys keşret cümlenüñ sırrı menem

70b-2/a-1/a-2

71b-1/b-2/a-1/a-2²²⁹

72b-1/b-2/a-1/a-2²³⁰

219

73b-1

Nuṭṭ-ı Şerif

Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün/ Mefā' ilün/

- 1 Cemālün nürudur şem'-i niyāzum yā Resūlallāh
Budur şeb seher sūz güdāzum yā Resūlallāh
- 2 Nigāh itmem gülistān ü bostana
Nihāl ü kāmētüñdür naḥl-ı nāzım yā Resūlallāh
- 3 Refiḫ-i maḥremüm yoķ ğayre izhār-ı derün itmem
Sañadur her nefesde keşf-ı rāzum yā Resūlallāh
- 4 Ḥaḫiḫat nüktesün fark eylemem fenn-i mecaziden
Ḥaḫiḫat taḥtına şarf it mecāzum yā Resūlallāh
- 5 Dil-i şeydā vuзу sāzı be-namāzı vāḫid pürdür
Ḳaşuñdur ṭāḫ-ı miḥrāb-ı namāzum yā Resūlallāh
- 6 Rızā 'uşşāḫ içre şimdi muḥtār-ı müsellemdür
Senüñdür i'tibār ü imtiyāzum yā Resūlallāh
- Temmet
- Mim
- Fî 25 Muḥarrem Sene 96

73b-2/a-1/a-2²³¹

74b-1/b-2/a-1/a-2²³²

²²⁹ Bu sayfalar boş

²³⁰ Bu sayfalar boş

²³¹ Bu sayfalar boş

²³² Bu sayfalar boş

220

75b-1

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Hāzret-i Hāḳḳ'ũñ ḥabībi sevgili bir danesi
Oldığı çũn oldı 'ālem ḥũsninũñ dīvānesi
- 2 Zāt-ı pākuñdur sebeb bu 'ālemũñ icādına
Olmasa teşrīfũñ olmaz bu cihān kāşānesi
- 3 Yā Resũlallāh vişāluñ bezmine şāyeste kıl
Tā gönũl olsun şarāb-ı 'aşḳuñ dīvānesi
- 4 Genc-i 'aşḳuñ maḥzeni olsun Sezāyī gālibā
Hiç 'imāret istemez bu gönũlũmũñ virānesi
Temmet
Mim

221

75b-2

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Mazḥar-ı ism-i mu'aẓẓam kenz-i esrārım 'Alī
Şem'a-i bezm-i tecellā mihr-i envārım 'Alī
- 2 Servi-i bāğ-ı vilāyet bũlbũl-i dergāh-ı Hāḳ
Tũṭı-i mũlk-i sa'ādet verd-i gũlzārım 'Alī
- 3 Āftāb-i āsemān necm-i Nāsũt-ı Hũdā
Aḥter-i burc-i sa'ādet Şems-i devvārım 'Alī
- 4 Bā-ı Besmele'de odur bir noḳṭa-i ma'nī-i küll
Zāhir ü bāṭında dā'im leyl ü nehārım 'Alī
- 5 Ser-ferāz-ı şāfi'-i meydān-ı erbāb-ı Hũdā
Server ü merd-i şehādet dilde ḥũnkārım 'Alī
- 6 Hāce-i 'İlm-i Ledũn hem nüşā-i Sırrũ'l-Şamed
Āyet-i Nũru'l-Zhḥāhem sũre-i Rād'ım 'Alī
- 7 Cezbiyā cezbe-i 'aşḳ ile rũsvāsı olub
Rũz u şeb vird-i zebānım cānda iḳrārım 'Alī

222

75a-1

Na't-ı Şerî

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Nağş ider nün-ı 'uyūna ıalb-i sūzānım 'Alī
 Çağırır cūyı sirişkim çeşm-i giryānım 'Alī
 Gel yetiş imdād vir ey şāh-ı merdānım 'Alī
 Düzāh-ı zifrīde ıoyma yandım imānım 'Alī
- 2 Kevşer'ūñ sākīsınūñ ıandırdı cānım 'Alī
 Āl-i beytūñ 'aşkına söndür bu nār-ı ıasreti
 Teşnegān senden ümīd eyler şarāb-ı vaşlı
 Gülmesūñ aıvālime şāhım Muıammed ümmeti
 Düzāh-ı zifrīde ıoyma yandım imānım 'Alī
- 5 Āl-i beytinden dirīğ itd(t)i ıuluñ mā'u'l-ıayāt
 Çeşme-i āb-ı beıāyı görsem itmem iltifāt
 Bu dil-i sūzānıma senden olur senden necāt
 Düzāh-ı zifrīde ıoyma yandım imānım 'Alī
- 6 Nūr-ı çeşm-i Fātime maıhdūm-i a'zam 'aşkına
 Şāh-ı taıht-ı Kerbelā başt-ı mübrem 'aşkına
 Mest-i şehbāyı şehādetden aıan dem 'aşkına
 Düzāh-ı zifrīde ıoyma yandım imānım 'Alī

75a-2

- 7 Kesmez ümīdin yazub 'İzzet ıulun bu maııta'i
 Çeşme budur ki anuñ dil ola her mışra'i
 'Arz-ı hālİmdir saña ıayrı-i zārın maııla'i
 Temmet
 Mİm

76b-1/b-2/a-1/a-2²³³

223

77b-1

14'lü hece

- 1 Erenlerin şöhbeti ele giresi değil
İkrār ile gelenler maḥrūm ḳalası değil
- 2 İkrār gerek bir ere göz açub dīdār göre
Şarrāf gerek gevhere nādān bilesi değil
- 3 Bir pınāruñ bāşına bir testiye ḳoysalar
Tas üzre durursa kendi ḫolası değil
- 4 Değme kişi er olmaz bu yolda ihtiyār olmaz
‘Amelsiz dīdār olmaz Ḥaḳḳ’uñ rızāsı değil
- 5 Ümmī Sinān yol ‘ayān olubdur belli beyān
Dervīşlik yolu hemān tāt ü ḫırḳası değil
- Temmet
Mim

224

77b-2

Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün

- 1 Zāhidā ḫaḳḳı çün ol şāh u cūd-ı ekmeli
Aḫmed-i Muḫtār’a vaḫy itdi kitāb-ı münzeli
- 2 Mevleviyem Aḫmediyem Ḥaydarīyem ben beli
Baña besdür bir Ḥüdā vü bir nebī vü bir velī
- 3 “Lā İläha illā hüvallahül-’ale’l-müncelī”
“Lā nebī illā Muḫammed lā fetā illā ‘Alī”
- 4 Meclis-i rüz-ı ezelde çün ki ikrārüm budur
Dīn ü imānum budur gönlümde esrārüm budur
- 5 Zinde olduğça vücūdum dilde ezkārüm budur
Cān fedā itdük de hem aḫir ki güftārüm budur

²³³ Bu sayfalar boş

225

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Milletim ehl-i haqīkat Hālīk'ım Rabb'im Hüdā
 Mezhebim rāh-ı muhabbet şart-ı imānım fedā
 Kıblem ebru-yi Muḥammed'dir imāmım Murtażā
 Dīn-i İslām āşıkārdır ne lāzım ihtifā
 Eyżān

226

77a

Şarkı Hicāz

8'li hece

- 1 Görünce oldum üftāde
 Var mı mislün şu cihānda
 Böyle hüsün böyle cilve
 Bulunmaz deĝme güzelde

227

Şarkı Muḥayyer Kürdī

11'li Hece

- 1 Var mı hācet söyleyim ey gültenim
 Ben kılunum sen efendimsün benim
 Merḥamet kıl gel baña şūḥ-ı şenim
 Ben kılunum sen efendimsün benim

78b-1/b-2 ²³⁴

²³⁴ Bu sayfa boş

228

78a-1

Fā' ilātü/Fā' ilātün/Fā' ilün/Fā' ilün

- 1 Ma' ni-i hüküm-i Resüli çün ki iz' ān eyledim
 Dildeki cem' iyet-i vehmi perīşān eyledim
 Mezheb-i 'irfānımı āfāka i' lān eyledim
 Ey Muhammed ümmeti ben böyle imān eyledim
 Eyzān

229

Fā' ilātün/Fe' ilātün/Fe' ilātün/Fe' ilün

- 1 Cūylar taşlar ağaclar taşlar hāmūnlar
 Nüh felek Cīn ü Melek baħr u semek cümle beşer
 Sākinān-ı 'arş ü ferş ü encüm ü şems ü kamer
 Heb lisān-ı hāl ü kāl ile bu beyti zıkr ider
 Eyzān

230

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Bende-i āl-i 'Abā'yım Haydarī'yim Haydarī
 Ey Nazīf bu yolda ħurbān eyledim cān ü seri
 Hāşılı ber-muħtezā-yı meşreb-i peygamberi
 İ' tıħādım böyledir "Naħnü Ķasemnā" dan beri
 Temmet
 Mīm
 Fī 29 Şevvāl Sene 95

78a-2

231

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Vefā her kimseden kim istedim ondan cefā gördüm
 Kimi kim bī-vefā dünyāda gördüm bī-vefā gördüm
 2 Kime kim derdimi izhār idüben istedim dermān
 Özümnden hem beter bir derde ānı mübtelā gördüm
 3 Mükedder ħatırımndan şormadı bir kimse ğam def' in
 Şafādan dem uran hemdemleri ehl-i riyā gördüm

- 4 Ayak başdım reh-i ümmide ser-gerdānlık el virdi
Hele ser-riştesin tutdum elimde ejdehā gördüm
- 5 Fuzūlī ‘aybı kılmış yüz çevirsem ehl-i ‘ālemden
Her kime yüz tutdum ise andan yüz biñ belā gördüm
- Temmet
- Mim

232

- 1 cemāl-ı to bī-perde zāhir-est
Der-ḥayretem ki vā‘ de-i ferdā çe ḥācet-est

233

79b-1

- Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün
- 1 Gülüñ her dem hümā-veş sāye-endāz oldığı başda
Ṭarīḳ-i Ḳādirī’nüñ gül nişānı olduğundandır
- 2 Ḥaḳīḳat çöl kenārında şeref-yāb oldığı Bağdād
Cenāb-ı Ḥazret-i şeyḫüñ mekāmı olduğundandır
- 3 Muḥammed Aḫmed Ḥāmid āña oğlum buyurdığı
Gürüh-ı evliyā-yi ilāhe imām olduğundandır
- 4 Erenler eğdiği bāşın ol şāhuñ pāyine ey dil
Resül-i kibriyānuñ Ḥaḳḳ kelāmı olduğundandır
- 5 Aḫad-i deryāsına ğavvaş olub sulṭān mı raḥmān
Maḳāmı vaḫdetüñ şāh-ı tamāmı olduğundandır
- 6 Kelāmı kes sözüñ sırrına maḥrem olub şem
Çü ‘ Abdü’l-Ḳādir ol sulṭān-ı ğulāmı olduğundandır
- Temmet
- Mim

234

79b-2

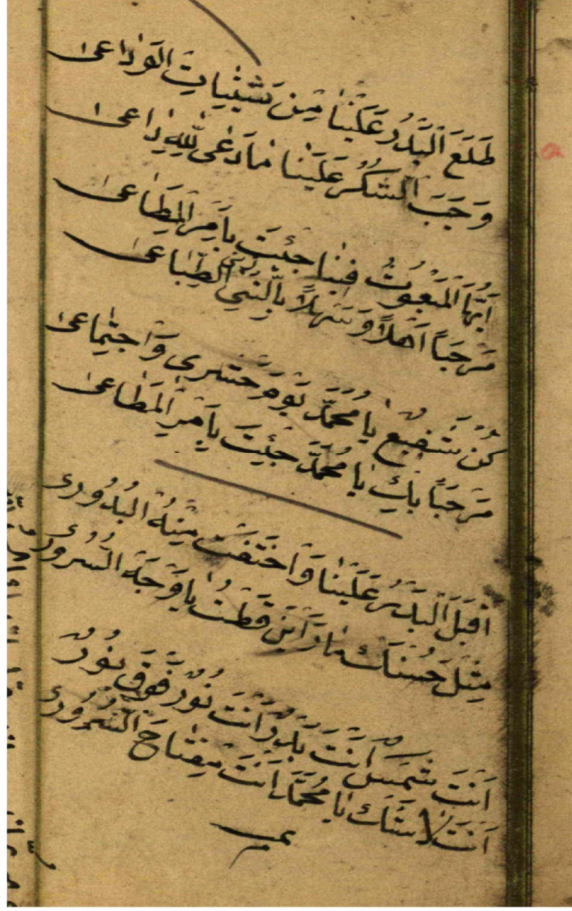
Mersiyeye-i Evc²³⁵

- 1 Kemter kuluyım ‘Alī’ nūñ O şāh-ı keremdir
 Hāsan başımuñ tācı Hüseyn gözimde nemdir
 İmām-ı Zeyne‘l-‘ Abā-Bağır mihr-i haremdir
 Nağarāt
 Şalli ‘Alā Seyyidinā Muḥammed
- 2 İmām-ı Ca‘ fer Şādık gibi bir daḥi ‘irfān
 İmām-ı Mūsā Kāzım gibi olmıya sultān
 Cihān yüzini görse derler yā şāh-ı Ḥorāsān
 Şalli ‘Alā Seyyidinā Muḥammed
- 3 İmām Taḳī gözlerime ‘ayn-i ziyādır
 İmām Naḳī sāyesi ol mürğ-i Hümādır
 İmām ‘Askerī derdimize ‘ayn-i devādır
 Şalli ‘Alā Seyyidinā Muḥammed
- 4 Çün Mehdī zuhūr ide pinhān kılmıya perde
 Hāvāricleri kesse gerek tiğ-i teberle
 Seyyid Nesīmī medḥūñ okur şām-ı seherde
 Şalli ‘Alā Seyyidinā Muḥammed

²³⁵ Şiirin vezni ilk mısradā ‘mef‘ ūlü/mefā‘ ilü/mefā‘ ilü/fe‘ ūlün’e uyuyor ancak diğere mısra uymuyor.

79a-1

235

236

79a-2

11'li hece

- 1 Çok şükürler olsun Ğanî Mevlâ'ya
Yoğ iken var itdi elhamdülillâh
Münker şifâtında kıomadı bizi
Ehl-i ikrâr eyledi elhamdülillâh
- 2 Münkerler kıaldılar inkâr elinde
Mü'minler şâd oldu ikrâr elinde
Cânım kıurbân olsun şeyhîm yolunda
Derde yatmaz itdi elhamdulillâh

3 Mekteb-i ‘irfāndan dersin elinden
Anlardan insān-ı kāmīl olanlar
Şıdqla buldılar Hakk’ı bulanlar
Şāhib-i dīdār olduĝ elhamdülillāh

4 Bunı duyan kişi Ümmī Merdāne
Perde hicāb olmaz Hakk’ı bulana
Ve lehü

Der-Kenar

Çatreden irişdik baĝr-i ‘ummāna
Anda karar itdik elhamdülillāh

237

80b-1

11’li hece

- 1 Dün gece seyrimde bāĝın yüzünde
Hünkār Hacı Bektāř-i Velī’yi gördüm
Elif tāc bāřında niķāb yüzünde
Pīrim Hacı Bektāř-i Velī’yi gördüm
- 2 Geçdi seccādeye oturdı kendi
Cemāl-i nūrundan çerāĝ uyandı
İřāret eyledi ķurre-i abdāl şundi
Hakk’dan bize gelen doluyı gördüm
- 3 İçdim ol doluyı ‘aqlım yitirdim
Kisvetim çıkardım iķrār getürdüm
Menzil gösterdiler geçdim oturdum
Tiĝ-i bend ile baĝlanmış gördüm

- 4 Çalender Abdâl'im koymuşam seri
 Şükr-i ikrâr aldım gördüm didârı
 Ve lehü

Der-Kenar

Erenler serveri gerçekler eri
 Aşlı server İmâm-ı 'Âlî'yi gördüm

238

80b-2

- Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 1 Mâtem-i mâh-ı Muharrem'dir bugün eyle efğân
 Gözlerinden yaş yirine akıdub kanlar revân
 Kerbelâ meydânına girdi iki şehzâdegân
 Çağrışurlar yâ Resûlallâh şefâ' at el-amân
- 2 Birisi baħr-ı nübüvvet 'ilminüñ 'Oşmânidir
 Birisi ser-i vilâyet tahtınıñ sultânıdır
 İkisi de 'âşıkuñ dîn ü hem imânıdır
 Çağrışurlar yâ Resûlallâh şefâ' at el-amân
- 3 Cedd-i pâķ-i Muşafâ'dır ol İmâmü'l-enbiyâ
 Atası şâh-ı vilâyetdir ol İmâmü'l-enbiyâ
 Vâlidesi anlaruñ Fâtime hem Hayrû'n-Nisâ'
 Çağrışurlar yâ Resûlallâh şefâ' at el-amân
- 4 Ol hüsn-i hulķü'r-Rızâ zehr içürdi ol Yezîd
 Şâh Hüsey'n'i Kerbelâ çölinde itdiler şehîd
 Mü'mîn iseñ virdin olsun derd ile
 Her dem la' net it

Der-Kenar

- 5 Biñ bir ayak bir ayak üzerinde oldığı
 Kānlı gömlegi elinde gele ol Hıyırü'l-inām
 Ol 'Alie'l-Murtaẓā da' vā ide on bir imām
 Çağrışurlar yā Resūlallāh şefā' at el-amān
- 6 Ey münāfık hiç düşündin mi rüz-ı maşşeri
 Cedd-ı pāk-ı anlaruñ ol enbiyānuñ serveri
 Ol iki dilber degil mi dü cihānuñ enveri
 Çağrışurlar yā Resūlallāh şefā' at el-amān
- 7 Hānedān-ı Muştafā'nuñ çākeriyim bī-riyā
 Andan aldılar 'ulūmi feyz-i Hākk evliyā
 Hāk-ı pāyı anlaruñ her demde Muharrem Hamīdiyā
 Temmet
 Mim

80a-1

239²³⁶

- 1 Sūzān-ı firākuñla oldu bu ciğer büryān
 Cān teşne yürek yandı oñulmazdı bu hicrān
 Mim

240

7'li Hece

- 1 Durmaz yanar vücūdum
 Āh itmeyüb n'ideyim
 Söndüremezem odum
 Āh itmeyüb n'iderim
 Mim²³⁷

²³⁶ Şiirin vezni ikinci mısradā Mef' ūlü/Mefā' ilü/Mefā' ilü/Fe' ūlün'e uyuyor ancak ilk mısra uymuyor.

²³⁷ Mim: Şiir bitince kullanılan mim burada şiiri devam ettirmiş.

- 2 Mecnūn sever Leylā'yı
 Āh itmeyüb n'iderim
 Çan ağlayı ağlayı
 Dīdārına muştāqım
 Mīm

241

7'li hece

- 1 Ey hūsn eyleneñ şāhı
 Dīdārına muştāqım
 Vey her güzelūñ māhı
 Dīdārına muştāqım
- 2 Seyr eyledim afākı
 Gördüm nice muştāqım
 Yā dā'im yā bākī
 Dīdārına muştāqım
 Mīm

242

8'li Hece

- 1 Ey bizim Allāh'ımız²³⁸
 Dü cihānda şāhımız
 Bağışla günāhımız
 Bizi maħrūm eyleme
- 2 Hālāş eyle nārından
 Ayırma civārından
 Cennetle cemālinden
 Bizi maħrūm eyleme

²³⁸ Metin tamiri yapılmıştır.

- 3 Mademki cān tendedir
 Cümle ‘ aşīyān bendedir
 Luṭf ü iḥsān sendedir
 Bizi maḥrūm eyleme
 Mīm

243

7’li hece

- 1 Alma tenden cānımı
 İmān Allāh’ım imān
 Görmeden cemālini
 İmān Allāh’ım imān
 Mīm

244

8’li Hece

- 1 Ben yürürüm yana yana
 ‘ Aşğ boyadı beni kına
 Ne ‘ aqilim ne dīvāne
 Gel gör beni ‘ aşğ n’eyledi
- 2 Kāh eserim yeller gibi
 Kāh tırarım yollar gibi
 Taşkın akan seller gibi
 Gel gör beni ‘ aşğ n’eyledi
 Mīm

80a-2

245

8’li Hece

- 1 Şūrīde vü şeydā kılan
 Yārin cemālidir beni
 ‘ Ālemlere rüsvā kılan
 Yārin cemālidir beni

2 addim büküb yay ileten
Bağrım delüb nāy eyleyen
İşim gücüm zār eyleyen
Yārin cemālidir beni

3 ‘Aqlımı bāşımdan alan
Beni bu sevdāya salan
Bir mürşīde bende kılan
Yārin cemālidir beni

4 Gönlümi ğayriden kesen
Kendüyi maḥşüş eyleyen
‘Aşķa giriftār eyleyen
Yārin cemālidir beni

5 Gözlerimi giryān iden
Hem ciğerim büryān iden
Ḥayrān ü ser-gerdān iden
Yārin cemālidir beni

6 Her dem ‘abā pūş eyleyen
Dürlü derde dūş eyleyen
Yūnus’ı hoş eyleyen
Yārin cemālidir beni
Mīm

81b-1

246

8’li hece

1 Ben bu ‘aşķı bilmez idim
Bir ‘aceb sevdā imiş
Bir zerresi ay ü güneş
Bir kaçresesi deryā imiş
Mīm

247

8'li Hece

- 1 Ā sulṭānım sen var iken
 Yā ben kime yalvarayım
 İsmüñ Ğanī Settār iken
 Yā ben kime yalvarayım
 Mīm

248

8'li hece

- 1 Yüz biñ cefā kılsan baña
 Senden yüzüm döndürmezem
 Cānım daħi alur iseñ
 Senden yüzüm döndürmezem
 Mīm

249

8'li Hece

- 1 Yār elim al ƙaldır beni
 Yā vaşlıña irgür beni
 Çoƙ ağlatduñ güldür beni
 Oñu gülmek eğlencesi
- 2 Sencileyin gül bitmedi
 Sevdān bāşımdan gitmedi
 Göñlüm seni terk itmedi
 Oñu gülmek eğlencesi
- 3 Taşır beni salları gibi
 Ancaƙ ile yollar gibi
 Āzād eyle ƙulları gibi
 Oñu göñlümüñ eğlencesi
 Mīm

81b-2

250

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ey 'aceb bilsem nedir yā Rab bu derdüñ çāresi
Gün gün artar hiç oñulmaz yüreğimüñ yāresi
- 2 Yüreğimüñ yāresine hiç tabīb kılmaz ' ilāc
Ey 'aceb var mı daħı bencileyin²³⁹ bī-çāresi
- 3 Her kimüñ gönlünde zerre denlü dünyā ħubbü var
Ānı maħrüm itdi bilsüñ nefsinüñ emmāresi
- 4 Çāresi bī-çārelikdedür yine bu derdüñ hemān
Çün belā burcundadır ' aşıklarauñ seyyāresi
- 5 Gözi yaşlı bağrı başlı ciğeri²⁴⁰ delik delik
Olmuşam ' ālem içinde ' aşkunuñ āvāresi
- 6 Her kim iñler bu belādan varsun ol ' aşık değil
Görsün aña neyleyibdür²⁴¹ nefsinüñ mekkāresi
- 7 Dost yolunda ' aşıkı ger kılsalar yüz biñ pare
Durmaya²⁴² dost dost deyü çağıra her paresi
- 8 Eşrefoğlı Rūmī bu derde giriftār olalı
Düşdi bir deryāya kim yokdur ānuñ kenāresi
Temmet
Mim

251

81a-1

10'lu hece

- 1 Durman yanalım āteş-i ' aşқа
Şū' le virelim āteş-i ' aşқа
- 2 Ey padişāhım ' aff it günāhım
Yağ ciğer-gāhı āteş-i ' aşқа
- 3 Ol aldandım pek қolay şandım
Қat-be-қat yandım āteş-i ' aşқа
- 4 Gel benim cānım bir şor aħvālim
Yanmaқdır kārım āteş-i ' aşқа

²³⁹ Bencileyin: benim gibi Eşrefoğlı Rumi Divanı

²⁴⁰ Ciğeri:yüreği a.e.

²⁴¹ Neyleyibdür:neleyiser D.

²⁴² Durmaya: dönmeye D.

- 5 Sinesi sūzān gözleri giryān
 7 Turma sende yān āteş-i ‘ aşka
- 6 Bir bakış bağıdı oda bırağıdı
 8 Varlığım yağıdı āteş-i ‘ aşka
- 7 ‘ Aşğ ehli ölmez sırdır añlanmaz
 8 Yanmayan bilmez āteş-i ‘ aşka
- 8 Şāh-ı sitemkār sulţānım cabbār
 9 Yağma beni zār āteş-i ‘ aşka
- 9 ‘ Aşğla geldim meydāne girdim
 10 Bağırımı yandırdım āteş-i ‘ aşka
- 10 İtdikçe efgān zār oldı ‘ ayān
 11 Yanmağda bu cān āteş-i ‘ aşka
- 11 Her kim merdāne gelsün meydāne
 12 7almasun yāne āteş-i ‘ aşka
- 12 Seyyid Nesīmī terk eyle resmi
 Yandır bu cism-i āteş-i ‘ aşğ
 Temmet
 Mim

81a-2

252

10’lu Hece

- 1 Yār yüreğim yār gör ki neler var
 Bu halk içinde bize güler var
- 2 Her kim merdāne gelsün meydāna
 7almasun cāna kimde hüner var
- 3 Bu yol uzağdur menzili çoğdur
 Geçidi yoğdur derīn şular var
- 4 Girdük bu yola ‘ aşğ ile bile
 Ğurbetlik ile bizi şalar var
- 5 Yūnus sen bunda meydān isteme
 Meydān içinde merdāneler var
 Mim

253

- Mefā' ilün/Mefā' ilün/Fe' ülün
- 1 Göñül hayrān olubdur ' aşk elinden
Ciğer büryān olubdur ' aşk elinden
- 2 Niceler tāc ü tahtı māl ü mülki
Çoyub ' uryān olubdur ' aşk elinden
- 3 Eridi qarlı tağlar zerre zerre
Deñiz ' ummān olubdur ' aşk elinden
- 4 Çoyup İbrāhīm Edhem tāc ü tahtı
Yeri külhān olubdur ' aşk elinden
- 5 Çalmadı özümüñ şabra qararı
Gözüm giryān olubdur ' aşk elinden
- 6 Yūnus Emre'm bu hasretle bu zāra
' Aceb miḥmān olubdur ' aşk elinden
- Temmet
- Mim

254

82b-1

- Fe' ilātün/Fe' ilātün/Fe' ilātün/Fe' ilün
- 1 Şem' -i ' aşk-ı Hüseyneyem ' aleviyem ' alevī
Rūḥ-ı a' dā yaqar āteş-i āhım ' alevī
- 2 Ebr olur āhım olub teşne şehīdin ancak
Yağdırır bareş-i la' net-i be-revān āmūyī
- 3 Kerbelāya irişür şāiḳā-i āh-ı belā
Ḥamdullāh ki dilim kuvvet-i haydarla qavī
- 4 Ne reva Rāfiḳi ta' bīri muhibb-i āline
Hem Yezīd olanı sebt-i sünni-yi senevī
- 5 Eyledi bülbül gibi Fāzıl nāle
Ol iki gonca-yi şüküfte bağ-ı büyi
- Temmet
- Mim

255

- Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün
- 1 Şāh-ı evreng-i velāyet-i Murtaza’sın yā ‘Ali
Kurretü’l-‘ayn-ı imāmü’l- enbīyāsın yā ‘Ali
- 2 Validir sıbteyn-i ekrem zevc-i sultan-ı nisā
Server-i din şehriyār-ı evliyāsın yā ‘Ali
- 3 Rehber-i ehl-i tarākāt pişvā-yı salikin
Sāka-i ser-çeşme-yi āb-ı beķāsın yā ‘Ali
- 4 Menba‘ -ı lutf-ı sehāvet melce-i bāy (u) gedā
Ma’den-i cūd u kerem kan-i ‘atāsın yā ‘Ali
- 5 Żarb-ı pençeñden olur mı ejder ‘ā‘ da-i ħalāş
Merd-i meydān-i feta şır-i Hüdāsın yā ‘Ali
Ve lehü

82b-2

- 6 “Lahmike lahmī” didi şānında çün fahr-i cihān
Cism ü cān ‘ālem nūr-ı ziyāsın yā ‘Ali
- 7 Raĥmī kemter nice vaşf itsün seni ey zāt-ı pāk
Sen ki Mehdūĥ-ı Habīb-i Kibriyāsın yā ‘Ali
Mim

256

- 1 Pasbāndır sultan celilü’ l-şānız
Bende-i halka-i be-gūş-şeh dervişānız
Kādir-i yazgil ser-tac ser-irfānız
Tütī-i velvele-ara-yi sārā-yı cānız
Bülbül-i gonca padşeh-i Geylānız
- 2 Biz bir aylık gül için inlemeyiz misl-i hezār
Tāzedir gülşenimiz ‘aşk iledir faşl-ı cihān
Bize revnāk viremez nāme-yi tāze bahār
Açılır güllerimiz feyz-i-ı nefesle her bār
Bülbül-i gonca padşeh-i Geylānız

3 Pîrimiz basdı ¼adem-i gerden ehlullaha
 Bâz-veş eyledi pervâz yüce ol dergâha
 Bâzü 'l-eşheb didiler mürşid-i dil agâha
 Her seher medh ü senâlar iderüz ol şâha
 Bülbül-i gonca padşeh-i Geylânız

4 Hâbbezâ mürşid-i 'ıys-i dem ü ¼utbü 'l-ekrem
 Kelimullah kelâm-ı hâzret-i gavsü 'l-'âzam
 Ve lehü

82a-1

O¼uyub gävşiyyesin aña kelâmüñ fe'efhem
 Şıd¼la diñle saña şev¼le evşâfuñ idelim
 Bülbül-i gonca padşeh-i Geylânız

5 Dest-i 'âdâde za'if olsa mürîdüm ide âh
 Düşmanuñ ¼ahr iderim söyledi bi 'avnillâh
 Bir olur mevt hayât-ı rûh olur ehlullâh
 Diñle Müştâkî Cemâl şâ¼ın olma gümrah
 Bülbül-i gonca padşeh-i Geylânız

257

¼ıt' a

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

1 Seyyid-i sâdât-ı ekrem vâris âl-i nebi
 Şem' -i mihrâb-ı şeri' at hâle-i nür celî
 Câm' i-i feyz-i vilâyet-i hâzin-i sırr-ı 'alî
 ¼ıble-i ehl-i ha¼ı¼at Hâcî Bektâş-i Velî
 Mîm

258

Beyt

- 1 Ya Ğazanfer ya ...²⁴³ yā ‘Ali yā Ebu Turāb
 Şir-i Ğakḫ şāh-ī ‘Arab ya sāki-i yevmü’l- ḥesāb
 Mim

259

Pertev Paşa’nın

Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün

- 1 Göñül meḥcūr u ḥayret çeşm-i ferdür cām-ı lebrīzi
 Ne yapsam neyle demsāz eylesem āh-ı seher-ḥīzi
 ‘ Aceb mi gelsem yansam şabāḥ-ı maḥşer-engīzi
 Uzandı leyle-i ḥasret meded yā Şems-i Tebrīzi
 Temmet
 Mim

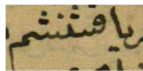
82a-2

260

Müstef‘ ilün/ Müstef‘ ilün/ Müstef‘ ilün/ Müstef‘ ilün

- 1 Gerçek mürīd gerçek eriñ bir ḳatresin bahre şayar
 Nāḳış olan nefse uyar sükkerini zehre şayar
 2 Gerçek mürīd olan kişi²⁴⁴ yolunda ḳor cān ü bāşı
 Budur yār sevenüñ işi her ne gelse faḥre şayar
 3 Kendi bilisinde ḳalan ‘ilm-i ledün bilmeyiser
 Mürşīdine eğri baḳan luḫfuñı hem ḳahre şayar
 4 Āḥir zamān dervīşine aldanma sen Ümmī Sinān
 Küfrüñ imān ider²⁴⁵ şanma imānını küfre şayar
 Temmet
 Mim

243

244 Gerçek mürīd olan kişi: Gerçek aşık olan kişi D.

245 İder: bilir D.

261

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Şād ider ğangīn dili Allāh bir yüzden daħi
Feth ider her müşkili Allāh bir yüzden daħi
- 2 Vā' de-i hicrānuñı tayy itdirür bir gün bize
Gösterür ser-menzil Allāh bir yüzden daħi
- 3 Her kime kim ' arz-ı maḥlab eyledüm itdü dirīğ
Viridi maḥşūdum velī Allāh bir yüzden daħi
- 4 Çekme ğam zūlmet görünse saña bir yüzden eğer²⁴⁶
' Arz ider nūr-ı tecellī bir yüzden daħi
- 5 Nev-be-nev derkārdır ' ālem Sezāyī sırıra baḫ
Her işi işler velī²⁴⁷ Allāh bir yüzden daħi
Temmet
Mim

262

83b-1

Merşiye

Mefā' lün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/ Mefā' ilün

- 1 Cihāna rahmet ü Raḥmān şefā' at ıssı Ahmed'dir
Muḥabbet kııl ānuñ evlādına ' ayn-ı sa' ādetdir
Muḥibb-i ehl-i beyt olmak iki ' ālemde ' izzetdir
Muḥabbet itmegen āl-i Resūl'e şanma ümmetdir
Biḥamdillāh benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir
Ayağımı başdığı toprak başıma tāk-ı devletdir

²⁴⁶ Eğer: dahi D.

²⁴⁷ Veli:beli Hasan Sezayi Gülşeni Divanı

- 2 İderseñ bunda evla-i Muḥammed'den eğer bi' at
 Bulursuñ rüz-ı maḥşer cennetü 'l-me' vāda sen ḥürmet
 Olar ki bilmez ānları ne bilsün mezheb ü millet
 Muḥabbet itmeyen āl-i Resül'e şād hezār lā' net
 Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir
 Ayağını başdığı toprak bāşıma tāt-ı devletdir
- 3 Etinden eti var faḥr-i cihānuñ ḳanı ḳanından
 Niçün pek sevmez ānları müslümān kendi cānından
 Muḥibb-i ḥānedāndır ḳurtulan şeyṭānuñ elinden
 Mürīd ol kendini ḳurtar imān zevālinden
 Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir
 Ayağını başdığı toprak bāşıma tāt-ı devletdir
- 4 Şalāt virmez iseñ evlāda fesādetdür şalātuñ hep
 Yoluna cān ü bāş virmez iseñ mekrūh memātūñ hep
 Bugün evlādı sevmekdir senüñ āb-ı ḥayātuñ hep
 Şalāt ile ḳā' indür ḳıyāmı kāinatūñ hep
 Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir
 Ayağını başdığı toprak bāşıma tāt-ı devletdir
- 5 Hüseyn'i ḳoyub eyler mi Yezīd'e iḳtidā mü 'min
 Olur ehl-i beytinden Resül'üne cūdā mü 'min
 Seversüñ Muştafā neslüñ olursun bī-riyā mü 'min
 Ümidim var ki Seyfullāh'a itmişdir Ḥüdā mü 'min
 Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir
 Ayağını başdığı toprak bāşıma tāt-ı devletdir
- Temmet
 Mim

83b-2

263

Fe' ilātün/ Fe' ilātün/ Fe' ilātün/ Fe' ilün

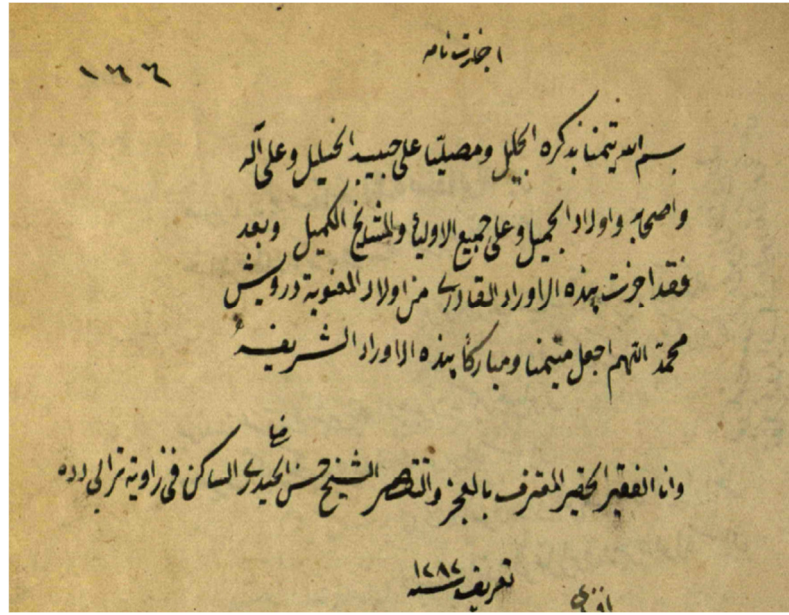
- 1 Şanma ey hâce ki senden zer ü sîm isterler
 'Yevme lâ yenfâ'u' da kalb-i selîm isterler
- 2 Berzâh-ı havf-i recâdan giçegör nâ-kâm ol
 Dem-i âhîretde ne ümîd ne bîm isterler
- 3 Unudub bildiğini ' ârif isen nâdân ol
 Bezm-i vahdetde ne ' ilm ne ' alîm isterler
- 4 ' Âlem-i bî-meh ü hırşîde feleklere bir kez
 Ne mühendis ne müneccim ne hâkîm isterler
- 5 Harem-i ma' nâda bî-gâneye yol virmezler
 Âşinâ-yı ezeli yâr-i kadîm isterler
- 6 Sâkin dergeh-i teslîm-i rızâ ol dâ'im
 Ber-murâd olmağa hizmetde muķîm isterler
- 7 Dergeh-i fakre varub dirliğini ' arz itme
 Anda hergîz ne sipâhî ne za' im isterler
- 8 Cürmüme mu' terîf ol tã' ata mağrûr olma
 Ki şifâhâne-i hikmetde saķîm isterler
- 9 ' Âşık ol şerbet-i ' aşķ ister isen ' uşşak
 Çâresiz derd arayub derd-i elim isterler
- 10 Kible-i ma' nâya fehm eylemeğen kecrevler
 Secde-i sehv idüb ecr-i ' aẓîm isterler
- 11 Ezber it kışsa-i esrâr-i dili ey Rûhî
 Hâzî ol bezm-i ilâhîde nedîm isterler

Temmet

Mîm

83a

264

265

Moralı ' Aziz Efendi

- 1 Nice gözüke şem' üñ başını ...
Yine İllAllāh deyib şevkle başını kaldırur

266

Kaşide

Mef' ülü/Mefā' ilü/Mefā' ilü/Fe' ülün

- 1 Sulṭān-ı rusūl şāh-ı mümeccedsin efendim
Bī-çārelerle devlet-i sermedsin efendim
Menşūr-ı 'le ' amrük'le müeyyedsin efendim
Dīvān-ı ilāhīde se-āmedsin efendim
Sen Aḥmed-i Maḥmūd-ı Muḥammedsin efendim
Ḥaḡ'dan bize sulṭān-ı müeyyedsin efendim

- 2 Hıttben okunur minber-i iktlīm-i bektāda
 Hıktmũn tıttulur mahkeme-i rũz-ı cezada
 Gũl-benk-i ktudũmuñ çekilür ‘ arz-ı semāda
 Esmā-i ŧerĩfũñ okunur ‘ arŧ-ı Hıtdā’da

Sen Ahtmed-i Mahtmd-ı Muhtammedsin efendim
 Haht’dan bize sultān-ı mũeyyedsin efendim

- 3 Bĩ-ĉāredũr ũmmetlerũñ ‘ iŧyānına bahtma
 Dest-i red idũb haŧret ile dũzahta yahtma
 Luft eyle hemān āteŧ-i hicrānına yahtma
 Ez-cũmle ktuluñ Gālib pũr-cũrme bırahtma

Sen Ahtmed-i Mahtmd-ı Muhtammedsin efendim
 Haht’dan bize sultān-ı mũeyyedsin efendim

Temmet

Mim

84b

267

- 1 ŧũretden geĉ ŧıfāta anda ŧafā bulasın
 Hayāllere talma kim dosta mahtmũm ktalasın
 2 Bu yolda ‘ acāib ĉoht ‘ acāibe aldanma
 ‘ Acāib anda olur gũr ki ktudret gũresin
 3 Bundan ‘ aŧhtũn ŧehrine ũĉ yũz deñiz geĉilũr
 ũĉ yũz deñiz geĉũb de yedi tamũ bulasın
 4 Yedi tamũda yangıl her birinde kũl olğıl
 Vũcũduñ anda ktogıl ayruht vũcũd bulasın
 5 Hahtktatdũr haht ŧehri yedi ktapusı vardır
 Her birinden iĉerũ girũb cevlan olasın
 6 Evvelki ktapusında bir kimse var anda
 Saña dir kim gel berũ olmaya kim varasın
 7 İktinci ktapusında iki arslan var anda
 Saña htamle iderler olmaya kim dũnesin
 8 ũcũnci ktapusında ũĉ ejdehā var anda
 Niceleri ktorkmuŧ olmaya kim ktorkasın

- 9 Dördüncü apusunda dört p̄irler vardır anda
Bu söz saña rumuzdur p̄irin ılasın
- 10 Beşinci apusunda per̄iler vardır anda
Dürlü meta‘ şatarlar olmaya kim alasin
- 11 Altıncı apusunda h̄ürler var anda
Saña dirler al birin olmaya kim alasin
- 12 Çün kim anda varasin ol h̄ür̄iyi alasin
Bir h̄ür̄iden ötüri dostdan maħrûm alasin
- 13 Yedinci apusunda bir p̄ir oturur anda
Saña dir kim kurtuldun gir içerü giresin
- 14 Çün içerü giresin dost cemâlũñ göresin
Ene ‘l-Ĥa şarābuñ dost elinden içesin
- 15 Bu didiğim sözler vücuddan taşra değil
Tefekkür iderseñ vücudunda göresin
- 16 Yûnus sen bu sözleri ‘āyān beyan söyledi
İsterseñ Mevlā.... Bulasin
Mim

84a

268

- 1 Der-‘ayn ‘ali sivā ‘l-‘alüyyü ‘l illa ‘alā-st
Der-lām ‘ali sırr-ı ilāhī peyda-st
- 2 Der-yay ‘ali sired-i ĥayyü ‘l-ayyüm
Be-der ĥāhi b̄in ki ism-i a‘zam anca-st

2 69²⁴⁸

- 1 Dest-i men-est dāmen-i to yā 'Ālī meded
Ez-cān ü dil muḥibb-i to-em yā 'Ālī meded
- 2 Ber-cān ḥāhi zed-em bī-çāre çün-est ²⁴⁹
Çün Hüseyn mi-ṭālebem yā 'Ālī meded
Mim

²⁴⁸ Ey Ali, benim elim senin eteğindedir (bana) yardım et.

Ey Ali, senin sevgin benim gönlümde ve bedenimdedir (Tüm benliğim ile sana sevgi duyuyorum) (bana) yardım et.

²⁴⁹ Ey Ali, canımdan vuruldum çaresizim, Hüseyin gibiyim (yardım istiyorum). Yardım et.

2.4. “06 MİL YZ A2631” NUMARALI ESERİN
MESTAP’A GÖRE TASNİF’İ

Yer Nu.: Ankara Milli Kütüphane- 06 Mil Yz A 2631 Numaralı Mecmûa							
Yp. nu.	Mahlas	Matla’ beyti / bendi	Makta’ beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1b	Ahmet Süreyya Emin	Ṭut zimam yedi kez meykedemi eyle ṭavāf Her sene eyle ziyāret beni ḳıl ḳalbiñi şāf		Beyit	Kaside	• • — — / • • — — / • • — — / • — —	Makta beyti yok. Ancak Ahmet Süreyya Emin Divanı’nda beyit farklılıklarıyla bu şiir yer almaktadır.
2b	Kûsec Ahmed Dede	Ben bilmez idim gizlü vü ‘ayān hep sen imişsin Tenlerde vü cānlarda nihān hep sen imişsin		Kıt’a	Murabbā	— — • / • — — • / • — — • / • — —	Müfreddir.

2b	Eşrefoğlu Rûmî	‘Aşk ile ol ‘aşkuñ şıdık ile ol şādikuñ Maḥbûbıdır Ḥālîk’uñ Sultān ‘Abdü’l- Kâdir’uñ	Eşrefoğlu ol Rûmî dervîşleruñ maḥremi Evliyâlar imamı Sultān ‘Abdü’l- Kâdir’ün	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
2a	Eşrefoğlu Rûmî	Cemâlûñ seyr idüb ismin andığım Âh bize himmet eyle Şeyḥ ‘Abdü’l-Kâdir ‘Aşkuñ ile par(s)lı göñlüm açdığım Âh bize himmet eyle Şeyḥ ‘Abdü’l-Kâdir	Eşrefoğlu Rûmî ‘aşkuñ elinde Kimse maḥrûm qalmaz senuñ yolunda Eğer bunda eğer Bağdad ilinde Âh bize himmet eyle Şeyḥ ‘Abdü’l- Kâdir	Dörtlük	İlahi	11’li Hece	
3b	Eşrefoğlu Rûmî	Benim şeyḥim beni Ḥaḳḳ’a götürür Nice müşkilleri anda bitürür Muḥammed’uñ sancağını götürür Sultān ‘Abdü’l-Kâdir dirler şeyḥime	Dâ’im Allāh ile şeyḥimüñ işi Dost didikçe akar çeşmimüñ yaşı Eşrefoğlu Rûmî ānuñ dervîşi Sultān ‘Abdü’l- Kâdir dirler şeyḥime	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
3a	Abdürrahim Tirsî	Ey bizi şoran arkadaşlar bize Kâdirî dirler Ey gerçek şādık olanlar bize Kâdirî dirler	Bu ‘Abdü’r- Raḥîm Tirsî Şeyḥ Eşrefzâde bendesi ‘Abdü’l- Kâdir ḫalifesi bize Kâdirî dirler	Beyit	İlahi	15’li hece	
3a	Âşık Yunus	Yetmişden artık imānuñ budağı Alâsıdır “Lā ilāhe illallāh” Şekkemiz yok cennet olur turağı Her kim dirse “Lā ilāhe illallah”	Dervîş Yunus ḫatı geçemedi öte Söyledi sözünü eyleme ḫatâ Ta kıyâmete dek nûr ile yata Her kim dirse lā ilāhe illallah	Dörtlük	İlahi	11’li hece	

4b	Şemsî	Göster cemâlün şemîni yansın oda pervâneler Devlet değil mi âşıkâ şemîne karşı yânelar	Cevr ü cefâ itmek ile Şemsî seni terk eylemez Sen şanma kim seni seven hâşâ senden uşânelar	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
4a	Zekâyî	‘Aşkuñla yandır sultânım Allâh Şevküñle döndür hünkârım Allâh	Eyler Zekâyî hamd ü senâyı Dâ’im duâyı hünkârım Allâh	Beyit	İlahi	10’lu hece	
4a	Bilinmiyor	Mâ-hest ne-mî dânem hürşid rûhed yânem Bu ayrılık odına nice bir-yanam âh âh nice bir yanam	Yâr yüreğim del ciğerim gör ki neler var Yâre haber var âh âh yâre haber var	Beyit	İlahi	— — • / — • — • / — — • / — • —	Bir beyti Farsça bir beyti Türkçe olarak yazılmış mülemma gazeldir. Şiirin kime ait olduğu bilinmiyor
5b	Eşrefoğlu Rûmî	Cem’ olmuş dervîşleri Sultân ‘Abdü’l- Kâdir’üñ Yolunda şadıqları Sultân ‘Abdü’l-Kâdir’üñ	Haqq katında uludur iki cihân töludur Eşrefoğlu kıludur Sultân ‘Abdü’l- üñ	Beyit	İlahi	• — • — / •• — — / • — • — / •• —	Bu ilahinin son beytinin ardına bir mısra daha eklenmiştir.
5b	Âşık Yunus	Rûm’da Âcem’de ‘âşık olduğım Yemen illerinde Veysel Qarânî Allâh’uñ habîbi dostum didiği Yemen illerinde Veysel Qarânî	Yûnus bunda idi kendisi anda ‘Arzum kaldı yine benim o ilde Aşlını sorarsan Qarân köyünde Yemen illerinde Veysel Qarânî	Dörtlük	İlahi	11’li Hece	

5a	Eşrefoğlu Rûmî	Ey gönül derde düş kim anda dermân gizlidir Gel karış bir kaçreye kim anda ‘ummân gizlidir	Gör bu Eşrefoğlu Rûmî baħr-i aşka neyledi Cân ü başı terk idüb cânında cânân gizlidir	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
5a	Eşrefoğlu Rûmî	‘Aşk ile ol âşıkun şıdk ile ol şādıkun Maħbûbıdır Hâlık’un Sultân Abdü’l- Kâdir’un	Eşrefoğlu ol Rûmî dervişlerün maħremi Evliyâlar imamı Sultân Abdü’l-Kâdir’un	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	Bu şiir mecmûada ikinci kez yer alıyor.
6b	Âşık Yunus	Seyyâh olub şol âlemi ararsan ‘Abdü’l- Kâdir gibi bir er bulunmaz Cedd-i Muħammed’dir eğer şorarsan ‘Abdü’l- Kâdir gibi sultân bulunmaz	Derviş Yunus çeker nice ğayreti Üstümüze hâzır ola himmeti Oğlum didi aña Resül hâzreti ‘Abdü’l- Kâdir gibi sultân bulunmaz	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
6a	Seyfi	Biħamdillâh ki İslâma delilüm Muştafâ geldi Emirüm rehberüm şâhım ‘Aliyye’l- Murtażâ geldi	Sözün Seyfi ilâhidir hâkîkat-i burc-ı mâhidir Cevâbuñ nuţķ-ı şâhidir bu yolda yürümeğe geldi	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
7b	Haşimî	Hâzret-i şâh-ı velâyet Şir-i Şebiye Hân Poyrazdır Kanber-i Selmân şafâdir sevdiğim	Nesl-i pāk-i Muştafâ ü Murtażâ’dır Hâşimî Mehdi-yi şâhib-i nermân-ül ‘abâdir sevdiğim	Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

7a	Bilinmiyor	Iz̄tırabını terk it ey der-ḥaḳḳı da'im eyle yād Şaḳımbub iḥsān-ı 'abd-i 'āciz eyle olma şād		Beyit	Münâcât	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Makta beytinde isim yazmadığı için kime ait olduğu da bilinmiyor.
7a	Şemsî	Fi-s- semâ-i rızḳaküm naşş-i kerim mü āvd iken Ġayb-ı ḥazānesinde ḳısmet itdiği mevcūd iken Cümle rızḳuñ virince ol ḡanī mābūd iken Ḳuluna muḥtāc ider mi yaradan ḥoşnut iken	Rızḳ için efḳāra düşüb Şemsiyā itme telāş Çün muḳadderden ziyāde olamaz itme şu ateş Sa'y ile mümkün deḡildir ḥāşıl-ı āḳl-ı meāş Sen tevekkül eyle bāb-ı Ḥaḳḳa teslīm eyle baş	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Bu şiirin devamında 2 beyit daha verilmiştir.
8a	Zekâyi Dede Efendi	Mu'alla ḡavs-ı subhānī Muḳaddes-i ḳuṭb-ı rabbānī Emīn-i sırr-ı yezdānī To muḥyiddin-i Geylānī		Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Bu şiir Farsça olarak yazılmıştır. İlk iki mısraın ve son iki mısraın birleştirilmesi ile vezin elde edilmiştir.
9a	Nābî	Ser-i bāmında sipihruñ çalınub nevbet-i Şeyḥ Çerḥa küncide deḡil dā'ire-i nevbet-i Şeyḥ	Dünyevî uḡrevî āmaluñ olur cümle temām Nābiyā yek naḡar eyler ise eḡer Ḥazret-i Şeyḥ	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
9a	İdris-i Muhtefî	İş bu deme irince üç kez toḡdum anadan Bunca yavrı uçurdum nice āşiyāneden	Senüñ İdrīs ḥaḳīḳat bu rumūzat sözlerüñ İnsān olan bilmedi bu sırr-ı ḥayvāneden	Beyit	Şathiye	14'lü hece	

10a	Saffet	Muhtedā-yı ehl-i senetdir Hüseyin-i Kerbelā Şem‘i mihrāb şeri‘ atdır Hüseyin-i Kerbelā	Ehl-i imāne figān ü āh elzemdir bugün Ağla Saffet ağla kim ‘arş-ı fecdir bugün	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
11b	Fasihî (Fasih Dede)	Bu mâtemde olan derd ile hicrāna devā olmaz Bu feryād-ı Hüseyin’de dahî ‘uşşāka nevā olmaz	Faşıhā nüh felek yāqūt-ı zemāniyle pür olmaz O mihr-i ‘ālemüñ bir kaçre yānına bahā olmaz	Beyit	Mersiye	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
11a	Bilinmiyor	Ey risālet burcunuñ ħurşid-i mäh-ı enverī Vey nübüvvett mażharı āħir zamān peygamberi Ĥaqq senüñ şānuñda levlāk buyurdı yā Muştafā Ya‘nī sensin yā Muĥammed kāinatuñ serveri		Dörtlük	Kıt‘a /İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
11a	Bilinmiyor	Ey meh-i burc-ı şeref muţţali‘ feyz-i abdi ‘Ārz-ı enverüñ aynıye-yi nūr-ı şamedî		Beyit	İlahi	— — • / — • — — / — — • / — • — —	Makta beyti yok. Kime ait olduğu belli değil

11a	Kenzi		Arab'da seyyidü'l-ıqavm duhül itdik de bir 'āşī Mehālikden olur āzāde-yi Őek yā Resūlullah Sen ol sulţān-ı kevneysin bu mücrim çākerūñ Kenzī Hūzūr ravzana geldi daĥilek yā Resūlullāh	Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
11a	Vankulu Mehmet Efendi	Budur āyīn-i ' Arab bir qavmūñ olsa seyyidi Az olur ki qabri ūzre bende āzād olmaya Sen ki Faĥrū'l-mürselin ū Seyyidü'l kevneysin Hāşālillah ravzana yüz süren āzād olmaya		Dörtlük	İlahi	• — • — / •• — — / • — • — / •• —	Müfrettir.
12b	Bilinmiyor	Zāhid —i aĥkem-i ezeli kim ' aşk imiş kısmet bize Şāhid-i da'vā-yı ĥaqqız her varaq ĥüccet bize	Hāşıl-ı şāh-ı vilāyetden gelür Şevket bize Açılır bāb-ı ' aliden qa' be-yi ĥācet bize	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şiirde makta beyti yok ve kime ait olduĥu belli deĥil
12b	Nesimî	Dil binā-yı kibriyādır yıqma qalbūñ kimsenūñ Genc-i esrār-ı Hūdā'dır yıqma qalbūñ kimsenūñ	Ey Nesimî kenz-i vaĥdet ĥānesidir bu göñül Cilve-gāh-ı evliyādır yıqma qalbūñ kimsenūñ	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
12a	EŐrefoĥlu Rumî	Yine luţf eyleyüb müşerref oldu Merĥabā dervişlerim Őafā geldiñiz ĖuşŐalı göñlümi ele aldıñiz Merĥabā dervişlerim Őafā geldiñiz	Güneş gibi Őüle virür taçları Gice gündüz ' ibādetdür işleri EŐrefoĥlu Rūmî'nūñ dervişleri Merĥabā dervişlerim Őafā geldiñiz	Dörtlük	İlahi	11'li hece	

13b	Âşık Yunus	‘Aşkuñ aldı benden beni Mevla’m seni isterim seni Ben yanarım dün-i günü Mevlâ’m seni isterim seni	‘Âşık Yünus benim adım Günden güne artar derdüm İki cihānda maqşūdum Mevlâ’m seni isterim seni	Dörtlük	İlahi	8’li hece	
13b	Âşık Yunus	Hağ’dan ğayrısı kıllı kıllı yılandır yılan Hağ’dan ğayrısı fāni bākī değildir kalan ‘Âşık olan kişinüñ belli nişānı vardır Dün uyhusun uyumaz dīdāra şeb olan	Bunda gücüm var deyü kimseler zılm itme Yarın mizān kurulur ulū divāndır divān ‘Âşık Yünus bu sözi kāmillere söyledi Cāhillerüñ sohbeti aqla ziyandır ziyān	Dörtlük	İlahi	14’lü hece	
13a	Yunus Emre	Ben bende buldum çün Hağğ’ı şekk-i gümān nemdir benim Ben dost yüzün görmez isem bu gözlerim nemdir benim	Ümmî benim Yünus benim toköz atam dörttür atam ‘Aşğ odına düşüb yanam sülç-ı pazār nemdir benim	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
14b	Nesimî	Ey şaçun zi’l-lullāhi vey yüzün Allāh nūr Ravzanuñ servi boyuñdur indha canāt-ı hūr Ey şifātuñ kıl Hū Allāh vey cemālün fātiha İşte Tevrāt işte İncil işte Furķān-ı Zebūr	Her kim uyuyañ belāsin sevdikden çekmedi Kimdi maşūğ elinden halāt-ı ‘abd-i şükür Rūh-ı qudsidir Nesimî’ nūñ sözi ey zinde-i dil Ger mesiħānuñ derisün yatma kim çalındı şūr	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
14a	Ziyaeddin Abdurrahman Halis	Şāh-ı iklīm-i velāyetdir gürüh-ı Kādirī Rāh-ı Hağğ’da zü’l- kerāmetdir gürüh-ı Kādirī	İnsān-ı kadriye sür yüzün anlardan ol ‘İzziyā şāhib-i selāmetdir gürüh-ı Kādirī	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Ziyaeddin Abdurrahman Halis’e ait olduğu bilinmektedir. Bu yüzden onun adını kullanıyoruz.

14a	Ahmedî		N'ola təcim gibi başımda götürsem dâ'im Allâh Allâh Allâh Kadem-i resmi durur Hâzret-i Şâh-ı Rusûl'ün Allâh Allâh ya Allâh Gül-i gülzâr-ı nübüvvet ol kadem şâhibidir naçarât Ahmedâ durma yüzün sür kademine o gülün Allâh Allâh ya Allâh	Dörtlük	İlahi	• • — —/• • — —/• • — — /• • —	
14a	Eşrefoğlu Rûmî	Heb fesâd işlerime estagfirullâh tövbe Yaman teşvîşlerime estagfirullâh tövbe	Eşrefoğlu Rûmî'nün çok çok günâhları Kefâretidir anuñ estagfirullâh tövbe	Beyit	İlahi	14'lü hece	
14a	Bilinmiyor	Âsitân-ı Şeyh ' Abdü'l-Kâdir'e Kim hülûş üzre olur ise rüy-mâl Der-kâr-ı âh Hüdâ'nuñ erleri Gülistân-ı vahdetde gel gir gül al		Dörtlük		— • — — / — • — — / — • —	Müferttir. Makta beyti yok. Kime ait olduğu bilinmiyor.
15b	Âşık Yunus	'Ömr bağçesinün güli şolmadan Uyan gel gözlerim gâfletden uyan Ecel bir gün bize devrân dönmeden Uyan gel gözlerim gâfletden uyan	Dervîş Yunus söyler sözi tutulmaz Senün kumâşun bu ilde şatılmaz Böyle yatmak ile Hâkq'a yetülmez Uyan gel gözlerüm gâfletden uyan	Dörtlük	İlahi	11'li hece	
15b	Bilinmiyor	Severdi Hâzret-i Sultân ' Abdü'l Kâdir Hâbil'i Mürîd yâ muhabbetün düşe bir hevlnâke Anuñ ben dest-gir-i yâveriyim bilmesün bilsün Meded resdir aña feyzim bu ma' nâ şığmaz eder kim		Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Müfret halde bulunan şiiirin kime ait olduğu bilinmiyor.

15b	Nûrî	‘Aşkuñla cihân beste luţf eyle inâyet kıł Derdüñle bu cân ħaste luţf eyle inâyet kıł	Bî-çäreleri yād it virān dili abād it Nûrî kulumı şād it luţf eyle ‘inâyet kıł	Beyit	İlahi	— — • / • — — • / • — — • / • — —	Şiirin son kısmı beyit olarak ön esi ise kıta olarak verilmiştir.
15a	Fethî	Ey Rabb-i Raĥmān eyle gel iĥsān Ķalmasun vîrān bu dil-i sūzān	Fethî miskîne gönli ğamġine Ķalb-i derdine eyle gel dermān	Beyit	İlahi	— — • / • — • — / • — —	
15a	Şâkir	Nedir derdüñ senüñ bu mâtemüñ ne Ne ağlarsun gönül n’olduñ ğamuñ ne İlacuñ ne ‘aceb kim merhemüñ ne Ne ağlarsun gönül n’olduñ ğamuñ ne	Seni senden alan kimdür bilirsün Seni baĥre şalan kimdür bilirsün Bu Şâkir’le kıalan kimdür bilirsün Ne ağlarsun gönül n’olduñ ğamuñ ne	Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	
15a	Sünbülî	Ezelden ‘aşk odına yana geldim Anınçün tâ ebed mestâne geldim	Çü birdir Sünbülî ma‘rûf ü ‘arîf İdüb da‘vâ dime ‘irfāna geldim	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	
16b	Seyfî	Estaġfirullāh el- ‘Azîm Mürāinüñ işlerine Gördü sücüd eylemedi dilberimüñ kıaşlarına	Seyyid Nizāmoġlı cihān tolı cemāl-i yār ile Görmediler körler ānı ġirmedi hem düşlerine	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
16b	Hüdâyî	Vuşlat ġibi ni‘ met mi olur Yā Rab nice şükr idelim Ĥidmet ġibi devlet mi olur Yā Rāb nice şükr idelim	Eyle Hüdâyî’ye nazar Tā gelmeye kıalbe ġider Varlık senüñdür ser-te-ser Yā Rab nice şükr idelim	Beyit	İlahi	— — • — / — — • —	

16a	Süleyman Nahifi) Nahifî		Bu gülşende hezâr-ı bî-nevâyım yâ Resûlullâh Velî âzürde-i cevri ü cefâyım yâ Resûlullâh Kerem kıl luţf-i ihsānuñla dil-şād eyle ben zārî Nahifî'yim apunda bir gedâyım yâ Resûlullâh	Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Müfret bir şiirdir.
16a	Sezâyî	Ey şehîd-i Kerbelâ'ya ağlayan Ağla mâtemdir Mu�harremdir bugün Nâr-ı asretle ciğerim dağlayan Ağla mâtemdir Mu�harrem'dir bugün	Ey Sezâyî bilmiş ol Şâh-ı Hüseyn Cümleye sevmekdir anı farz-ı 'ayn Şeksiz ehlullâh oldu nûr-ı 'ayn Ağla mâtemdir Mu�harrem'dir bugün	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
17b	Âşık Yunus	Dolab niçün inlersün Derdüm vardır inlerüm Ben Mevlâ'ya 'aşık oldum Derdüm vardır inlerüm	Dervîş Yunus ider âhı Gözüm yaşı ciğer anı a'a 'aşıkım billâhî Derdüm vardır inliyorum	Dörtlük	İlahi/ Dolap name	7'li hece	
17b	Abdurrahman Refia Efendi	Bu şeb hürşid-i evreng-i rişâlet geldi dünyâya Mu�ammed Mu�tafa'nuñ nûrı şaldı 'âleme sâye Tonandı 'âlem-i bâlâ ser-â-ser nûr ile ol şeb adem başıdı vücüd iklimine ol âsumân pâye Şalli 'aleyhi ve Şalli teslimâ		Beşlik	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Müfret halde verilmiştir.
17b	(İbrahim Hakkı Erzurumî) Hakkî	Mer�abâ ey mevlid-i peygamberî Gel berü ey mâh-ı enver gel berü Meclis-i mevlidedir şev� ü neşât Dil ol meclisde olur amdan berü	Şerbet-i sükker verir abz-ı dile Cân dimağında bulur 'üd ü 'anberi Şalli yâ Rabbi 'alâ ayrû'l-verâ Oldu aî'nüñ bu vird ü ezberi	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	

18b	(İbrahim Hakkı Erzurumî) Hakkî	Hağ şerleri hayreyley Zannetme ki gayreyley ‘Ārif ānı seyreyler Mevlā’m görelim n’eyler N’eylerse güzel eyler	Bil elsine-i halkı Aqlām-ı Hağğ ey Hağğı Öğren edeb ü hıllıkı Mevlā’m görelim n’eyler N’eyler ise güzel eyler	Bent/Beşlik	(Tefvîz) İlahi	— — • / • — — — / — — • / • — — —	
19a	Sezâyî	Sineñ içre bedr olan mâhuñ nedir Taht-ı dilde hüküm iden şāhuñ nedir Şağlama benden ki dil-i hāhuñ nedir Söyle ‘āşık bā’ iş ü āhuñ nedir Derd ile ‘āzm itdügün rāhuñ nedir	Āteş-i ‘aşka yanar pervānesin Bāş u cāna qalmayan dīvānesin Gel Sezâyî’den bugün uyanasın Söyle ‘āşık bā’ iş ü āhuñ nedir Derd ile ‘āzm itdügün rāhuñ nedir	Beşlik	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
19b	Seyfî	Mevlā’m gözüm yaşı açar seyl olur İner engin deryāsına göl olur Āhum düdü çıkar ‘arşa yol olur Hağğ’ı isteyenler devran eylesün	Bakın Seyyid Seyfullah’uñ hāline Cān u bāşı verdi Allāh yoluna Şağın aldanmayın münkir ālına Hağğ’ı isteyenler tevḥîd eylesün	Dörtlük	(Tevḥîd) İlahi	11’li hece	
19a	Şeyh Galib	Bulandı yevm-i ‘āşūrāda çerhü’l-ḫac naşādî Zemîn-i āsumān bu hüzünle deryā-yı Nîl oldı Semāvāt ehlinüñ gözyaşındur bārān zann itme Şehid-i Kerbelā’nuñ rūḫ-ı pākicün sebîl oldı		Dörtlük	İlahi	• — — — /• — — — /• — — — /• — — — /	Müfrettir. Makta Beytinde isim yazmıyor ancak Şeyh Galib’e ait olduğu biliniyor.

19a	Seyfî	Yandıklarum şām ü seher senden midür benden midür? Başımdaki ‘aşkıdan eşer senden midür benden midür?	Seyyid Nizāmoğlu saña benliksüz al senden yana Sen ben sözün bilmem baña senden midür benden midür?	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
20b	Âşık Yunus	Ġaflet ile Hakk’ı buldum diyenler Er yarın Hakk dīvânında bellü olur Âhîret metâ‘uñ gördüm diyenler Er yarın Hakk dīvânında bellü olur	Dervîş Yünus söyler Kālū Belî’den Mü‘cizat Nebî’den mürüvvet ‘Alî’den Biz de bunı gördük böyle ulûdan Er yarın Hakk dīvânında bellü olur	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
20b	Ümmî Sinan	Meded Allāh saña şundum elimi Bizi ol dost Muḥammed’den irme Ġayri kime ‘arz ideyim ḥālîmi Bizi ol dost Muḥammed’den irme	Sinān-ı Ümmî söyler sözi gümānsız N’iderler cesedi içinde cānsız Ḥürî ğılmān gerekmez bize añsız Bizi ol dost Muḥammed’den irme	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
20a	Hikmet	Uyan behey gāfil ḥāb u ḡafleten ‘Ömrüñ geldi geçdi ḥaberüñ var mı? Bir ḥaber aldın mı sırr ü vaḥdetden Mürġ-ı cānuñ uçdı ḥaberüñ var mı?	Dervîş Himmet senden evvel gelenler Kimi ḡul kimisi sultān olanlar Dünyā benim mülküm deyübgelenler Ecel cāmuñ içdi ḥaberüñ var mı?	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
20a	Âşık Yunus	Ben bu ‘aşka düşeli Allāh ile bilişeli Eli yeşil ‘aşālî bize dervîşler geldi	Bölük bölük dervîşler Hakk’uñ buyrıġuñ işler Yunus eyüdüñ ḡardāşlar bize dervîşler geldi	Beyit	İlahi	14’lü hece	
21b	Mehmet Efendi (Şeyhülislam Bahai)	Saña ey şāh-ı Rusül uymayanuñ bitmez işi Bū-Leheb gibi anuñ tebbet olur serzenîşi Ayaġuñ tobraġuna yüz sürenüñ ḡuvvetli bāşı Çün toġub tutdı cihān yüzini ḥüsnüñ güneşi Kim ola sevmeye bu vecḥle sen māhiveşi		Dörtlük	İlahi	• • — — / •• — — / • • — — / •• —	Makta beyti yok.

21a	Sünbülî	Yırdeki da' vet-i kuvvet ola gidem dir göge Beline bağladı ol nūr-ı belā sāye taşı	Bezl idüb nāli kabūl itse Veddahı virdi ki vel-Leyl okurum sünbülüñe Dostını virdi budur küll-i ğudde ü ' aşıyy	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
21a	Âşık Yunus	İdelim cevlan kılalım seyrān Mest olub hayrān şeyh işiğinde	Yūnus'em el-Ḥaḡ dīdāra müştāk ' Âşıkam ' uşşāk şeyh işiğinde	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
21a	Kenzî	Âldın mı şafā ile muşaffā haberūñ sen Ol nūr-ı Ḥüdā veçh-i mücellā haberūñ sen	Ey Kenzî eyüb boynunu pāyine yüzün sür Şor şeyhim ' Alā'addīn'e Mevlā haberūñ sen	Beyit	İlahi	— — • / • — — • / • — — • / • — —	
22b	Şeyhî	Hadden aşdı iştiyākum yā Resūl göster cemālūñ Yağdı beni iftirākun yā Resūl göster cemālūñ	İde gör zikrini ānuñ hem dahī şükrini ānuñ Ṭut elini Şeyhî cānuñ yā Resūl göster cemālūñ	Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
22b	Kenzî	Mefātihü'l-Ḥüdā oldı hilālūñ yā Resūlullah Meşābihü'd-dücā oldı cemālūñ yā Resūlullah	Ḥabībā nār-ı fırkatle kuluñ Kenzî harāb oldı ' İmāret eyledi ' id-i vişālūñ yā Resūlullāh	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	

22b	Âşık Yunus	Rumdan çıktım yürüdüm mum olub sızdım eridim Şükr Hâkîk'a yüzler sürdüm server beni ne güzeldi Kâ'be yolları	Ka'be'nün efrâfı tağlar nîdâr görmüş şular çağlar Dervîş Yûnus añâr ağlar server benî ne güzeldir Ka'be yolları	Beyit	İlahi	14'lü hece	
22a	Bilinmiyor	Kad tecelled selmâ vü encâlet esmâ yâ nûn Ve bi-şagri'l-enma kem redet zam'an		Beyit	İlahi		Şiir Şuğl makamında bir ilahidir ve dili Arapçadır. Kime ait olduğu bilinmiyor.
22a	Bilinmiyor	Şerhu hâlî ve kışşatî ve naḥîbî Vâdimû 'ayni şevâhidu billezî		Beyit	İlahi		Şiir Şuğl makamında bir ilahidir ve dili Arapçadır. Kime ait olduğu bilinmiyor.
23b	Himmet	Sivâdan ḳalbiñi pāk it gönül mir'ât-ı Raḥmân'dur Şafâdan sineñi çāk it gönül mir'ât-ı Raḥmân'dur	Gel ey Himmet şikâr eyle gönülden özge kâr eyle Bu sırrı aşikâr eyle gönül mir'ât-ı Raḥmân'dur	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
23a	Eşrefoğlu Rûmî	Tecellî şevkü didâruñ beni mest eyledi hayrân Ene 'l-Hâkîk sırrına cândan anuñçün kılmazım pinhân	Şanurlar Eşrefoğlu'yam ne Rûmî'yem ne İznîkî Benim ol dâ'im ü bâkî göründüm şüretâ insân	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

23a	Bilinmiyor	Zuhûruñla cihân ey fahr-i ‘âlem şādumân oldı Vücuduñçün nizâm olan ‘âleme pür-nizâm oldı Eğer ‘izzetle teşrîf itmeseydün ‘âleme şâhâ Tamâm olunmazdı bu ‘âlem-i şâfâ geldi tamâm oldı		Dörtlük	Medhiye	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Müfret haledir. Kime ait olduğu bilinmiyor.
24b	Eşrefoğlu Rûmî	Bu gönlüm şehrinı seyrân ider iken Didi sırrum baña seyrân içinde	Aç göziñi Eşref Hâkķ’ı zikreyle ‘Fezkürünî’ didi Qur’ân içinde	Beyit	İlahi	11’li hece	
24b	Nûrî	Eser ‘âşķuñ yeli eşhâra karşı Öter bülbülleri gülzâra karşı	Görürsün Nûriyâ ‘âşķıklarına Neler ihsân ider ağyâre karşı	Beyit	İlahi	• — — — /• — — — /• — —	
24b	Yunus Emre	‘ Aceb midir deli olmaķ ‘ Aşķ odına yanan kişi ‘ Aşķa yakın yürimesin Eyü âduñ şanan kişi	Yine toğdı ‘aşķ güneşi Yünus kodı böyle bāři Şol münkerler âtar taşı Gelsün kâ’ il olan kişi	Dörtlük	İlahi	8’li hece	
24b	Âşık Yunus	Mecnün’a sordılar Leylâ nice oldı Leylâ gitdi adı dillerde kaldı Benim gönlüm şimdi bir Leylâ buldı Yüri Leylâ ki ben Mevlâ’yı buldım	Derviş Yunus bu sırlardan açılma Hâkķ’uñ luţfuñ görüb ğayre şaçınma ‘ İnâyet Hâkķ olan yerden kaçınma Yüri Leylâ ben İlahı buldum	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
25b	Niyâzî Mısrî	Oı cihânüñ fahrinüñ sırrına ķurbân olayım Ĥutbe-i levlâke âyetüñ şânına ķurbân olayım ‘Ķâb-ı kavseyn-i ev ednâ’sına ķurbân olayım Ben ânuñ ‘ilmine ‘irfânına ķurbân olayım	Her ne deñlü enbiyâ vü mürselin kim geldiler Ümmeti olmaķlıđı Hâķ’dan temennî kıldılar Evliyâ âña Niyâzî ķul-ı ķurbân oldılar Ben ânuñ ayađınuñ tozına ķurbân olayım Yolna gidenlerüñ izine ķurbân olayım	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

25b	Âşık Yūnus	Her kaçan añarsam seni qarārım qalmaz Allāh'ım Senden ğayrı gözüm yāşın kimseler silmez Allāh'ım	Dervīş Yūnus seni ister luţf eyle cemālūñ göster Cemālūñ göreñ 'āşıklar ebedī ölmez Allāh'ım	Beyit	İlahi	16'lı hece	
25b	Eşrefoğlu Rūmî	Yüreğüme dost derdi urdı dürli yāreler Kim tabībler āña bulmaz ne devā ne çāreler	Eşrefoğlu Rūmî'ye sorar iseñ dost kandadır Diye yir gök 'arş u kürs tobtoludur hep	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
25a	Ümmî Sinan	Seyrimde bir şehre vardım gördüm serāyı güldür gül Bāşındaki tāc ü tahtı köşki serāyı güldür gül	Sinān Ümmî gel vaşfeyle gül ile bülbül derdini Yine bu ğarīb bülbülūñ āh-ı figānı güldür gül	Beyit	İlahi	16'lı hece	
26b	Âşık Yūnus	Ey dervīşler ey kardāşlar ne 'aceb derdim var benim Mecnūn olmuş der görenler ne 'aceb derdim var benim	Dervīş Yūnus düştü gine 'aşq baħrine düştü Yārin yurduna düştü ne 'aceb derdim var benim	Beyit	İlahi	16'lı hece	
26b	Bilinmiyor	Eyā naħvel hānī eyyühel ihvān Li Ĥazret-i Şeyhî Sa'dü'l-Yemānî		Beyit	İlahi		Şiir Uşşak makamında bir ilahidir ve dili Arapçadır. Kime ait olduğu bilinmiyor.
26a	Âşık Yūnus	Tevhīd hoşca nesne olur tevhīd iden mest olur Allāh ile dost olur bile tevhīd idelim	Tevhīd ile varalım Ĥaqq'a yüzler sürelim Yūnus yolında turalım bile tevhīd idelim	Beyit	(Tevhid) İlahi	14'lü hece	

26a	Bilinmiyor	Yā şāhibe'l-envār yā ze'l-live'l-ma' kūd Yā şafvete'l-cebbār yāze' t-tuḳā ve'l-cūd Levlāke yā ze'ş-e'n maa' sāreti'r-rukbān Nevverte bi'l-muḫtār ve'l-Muştafa'l- Maḫmūd		Dörtlük	İlahi		Şiir Uşşak makamında bir ilahidir ve dili Arapçadır. Kime ait olduğu bilinmiyor.
26a	Seyfî	Mevlā'm vir 'aşkıñı baña ḫayrānuñ olayım senüñ Bülbül gibi cemālūñe nālānuñ olayım senüñ	Seyyid Nizāmoğlu ḫāce ayurma kendinden yücem Eğer gündüz eğer gice mihmānuñ olayım senüñ	Beyit	İlahi	16'lı hece	
27b	Recâî	Bu cān teşne vişāl-i ḫāzretine Allāh'ım Allāh'ım Efendim ma' būdum maḫşūdum Ne çāre ermez isem vuslātına Efendim ma' būdum maḫşūdum	Bî-ḫakk-ı süre-i TāHā vü Yāsîn Recāî'nüñ du' āsuñ Gider ḫalbindeki ḫubb-i sivāsuñ Efendim ma' būdum maḫşūdum	Dörtlük	İlahi	10'lu hece	
27b	Niyazi Mısrî	Sevdim seni Allāh'ım heb vārım yağmadır alan alsuñ Gördüm seni efkārım yağmadır alan alsuñ	Mışrı'ye vüçüb imkān bir oldu ḫamū a' yān Ṭāat ile ezkārım yağmadır alan alsuñ	Beyit	İlahi	— — • / • — — — / — — • / • — — —	
27a	Eşrefoğlu Rûmî	Rāzıyem derdine yārūñ ben şikāyet itmezem Kendi ḫālim söylerem ḡayri ḫikāyet itmezem	Söyle Eşrefoğlu Rûmî derdiñi 'aşıklara Dime kim ben gizlerem 'aşkı melāmet itmezem	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

27a	Seyfî	Yâ Resûlullah bize gör ne itdi ‘ âşî ümmetüñ Görmeye anlar dañi rûz-ı kıyâmet şefkätüñ	Biz muhibb-i hânedân-ı Muştafâ’yız Seyfiyâ Rûz-ı şeb nesl-i Resûlullâh olsun midhatüñ	Beyit	Mersiye	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
27b	Niyazi Mısrî	Ey ğarîb bülbül diyârüñ qandadır Bir haber vir gül’ izârüñ qandadır Sen bu ilde kimseye yâr olmaduñ Var senüñ elbetde yârüñ qandadır	Gökde uçar iken yire endirdiler Çâr-ı ‘ unşur bendlerine urdılar Nûr iken aduñ Niyâzî qodılar Şol ezel ki ‘ itibârüñ qandadır	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
27b	Hüdâyî	Buyrığuñ tüt Rahmân’uñ Tevhîde gel tevhîde Tâzelensün imânuñ Tevhîde gel tevhîde	Hüdâyî’yi güş eyle ‘ Aşka gelüb cüş eyle Bu kevşerden nüş eyle Tevhîde gel tevhîde	Dörtlük	(Tevhid) İlahi	7’li Hece	
27a	(Abdülaziz Zihni) Aziz	‘ Aşkuñ meyyine qandum Ne olduñ a gönül ne olduñ Yağduñ beni yandurduñ Ne olduñ a gönül ne olduñ	Gel imdi ey ‘ Aziz’im Sırrım dime ol ebsem Ağvâle olub mağrem Ne oldun â gönül ne olduñ	Dörtlük	İlahi	8’li hece	
27a	Sezâyî	Ķapuña geldiler ümmet Muħammed Dilerler merħâmet şefkât Muħammed	Sezâyî var Ķapusunda niyâz it Seni reddeyleyemez elbet Muħammed	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	
28a	Keçecizade Molla İzzet		Dîdeden şu yerine Ķan aĶacağ dem geldi Ağla ey didelerim mâh-ı muħarrem geldi ‘ İzzet añmazdi Yezîd’i ‘ acaba n’oldı sebeb Var ise Ķâtırına ehl-i cehennem geldi	Dörtlük	İlahi	14’lü hece	

28b	Hüdâyî	Müsaḥḥar emrime hep cümle eşya Senüñdür ḳul senüñdür ḥükm efendi Elin altındadır dünyâ vü ‘uḳbâ Eyżan	Uşâta rahmet ü ğufrân iderseñ Dertliler derdine dermân iderseñ Hüdâyî’ye aṭâ iḥsân iderseñ Senüñdür ḳul senüñdür ḥükm efendi	Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	
30b	Saffet		Ḳurretü ’l-‘ ayn-ı Resûl itdiler nâ-ḥâḳ şehîd Bir alay ḥod-bin kāfir ḳorḳmayub Allâh’dan Şanma ey Şaffet Muḥarrem’de ḥusûf itdi ḳamer Perde geldi dîde-i çerhe hücuma râhdan	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
30b	Bilinmiyor	‘Aşḳla ‘aşîḳ gül-‘ izâr oldı Tâze göñlüm nev-bahâr oldı		Beyit	İlahi	10’lu hece	Kime ait olduğu bilinmiyor.
30b	Haşimî	‘Aşḳ-ı yâre dūş olaldan yârimi gördüm ‘ayân Reff idüb şekk-i gümânım müşḳilim kıldım beyân	Baḥr-i ‘aşḳa ğarḳ olaldan varlığım ey Hâşimî Cümlesin verdim fenâya ‘aşḳla ḳaldım hemân	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
30a	Niyazi Mısrî	İñile ey dertli göñül inîle Ehl-i derdüñ inleyecek çağıdır Gel timâr it yâranı sen ‘aşḳla Yârelerin oñulacaḳ çağıdır	Ey Niyâzî dünyâda itmez ḥuzûr Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurûr Ḥaḳḳ’ı añla itmeden bundan ‘ubûr Mevtûñ elçisi gelecek çağıdır	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
31b	Âşık Yunus	Ġani Mevlâm naşib etse varsam ağlayı ağlayı Medine’de Muḥammed’i görsem ağlayı ağlayı	Dervîş Yunus dir cânla ḳul olmuşum imân ile Dilim zikri Ḳur’ân ile varsam ağlayı ağlayı	Beyit	İlahi	16’lı hece	

33b	Şems-i Tebrizî	Bihamdillâh direm Allâh alub ‘aqlımı fkrullâh Dilimde zâtuñ esması baña üns oldı zkrullâh	Şems-i Tebrîz bunı bilür ehad qalmaz fenâ bulur Bu ‘âlem külli maḥv olur hemân bâķī qalur Allâh	Beyit	Gazel	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
33b	(İsmail Hakkı Bursevî) Hakkı	Düşdi cāna ‘ākıbet sevdā-yı ‘aşk Eyledi şeydā beni Leylā-yı ‘aşk	Gözlerin yaşı ço aqsun Ḥaḳḳıyā Böyle olur lü’lü’-i la’la-ı ‘aşk	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
33b	Eşrefoğlu Rûmî	Yüziñi görelî ḥayrân olmuşum Bilmezem ben beni yâ sen olmuşum	Gerçi kim ben Eşrefoğlu Rûmî’yem Cümleñüñ isteği ben olmuşum	Beyit	İlahi	11’li hece	
33b	Niyazi Mısrî	Ey şeh zen-i dünyānuñ gel âline aldanma Şem’-i rûḥ-i nārına pervāne gibi yanma Fānīdir anuñ ḥüsni vār rengine boyanma ‘Ahdine vü va’ dine göñül virüb aldanma	Mısrî sanadır bu söz ceht et alagör ‘ibret Faḳr ile idüb fāhri itme aña sen minnet Ṭutma şaḳım ašlā hiçbir kimseye ḳudret Emrāz-ı cehilden ger buldunae eğer şıḥḥat	Dörtlük	İlahi	— — • / • — — — / — — • / • — — —	
33a	İsa Mahvî	‘Aşk cāmını nüş eyledim ol çün Bu ‘âlemi insāna mestāne olub geldim	Ārzü-yı vaṭan aldı ‘aqlımı Mahvî’nüñ Ḳoydum sırrı meydāne divāne olub geldim	Beyit	İlahi	14’lü Hece	
33a	Adlî	Güneş gibi eğerçi serseriyem Hele ḳayd-ı ta’ alluḳdan beriyem	Nice mihnet çeküb ol baḫr ü berde Aḳıtdım ḳanlı yaşıñ rüy-ı zerde Düşüb ‘aşkuñ ile ateş-i derde Yüzüñ ḥāk eyledi ‘Adlî o yerde	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	Çalıştımız mecmûada şiirin bir kısmı beyit bir kısmı dörtlük şeklinde yazılmış

33a	Âşık Yunus	Cebrâ'il'im selâm eyle dostuma Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im Sevileñ gelsün çıksun 'arşım üstüne Benim Muḥammed'im nūr'dan Aḥmed'im	Dervîş Yūnus sevelim Muḥammed'i Her andıķça virelim şalavâtı Kerîm Allāh aña maḥbūbum didi Benim Muḥammed'im server Aḥmed'im	Dörtlük	İlahi	11'li hece	
34b	Seyyid Şeref	Ṭülū' itdi dile şems-i ḥaķîķat Şereflendik bu şeba Muḥammed Allāh Muşşafā oldu meclîs kalkdı zulmet Şereflendik bu şeba Muḥammed Allāh	İdüb 'arz ü visale yāre her dem Aķıdub gözümnden ab ile dem Olub Seyyid Şeref yār ile her dem Şereflendik bu şeba Muḥammed Allāh	Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — —	
34b	Şemsî	Ey gāfil uyan rıḥlet-i nāgāhı unutma Yol kōrkuludur kōrkusı çok rāhı unutma	Bu dār-ı fenā içre hevā yolları çokdur Şemsî yūri sen Ḥaķķ'a giden rāhı unutma	Beyit	İlahi	— — • / • — — • / • — — • / • — —	
34b	Seyfî	Bu 'aşķ bir baḥr-i 'ummāndır buna ḥadd-i kenar olmaz Delilim sırr-ı Ḳur'ān'dır bunu bilende 'ār olmaz	Seyfullah sözünde mestdür şeyhünden aldığı destdür Dīvāne-ra kalem nistdür her ne dirse ķanar olmaz	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
34b	Sezâyî	Ey 'aşık-ı dildāde gel nūş idelim bāde Bir bāde gerek ammā kim içile me'vāde		Beyit	İlahi	— — • / • — — — / — — • / • — — —	Çalışmada yer alan ilahi türündeki bu şiirin yalnızca ilk 3 beyti vardır ve makta beyti yok. Ancak Sezâyî'ye ait olduğu bilinmektedir.

34a	İsa Mahvî	Sivā efkārınuñ cündü gönül milkün ħarāb etti Elim al düşmüşem ħaldır meded Mevlā-i Raĥmān'ım Emel ārzūsunuñ odı yaĥub baĥrum kebāb itdi Elim al düşmüşem ħaldır meded Mevlā-i Raĥmān'ım		Dörtlük	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Çalışmada yer alan ilahi türündeki bu şiirin 2 kıtası mevcuttur ve makta kısmı yoktur. Ancak İsa Mahvî Efendi'ye ait olduğu bilinmektedir.
34a	Bilinmiyor	Ey şūfî-i ehl-i şafā ez-cān be-gü Allāh hū Ey 'āşık-ı 'aşk-ı vefā ez-cān be-gü Allāh hū		Beyit	İlahi		Şiir Farsçadır. Şairi bilinmiyor.
34a	(Sarban) Ahmet	Bilmeyen cān Yūsuf'ıñ Ken'ān'ı bilmez ħandedir Öz vücudu mısırınuñ sulţānı bilmez ħandedir	Cān ħulaĥı ile işit Aĥmet Muhāmmet nuţĥunı Kendi nefsüñ bilmeyen Raĥmān'ı bilmez ħandedir	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
35b	Yunus Emre	Dervişlik başdadır tacda değildir Ķızdırmak oddadır sacda değildir	Ķabül it Yunus'ıñ ergen sözüni Tezcek gelür bāşa geç de değil	Beyit	İlahi	11'li hece	
35b	Yunus Emre	Yüce sulţānım derde dermānım Bedende cānım hū demek ister	Yünus postunda gönül dostunda Şırāţ üstünde hū demek ister	Beyit	İlahi	10'lu hece	
36a	Eşrefoĥlu Rūmî	Bildiñ mi buni böyle ħatm eyle tamām eyle Resülullāh söyler hū diyelim yā hū	Çek cihāndan elini ĦaĥĶ'a döndür yüzini Ħut Eşref'üñ elini hū diyelim yā hū	Beyit	İlahi	14'lü hece	

36a	Şeyh Cemal Halvetî	Şafhâ-yi şadrında dâ'im 'âşikuñ efkârı Hû Şâkirüñ şükri HüvAllâh zâkirüñ ezkârı Hû	Ravzâ-i Hû'da maqâm it Şeyh Cemâl-i Halvetî Tâ vücûduñ milkine keşf ola bu esrâr-ı Hû	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
36a	Şemsî	Cânân ilinüñ güllerinüñ bağı göründi Dost ikliminüñ lâlesinüñ dağı göründi	Dil hastesinüñ derdine tîmâr irişdi Şemsî'ye dağı dostunuñ otağı göründi	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
37a	Âşık Yûnus	Behey qardaş Haqq'ı bulam mı dirsın Haqq'a layık 'amel işlemeyince Bu sırruñ ötesüñ duyam mı dirsın Mürşid-i kâmil söylemeyince	'Aşqım gâlib oldı yüreğim harlar 'Âşık olan gönül nâmûsı neyler Behey Yûnus saña söyleme dirler Ya ben öleyim mi söylemeyince	Dörtlük	İlahi	11'li Hece	
37b	Zakir Osman Efendi	Ziyâlar virdi nûr ile dil ü câna seher zikri Şafâlar bahş idüb vaşl itdi Sübhân'a seher zikri	Bîhamdillâh añâşır bendi bâğından halâş idüb Müyesser kıldı vuşlat Dervîş 'Osmân'a seher zikri	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	

37a	Şemsî	Vâsıl olmaz Hakk'a kimse cümleden dūr olmadan Kenz açılmaz şol gönülden tā ki pūr-nūr olmadan	Bir 'aceb sevdāya düşmüş tuşur Şemsî mūdām Hakk'a makbül olmak ister halka menfur olmadan	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
37a	Bilinmiyor	'Alî 'ātā beğim 'abd-i zelîl 'Azizü'l- şabr nā-şare qalilü Veyā esfî 'alî mā-kān-i mene Ve hiz nā-men şad ü degüm toylu Muhammed şanîü 'ş-şabā 'angüm hōd ise		Beşlik	İlahi		İlahilerin Şugul makamında yazılmış Farça bir şiidir. Kime ait olduğu bilinmiyor.
37a	Bilinmiyor	'Abdü'l-Ķādir el-Geylānî Zü't-taşrîfî fi'l-ekvānî Yā Mevlāyi fārżî 'anüh Rıdvāna 'alā rıdvānî		Dörtlük			Farça bir şiidir. Kime ait olduğu ve türü hakkında bilgi yok.
38b	Âşık Yunus	Ateş-i 'aşka bağrım yaçar pîrimizidir Şeyh 'Abdü'l-Ķādir Gice gündüz himmete baçar pîrimizdir Şeyh 'Abdü'l-Ķādir	Bütün 'ālem içre oğunur verdi bir nazar ğomaz gönülde derdi Dervîş Yunus andan himmete irdi pîrimizdir Şeyh 'Abdü'l-Ķādir	Beyit	İlahi	11'li hece	
38b	Bilinmiyor	'Alellāh fî küllil umūr-i tevekküli Ve bil ħums-i aşhābül 'abā tevessül Muhammed el-meb'ūs ve ibnihi ba' duhu Ve Fāţimatü 'z- Zehrā vel-Murtażā yā 'Alî		Dörtlük			Arapçadır. Müferet haldedir. Türü ve kime ait olduğu bilinmiyor.

38b	Hüdâyî	Baħrı ‘irfânda yedi deryâ değil bir kaħtrece Kaħde ħaldı ey Hüdâyî Nîl ü Ceyħün u Ares		Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Müfrettir.
38a	(Şeyh Ömer Fuad) Fuâdî	Şâh Hüseyn’üñ firkatıyla ağlayan gelsün berü Âh ü vâh idüb demâdem inleyen gelsün berü	Hem Muħammed meclisinde çâr-yâr ile gelüb Ey Fuâdî ħâl ile irşâd olan gelsün beri	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
39a	Neccarzade Rıza	Lebüñ vafında sulţânım dehân ‘âşık zebân ‘âşık Saña ey mihr-i tâbânım zemin ‘âşık zamân ‘âşık	Eyâ sulţân-ı maħbübân buyur erbâb-ı ‘aşk içre Desinler İbn-i Neccâr’a budur ibn-i filân ‘âşık	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
39a	Küsec Ahmed Dede	Ben bilmez idim gizlü ‘ayân hep sen imişsin Tenlerde vü cānlarda nihân hep sen imişsin Senden bu cihân içre nişan ister idim ben Âħir bunu bildim ki cihân hep sen imişsin		Dörtlük	Murabba	— — • / • — — • / — — • / • — —	Bu şiir ikinci kez geçiyor.

39a	Merkez Efendi/ Merkezî	Eyâ ‘âlemlerüñ şâhı tecellî kııl tesellî kııl Göñüller burcunuñ mâhı tecellî kııl tesellî kııl	Bu Merkezî kuluñ cāndan yine ister seḫā senden Açub ḫüsnüñ nikabından tecellî kııl tesellî kııl	Beyit	İlahi	• — — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
39a	Eşrefoğlu Rûmî	‘Aşkuñ odı ciğerimi yaka geldi yaka gider Ġarîb bâşım bu sevdâyı çeke geldi çeke gider	‘Aşıklar durur sözine ġayrî görünmez gözine Eşrefoğlu dost yüzine bağa geldi bağa gider	Beyit	İlahi	• — — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
40b	Sezâyî	Tennür-i dile od yakub âh-ı şererümden Bir özge kebâb mâ-ḫazâr itdi ciğerümden	Dil-beste-i zülf-i siyehem yine Sezâyî Sevdâ-yi cünün gitmedi bir kerre serümden	Beyit	İlahi	— — • / • — — • / • — — • / • — —	
42b	Zekâyî	Teyakḫazu teyakḫazu yâ neyāmu Ḳad hezeme’l- fecre cünüd ez-zılāmu		Beyit			Makta beyti yok Ancak Zekâyî’ye ait olduğu bilinmektedir.
42b	Hüdâyî	Ḳudümüñ raḫmet ü zevk ü şafâdır yâ Resûlullāh Zuhûruñ derd-i ‘uşşâka devâdır yâ Resûlallāh	Hüdâyî’ye sefâ‘ at kııl eġer zāhir eġer bâṭın Ḳapunda intisāb itmiş gedâdır yâ Resûlullāh	Beyit	İlahi	• — — — — / • — — — / • — — — / •	

						— — —	
42a	Hüdâyî	Olmayıncağ senden ‘atā Çul neylesün yā Rabbenā Dā‘im işim sehv ü ħatā Çul neylesün yā Rabbenā	Uçub kafesden ‘andelib Çoma Hüdâyî’yi ġarib İt ġülşeni vaşluñ naşib Çul neylesün yā Rabbenā	Beyit	İlahi	— — • — / — — • —	
42a	Derviş Musa Dede	Bir ismi Mustafā bir ismi Aġmed Allāhümme şalli ‘alā Muġammed Rüz-i mahşerde bize ide meded Allāhümme şalli ‘alā Muġammed	Derviş Mūsā ħālîş eyle niyyetin Emrime intişāb eyle Ĥazretinüñ İşte buldı toġrı yolu cennetüñ Allāhümme şalli ‘alā Muġammed	Dörtlük	İlahi	11’li hece	
43b	Niyazi Mısrî	ġül midür bülbül midür şol zār ı eġġān eyleyen Ten midür yā cān mıdur hem ‘arş-ı seyrān eyleyen	Ey Niyāzî kim vücuduñ terk iderse ol durur Cümle yüzler içre ol bir yüzü seyrān eyleyen	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
43b	Hakkı / Mehmet Sadık Efendi	Melekler ħāzır olmuştur niçün tevġide gelmezsün Çamu ervāġla toľmuştur niçün tevġide gelmezsün	Bulanlar Ĥaġġı’yā Ĥaġġ’ı bulur tevġid ile şol ki Ānı bulmaz ne olmuştur niçün tevġide gelmezsün	4 Beyit	İlahi (Tevhid)	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	Bu Şiir aslında Mehmet Sadık efendi’ye aittir ancak çalıştığımız mecmûada Hakkı mahlası kullanılmıştır.
43b	Ümmî Sinan	‘Aceb ħayrān oldum ‘aşġa uyaldan Yanub püryān oldum ‘aşġa uyaldan	Sinān Ümmî ider ġalmadı hiç ġam Özge sulţān oldum ‘aşġa uyaldan	Beyit	İlahi	12’li hece	

43a	Ümmî Sinan	Gelmişem vaḥdet ilinden ‘aşk ile cihâne ben İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestâne ben	Ey Sinānī ‘aşk maḳāmı bes rızā-i Ḥaḳḳ dürür Pādişāhuñ hizmetinde durmuşum divâne ben	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
43a	Yunus Emre	‘Aşkuñ aldı benden beni Mevlā’m seni isterim seni Ben yanarım dün ü günü Mevlā’m seni isterim seni		Beyit	İlahi	8’li hece	Makta beyti yok ancak Yunus Emre’ye ait olduğu bilinmektedir. Yunus Emre Divanı’nda dörtlük olarak verilmiş.
44b	Kuşadalı İbrahim Halveti	Vech-i yāre düş olan ‘ālemd e seyrān istemez Cānuñi cānānına teslim eyleyen cān istemez	Māsivāllāh’dan mücerred oldu İbrāhīm bugün Vārını dil-dāre virdi vaşl-ı ḥicrān istemez	Beyit	Gazel	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
44b	Karakız Mehmet Efendi	Ey şchinşāh-ı serir ü enbiyā vü evliyā Ve’y sipeh-sālār-ı ḥayl-i etḳiyā vü aşfiyā Ey vücūd-ı pāk ey nūr-ı muşavver pür-ziyā Mevlid-i Sultān-i Kevneyn Muḥammed Muştafā		Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Makta beyti yok ancak Karakız Metmet Efendi’ye ait olduğu bilinmektedir.
44b	Selami Mustafa Efendi	Āh bir mu‘azzam pādişahsūñ ki ḳulundur cümle şāh Ḳurb-ı Ev Ednā’da vaż’ oldu seniñçün taḥt- gāh	Her nazarda ‘ayniña vech-i Ḥüdā manzūr olur Bu Selāmī ḥidmet-i na’tuñ ile maḡfūr olur	Beyit	Gazel	— — • — / — — • — / — —	

						• — / — — • —	
44a	Tokatlı Âşık Nûrî	Vārını virmez mi bir yār isteyen Dārını terk itmez mi dil-dār isteyen	Nûrî'nüñ sırrından alsun bir haber ‘Alem içre ‘âşık-ı zār isteyen	Beyit	İlahi	11’li hece	
44a	Niyazi Mısrî	Aç gözini dildāra baq ref ^c oldı yüzinden niķāb Zulmeti sürdi çıkardı ara yerden āfitāb	Her ne kim görse gözün āndan cemāl-i yāre baq Çünkü gitdi ey Niyāzî qalması aşlā hicāb	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
45b	Hüdāyî	Fırkat cehennemden eşed Mevlā meded Mevlā meded Nefs olmasun ortada sed Mevlā meded Mevlā meded	Zāhir olub aşār-ı cūd İrsün kemāline şühūd Virgil Hüdāyî’ye vücūd Mevlā meded Mevlā meded	Dörtlük	İlahi	— — • — / — — • — /	
45b	Seyfî	Yā İlahî cümle sensin cümlesi Sen dururken diyemezüm baña ben Zāt-ı Hāķķ’a vāşıl olmaz ol kişi Geçmeyünce cümle kendi kendinden	Ben baña bakşam görünmez baña ben Görineñ didār-ı Hāķķ’dır cümleden Göreñ Hāķķ görineñ Hāķķ göstereñ Hāķķ Yā Nizāmoğlı iki görmeñ neden	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	
47a	Eşrefoğlı Rûmî	Ey gönül bir derde düş kim ānda dermān gizlidir Gel qarış bir çatreye kim ānda ‘ummān gizlidir	Gör bu Eşrefoğlı Rûmî baħr-i ‘aşka neyledi Cān ü başı terk idüb cānında cānān gizlidir	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

47a	Niyazi Mısrî	‘İlm-i baħr-i vücūd aṣḏāfınuñ dürdānesiyim ben Ma‘ārif kenz-i dil vaṣṣāfınuñ vırānesiyim ben	Ne Mıṣrīyem ne Mehdīyem ne ‘İsāyem ne insānem Bu yanañ dā‘imā ṣem‘ūñ velī pervānesiyem ben	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
47a	Şemsî	Derdüñ ne behey ‘āşık bî-çāre neden olduñ Bir yerde qarāruñ yoķ āvāre neden olduñ	Pāmāl-i muħabbetsin yokdur bāşıña çāren Tā yokdur ey Şemsî dīvāne neden olduñ	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
48b	Niyazi Mısrî	Ey şanem n’olduñ cāna kaşduñ var Bağrımı deldüñ yā ne kaşduñ var	Bu Niyāzī’yi ağlatdığında Umulur ki ihsāna kaşduñ var	Beyit	İlahi	10’lu Hece	
48b	Niyazi Mısrî	Devrān oldur kim devrini devr-i felek bilmez ola İnsān oldur kim sırrını ins ü melek bilmez ola	Her bir nebî her bir velī zilletle irdi menzile Mıṣrî’ye söğsün şol ağız Allāh dimek bilmez ola	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
48b	Meftūnî	Allāhü Rabbi lā-yezāl yā vāhid ü yā zü’l- Celāl Ey pādişāh-i bî-zevāl Yessir lenā ḥayru’l- umūr	Meftūnî ‘āciz bî-ğarīb luṭfundan itme bî- naşib Yā Ḥayy-i Mucib Yessir lenā ḥayre’l- umūr	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — /	

						— — • —	
48a	Yunus Emre	Tehî şanman siz bizi dost yüzün görüb geldim Bākî devlet-i rüzgâr dost elin tutub geldim	Yalnız Sübhân idi peygamberler cân idi Yünus da pinhân idi şüret değışüb geldim	Beyit	İlahi	14'lü hece	
50a	Eşrefoğlu Rûmî	Gice gündüz hayâlimde fikrimde Tâ ezelden bismillâhım var benim Haqq'ıñ ismi ezberimde zikrimde Tevhîdimde İllallah'ım var benim	İsmim Eşrefoğlu ben bir gedâyım Dervîş Kâmil gerek halk-ı mülâyim El göğüsde yüzüm yeredir dâ'im Cümlesine eyvallâhım var benim	Dörtlük	İlahi (Tevhid)	11'li hece	
50a	Şems-i Tebrizî	Yâ Resûlullah Hâbîb-i Hâlık-ı yektâ toyi Ber-güzîn-i zü'l-Celâl ü pāk ü bî-hem-tâ toyi	Şems-i Tebrizî ki dâret Na't Peygamber zeber Mustafâ vü müctebâ-i Seyyid-i â' lā toyi	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
50a	Niyazi Mısrî	Ṭâlib-i Haqq'ıñ devâsız dert durur sermâyesi Anuñcün âh u zâr olur hemîn hem-sâyesi	Kim ki ‘‘ mâzâga'l-başar’’ sulṭânınuñ tıflı ol Mısrî'yâ şol feyz-i aqdes nûr oldı dâyesi	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
51b	Niyazi Mısrî	Doğdı ol şadr-ı risâlet başdı 'arş üzre kâdem Şaldı ol nûr-i nübüvvet pertevîn fevka'l- ümem	Yâ Resûlallah şefâ'at kıl Niyâzî mücrime Şol zaman kim baş açığ yâln ayak kân ağlıyam	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

51b	Hüdâyî	Mevlâ'm senüñ 'aşkların devrân iderler Hû ile Yolundaki şadıqların cevlan iderler Hû ile	Gayrı Hüdâyî meyli kes Allâh yeter bâkî heves Zikrini beni Hâk'ıñ her nefes 'ilân iderler Hû ile	Beyit	İlahi	16'lü hece	
51b	Yunus Emre	Benim ol 'aşk bahrisi deñizler hayrân baña Deryâ benim katremdir 'arş oldu seyrân baña	Yünus bu halk içinde eksiklügüñ Hâk bilür Dīvâne olmuş çağırur dervişlik bühtân baña	Beyit	İlahi	14'lü hece	
51a	Zekâyî	'Aşkuñla yandır sulţânım Allâh Şevküñle döndür hünkârım Allâh	Eyler Zekâyî hamd ü senâyî Dâ'im du'âyî sulţânım Allâh	Beyit	İlahi	10'lu hece	
53b	Bağdâdî	Yoğ iken vâreyledi 'arz-ı dîdâr eyledi Resül'e yâr eyledi şükür elhamdulillâh	Bağdâdî'nüñ bu sözüñ kabül eyle niyâzuñ Dergâha sürdi yüzüñ şükür elhamdulillâh	Beyit	İlahi	14'lü hece	
54a	Adlî	Gülşen ü vahdetd dâ'im rüz-ı şebdir bülbülî İr görür eflâke feryâd ü figân ü gulgulî Himmetim bu cân-ı dilden açıla vahdet gülî Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî	Sünbülî Ya'küb Merkez hem dağî şeyhim Hasan 'Adlîyâ boynıma tağdılar benim bir hoş resen Silsileñ kime irer deyü sorar iseñ baña Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî'yem Sünbülî	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
54a	Eşrefoğlu Rûmî	Şöyle kim bi-dîl ü bi-cân olmuşam Kendi ahvâlime hayrân olmuşam	Eşrefoğlı Rûmî'yem ben kim bugün Keşret-i vahdetde yeksân olmuşam	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • —	

54a	Hacı Bayram-i Veli	N'oldu bu gönüm n'oldu bu gönüm Derd-ü gam ile toplu bu gönüm Yandı bu gönüm yandı bu gönüm Yanmada dermān buldu bu gönüm	Bayramī imdi Bayramī imdi Bayram idersin yār ile şimdi	Dörtlük	İlahi	10'lu hece	Şiir dörtlük halinde verilmiş fakat son dörtlük 2 mısra olarak verilmiş.
55b	Şeyh Yakub Efendi	Dil ü cān hiç karar itmez tecellî eyle yā Allāh İşiğünden firār itmez tecellî eyle yā Allāh	Çün ²⁵⁰ aşıkdır saña Ya'küb yüzün göster eyā maḥbūb Yine sensin saña maḥlūb tecellî eyle yā Allāh	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
55b	Himmet	Vaqt-i seherde açılır perde Düşüğüm yerde dermān sendendir iḥsān sendendir	Dervīş Himmet çāre vaşlına Derd-i firkat dermānı sendendir iḥsān sendendir	Beyit	İlahi	10'lu hece	
55a	Yunus Emre	Cennetten çıktı bir Ādem dünyāya başdı qadem Bunu dir bir ādem Lā ilāhe illallāh	Yūnus da bunu didi Yana ciğerim didi Rabbūñ güzel adı Lā ilāhe illallāh	Dörtlük	İlahi	7'li hece	
56b	(Çıkrıkçı Şeyh Mustafa) Nakşî	Nūr-i Faḥr-i 'āleme bir zerre olmaz āftāb La'l-i nābından nümüne gevher-i yektāda tāb	Ḥamdülillāh ravza-i pākūñ ziyāret ideli Oldı ey Nakşî derūnum mülküne çok fetḥ-i bāb	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

57a	Zekâyî	Vücûduñ mazhar-ı sırr-ı ezeldir yâ Resûlallâh Dilûñ mir ^ç at-ı nûr-ı lem-yezeldir yâ Resûlallâh	Sezâvâr-ı şefâ ^ç at olmaz ise rûz-ı mahşerde Zekâyî oda yanmağ muhtemeldir yâ Resûlallâh	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
57a	(Şeyh İlyas) Çâresiz	Gel berü haber vireyim haber sorarsan Bugünün yarına şalub yürime Bazârgânsın bunda sermayen bozuk Aşlını ziyâne şalub yürime	Şeyh İlyâs'a çâresizlikdir öğüt Kahr ü luğfuna gelür 'aşğ ile yut Eyülerden budur saña öğüt Şaşın şikâyet idersen yürüme	Dörtlük	İlahi	11'li hece	
57a	Yunus Emre	Nice bir beslersin sen bu kıdd-i kâmeti Düşdüñ dünyâ zevkine unuttuñ kıyâmeti	Yunus Emre'm sen daği gerçeklerden olıgör Gerçek irenler imiş cümleñ ziyâreti	Beyit	İlahi	14'lü hece	
58b	Âşık Yunus	Yürük değirmenler gibi dönerler El ele virmişler Hakk'a giderler Gönül ka'be'sini tavâf iderler Muhammed'ün kösi çalınur bunda	Dervîş Yunus ider ne oldı baña 'Aşkuñ muhabbeti dokunur câna 'Aklıñ başına götür divâne Muhammed'ün kösi çalınur bunda	Dörtlük	İlahi	11'li hece	
58b	Kabûlî Mustafa/ Sezâyî	Şâd ider gamğın dili Allâh bir yüzden daği Feth ider her müşkili Allâh bir yüzden daği	Nev-be-nev der-kârdır 'âlem Sezâyî sırâ bağ Her işüñ işler velî Allâh bir yüzden daği	Beyit	Tahmis	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Bu şiir mecmûada Sezâyî mahlasıyla yer almaktadır. Ancak açık erişimde Kabûlî Mustafa'ya ait olduğu görülür.
59a	Niyazi Mısrî	Derd-i Hakk'a tâlib ol dermâne irem dirseñ Miñnetlere râğib ol âsâna irem dirseñ	Terk it kırî dâ' vâyı hem 'ucb ile riyâyı Mısrî ço o sevdâyı Sübhân'a irem dirseñ	Beyit	İlahi	— — • / • — — — /	

						— — • / • — — —	
59	Hüdâyî	Benim maşşūdum ‘ālemde deġildir lākin illā Hū Bu benim derdime dermān deġildir lākin illā Hū	Ey Hüdâyî eġer idrak iderseñ fānī dünyāyı Bu sözüm sırrına kimse iremez lākin illā Hū	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
60a	(Pir Abdülehad Nuri)	‘Aşşuñla cānım bendedir bende Dil ā sulţānım sendedir sende	Nūrī ol şādık ‘aşş ile yanık Dā’im ‘aşşık zindedir zinde	Beyit	İlahi	10’lu hece	
60b	Hüdâyî	İsteyen yārin hāk ider vārın Bulsa dildārın şaqlar esrārın	Gel Hüdâyî’den al hāber irken Hāḡḡ’ı isteyen ḡoysun inkārın	Beyit	İlahi	10’lu Hece	
60a	Hüdâyî	Tecellī cemāl ister gönül eġlenmez eġlenmez Tesellī-i vişāl ister gönül eġlenmez eġlenmez	Eġer dünyā eġer ‘uḡbā vişālsiz bir ḡurı sevdā Hüdâyî ne itsün Mevlā gönül eġlenmez eġlenmez	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
61b	(Muhammed Nasūhī Üskūdārī) Nasūhī	Sırr-ı Aḡmed sendedir izhār için gel mürşide Sensin ol dürr-i yetīm i’lān için gel mürşide	Ey Naşūhī sırr-ı ‘irfān sırrını keşf eyleme Rütbe-i ḡayvān ü insi farḡ için gel mürşide	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — •	

						— — / — • —	
61b	Yunus Emre	‘Aşk bāzırgānı sermāye cānı Bahādır gördüm cāna kıyānı	Yūnus sen zinhār gördüm dime kim Oda yaqarlar gördüm diyeni	Beyit	İlahi	10’lu Hece	
62b	Şemsi	Cümle ‘ālem āşinā arada ben bī-gāneyim Her işim ağıyār ile gör kim ‘aceb divāneyim	Mey-furūş oldum şalādır ehl-i ‘aşka Şemsiyā Bizdedir hamr-ı ezel gelsün gelen meyhāneyim	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
62b	Seyfi	Yā Rabbi ‘aşkuñ vir baña hū diyeyim döne döne ‘Āşık olayım ben saña hū diyeyim döne döne	Seyyid Nizāmoğlu kıldur gerek öldür gerek güldür ‘Aşkuñla göñlümi tıldur hū diyeyim döne döne	Beyit	İlahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
62a	Seyfi	Yā Rabb nūruñ Haqq’ı-çün irme ‘aşkundan beni Cennāt-ı hūruñ Haqq’ı-çün irme ‘aşkundan beni	Seyyid Nizāmoğlu’nuñ maqşūdıdır dīdār anuñ Devr itme vaşlından senüñ irme ‘aşkından beni	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
62a	Kuloğlu	Cümle hüccāc ile giydik yine iħrām-ı ‘abā Kıble’ye toğrı yöneldik gideriz misl-i şabā İrişüb gördük bürünmüş bir siyah atlas kabā Kara tonlu Ka’betullāh merhabā yā merhabā	Şuşamışım āb-ı zemzemden şikāyet idesin Merve haqqıçün Şafā ile himmet idesin Umarım yarın Kuloğlu’na şefā’at idesin Kara tonlu Ka’betullāh merhabā yā merhabā	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

63b	Himmet	Sivādan albini pak it Gnul mirat-ı Raman'dır afadan sineni ak it Gnul	Gel ey Himmet ikar eyle Gnulden zge kar eyle Bu sırrı aikar eyle Eyzan	Drtluk	lahi	8'li hece	
63a	aık Yunus	Mlk-i beadan gelmiem fani cihanı neyelerem Ben dost cemlun grmiem hur-i cinanı neyelerem	aık Ynus mauuna vuslat bulunca mest olur Ben ieyi aldım aa ar u namuı neyelerem	Beyit	lahi	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
63a	Bilinmiyor	Gelb bu tekke-i aa sorarlarsa bu dervi ne Zararsıza bir demdi de ne dirsene di		Beyit			Kime ait olduu bilinmiyor. Mfret haldedir.
64b	Sezyi	Ey Resl-i Hazret-i Ha vey Habb-i ibriya Ey ziya-yı ayn-ı alem vey imam-ı enbiya		Beyit	Nat- erif	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	iirin ilk beyti Sezyi'ye ait ancak devamı farklı. Makta beyti yok
64b	Bilinmiyor	Olar kim bende-i ha-ı Hda'dır Muibb-i hndan Mutaa'dır		Beyit	Nat-ı erif		Makta beyti yok. Kime ait olduu bilinmiyor.
64a	Bilinmiyor	Ey aan ey aan men cn-ı cnn yfetem Ey adan ey adan men nr-ı imn yfetem		Beyit		— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	Makta beytinde mahlas yok. Kime ait olduu bilinmiyor.

64a	Şemsi	Ey dil beya ki 'ıyd-ı vişāl-ı Muḥammed-est Rüşen-i cemāl ze-nūr-ı cemāl-i Muāḥammed- est	Şemsiyā saḡn ze-na't beni göge kār-ı to Med āḡı Muhāmmmed veel Muḥammed- est	Beyit	Na' t-1 Şerif	— — • / — • — • / • — — • // — • —	
64a	Mevlāna	Olursa devletim himmedim ḡalursa ṡāla' ım yarı Vişāle deḡişirim hicri saḡa Ḥaḡ ır göre yāri	' Aceb ḡaddince Mevlānā sözüñ Türkçe'ye nazm eyle Kelāmından olur ma' lüm kişinüñ kendi miḡdārı	Beyit	Na' t-1 Şerif	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
65b	Seyfi	Yā Rabb beni dūr eyleme evlād-ı ' Alī' den Kim bendesiyüm ben bunlaruñ ḡālū beli' den	Çün buldı ḡayāt-ı ezeli bunda Seyfi Cānımı fedā başını ṡop eyleyeliden	Beyit	Münacāt	— — • / • — — • / • — — • / • — —	
65b	İkbālī	Şerm-sār itme Ḥüdāyā rüz-ı maḡşerde beni Ḥürmetine Ḥātem' üñ yandırma düzaḡde beni Mu' terifim ben günāḡıma muḡırrim cürmüme Enbiyā vü mürselīn içre ḡacil itme beni	Şimdilik İḡbālī' ya ṡaldım ' amıḡ-i ḡayrete İlāḡi destimi al yā Rab düşürme ḡurbete Diler iseñ ḡo caḡıme diler iseñ cennete Enbiyā vü mürselīn içre ḡacil itme beni	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

65a	Seyyid Şa'ban	Maẓhar-ı zāt-ı İlahî Muştafâ'dır sevdiğim Çār yār-ı hayr-ı aşhâb Murtaẓâ'dır sevdiğim	Seyyidî Şa'bân menba'-ı nesîm-i seyr Kurratü'l-'ayn-ı Rusûll-i Kibriyâ'dır sevdiğim	Beyit	Gazel	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
66b	Mâhir	Nice tavşif eyleyim ol hânedân-ı serveri Sürme-i çeşmimdir ancak anlaruñ hâk-ı deri Söyle ikrâr itmişim ki dönmezem aşlâ geri Yüzseler cümle vücūdım kalmasa tende deri Dönmezem bâb-ı 'Alî'den Haydarîyem Haydarî	'Aqla geldikce Hüseyin'in hâliniñ dil hûn olur Bu ne devrân-ı felekdür bu naşıl hicrân olur Mâhirâ ahîr söziñdür bâ'ış-i ğufrân olur Dönmezem bâb-ı 'Alî'den Haydarîyem Haydarî	Dörtlük	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
66b	Seyfî	Deldi bağrım bülbül-i bi-çäre nâlânuñ senüñ Yoğsa aldırдын mı sen de vird-i handânuñ senüñ	Çünkü Seyyid Seyfî dūr oldu cemâl-ı yârdan Ağlasuñ kan ağlasuñ bu çeşm-i giryânuñ senüñ	Beyit	Gazel	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
66a	Bilinmiyor	Cenâb-ı şâh-ı vâlâya 'arż-ı hâldir emelim Şifât-ı Eyyüb gibi derd ile âlûde tenim		Beyit	İlahi	15'li hece	Şiirin kime ait olduğu bilinmiyor.
67b	Şeyh Cemâl	Tâ ezelden sen benimle 'ahd ü peymân eyledüñ Gösterüb ol hûb cemâlüñ ya ne pinhân eyledüñ	Şeyh Cemâlî ağlamakdan gözlerinden kan döker Yiri göği 'arş-ı kürsî dosta seyrân eyledüñ	Beyit	Kaside/ İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

68b	Şems-i Tebrizî	Bu 'aşka olalı yoldaş komuşam nāmūs u 'ārī Devāsız derde dost oldum iderem āhla zārī	Gel imdi Şems-i Tebrizî fedā kııl cānuñi Haqq'a Bu yolda baş ü cān virmek budur 'aşıklarun kārı	Beyit	İlahi	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
70b	Bilinmiyor	Höşem şüretde amma kudret-i maṭlab menem Aḫirem zāhirde ammā ma'nide evvel menem		Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Makta beyti yok. Kime ait olduğu bilinmiyor.
73b	Bilinmiyor	Cemālün nūrıdır şem'-i niyāzım yā Resūlallāh Budur şeb seher sūz güdāzım yā Resūlallāh		Beyit	Nutk-1 Şerif	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
75b	Sezāyî	Hāzret-i Haqq ḫabibi sevgili bir danesi Oldığı çün oldı 'ālem ḫüsninün dīvānesi	Kenzi 'aşkun maḫzeni olsun Sezāyî ğālibā Hiç 'imāret istemez bu gönümün vīrānesi	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

75b	Cezbî	Mazhar-ı ism-i mu'azzam kenz-i esrârım 'Alî Şem'a-i bezm-i tecellâ mihr-i envârım 'Alî	Cezbiyâ cezbe-i 'aşk ile rüsvâsı olub Rüz u şeb vird-i zebânım cânda ikrârım 'Alî	Beyit	İlahi	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
75a	İzzet	Naş ider Nûn-ı 'uyûna ƣalb-i süzânım 'Alî Çağırır cüyü sirişkim çeşm-i giryânım 'Alî Gel yitiş imdâd vir iy şâh-ı merdânım 'Alî Düzâh-ı zifrîde ƣoyma yandım imânım 'Alî	Kesmez ümîdin yazub 'İzzet ƣulun bu mağta'ı Çeşme budur ki anuñ dil ola her mışra'ı 'Arz-ı hâlimdir saña hayrî-i zârın mağla'ı	Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Son kısım mısra olarak verilmiş. Maktada İzzet yazıyor ama şiirin kime ait olduğu tam olarak tespit edilemedi.
77b	Ümmî Sinan	Erenlerin şöhbeti ele giresi değil İkrâr ile gelenler maħrûm ƣalası değil	Ümmî Sinân yol 'ayân olubdur belli beyân Dervişlik yolu hemân tâc ü hırƣası değil	Beyit	Gazel	14'lü Hece	
77b	Bilinmiyor	Zâhidâ haƣƣıçün ol şâh u cüd-ı ekmeli Aħmed-i Muħtâr'a vahy itdi kitâb-ı münzeli		Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şiirin kime ait olduğu bilinmiyor.
77b	Bilinmiyor	Milletim ehl-i haƣıƣat Hâlık'ım Rabb'im Hudâ Mezhebim râh-ı muħabbet şart-ı imânım fedâ Ƙiblem ebrû-i Muħammed'dir imâmım Murtażâ Dîn-i İslâm âşikârdır ne lâzım ihtifâ		Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şiirin kime ait olduğu bilinmiyor.

77a	Bilinmiyor.	Görünce oldum üftāde Var mı mislūñ şu cihānda Böyle hüsün böyle cilve Bulunmaz deĝme güzelde		Dörtlük	İlahi (Şarkı)	8'li hece	Bu ilahinin şairinin kim olduğu belli değil ancak bestecisi Kemani Sebuḥ olarak kaydedilmiştir.
77a	Bilinmiyor	Var mı hācet söyleyim ey gültenim Ben kılunum sen efendimsūñ benim Merḥamet kıl gel baña şūḥ-ı şenim Ben kılunum sen efendimsūñ benim		1 Dörtlük	İlahi (Şarkı)	11'li hece	Şarkı formundadır ve Şairi belli değildir.
78a	Bilinmiyor	Ma' nī-i ḥük-m-i Resūli çün ki iz' ān eyledim Dildeki cem' iyet-i vehm-i perīşān eyledim Mezheb-i 'irfānımı āfāka i' lān eyledim Ey Muḥammed ümmeti ben böyle imān eyledim		Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şairi bilinmiyor.
78a	Bilinmiyor	Cūylar taşlar ağaclar taĝlar hāmūnlr Nūh felek cīn ü melek baḥr ü semek cümle beşer Sākinān-ı 'arş ü ferş ü encüm ü Şems ü kamer Heb lisān-ı ḥāl u kāl ile bu beyti zıkr ider		Dörtlük		— • — — / •• — — / •• — — / •• —	Şairi bilinmiyor
78a	Nazif		Bende-i āl-i 'Abā'yım Ḥaydarī'yim Ḥaydarī Ey Nazīf bu yolda kurbān eyledim cān u seri Ḥāşılı ber-muḳtezā-yı meşreb-i peygamberi İ'tikādım böyledir Naḥnū Kāsemnādan beri	Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

78a	Fuzûlî	Vefâ her kimseden kim istedim ondan cefâ gördüm Kimi kim bî-vefâ dünyâda gördüm bî-vefâ gördüm	Fuzûlî ‘ayb kılmış yüz çevirsem ehl-i ‘âlemden Her kime yüz tutdum ise andan yüz biñ bela gördüm	Beyit	Gazel	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
78a	Bilinmiyor cemâl-ı to bî-perde zâhir-est Der-ğayretem ki va‘de-i ferdâ çe hâcet-est		Beyit			Müfrettir. Şairi belli değil.
79b	Kelâmî	Gülûñ her dem hümâ-veş sâye-endâz olduğı başda Târîk-i Qâdirî’nüñ gül nişânı olduğundandır	Kelâmî kes sözüñ sırrına maħrem olub şem‘i Çü ‘Abdü’l-Qâdir ol sulţân-ı gulâmı olduğundandır	Beyit	Gazel	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
79b	Seyyid Nesimî	Kemter kulumım ‘Alî’nüñ O şâh-ı keremdir Hasan başımuñ tâcı Hüseyin gözimde nemdir İmâm-ı Zeyne‘l-‘Abâ-Bakır mihr-i haremdir Naķarât Şalli ‘Alâ Seyyidinâ Muħammed	Çün Mehdî zuhûr ide pinhân kalmıya perde Hâvâricleri kesse gerek tiğ teberle Seyyid Nesimî medhûñ oķur şâm şehirde Eyzân	Dörtlük	Mersiye		
79a	Ümmî Merdân	Çok şükürler olsun Ğanî Mevlâ’ya Yoğ iken var itdi elhamdülillâh Münker şifâtında komadı bizi Ehl-i ikrâr eyledi elhamdülillâh	Bunı duyan kişi Ümmî Merdâne Perde hicâb olmaz Hâķķ’ı bulana Kâtredden irişdik baķır-i ‘ummâna Anda karar itdik elhamdülillâh	Dörtlük	İlahi	11’li hece	

80b	Kalender Çelebi/Abdal	Dün gice seyrimde bāṭın yüzünde Hünkār Hācı Bektāş-i Veli'yi gördüm Elif tāc bāşında niķāb yüzünde Pirim Hācı Bektāş Veli'yi gördüm	Çalender Abdāl'ım koymuşam seri Şükr-i ikrār aldım gördüm didarı Erenler serveri gerçekler eri Aşlı server İmām 'Ālī'yi gördüm	Dörtlük	Türkü	11'li hece	
80b	Hamidî	Mātem-i mäh-ı Muḥarrem'dir bugün eyle efgān Gözlerinden yaş yirine akıdub kanlar revān Kerbelā meydānına girdi iki şehzādegān Çağrışurlar yā Resūlallāh şefā'at el-amān	Hānedān-ı Muştafā'nuñ çākeriyim bī-riyā Andan aldılar 'ulūmi feyzı Hāķķ-ı evliyā Hāk-ı pāyı anlaruñ her demde Muḥarrem Hamīdiyā	Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
80a	Bilinmiyor	Süzān-ı firākuñla oldu bu ciğer büryān Cān teşne yürek yandı oñulmazdı bu hicrān		Beyit			Müfrettir ve şairi bilinmiyor
80a	Âşık Yunus	Durmaz yanar vücūdum Āh itmeyüb n'ideyim Söndüremzem odum Āh itmeyüb n'iderim		Dörtlük		7'li hece	Müfrettir şairi bilinmiyor
80a	Bilinmiyor	Ey ḥüsn eyleneñ şāhı Dīdārına muştaķım Vey her güzelüñ mähı Dīdārına muştaķım		Dörtlük	İlahi	7'li hece	Şiirin kime ait olduğu bilinmiyor.
80a	Yunus Emre	Ey bizim Allāh'ımız Dü cihānda şāhımız Bağışla günāhımız Bizi maḥrūm eyleme	Her dem 'abā pūş eyleyen Dürlü derde düş eyleyen Yūnus'ı hoş eyleyen Yārin cemālidir beni	Dörtlük	İlahi	8'li hece	Yunus mahlasıyla yazılmış olan bu şiir Yunus Emre divanında yok.
80a	Bilinmiyor	Alma tenden cānımı İmān Allāh'ım imān Görmeden cemālini İmān Allāh'ım imān		Dörtlük	İlahi	7'li hece	Müfrettir. Şairi bilinmiyor.

80a	Yunus Emre	Şūrīde vü şeydā kılan Yārin cemālidir beni ‘Ālemlere rüsvā kılan Yārin cemālidir beni	Her dem ‘abā pūş eyleyen Dürlü derde dūş eyleyen Yūnus’ı hoş eyleyen Yārin cemālidir beni	Dörtlük	İlahi	8’li hece	
81b	Akşamseddin Velî	Ben bu ‘aşkı bilmez idim Bir ‘aceb sevdā imiş Bir zerresi ay ü güneş Bir kaçresi deryā imiş		Dörtlük	İlahi	8’li Hece	Mahlas verilmemiş ama Akşamseddin Veli’ye ait olduğu bilinmektedir.
81b	Bilinmiyor	Ā sulţānım sen var iken Yā ben kime yalvarayım İsmüñ Ğanî Settār iken Yā ben kime yalvarayım		Dörtlük		8’li hece	Müfretir. Yunus Emre’ye ait olduğu biliniyor ancak divanında yok.
81b	Yunus Emre	Yüz biñ cefā kılsan baña Senden yüzüm döndürmezem Cānım daħi alur iseñ Senden yüzüm döndürmezem		Dörtlük		8’li hece	
81b	Bilinmiyor	Yār elim al kaldır beni Yā vaşlıña ir gör beni Çok ağlatduñ güldür beni Oñu gülmek eğlencesi		Dörtlük		8’li hece	Şiirin Yunus Emre’ye ait olduğu biliniyor ama Yunus Emre’nin divanında yok
81b	Eşrefoğlu Rumî	Ey ‘aceb bilsem nedir yā Rab bu derdüñ çāresi Gün gün artar hiç oñulmaz yüreğimüñ yāresi	Eşrefoğlu Rūmî bu derde giriftār olalı Düşdi bir deryāya kim yokdur ānuñ kenāresi	Beyit	Gazel	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	
81a	Nesimî	Durman yanalım āteş-i ‘aşka Şū‘le virelim āteş-i ‘aşka	Seyyid Nesimî terk eyledi seni Yandır bu cism-i āteş-i ‘aşk	Beyit	Gazel / nutk-ı şerif	10’lu hece	

81a	Yunus Emre	Yār yüreğim yār gör ki neler var Bu halk içinde bize güler var	Yünus sen bunda meydān isteme Meydān içinde merdāneler var	Dörtlük	İlahi	10'lu hece	Yunus Emre Divanı'nda bu şiir yer almamaktadır.
81a	Yunus Emre	Gönül hayrān olubdur 'aşk elinden Ciğer büryān olubdur 'aşk elinden	Yünus Emre'm bu hasretle bu zāra 'Aceb mihmān olubdur 'aşk elinden	Beyit	İlahi	11'li hece	
82b	Bilinmiyor	Şem'-i 'aşk-ı hissiyem 'aleviyem 'alevī Rūh-ı a'dā-i yakar āteş-i āhım 'alevī		Beyit		• • — — / • • — — / • • — — / • • —	Şairi bilinmiyor
82b	Bilinmiyor	Şāh-ı evrenūn velāyet-i Murtaza'sın yā 'Ali Kurretü'l-'ayn imāmü'l- enbiyāsın yā 'Ali		Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şairi bilinmiyor.
82b	Müştakî	Pasbāndır sultan Celilü'l-şānız Bende-i halka-i be-güş-şeh dervişānız Kādir-i yazgil sertac ser-irfānız Tütü-i velvele-Ara-yi serā-yı cānız Bülbül-i gonca padşeh-i Geylānız	Dest-i 'ādāde za'if olsa mürīdüm ide āh Düşmanuñ qahr iderim söyledi bi 'avnilah Bir olur mevt hayāt-ı rūh olur ehlillah Diñle Müştakî Cemāl şākın olma gümrāh	Dörtlük			
82a	Bilinmiyor	Seyyid-i sadāt-ı ekrem vāris āl-i nebī Şem'-i mihrāb-ı şeri' at hāle-i nūr celī Cām'-i-i feyz-i vilāyet-i hāzin-ı sırr-ı 'alī Kıble-i ehl-i haqīkat Hācı Bektāş-ı Velī		Dörtlük		— • — — / — • — — / — • — — / — • —	Şairi bilinmiyor.

82a	Bilinmiyor	Ya Ğazanfer ya ya ‘Ali ya ebu‘l-turāb Şir-i Hakk şāh-i ‘Arab ya sāki-i yevmü’l-ḥesāb		Beyit	Beyit		Şairi bilinmiyor.
82a	Şems-i Tebrizî		Göñül mehcūr ü ḥayret çeşm-i ferdür cām-ı lebrizi Ne yapsam neyle demsāz eylesem āh-ı seher-ḥizi ‘Aceb mi gelsem yansam şabāḥ-ı mahşer-engizi Uzandı leyle-i ḥasret meded yā Şems-i Tebrizi	Beyit		— • — — / — • — — / — • — — / — • — —	Müfrettir.
82a	Ümmi Sinan	Gerçek mürīd gerçek erin bir çatresin bahre şayar Nākış olan nefse uyar sükkerini zehre şayar	Āḥir zamān dervişine aldanma sen Ümmi Sinān Küfrün imān ider şanma imānını küfre şayar	Beyit	Gazel	— — • — / — — • — / — — • — / — — • —	
82a	Sezâyî	Şād ider ğamgīn dili Allāh bir yüzden daḥi Feth ider her müşkili Allāh bir yüzden daḥi	Nev-be-nev derkârdır ‘ālem Sezâyî sırra bağ Her işi işler veli Allāh bir yüzden daḥi	Beyit	Gazel	— • — — / — • — — / — • — — / — • —	

83b	Seyfî	Cihāna rahmet ü Raḥmān şefā' at ıssı Ahmed'dir Muḥabbet kıl ānuñ evlādına ' ayn-ı sa' ādetdir Muḥibb-i ehl-i beyt olmak iki ' ālemde ' izzetdir Muḥabbet itmegen āl-i Resūl'e şanma ümmeddir Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir Ayağını başdığı toprak başıma tāt-ı devletdir	Ḥüseyn'i koyub eyler mi Yezīd'e iktidā mü 'min Olur ehl-i beytinden Resūl'üne cüdā mü 'min Seversün Muştafā neslün olursun bī-riyā mü 'min Ümidim var ki Seyfullāh'a itmişdir Ḥüdā mü 'min Biḥamdillah benim pīrim bugün āl-i Muḥammed'dir Ayağını başdığı toprak başıma tāt-ı devletdir	Dörtlük	Mersiye	• — — — / • — — — / • — — — / • — — —	
83b	Bağdatlı Rūhî	Şanma ey ḥāce ki senden zer ü sīm isterler Yevme lā yenfa' u da ḳalb-i selīm isterler	Ezber it kışsa-i esrār-i dili ey Rūhî Ḥāzı ol bezm-i ilāhīde nedim isterler	Beyit	Nasihat Terkib-i Bent	• • — — / •• — — / • • — — / •• —	
83a	Moralı Efendi	Aziz Nice gözüke şem' ün başını Yine İllAllāh deyib şevkle başını ḳaldırur		Beyit			Müfrettir. Beytin başında şairin adı yazmaktadır.
83a	Şeyh Galib	Sulṫān-ı rusūl şāh-ı mümeccidsin efendim Bī-çārelere devlet-i sermedsin efendim Menşūr-i le ' amrük'le müeyyedsin efendim Dīvān-ı ilāhīde ser-āmedsin efendim Sen Aḫmed ü Maḫmūd ü Muḥammed'sin efendim Ḥaḳ'dan bize sulṫān-ı müeyyedsin efendim	Bī-çāredir ümmetlerün ' isyānına baḳkma Dest-i red idüb ḥaşretle düzaḫa yaḳma Luṫf eyle hemān āteş-i ḫicrānına yaḳma Ez-cümle ḳuluñ Ğālib-i pūr-cürmü Sen Aḫmed ü Maḫmūd ü Muḥammed'sin efendim Ḥaḳ'dan bize sulṫān-ı müeyyedsin efendim	Dörtlük	Müseddes /Kaside	• — — — / • — — — / • — — — / • — —	

84b	Yunus Emre	Şüretten geç şifâta anda şafâ bulasın Hayâllere talma kim dosta mahrûm kalasın	Yûnus bu sözleri ‘ayân beyân söyledi İster iseñ Mevlâ’yı faķirlikde bulasın	Beyit		14’lü hece	
84a	Bilinmiyor	Der-‘ayn ‘ali sivâ’l-‘alüyyü’l illa ‘alâ-st Der-lâm ‘ali sırr-ı ilâhî peyda-st		Beyit			Farsçadır ve şairi bilinmiyor.
84a	Bilinmiyor	Dest-i men-est dâmen-i to yâ ‘Ālî meded Ez-cân ü dil muħibb-i to-em yâ ‘Ālî meded		Beyit			Farsçadır ve şairi bilinmiyor.

SONUÇ

Çalışmamızın konusu Ankara Milli Kütüphane, 06 Mil Yz A2631 numarada Mecmû'â-i Letâif-i İlâhî adı ile kayıtlı olan ilahi mecmûasının transkripsiyonlu metni ve Şiir Mecmûalarının Sistematik Tasnifi Projesi'ne göre (MESTAP) hazırlanmasıdır.

Giriş bölümünde mecmûanın tanımı, tasnifi, tarihsel gelişimi ve Türk edebiyatı için önemi konularında bilgiler verilmiştir. Bununla beraber giriş kısmında MESTAP hakkında da bilgiler yer almaktadır. Sonrasında 'İnceleme' başlığı altında birinci bölüme geçilmiştir. Bu bölümde çalıştığımız mecmûaya dair detaylı bilgiler verilmiştir. 'Metin' başlığı altında oluşturulan ikinci bölümde ise mecmûanın transkripsiyonlu metnine ve akabinde MESTAP'a göre hazırladığımız tablo yer almaktadır.

Mecmûada yer alan 269 şiirin 37 tanesinin şairi belli değildir. Mecmûada şiirlerinden kime ait olduğunu tespit edemediğimiz şairlerin haricinde şiiri bulunan 77 şair vardır. İzzî, Fazıl ve Rahmî adında 3 şairin ise kimler olduğu tespit edilememiştir. Mecmûanın müstensihisi belli değildir. Ancak mecmûa içerisinde en çok şiir Yunus Emre, Eşrefoğlu Rûmî ve Âşık Yunus'a aittir. Bunların yanında Aziz Mahmud Hüdâyî, Niyazi Mısri, Seyfullah Nizamoğlu, Şemseddin Sivâsî ve Ümmî Sinan mecmûada şiiri en çok bulunan şairler arasındadır.

Çalıştığımız mecmûa bir ilahi mecmuasıdır. İçerisinde ilahi ve ilahi makamları ile yazılmış 128 adet ilahi bulunmaktadır. Bunun yanında 47 adet gazel, 22 adet kıt'a, 9 na't, 2 nutk-ı şerif, 11 murabba, 1 şathiye, 2 dolapname, 6 beyit, 5 mersiye ve tevhid gibi nazım türü ve nazım şekilleri yer almaktadır.

Mecmûa içerisinde en çok işlenen konular, Allâh ve Hz. Muhammed aşkı, bağışlanma ve şefaât isteği, başta Hz. Peygamber, diğer peygamberler ve Abdülkadir Geylani olmak üzere din büyüklerine övgüdür. Bununla beraber tevhid konusu da sıkça işlenmiştir. Dinî ve tasavvufî içerikli bir mecmuadır.

Çalışmamızda yer alan şiirlerde hem aruz hem hece ölçüsü kullanılmıştır. Aruzun en çok “Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilün” kalıbı kullanılırken hece ölçüsünde ise çoğunlukla 11’li, 7’li ve 8’li hece ölçüleri kullanılmıştır. Bazı şiirler şairlerin divanlarında dörtlük olarak verilirken bizim çalışmamızda beyit biçiminde yazılmıştır.

Mecmûanın derleyeni ve oluşturulduğu tarih ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak şairlerin yaşadığı dönemleri esas aldığımız tablodan yola çıkarak düzenleyenin 19. yüzyılda yaşamış bir kimse olduğu çıkarımını yapmak mümkündür. Çalıştığımız mecmûada yer alan şairlerin yaşadıkları dönem ise çoğunluk olarak 16, 17 ve 18. yüzyıllar olarak karşımıza çıkmıştır.

Mecmûada özellikle mutasavvıf, tarikat kurucusu ve tekke önderlerinin şiirleri bulunmaktadır. Yunus Emre, Âşık Yunus, Aziz Mahmud Hüdâyî, Niyazi Mısrî, Eşrefoğlu Rûmî, Şemseddin Sivâsî, Hasan Sezâyî Gülşenî, Hakkî, Mehmed Zekâyî Efendi, Hacı Bayram-ı Velî, Kenzî, Seyfullah Nizamoğlu, Derviş Himmet, Mahvî gibi şairlerdir. Bunlarla birlikte Adlî, Meftûnî mahlaslarını kullanan padişahların şiirleri de çalıştığımız mecmûa içerisinde bulunmaktadır.

Eski Türk edebiyatının kaynaklarından olan Kur‘ân-ı Kerim ve Hadislerden yararlandık. Eser ilahi mecmûası olması ve çoğunlukla dinî-tasavvufî içeriğe sahip olması özelliğiyle içerisinde ayetler ve hadisler ihtiva etmektedir.

Çalıştığımız eser içinde şairlere ait olup o şairlerin divanında bulunmayan şiirler tespit edilmiştir. 28 adet şiirin divanı olan şairlerin divanları tarandığında şiirin divanda yer almadığı saptanmıştır. Özellikle Yunus Emre’ye ait pekçok şiir Yunus Emre Dîvânı’nda yer almamaktadır. Bu şiirleri ve şairleri tablo halinde inceleme bölümünde açıkça belittik. Bu gibi durumlar ise çalıştığımız mecmûanın önemini artırmaktadır.

Şairlerin divanlarındaki şiirler ile çalıştığımız mecmûadaki şiirleri karşılaştırdığımızda divanlarda bulunan şiirlerin beyitlerinin eksik olduğunu belirledik. Eksik olan beyitleri de tablo haline getirdik. Hangi şairin şiirinin kaçınıcı beyit/beyitleri eksik ise bunları tabloda ayrıntılı bir şekilde belirttik. Bu da çalıştığımız mecmûanın önemli bir özelliği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yapılan bu çalışma ile edebiyat alanında sayıca fazla olan ve edebiyat tarihimize katkılar sunan şiir mecmualarından biri incelenmiştir. Mecmûa içerisindeki dinî ve edebî birer örnek niteliğindeki şiirler, ulaşılan yeni bilgiler ve elde edilen bulgular incelenerek bahr-i umman olan Eski Türk Edebiyatı alanına bir katre de olsa katkı sağlamak amaçlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Atik, Gürbüz. (2011). *Mecmuâ'-i Letâ'if*, (Doktora Tezi) Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.5.
- Ay, Alper. (2014). Abdülmecid Sivâsî Dîvânı (İnceleme-Metin), (Yüksek Lisans Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Aydemir, Yaşar. (2001). *Şiir Mecmuaları ve Metin teşkilinde Mecmuaların Rolü*, Bilig 19 (2001), 147-156.
- Aydemir, Yaşar. (2007). *Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler*, Turkish Studies/ Türkoloji Araştırmaları Dergisi, Tunca Kortantamer Özel Sayısı. 2/3, 122- 137.
- Aydemir, Yaşar. (2011). *Şiir Mecmuaları ve Metin teşkilinde Mecmuaların Rolü*, Bilig 19, 149.
- Bilgin, Azmi. (2000). *Ümmî Sinan Divanı (İnceleme-Metin)*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Canım, Rıdvan. (2010). *Divan Edebiyatında Türler*, Ankara: Grafiker Yay.
- Canpolat, Mustafa. (2003). *Mecmûatü'n-Nezâir*, DİA, Ankara, TDV Yayınları, XXVIII/275
- Cersel, Fatih. (2009). *Mehmet Şâkir Gâlib Efendi Dîvânı (İnceleme-Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Çelik, Mehmet. (2005). *Türk Edebiyatında Şathiye Geleneği ve Bedri Rahmi Eyuboğlu'nun Şathiyeleri*, İlm Araştırmalar, Sayı 19, s.49-58.
- Çıpan, Mustafa. (1991). *Fasih Dede Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkidli Metni (2cilt)*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Devellioğlu, Ferid. (2017). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 689.
- Diyanet İşleri Başkanlığı (2011). *Kur'an-ı Kerim Meâli*, Ankara.
- Emine Yeniterzi. (2010). *Edebî Bir Türk Olarak Na'ıtlar*, Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 89-108
- Eşrefoğlu Rûmî Dîvânı*, Tercüman 1001 Temel Eser Heyetince Hazırlanmıştır, Kervan Kitapçılık.
- Kanar, Mehmet.(2019). *Farsça-Türkçe Sözlük*, Say Yayınları, Ankara, 1405.

Karlıtepe, Mustafa. (2007). *Kelâmî Dîvânı*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kaya, Doğan. (2007). *Ayetleme*, Folklor/Edebiyat, Ankara, s.2011-2018.

Kayabaşı, Ayfer. (1995). *Sarban Ahmed Dîvânı (İnceleme-Metin)* (Yüksek Lisans Tezi) İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Kılıç, Atabey. (2012). *Mecmûa Tasnifine Dair*, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz. Hatice Aynur vd. 81-95., Turkuaz Yay., İstanbul.

Koçak, Şükran. (2019). *Erzurumlu İbrahim Hakkı Dîvânı'nın Tahlili*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

Koçin, Abdülhakim. (2011). *Türk Edebiyatında Münâcât*, TDV Yay., Ankara.

Koçyiğit, Talat. (1997). *Hadîs Usûlü*, TDV Yay., Ankara, 285-301.

Konu, Himmet. (2006). *Kuşadalı İbrahim Halveti ve Kuadası ve Civarında Tasavvufî Hayat*, Kuşadası Müftülüğü ve Kuşadası Tarihi ve Kültürel Mirası Koruma Derneği İşbirliği ile yayınlanmıştır.

Köksal, M. Fatih. (2017). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, Kesit Yay., İstanbul.

Köksal, M. Fatih. (2018). *Yazma Mecmualara Dair Yeni Bir Tasnif Denemesi*, 2. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi. ed. Kadir Ulusoy. 87-92. Antalya.

Köksal, Mehmet Fatih. (2012). *Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'' (MESTAP)*, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, haz. Hatice Aynur vd. 409-433, Turkuaz Yay., İstanbul.

Köprülü, Fuad. (1999). *Türk Edebiyatı Tarihi'nde Usûl*, Edebiyat Araştırmaları I, TTK Yay., Ankara, 37.

Kurnaz Cemal., Aydemir Yaşar. (2013). *Mecmualara Sorulması Gereken Sorular*, Turkish Studies–International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8/1, 53.

Kut, Günay. (1986). *Mecmûa*, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. VI/170-173, Dergah Yay., İstanbul.

Küçükçalık, Bedia. (2016). *Hasan Kenzi Divanı (Metin-İnceleme ve Bestelenmiş Şiirlerinde Vezin-Usul İlişkisi)*, (Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Levend, A. Sırrı. (2008). *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 166-167.

Mahvî Divançe, İstanbul: Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Koleksiyonu, 0527

Mecmûa, (1985). Yeni Türk Ansiklopedisi, Ötüken Neşriyat, İstanbul.

Nûr, S. Muhammed. (1976). *Niyazi Mısri-Divânı Şerhi* (Hzl. Mahmut Saadettin Bilginer). *Esmâ Yay.*, İstanbul.

Özkardeşler, M. Ali. (1998). *Ahmet Süreyya Emin Hazretlerinin Dîvân-i Şerhi*, İstanbul.

Pektaş, Muhittin. (1998). *Sezâyî (Câbî Hasan Dede) Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, (Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Sami, Şemseddin. (2014). *Kamûs-i Türkî*, (hızr: Raşit Gönödoğdu, Niyazi Adıgüzel, Ebul Faruk Önal) İdeal Yayınları, 999.

Sezgin, Fuat. (1955). *Hadis Musannefatının Mebdei ve Ma'amer B. Râşid'in Câmi'i*,Türkiyat Mecmuası XII, 115-134.

Solmaz, Süleyman. (2016). *Tasavvufta Ulaşılması Gereken Bir Mertebe: El-Faktu Fahri ve Eski Edebiyatımıza Yansımaları*, Uluslararası Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 118.

Söylemez, İdris. (2013). *Seyfullah Nizamoğlu Dîvânı (İnceleme-Tenkitleli Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi), İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

ŞENÖDEYİCİ, Ö. A. A., & Akdağ, A.. (2015). *Mecmualar ve Cönkler, Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Kılavuzu*”, 367-388.

Tapsız, Meliha. (1995). *Bolulu Himmet Divan Manzum Tarikatname Adab-ı Hurde-i Tarikat*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tarlan, A. Nihat. (2012). *Eski Mecmualar Arasında*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi 1 / 1-2-3-4 , 122-137.

Tarlan, A. Nihat. (2015). *Fuzûlî Dîvânı Şerhi*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Tatçı, Mustafa,(2008). *Aşık Yunus*, Yunus Emre Külliyyatı 4”, İstanbul.

Tatçı, Mustafa., Babacan, İsrâfil., Özey, İbrahim.(2008). *Şeyh Mustafâ Selami Efendi Şerh-i Aşık Yunus*, Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi, sayı 22, 161-200.

Tatçı, Mustafa., Yıldız Musa. (2005). *Azîz Mahmûd Hüdâyî Dîvân-ı İlâhîyat*, Ankara.

Tatçı, Mustafa. (1990). *Yûnus Emre Dîvânı Tenkitli Metin*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Tatçı, Mustafa. (1991). *Âşık Yunus ve Diğer Yunusların Şiirleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Timurtaş, F. Kadri. (1972). *Yunus Emre Dîvânı*, İstanbul, s.19.

Toparlı, Recep. (2015). *Şemseddin Sivâsî Dîvânı*, Sivas.

Uzun, Mustafa. (2013). *Mecmua*. DİA. XXVIII/265-268., TDV Yay., Ankara.

Uzun, Şerife. (2013). *16. Yüzyıl Klasik Türk Edebiyatında Tevhîd*, TDV Yay., Ankara, 30.

Yıldız, Ayşe. (2018). *Mecmû'a ve "Mecmû'a-i Eş'âr" Kavramlarının Zübdetü'l-Eş'âr ve Zeyllerindeki Kullanımları Üzerine*, Bilig / 86, 172-3.

Yurtseven, Murat. (1990). *İsmail Hakkî Dîvânı (Metin-İnceleme)*, (Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Yüce, A. Emine. (2010). *Abdürrahim Tîrsî ve Dîvânı*, (Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

İNTERNET KAYNAKLARI

<https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/1032>

<https://acikkuran.com/>

<https://islamansiklopedisi.org.tr/mecmu>

<https://islamansiklopedisi.org.tr/medhiye>

<http://teis.yesevi.edu.tr/>

<https://islamansiklopedisi.org.tr/>